

รายงานประจำปี 2566

Transitioning Thailand: Coping with the Future

Annual
Report
2023

Office of the National Economic and Social Development Council
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สารจากประธาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศาสตราจารย์ ดร.สนธิ อักษรแก้ว

ปี 2566 เป็นปีที่สถานการณ์เศรษฐกิจของไทยยังคงฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ตามสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่อยู่ในภาวะซบเซา สถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลกที่ยังมีความไม่แน่นอน และสถานการณ์การเมืองไทยเอง ซึ่งในช่วงเวลาเหล่านี้ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ร่วมกันใช้ความรู้ และประสบการณ์ทำหน้าที่พิจารณากลับกรองแนวนโยบาย/แผนงาน/โครงการสำคัญต่าง ๆ ที่ สศช. เสนออย่างเต็มความสามารถ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาของรัฐบาลให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

เรื่องสำคัญที่ได้พิจารณา อาทิ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวิตยืนยาว (longevity economy) ของประเทศไทย (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (ปรับปรุงช่วงที่ 1 พ.ศ. 2566–2580) (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2565–2567) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2566–2570) (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566–2570 และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พ.ศ. (2566–2570) เป็นต้น

สำหรับในช่วงปีที่ผ่านมา ผมมีความเห็นว่าการดำเนินงานของสำนักงานฯ นับได้ว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี คณะรัฐมนตรีและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำความเห็นไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและแผนการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ผมในฐานะประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ขอขอบคุณกรรมการสภาฯ อนุกรรมการภายใต้สภาฯ ท่านเลขาธิการ คณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ สศช. ทุกท่าน ที่ได้ร่วมกันทุ่มเทปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ให้มีผลงานที่มีคุณภาพดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และขอส่งกำลังใจให้ทุกท่านมุ่งมั่นปฏิบัติงานด้วยความสมัครสมานสามัคคีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของ สศช. ให้เข้มแข็งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยยึดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมส่วนรวมและประเทศชาติ ให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

นายสนธิ อักษรแก้ว

ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

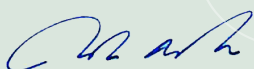

สารจากเลขาธิการ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นายคณูชา พิชยนันท์

ในรอบปี 2566 ที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยอยู่ในช่วงระยะการฟื้นตัวจากผลกระทบของการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) รวมถึงมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสงครามในยูเครน เงินเฟ้อ และการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างรวดเร็วของธนาคารกลางแทบจะทุกประเทศทั่วโลก ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัว รัฐบาลต้องกำหนดแนวทางและนโยบายตั้งรับกับความเปลี่ยนแปลงที่ถาโถมเข้ามาอย่างรวดเร็ว โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ยังคงเป็นหน่วยงานที่รัฐบาลให้ความไว้วางใจในฐานะหน่วยงานวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมไทย ตลอดจนคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในบริบทประเทศและโลก เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแก่รัฐบาล

ปีนี้อยู่ในช่วงปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ซึ่งเป็นช่วงของความพยายามที่จะปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคการผลิตเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยนวัตกรรมและมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่ผ่านมการดำเนินงานมีความก้าวหน้าไม่น้อยจากการพยายามเร่งประสานงานและขับเคลื่อนระหว่าง สศช. ร่วมกับกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ส่งเสริมการยกระดับ Smart Product และ Smart Farming สร้างมูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรมแพทย์และสุขภาพ ส่งเสริมการพัฒนาและใช้ยานยนต์ไฟฟ้า พัฒนาตัวชี้วัดความยั่งยืนของเมือง นำนักเรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษากลับเข้าสู่ระบบการศึกษา จัดสวัสดิการช่วยเหลือเด็กเล็กและผู้สูงอายุและเชื่อมโยงฐานข้อมูลสวัสดิการของรัฐ ให้ความรู้ด้านการป้องกันลดผลกระทบและรับมือภัยธรรมชาติ ขับเคลื่อนและยกระดับธุรกิจ SME ด้วย BCG Model บริหารจัดการทรัพยากรและขยะอย่างเป็นระบบ พัฒนาคอนไทยในทุกช่วงวัยและทุกมิติ พัฒนาแรงงานให้มีทักษะและสมรรถนะสูง เปิดศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) และสนับสนุน Digital Transformation ในภาครัฐ

จากความก้าวหน้าดังกล่าว สศช. ถือเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนโครงการและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณบุคลากรของ สศช. ทุกท่าน ที่ได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจและเวลาอันมีค่าปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ ทำให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่วางไว้และขอขอบคุณหน่วยงานและองค์กรทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชนและประชาชน ที่ให้ความร่วมมือทำงานร่วมกับ สศช. อย่างดีมาโดยตลอด จากนั้นไปเราจะร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่การเติบโตอย่างมีส่วนร่วมทั่วถึง และเท่าเทียมอย่างยั่งยืนตลอดไป

นายคณูชา พิชยนันท์

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

CONTENTS

- 2 | สารจากประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
  - 3 | สารเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
-

PART

1

ผลการปฏิบัติราชการของ สศช.

- 9 | ● สรุปผลการประชุมของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 12 | ● สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายระดับชาติที่ สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการ
- 17 | ● สรุปผลการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการอื่นๆ
- 19 | ● การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
- 29 | ● การทိုင်ด้านการวิเคราะห์และเสนอความเห็น
- 33 | ● การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ
- 97 | ● รายงานการวิเคราะห์และติดตามประเมินผลการพัฒนาด้านต่างๆ
- 133 | ● โครงการศึกษาวิจัย
- 145 | ● การทิจพิเศษ

PART

2

การบริหารจัดการภายในองค์กร

- 158 | ● สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 161 | ● คณะผู้บริหาร สศช.
- 166 | ● ข้อมูลองค์กร
- 168 | ● การเป็นส่วนราชการตามมาตรฐานการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
- 169 | ● การพัฒนาระบบราชการ
- 171 | ● แผนการปฏิบัติราชการ สศช. และการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อน
- 173 | ● การสร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใส
- 180 | ● การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถบุคลากร
- 181 | ● การใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน
- 187 | ● การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
- 188 | ● การสื่อสารเพื่อการพัฒนา

PART

3

- 195 | รายงานการเงิน

PART

4

- 209 | ประมวลภาพกิจกรรม สศช.

สำนักงานสภาพัฒนาการ
Office of the National Economic

PART

1

ผลการปฏิบัติราชการ ของ สคช.

- สรุปผลการประชุมของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายระดับชาติที่ สคช. เป็นฝ่ายเลขานุการ
- สรุปผลการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการอื่นๆ
- การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
- การติดตามการวิเคราะห์และเสนอความเห็น
- การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ
- รายงานการวิเคราะห์และติดตามประเมินผล การพัฒนาด้านต่างๆ
- โครงการศึกษาวิจัย
- การกิจพิเศษ

สรุปผลการประชุม

ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561 โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

ศาสตราจารย์ สนิท อักษรแก้ว เป็นประธานสภา และกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา นายคณิศ แสงสุพรรณ นายณัฐพร จาตุศรีพิทักษ์ นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล นายเทวินทร์ วงศ์วานิช นายนิพนธ์ ไชยธีรภิญโญ ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์รัชตะ รัชตะนาวิน รองศาสตราจารย์ วรากรณ์ สามโกเศศ รองศาสตราจารย์ศักรินทร์ ภูมิรัตน รองศาสตราจารย์ เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์ นายเอ็นนู ช้อยสุพรรณ นอกจากนั้นยังมีกรรมการสภาโดยตำแหน่งอีก 8 คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการสภาและเลขาธิการ ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 จนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2566 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์โครงการ/แผนงาน และนำเสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งสิ้น 64 เรื่อง เป็นเรื่องเพื่อพิจารณา จำนวน 31 เรื่อง เรื่องเพื่อหารือรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 5 เรื่อง และเรื่องเพื่อทราบ จำนวน 28 เรื่อง โดยเรื่องเพื่อพิจารณาและหารือ จำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1 การพิจารณา/หารือกำหนดแนวทางการพัฒนา และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่าง ๆ** จำนวน 26 เรื่อง ประกอบด้วย 1) แนวทางขับเคลื่อนการประกันภัยพืชผล (crop insurance) ของไทย ระยะต่อไป 2) แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวิตยืนยาว (longevity economy) ของประเทศไทย 3) แนวทางการยกระดับกลไกการดำเนินงานระบบประกันภัยพืชผล (crop insurance) ของไทย 4) ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยสถาบัน IMD ปี 2566 5) ผลการประชุมคณะอนุกรรมการด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ครั้งที่ 2/2566 เรื่อง ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยสถาบัน IMD ปี 2566 (เรื่องสืบเนื่อง) 6) (ร่าง) แผนแม่บท

การบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566–2570) 7) (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2566–2580) 8) (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2565–2567) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2566–2570) 9) (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566–2570 10) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (พ.ศ. 2566–2570) 11) (ร่าง) แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566–2570) 12) (ร่าง) แผนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566–2570) 13) (ร่าง) แผนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566–2570) (เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมสภาฯ ครั้งที่ 3/2566) 14) (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2566–2570) 15) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พ.ศ. (2566–2570) และ 16) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2565–2570) 17) (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566–2569) 18) ร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566–2570) 19) (ร่าง) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566–2569) 20) ร่างแผน ปฏิบัติการด้านการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2566–2570 (ฉบับแก้ไข) 21) (ร่าง) แผนปฏิบัติการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. 2566–2570 ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 22) แผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ พ.ศ. 2566–2570 23) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ 2 พ.ศ. 2566–2570 24) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2566–2570 25) รายงานความก้าวหน้าการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 รอบ 6 เดือน และแนวทางการดำเนินการต่อไป 26) แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. 2560–2570

2 การพิจารณาโครงการ/แผนงาน ที่หน่วยงานต่าง ๆ เสนอมาเพื่อ สศช. ศึกษาวิเคราะห์ และนำเสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาเพื่อนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในสาขาต่าง ๆ อาทิ สาขาล้งงาน สาขาส่งสาขาสื่อสารและอื่น ๆ

สาขาล้งงาน จำนวน 2 เรื่อง ประกอบด้วย โครงการปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ระยะที่ 13 ส่วนที่ 1 ของการไฟฟ้านครหลวง และ 2) โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำเขื่อนลำตะคอง เขื่อนลำปาว เขื่อนห้วยแม่ท้อและเขื่อนกระเสียว ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

สาขาส่ง จำนวน 3 เรื่อง ประกอบด้วย 1) โครงการทางพิเศษฉลองรัชส่วนต่อขยาย (ช่วงจตุโชติ-ถนนลำลูกกา) ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย 2) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 9 ทางสายถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ตอนทางยกระดับบางขุนเทียน-บางบัวทอง ของกรมทางหลวง และ 3) โครงการให้บริการลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น การให้บริการผู้โดยสารภาคพื้นและกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่อง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ของผู้ประกอบการรายที่ 3 และโครงการให้บริการคลังสินค้า ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ของผู้ประกอบการรายที่ 3 ของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

สาขาสื่อสาร จำนวน 1 เรื่อง คือ โครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 4G/5G บนคลื่น 700 MHz ของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)

อื่น ๆ จำนวน 3 เรื่อง ประกอบด้วย 1) การลงทุนโครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดลำพูน และการลงทุนโครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 2) โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD: OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center 1 และ 2) เพื่อยกระดับศักยภาพการเรียนรู้ของคนไทยทุกช่วงวัย และ 3) ขออนุมัติดำเนินโครงการรายจ่ายลงทุนเพื่อใช้จ่ายเงินกู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (โครงการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข)

3 การพิจารณางบประมาณรัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 เรื่อง คือ กรอบและงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ประจำปีงบประมาณ 2567

ทั้งนี้ เรื่องที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมพิจารณาและมีมติแล้ว จำนวน 13 เรื่อง ได้แก่ 1) (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566–2570) 2) (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2565–2567) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2566–2570) 3) (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566–2570 4) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (พ.ศ. 2566–2570) 5) การลงทุนโครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดลำพูน และการลงทุนโครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 6) โครงการทางพิเศษฉลองรัชส่วนต่อขยาย (ช่วงจุดซัด-ถนนลำลูกกา) ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย 7) โครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 4G/5G บนคลื่น 700 MHz ของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) 8) โครงการให้บริการลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นการให้บริการผู้โดยสารภาคพื้นและกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่อง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ของผู้ประกอบการรายที่ 3 และโครงการให้บริการคลังสินค้า ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ของผู้ประกอบการรายที่ 3 ของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) 9) กรอบและงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจประจำปีงบประมาณ 2567 10) (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566–2569) 11) ร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566–2570) 12) โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center 1 และ 2) เพื่อยกระดับศักยภาพการเรียนรู้ของคนไทยทุกช่วงวัย 13) (ร่าง) แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. 2566–2570 ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558

สรุปผลการประชุม

คณะกรรมการนโยบายระดับชาติ ที่ สคช. เป็นฝ่ายเลขานุการ

คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.)

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2566 ได้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ครั้งที่ 1/2566 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานตามแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) อาทิ การเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายย่อยของ SDGs กับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และการเชื่อมโยงเป้าหมายหลัก SDGs ไว้ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ซึ่งทำให้การขับเคลื่อน SDGs สามารถดำเนินรวมไปกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติได้โดยไม่เกิดการซ้ำซ้อนกันของทุกส่วนราชการ รวมถึงรับทราบผลการจัดเสวนาวิชาการและนิทรรศการก้าวพอดี ประจำปี 2565 ภายใต้หัวข้อ “พลิกโฉมประเทศไทย ก้าวต่อไปอย่างยั่งยืน” ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 22-25 กันยายน 2565 ซึ่งได้สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับ SDGs ให้แก่สังคม และการร่วมกันจัดทำแผนที่การลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่นำไปสู่การเพิ่มโอกาสในการลงทุนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ยังได้เห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. ... ที่จะนำไปสู่การจัดตั้งกลไกเชิงนโยบายและการกำกับดูแลเครื่องมือการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ระดับชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดย SEA ถือเป็นเครื่องมือที่จะสนับสนุนการจัดทำแผนของหน่วยงานรัฐที่จะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย SDGs ของประเทศไทย

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.)

กพศ. ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และ สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการ เป็นกลไกหลักในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษใน 4 ภาค (16 จังหวัด) และ 10 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน) ซึ่งในการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2565 ได้มีมติสำคัญเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเห็นชอบการกำหนดคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายในระยะแรกสำหรับระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ ครอบคลุมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมดิจิทัล อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมชีวภาพ และอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และเห็นชอบข้อเสนอการทบทวนกิจการเป้าหมายและสิทธิประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยเพิ่มเติมกิจการเป้าหมายเดิมจาก 13 กลุ่มกิจการ 72 ประเภทกิจการ เป็น 13 กลุ่มกิจการ 89 ประเภทกิจการที่สอดคล้องกับศักยภาพ/โอกาสของพื้นที่ในปัจจุบัน เช่น การผลิตผลิตภัณฑ์และบริการทางการแพทย์ กิจการบริการ กิจการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เป็นต้น และต่อมาคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระบียงฯ และมาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตฯ ชายแดน ซึ่งให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนในระดับสูง และสอดคล้องตามคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายระยะแรกของระบียงฯ และกิจการเป้าหมายของเขตฯ ชายแดนดังกล่าว มีผลตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2566 นอกจากนี้ กพศ. ได้พิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ราชพัสดุที่นำมาใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่พัฒนาเพื่อให้ภาคเอกชนลงทุน/ส่วนราชการใช้ประโยชน์ โดยได้เห็นชอบให้เปิดประมูลสรรหาผู้ลงทุนพัฒนาที่ราชพัสดุในเขตฯ หนองคาย และมุกดาหาร และปรับลดอัตราค่าเช่าที่ราชพัสดุในเขตฯ สระแก้วให้แก่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อเพิ่มโอกาสดึงดูดการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมและบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2566 ได้มีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่ สศช. เสนอผลการประชุม กพศ. ครั้งที่ 2/2565 และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมติ กพศ. ต่อไป

คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.)

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ 1/2566 วันที่ 27 ก.พ. 2566 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล

นายกรัฐมนตรีได้เน้นย้ำว่าที่ผ่านมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารราชการแนวใหม่ที่มีการวางแผนและดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ประสานสอดคล้องกันทุกหน่วยงาน มีการบูรณาการงบประมาณต่าง ๆ ทั้งงบประมาณของหน่วยงานตามภารกิจ งบประมาณจังหวัด การจัดทำแผนงานโครงการต่าง ๆ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องมีการกลั่นกรองจากพื้นที่และให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ การสร้างรายได้ของตนเองให้มากขึ้น ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด เกิดความทั่วถึง เป็นธรรม และทำงานเชิงรุกในการขับเคลื่อนแผนงานโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับที่ประชุมได้มีการพิจารณาและเห็นชอบในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1 ผลการพิจารณากลับกรอบแผนและโครงการของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย

(1) อนุมัติแผนพัฒนาจังหวัด 76 จังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566–2570 ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

(2) อนุมัติแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวนรวม 1,747 โครงการ งบประมาณรวม 41,903 ล้านบาท โดยเป็นงบประมาณที่เห็นควรสนับสนุนในกรอบวงเงินจำนวน 1,346 โครงการ 29,314 ล้านบาท และงบประมาณที่เห็นควรสนับสนุนเกินกรอบวงเงินจำนวน 401 โครงการ 12,588 ล้านบาท และ

(3) อนุมัติข้อเสนอโครงการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค จำนวน 364 โครงการ โดยให้สำนักงานงบประมาณให้ความสำคัญและพิจารณาสนับสนุนงบประมาณต่อไป

2 นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัด และการจัดทำแผนและโครงการของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2570 ประกอบด้วย

(1) นโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี

(2) นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566–2570 ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568–2570 แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568–2570

(3) หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำข้อเสนอโครงการของส่วนราชการที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566–2570 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568–2570 และ

(4) ปฏิทินการดำเนินงานภายใต้กลไก ก.น.บ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566–2567

คณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ (กบส.)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 คณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ (กบส.) ได้มีการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2565 ผ่านระบบออนไลน์ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) เป็นประธาน ได้พิจารณาและมีมติการดำเนินงานที่สำคัญ 2 เรื่อง ดังนี้

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย

1 พ.ศ. 2566 – 2570 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566–2570 เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการฯ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2565 แผนปฏิบัติการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้

ระบบโลจิสติกส์เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าที่สำคัญในอนุภูมิภาคและภูมิภาค ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

- 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
- 2) การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าโซ่อุปทาน
- 3) การพัฒนาพิธีการศุลกากร กระบวนการนำเข้า-ส่งออกที่เกี่ยวข้อง และการอำนวยความสะดวกในการขนส่งระหว่างประเทศ
- 4) การพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทย (Logistics Service Providers: LSPs และ
- 5) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร และการติดตามผลด้านโลจิสติกส์ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนา 4 เป้าหมาย ได้แก่ 1) สัดส่วนต้นทุนการขนส่งสินค้าต่อ GDP ลดลง 2) สัดส่วนต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังต่อ GDP ลดลง 3) ประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศด้านพิธีการศุลกากรดีขึ้น และ 4) ประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศด้านสมรรถนะผู้ให้บริการโลจิสติกส์ทั้งภาครัฐและธุรกิจดีขึ้น

2 การทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2561 ซึ่งมอบหมายให้กรมศุลกากรดำเนินการตามขั้นตอน ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เป็นองค์กรผู้ให้บริการระบบ National Single Windows (NSW Operator) ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงานของผู้ให้บริการระบบ NSW และสถานะของกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออกและโลจิสติกส์ ในการผ่านพิธีการศุลกากรนำเข้า-ส่งออก (ราย Shipment) ให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ NSW และเห็นชอบการทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2561 เพื่อบอกหมายให้กรมศุลกากรเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการและพัฒนาระบบ NSW และกำหนดขอบเขตหน้าที่ของ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) (NT) ให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาระบบ NSW โดยให้กรมศุลกากรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

นอกจากนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) ในฐานะประธานกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศได้มีข้อสั่งการเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2566 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1 **แนวทางการส่งเสริมการค้าทางเรือ (Transshipment)** มอบหมายกระทรวงคมนาคมและการท่าเรือแห่งประเทศไทย กำหนดแนวทางการส่งเสริมท่าเรือแหลมฉบังให้เป็นท่าเรือถ่ายลำสินค้าที่สำคัญ โดยหารือร่วมกับภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายสำหรับสินค้าถ่ายลำทางเรือ รวมถึงการกำหนดมาตรการรองรับที่เหมาะสม มอบหมายกรมศุลกากรเร่งรัดจัดทำประกาศสำหรับการถ่ายลำทางเรือโดยวิธีการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการถ่ายลำตลอดทั้ง

กระบวนการให้แล้วเสร็จตามกำหนดการในเดือนตุลาคม 2566 และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับปรุงขั้นตอนการขออนุญาตนำสินค้าผ่านราชอาณาจักร โดยเฉพาะการกำหนดขั้นตอนการขออนุญาตถ่ายลำทางเรือที่เหมาะสมจะเป็นการจูงใจและรองรับปริมาณสินค้าถ่ายลำทางเรือ (Transshipment) ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตได้ทันทั่วทั้งที่ ทั้งนี้ ในกรณีของสินค้าเกษตรควรพิจารณาถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อห่วงโซ่การผลิต ระบบตลาดและศักยภาพการแข่งขันของประเทศให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับอย่างรอบด้านและเป็นธรรมต่อทุกภาคส่วนธุรกิจ

2

แนวทางการใช้ประโยชน์ท่าเรือ

คลองใหญ่ มอบหมายให้กระทรวงคมนาคม เร่งรัดการทำเรือแห่งประเทศไทยพิจารณา ดำเนินการตามขั้นตอนในการเข้าเป็นผู้บริหารจัดการท่าเรือคลองใหญ่ จังหวัดตราด ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2561 และพิจารณาความเป็นไปได้การเปิดให้บริการ เป็นท่าเรือท่องเที่ยวเพื่อเป็นการใช้ประโยชน์

จากท่าเรือไปพลางก่อน โดยดำเนินการให้เป็นไปตาม กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายการทำเรือ แห่งประเทศไทย ประสานสภาหอการค้าไทยจัดทำ รายละเอียดแผนการดำเนินการและรูปแบบการบริหาร จัดการเพื่อใช้ประโยชน์ท่าเรือสำหรับให้บริการท่องเที่ยว โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ รายงานความคืบหน้าการ ดำเนินการในการประชุมฯ ครั้งต่อไป

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ซอฟต์แวร์แห่งชาติ

รัฐบาลที่นำโดยนายเศรษฐา ทวีสิน มีนโยบายให้ความสำคัญกับการส่งเสริมซอฟต์แวร์ ของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง เพราะเห็นว่าเป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าและบริการ และ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่น ของประเทศไทยในเวทีโลก อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีประเทศไทยมีคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ที่เกี่ยวข้องกับการผลักดันซอฟต์แวร์ของไทยหลายคณะ เช่น คณะกรรมการนโยบายส่งเสริม ภาพลักษณ์ของประเทศไทยด้วยซอฟต์แวร์ คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนซอฟต์แวร์ด้วยมิติทางวัฒนธรรม และคณะอนุกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศผ่านสื่อบันเทิงในลักษณะอำนาจละมุน เป็นต้น ที่อาจมีความคาบเกี่ยวในขอบเขตงานที่ต้องมีกลไกรับผิดชอบโดยตรงเพื่อบูรณาการการทำงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพและเป็นระบบมากขึ้น จึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ซอฟต์แวร์แห่งชาติขึ้น

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ซอฟต์แวร์แห่งชาติแต่งตั้งขึ้นโดยคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 230/2566 ลงวันที่ 13 กันยายน 2566 ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และนายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดยุทธศาสตร์ จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยซอฟต์แวร์ของประเทศไทย รวมถึงการเสนอแนะ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมซอฟต์แวร์ของประเทศไทย และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีการเตรียมประเด็นการพัฒนาทั้งในระยะสั้น กลาง และยาว ที่มุ่งส่งเสริมและยกระดับซอฟต์แวร์ ประเทศไทยให้สามารถนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ รวมทั้งยกระดับ รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งประเทศ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ซอฟต์แวร์แห่งชาติ จะนำประเด็นการพัฒนาดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุม ในครั้งแรก และมีการขับเคลื่อนสู่ระดับปฏิบัติในโอกาสต่อไป

สรุปผลการประชุม

ของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการอื่นๆ

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) กลุ่มกระทรวง คณะที่ 1

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) แต่งตั้งให้ผู้แทน สศช. ทำหน้าที่เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ 1 เพื่อตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ในประเด็น “การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ” มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยใช้ห่วงโซ่คุณค่า (value chain) เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทาง

โดยในปีงบประมาณ 2566 อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ 1 ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ร่วมกับ ค.ต.ป. กระทรวง จำนวน 2 กระทรวง ประกอบด้วย (1) ค.ต.ป.ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในประเด็น “การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำและการพยากรณ์เตือนภัย” และ (2) ค.ต.ป.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในประเด็น “การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงในการบริหารจัดการน้ำ” รวมถึงหารือกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในประเด็นเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาและที่เป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบัน” นอกจากนี้ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ 1 ยังได้ลงพื้นที่ตรวจติดตามประเมินผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ จำนวน 2 พื้นที่ คือจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อติดตามสถานการณ์การบริหาร

จัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติของจังหวัด ซึ่งข้อค้นพบที่สำคัญคือ การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัตียังขาดการบูรณาการในภาพรวม การบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลน้ำยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยยังมีข้อจำกัดในการประเมินพื้นที่นอกเขตชลประทาน และระบบพยากรณ์และเตือนภัยยังไม่สามารถรับมือกับภัยพิบัติที่มีความรุนแรงสูงและเกิดขึ้นฉับพลัน ทั้งนี้ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ 1 ให้ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย คือ การบริหารจัดการน้ำในระดับชาติ ควรดำเนินการแก้ไขในเชิงระบบ โดยการวางแผนป้องกันล่วงหน้ามากกว่าการบริหารจัดการแบบปีต่อปี การบูรณาการฐานข้อมูลน้ำควรดำเนินการตามแนวทางที่ สทนช. กำหนดไว้เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย ควรพิจารณาระดับของแผนที่ตามประเภทของภัยพิบัติและความจำเป็นของพื้นที่ และการพัฒนาระบบพยากรณ์และเตือนภัยควรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์เพื่อประเมินความเสี่ยงและแนวโน้มความรุนแรงของภัยพิบัติด้านน้ำ

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ กลุ่มกระทรวง คณะที่ 2 (อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ 2)

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มกระทรวง คณะที่ 2 (อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ 2) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมี สศช. เป็น อนุกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลโครงการ ที่ ค.ต.ป. ประจำ กระทรวง ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลภายใต้ ประเด็น “การช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง ในภาวะวิกฤติให้เข้าถึงบริการสาธารณะเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ” ประกอบด้วย 5 กระทรวง ได้แก่ (1) กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) (2) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) (3) กระทรวงการคลัง (กค.) (4) กระทรวงยุติธรรม (ยธ.) และ (5) กระทรวงมหาดไทย (มท.) โดยมีประเด็นสำคัญ คือ (1) การยกระดับการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับกลุ่มเปราะบาง (2) การพัฒนาคุณภาพชีวิตการปรับปรุงที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และ (3) การดำเนินงานจัดสวัสดิการที่ครอบคลุมกลุ่มเปราะบาง โดยมีการลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบการยกระดับการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ และการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับกลุ่มเปราะบาง กรณีการถ่ายโอนหน่วยบริการสุขภาพ ปฐมภูมิไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) 2 แห่ง ได้แก่ ศูนย์การแพทย์และฟื้นฟู บึงยี่โถ ทม.บึงยี่โถ อ.ธัญบุรี และ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านฉาง อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี พบว่า หน่วยบริการสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เครือข่าย อาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีความเข้มแข็งทำงานเชิงรุกร่วมกับหน่วยบริการ ในการดูแลประชาชน แต่ยังพบประเด็นท้าทาย อาทิ การเทียบโอนตำแหน่งและความก้าวหน้า ของบุคลากร งบประมาณในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคไม่เพียงพอ เนื่องจาก โรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) จำเป็นรายหัวตามข้อมูลประชากรในทะเบียนราษฎร์ซึ่งต่ำกว่า ความเป็นจริง และจากการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ ที่ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเสนอ มีข้อค้นพบสำคัญ ดังนี้ (1) ควรเร่งดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลกลางของกลุ่มเปราะบาง ประชาชนอย่างเป็นระบบ (2) ควรมีเจ้าภาพบูรณาการให้เกิดความร่วมมือในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง โดยเป็นความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา องค์กร ภาคประชาสังคม และประชาชน และ (3) ควรเร่งประชาสัมพันธ์และสื่อสารสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่กลุ่มเปราะบางอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างการรับรู้ถึงสิทธิประโยชน์และช่องทางใน การขอรับความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ และการคุ้มครองสิทธิ ประโยชน์กลุ่มเปราะบางในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การคุ้มครองสิทธิประโยชน์ ในกลุ่มเปราะบางในกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ

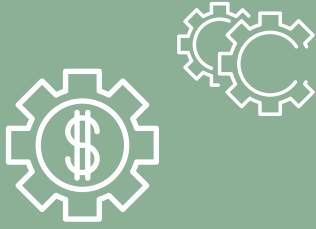
สศช. ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 ได้มีการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ บนหลักวงจรบริหารงานคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act : PDCA) ซึ่งเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการควบคุมและบริหารจัดการการทำงานให้เป็นระบบแบบองค์รวม นำไปสู่การพัฒนากระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องได้ในทุกระดับ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สศช. มีผลการดำเนินงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศสรุปได้ดังนี้

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566 มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในหัวขั้วที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) ตามหลักวงจรบริหารงานคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act : PDCA) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวางแผน (Plan) (2) การปฏิบัติ (Do) (3) การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล (Check) และ (4) การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act) โดยให้ทุกหน่วยงานของรัฐขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการและต่อเนื่องในระยะต่อไป รายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1 การวางแผน (Plan) โดยคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 มีมติเห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย **แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ** ซึ่งเป็นกรอบหลักในการจัดทำแผนงานของหน่วยงานของรัฐให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นรูปธรรม โดยมี**แผนระดับที่ 2** เป็นแผนที่ถ่ายระดับจากยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การดำเนินการผ่าน**แผนระดับที่ 3** ซึ่งเป็นแผนเชิงปฏิบัติที่หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการจัดทำในขั้นตอนของการปฏิบัติ (Do) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต้องมีความรู้ ความเข้าใจของแผนทั้ง 3 ระดับ และจำเป็นต้องร่วมกันบูรณาการการทำงานผ่านการมองเป้าหมายร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะถัดไป ดังนี้

1.1 การจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และ สศช. บูรณาการการทำงานร่วมกันพัฒนาระบบการงบประมาณที่สามารถมุ่งเป้าการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งเป็นแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และนโยบายรัฐบาลเพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายและแผนว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล เป็นกรอบในการกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ที่เป็นการจัดสรรบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 142 กำหนดให้ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องแสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาต่าง ๆ ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา

5 วรรคสาม กำหนดให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และ**มาตรา 10 วรรคสาม** กำหนดให้แผนแม่บทที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับ**แผนแม่บทฯ** ด้วย ตลอดจนพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 19 (1) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณมีหน้าที่และอำนาจกำหนด**ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี** โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทาง ในการจัดทำคำขอตังงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สศช.ได้ร่วมเป็นคณะทำงานจัดทำข้อเสนอเป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2567 โดยได้มีการนำเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทฯ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ที่ได้มีการทอนค่าเป้าหมายจาก 5 ปี เป็นรายปี มากำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ รวมทั้ง กำหนดประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ โดยใช้ข้อมูลจากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีมาประกอบ เพื่อปิดช่องว่างของประเด็นการพัฒนา ซึ่งทำให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

1.2 การดำเนินการของทุกหน่วยงานรัฐ ต้องยึดเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 และนโยบายรัฐบาลเป็นกรอบในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งหน่วยงานรัฐต้องดำเนินการพัฒนาประเทศควบคู่กับการสร้างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 และนโยบายรัฐบาล ต่อภาคีการพัฒนาและภาคประชาชน รวมทั้งนำภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยปัจจุบันสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีช่องทางให้หน่วยงานของรัฐและภาคีการพัฒนา ศึกษาแนวทางการดำเนินการผ่านเว็บไซต์ <http://nsdc.nesdc.go.th/> เพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาและสร้างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติแผนระดับที่ 2 และนโยบายรัฐบาลเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

2

การปฏิบัติ (Do) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการนำแผนที่มีอยู่มาแปลงไปสู่การปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการปฏิบัติจะต้องมุ่งเน้นให้เกิดการบรรลุผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์สำเร็จตามเป้าหมายของแผนได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยสรุปการดำเนินการที่สำคัญของปี 2566 ดังนี้

2.1 การจัดทำแผนระดับที่ 3

หน่วยงานของรัฐได้มีการจัดทำแผนระดับที่ 3 ทั้งในส่วน of แผนปฏิบัติราชการและแผนปฏิบัติการด้าน... และนำเข้าไปในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 15 ธันวาคม 2563 เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 พบว่ามีหน่วยงานนำเข้าสู่ข้อมูลแผนระดับที่ 3 รวมจำนวน 2,059 แผน แบ่งเป็น (1) แผนปฏิบัติราชการรายปี จำนวน 1,364 แผน (2) แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี จำนวน 548 แผน และ (3) แผนปฏิบัติการด้าน... จำนวน 147 แผน ทั้งนี้ สศช. ได้เร่งรัดให้ทุกหน่วยงานของรัฐต้องนำเข้าสู่แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ในระบบ eMENSCR ให้แล้วเสร็จ และรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนระดับที่ 3 ภายใน 90 วัน ของปีงบประมาณถัดไป เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้นทุกหน่วยงานของรัฐจึงจำเป็นต้องร่วมกันบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะถัดไป ดังนี้

(1) หน่วยงานของรัฐตั้งแต่ระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไปจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปีและรายปีที่ตอบโจทย์ทั้งภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยมีการระบุโครงการ/การดำเนินงานเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินการที่มีความชัดเจน เพื่อให้แผนปฏิบัติราชการเป็นแผนหลักในการถ่างระดับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนระดับที่ 2 อื่น ๆ รวมถึงนโยบายรัฐบาล สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(2) การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...ในหัวที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ ให้หน่วยงานของรัฐยึดเป้าหมายของแผนแม่บทฯ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ควบคู่

กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2580) รวมถึงนโยบายรัฐบาลเป็นกรอบในการกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับชาติร่วมกัน

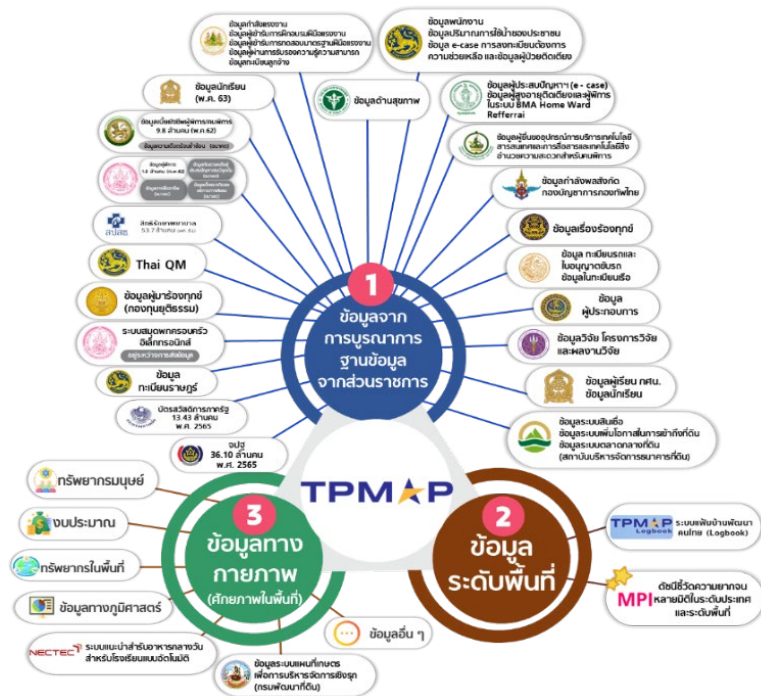
(3) สศช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์หาช่องว่าง (Gap) ของแผนปฏิบัติการด้าน... โดยใช้ข้อมูลแผนปฏิบัติการด้าน...จากระบบ eMEN-SCR และข้อมูลแผนปฏิบัติการด้าน...จากการสอบถามทุกหน่วยงานระดับกระทรวง ที่ได้มีการจัดทำและประกาศใช้แล้วรวมถึงแผนปฏิบัติการด้าน...ที่อยู่ระหว่างจัดทำ เพื่อให้การจัดทำแผนมีความครอบคลุมประเด็นการพัฒนาเท่าที่จำเป็นที่สามารถถ่างระดับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ 2 ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาทบทวนกฎหมายที่มีการกำหนดให้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...เพื่อยกเลิกแผนปฏิบัติการด้าน... ที่มีความซ้ำซ้อนและไม่จำเป็น และจัดทำเฉพาะในส่วนที่เป็นประเด็นต้องมีและจำเป็นต่อบริบทของเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

2.2 การจัดทำโครงการ/การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ สศช. จัดให้มีการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติมาตั้งแต่ปี 2563 ซึ่งเป็นการจัดทำโครงการฯ ปีงบประมาณ 2565 โดยมีผลการดำเนินการดังนี้ (1) โครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 571 โครงการ จาก (ร่าง) ข้อเสนอโครงการจำนวนทั้งสิ้น 3,428 โครงการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2563 โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ทั้งสิ้น 445 โครงการ (2) โครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 406 โครงการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 จาก (ร่าง) ข้อเสนอโครงการจำนวนทั้งสิ้น 3,039 โครงการ โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ทั้งสิ้น 348 โครงการ และ (3) โครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2567 จำนวน 1,026 โครงการ จาก (ร่าง) ข้อเสนอโครงการจำนวนทั้งสิ้น 2,619 โครงการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2565 ทั้งนี้ สำนักงานงบประมาณอยู่ระหว่างกระบวนการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567

สำหรับการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 ที่เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำโครงการสำคัญในแต่ละปีงบประมาณ ในห้วงปี 2566–2570 ซึ่งเป็นห้วงที่ 2 ของการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้เกิดการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่ง สศช. ได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เมื่อวันที่ 3-7 กรกฎาคม 2566 เพื่อให้หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 3 ระดับ (จ.1 จ.2 และ จ.3) และหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่าที่เกี่ยวข้องร่วมวิเคราะห์จัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้อย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ โดยมี (ร่าง) ข้อเสนอโครงการจำนวนทั้งสิ้น 3,297 โครงการ ทั้งนี้ (ร่าง) โครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อยู่ระหว่างการดำเนินการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และจะนำเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

2.3 การขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการอำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) โดย คจพ. เป็นกลไกเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาความยากจน

ลดความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดยมีระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) เป็นเครื่องมือหลักในการสนับสนุนการดำเนินการของ คจพ. โดยระบบ TPMAP เป็น ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลการแก้ไขปัญหาความยากจนและเหลื่อมล้ำ รวมถึงการพัฒนาคนตลอดทุกช่วงวัยแบบชี้เป้า ระบบ TPMAP จึงสามารถใช้ระบุปัญหาความยากจนและความต้องการการพัฒนาของแต่ละช่วงวัยได้ในระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น/ท้องที่ จังหวัดประเทศ หรือปัญหาความยากจนรายประเด็น โดยหลักการสำคัญของการพัฒนาระบบ TPMAP ในส่วนของการแก้ปัญหาความยากจน คือ การตอบคำถามสำคัญว่าคนจนคือใคร อยู่ที่ไหน สาเหตุของความยากจนคืออะไร และจะแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืนได้อย่างไร ระบบ TPMAP จึงได้มีการจัดเก็บข้อมูลที่หลากหลายรูปแบบ ประกอบด้วย (1) ข้อมูลจากการบูรณาการหรือสมาสข้อมูลภาครัฐ (2) ข้อมูลที่มีการจัดเก็บเพิ่มเติมในระดับพื้นที่ให้ครอบคลุมประชากรที่ไม่ได้อยู่ในระบบ หรือตกหล่นจากระบบ และการเพิ่มเติมปรับปรุงข้อมูลผ่านระบบแฟ้มบ้านพัฒนาคนไทย และข้อมูลการพัฒนาคนหลากหลายมิติ รวมทั้ง (3) ข้อมูลศักยภาพพื้นที่หรือทุนในพื้นที่

สุขภาพ

ความเป็นอยู่

การศึกษา

รายได้

การเข้าถึงบริการภาครัฐ

คนที่ได้รับการสำรวจ (จปฐ.)
36.10 ล้านคน

1 คนเข้ามามี
ของระบบ TMAP
6.5 แสนคน

2 กลุ่มครัวเรือนบางส่วน
33.38 ล้านคน

3 คนที่ลงทะเบียน
สวัสดิการแห่งรัฐ
ได้รับการสำรวจ จปฐ.
แต่ไม่มีเกณฑ์ MPI
9.6 ล้านคน

1.2 (ตก MPI
แต่ไม่มีบัตร)
4.4 แสนคน

1.1 (ตก MPI
และมีบัตร)
2.1 แสนคน

3.1 (มีบัตร
แต่ไม่มีข้อมูล
MPI)
3.53 ล้านคน

3.2 (มีบัตร
แต่ไม่มีข้อมูล
MPI)
3.53 ล้านคน

คนลงทะเบียน
สวัสดิการแห่งรัฐ
13.43 ล้านคน

3

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check) เป็นขั้นตอนในการติดตาม ตรวจสอบ ระหว่างดำเนินการและหลังจากการปฏิบัติตาม แผน ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค นำไปสู่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินการ ต่างๆ โดยในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล สำนักงานฯ มีระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เป็นเครื่องมือหลักที่สนับสนุนการดำเนินการ ซึ่งทุกหน่วยงาน

ของรัฐจะต้องนำเข้าสู่ข้อมูลแผนระดับที่ 3 และโครงการ/ การดำเนินการ ทั้งที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณและใช้งบประมาณจากแหล่งอื่น เข้าในระบบ และรายงานความก้าวหน้าตามกรอบระยะ เวลา รวมถึงจัดทำและนำเข้ารายงานผลสัมฤทธิ์ของแผน ระดับที่ 3 เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนฯ เพื่อให้มีข้อมูล สำหรับกลไกและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ชาติได้อย่างครบถ้วน

นอกจากนี้ สศช. ได้มีการประสานและบูรณาการร่วมกันกับกลไกการติดตามประเมินผลภาครัฐ ทั้งผู้ตรวจ ราชการระดับกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม ให้ความสำคัญกับเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่หน่วยงานมีความเกี่ยวข้อง โดยพิจารณาสถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่หน่วยงานมีความเกี่ยวข้อง จาก รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และวิเคราะห์หาปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้สถานการณ์การพัฒนาของ เป้าหมายดีขึ้นในกรณีที่ยังไม่บรรลุค่าเป้าหมาย หรือปัจจัยสำคัญที่จะสามารถรักษาสถานการณ์การบรรลุของเป้าหมาย ได้อย่างต่อเนื่องในกรณีที่บรรลุค่าเป้าหมายแล้ว พร้อมทั้งนำปัจจัยดังกล่าวมากำหนดเป็นประเด็นการตรวจราชการเพื่อ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในแผนการตรวจราชการประจำปีของหน่วยงาน รวมถึงนำเข้าแผนการตรวจราชการและ รายงานผลสัมฤทธิ์การตรวจราชการของหน่วยงานในระบบ eMENSCR ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ

4

การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act) เป็นขั้นตอน การปรับปรุง แก้ไข แผนและการดำเนินงานให้ สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนา ประเทศ นำไปสู่การทบทวน ปรับปรุง และพัฒนา กระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถบรรลุ ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อย่างเป็นรูปธรรม หน่วยงานของรัฐปรับปรุง การดำเนินงานในทุกขั้นตอนของ PDCA บนฐาน ข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้

4.1 การปรับปรุงการดำเนินงานของการ วางแผน (Act ของ Plan) การขับเคลื่อนในหัวที่ 2 จะ มุ่งเน้นให้เกิดการแปลงยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายของแผน แม่บทฯ และแผนระดับที่ 2 อื่น ๆ รวมถึงนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 การปรับปรุงการดำเนินงานของการปฏิบัติ (Act ของ Do)

(1) หน่วยงานของรัฐดำเนินงานอย่างพุ่งเป้า เชิงรุก โดยดำเนินการ ดังนี้ (1) การกำหนดแนวทางการ ขับเคลื่อน หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ทั้ง

3 ระดับ (จ.1 จ.2 และ จ.3) ร่วมกับหน่วยงานร่วมขับเคลื่อน ในการจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมาย แผนแม่บทย่อย (Y1) เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่บูรณาการ และส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้อย่าง เป็นรูปธรรม และ (2) การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน หน่วยงานของรัฐจัดทำแผน ระดับที่ 3 และโครงการ/การดำเนินงานบนฐานข้อมูล เชิงประจักษ์ โดยเฉพาะข้อมูลจากระบบ eMENSCR และ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี

(2) การทบทวนมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง กับแผนการปฏิรูปประเทศ และการเสนอแผนเข้าสู่การ พิจารณาของคณะรัฐมนตรี สศช. ดำเนินการทบทวนมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เรื่อง แนวทาง การเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี รวมถึงมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นเรื่องสืบเนื่องกัน โดยจะปรับ แผนการปฏิรูปประเทศออกจากแผนระดับที่ 2 เพื่อให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่แผนการปฏิรูป ประเทศได้สิ้นสุดลงแล้วเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2565 รวมถึงปรับปรุงแนวทางการเสนอแผนระดับต่าง ๆ เพื่อ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีให้มีความชัดเจน

มากยิ่งขึ้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนระดับที่ 3 และโครงการ/การดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อบรรลุปเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

4.3 การปรับปรุงการดำเนินงานของการติดตามตรวจสอบประเมินผล (Act ของ Check) การพัฒนาเครื่องมือในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ให้เกิดการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับฐานข้อมูลอื่น ๆ โดยเฉพาะข้อมูลด้านงบประมาณ เพื่อให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน ได้ตลอดทั้งวงจรมีประสิทธิภาพและนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงการดำเนินการตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PDCA)

4.4 การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act) หน่วยงาน ของรัฐและกลไกต่าง ๆ นำหลักการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ไปประยุกต์ใช้ในระดับหน่วยงาน โดยมีการแปลงเป้าหมายของแผนระดับชาติ และนโยบายรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ 3 (Plan) ดำเนินโครงการ/การดำเนินงาน ที่ตอบโจทย์ทั้งภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน และทิศทางการพัฒนาประเทศ (Do) พร้อมทั้งติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการตามแผนให้สามารถบรรลุปเป้าหมายของโครงการและแผนระดับที่ 3 ส่งผลต่อการบรรลุปเป้าหมายของแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาลได้อย่างเป็นรูปธรรม (Check) รวมถึงการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์มาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

การดำเนินการปฏิรูปประเทศในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการโดยใช้แผนการปฏิรูปประเทศเป็นกรอบในการขับเคลื่อนในประเด็นปฏิรูปประเทศต่าง ๆ โดยได้มุ่งเน้นในการดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ หรือที่เรียกว่า กิจกรรม Big Rock โดยให้ดำเนินการทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปี 2561 คู่ขนานกันไปกับแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ส่งผลให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในทุกด้านแล้ว ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวันที่ 31 ธันวาคม 2565

เมื่อแผนการปฏิรูปประเทศได้สิ้นสุดลงในปี 2565 ตามที่คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2565 รับทราบผลการประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวประชุมครั้งที่ 2/2565 ในส่วนของแนวทางการดำเนินการภายหลังสิ้นสุดแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิรูปประเทศเกิดความยั่งยืน หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในระยะต่อไปให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยให้หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการนำประเด็นการปฏิรูปประเทศมาดำเนินการต่อเนื่องต่อไป ผ่านกลไกของแผนระดับที่ 2 แผนระดับที่ 3 และการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เป็นกรอบในการดำเนินงานให้กับหน่วยงานของรัฐ และการติดตามและประเมินผลเพื่อผลักดันให้ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญฯ เกิดผลอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องต่อไป โดย สศช. ได้ศึกษาและจัดทำความเชื่อมโยงของเป้าหมายของกิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง 13 ด้านกับเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทฯ และเป้าหมายระดับหมวดหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่มีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการจัดทำแผนระดับที่ 3 และโครงการการดำเนินงาน ที่เกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายแผนระดับที่ 2 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ โดยมีกลไกการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐผ่านระบบ eMENSCR รวมทั้งกลไกของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ผู้บริหารหน่วยงานของรัฐ และ สศช. ต่อไป

การดำเนินการในระยะต่อไป

ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับประเด็นท้าทายที่อาจส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์การปฏิรูปประเทศในระยะต่อไปให้เกิดความยั่งยืนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งการดำเนินการปฏิรูปประเทศที่ผ่านมาส่วนหนึ่งในแผนระดับที่ 2 ได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามมาตรา 258 ในทุกด้าน และส่งผลการบรรลุเป้าหมายตามมาตรา 257 ทั้ง 3 เป้าหมาย ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดไว้ โดยมีแนวทางในการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ที่ควรให้ความสำคัญในระยะต่อไปเพื่อให้เกิดความยั่งยืน สรุปดังนี้

ประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ที่ควรให้ความสำคัญในการดำเนินการต่อไป

(ก.) ด้านการเมือง			
ประเด็นการปฏิรูปที่ดำเนินการต่อเนื่อง	การดำเนินการในระยะต่อไป	หน่วยงานดำเนินการหลัก	การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการผ่านแผนระดับที่ 2
ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง	ขยายผลวิทยากรตัวคูณ โดยการเน้นย้ำให้ความรู้ความเข้าใจแก่วิทยากรตัวคูณ เพื่อนำความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไปเผยแพร่ต่อกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ในสังคมเป็นวงกว้าง	สถาบันพระปกเกล้า	แผนแม่บทฯ 1 ความเข้มแข็งของสถาบัน 010102 นโยบายและแผนฯ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายที่ 1 เป้าหมายที่ 1

(ข.) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน			
ประเด็นการปฏิรูป ที่ดำเนินการต่อเนื่อง	การดำเนินการในระยะต่อไป	หน่วยงาน ดำเนินการหลัก	การกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการดำเนินการ ผ่านแผนระดับที่ 2
การนำเทคโนโลยีมประยุกต์ใช้ ในการบริหารราชการแผ่นดิน และการจัดทำบริการสาธารณะ	พัฒนาแพลตฟอร์มการให้บริการต่าง ๆ แก่ ประชาชนในยุคดิจิทัล อาทิ แอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการทำ ธุรกรรมออนไลน์ภาครัฐ ให้สามารถตรวจสอบสิทธิ จ่ายบิล หรือติดตาม สถานะการขอใช้บริการจาก ภาครัฐ	สำนักงานพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)	แผนแม่บทฯ 20 การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ จ.1 จ.2 จ.3 200101 แผนพัฒนา ฉบับที่ 13 P131301 นโยบายและแผนฯ ว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายที่ 16 เป้าหมายที่ 1
การปรับปรุงและพัฒนา โครงสร้างและระบบการ บริหารงานของรัฐและแผน กำลังคนภาครัฐให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงและความท้าทาย ใหม่ ๆ	มีการนำผลการศึกษาในการลดสถานะความเป็นนิติ บุคคลของส่วนราชการ มาใช้ในการจัดโครงสร้าง และปรับปรุงระบบราชการไทยให้มีความยืดหยุ่น และคล่องตัวในการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึง ความเหมาะสมของบริบทของประเทศ	คณะอนุกรรมการ พัฒนาระบบราชการ (อ.ก.พ.ร.)	แผนแม่บทฯ 22 การปรับปรุงโครงสร้างและระบบการ จ.1 จ.2 จ.3 220103 แผนพัฒนา ฉบับที่ 13 P131201 นโยบายและแผนฯ ว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายที่ 1 เป้าหมายที่ 2
(ค.) ด้านกฎหมาย			
การจัดให้มีกลไกให้ดำเนินการ ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับ อยู่	บังคับใช้พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัด ทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 โดยให้หน่วยงานของรัฐมี การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความ รับผิดชอบและการออกกฎหมายหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาที่กำหนด	สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา (สคก.)	แผนแม่บทฯ 22 การปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ จ.1 จ.2 จ.3 220101 แผนพัฒนา ฉบับที่ 13 P131301 นโยบายและแผนฯ ว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายที่ 1 นโยบายที่ 12 เป้าหมายที่ 2 เป้าหมายที่ 1
(ง.) ด้านกระบวนการยุติธรรม			
การกำหนดระยะเวลา ดำเนินงานในทุกขั้นตอนของ กระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน และมีกลไกช่วยเหลือ ประชาชนผู้ขาดแคลนทุน ทรัพย์ให้เข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรมได้	บังคับใช้พระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลา ดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. 2565 โดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต้องกำหนด ระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการ ยุติธรรมให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับ ความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และสามารถตรวจสอบ ความคืบหน้าได้โดยสะดวก	หน่วยงานด้าน กระบวนการ ยุติธรรม	แผนแม่บทฯ 22 การกำหนดระยะเวลา จ.1 จ.2 จ.3 220101 แผนพัฒนา ฉบับที่ 13 P131301

(จ.) ด้านการศึกษา

ประเด็นการปฏิรูป ที่ดำเนินการต่อเนื่อง	การดำเนินการในระยะต่อไป	หน่วยงาน ดำเนินการหลัก	การกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการดำเนินการ ผ่านแผนระดับที่ 2
การพัฒนาการประเมินผล ผู้เรียน	พัฒนาการประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถลด ปัญหาการเรียนรู้ถดถอยและพัฒนาผู้เรียนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และดำเนินการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อยกระดับการพัฒนาการ ประเมินผลผู้เรียน	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	แผนแม่บทฯ 11 110301 12 120101 แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 P131201

(ฉ.) ด้านเศรษฐกิจ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม	• พัฒนาการใช้งานแอปพลิเคชัน SME CONNEXT เพื่อเป็นอีกช่องทางในการส่งเสริมการขายออนไลน์ รับทราบข้อมูลจาก สสว. เช่น การอบรมสัมมนา การจับคู่ทางธุรกิจ • พัฒนามาตรการสินเชื่อ เพื่อให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ผ่านธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	สำนักงานส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (สสว.)	แผนแม่บทฯ 8 080101 080102 080302 แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 P130702 นโยบายและแผนฯ ว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายที่ 4 เป้าหมายที่ 1,2 นโยบายที่ 12 เป้าหมายที่ 1,3 นโยบายที่ 17 เป้าหมายที่ 1

ภารกิจด้านการวิเคราะห์และเสนอความเห็น

สถิติการวิเคราะห์และเสนอความเห็นต่อรัฐบาล

ด้านเศรษฐกิจ

262 เรื่อง

การเกษตร

19

อุตสาหกรรม

16

การค้าการลงทุน

32

การบริการและการท่องเที่ยว

12

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

12

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การสื่อสาร / พลังงาน สาธารณูปโภคขนส่งและโลจิสติกส์)

113

รัฐวิสาหกิจ

10

การเงิน/การคลัง

48

ด้านสังคม

125 เรื่อง

การศึกษาและการเรียนรู้

23

สาธารณสุข

38

สูงอายุ แรงงาน และการคุ้มครองทางสังคม

27

ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม/ กระบวนการยุติธรรม

28

การพัฒนาชุมชน/ เศรษฐกิจฐานราก

7

อื่นๆ

2

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

112 เรื่อง

ทรัพยากรธรรมชาติ

62

สิ่งแวดล้อม

22

อื่นๆ

17

ด้านการพัฒนาพื้นที่

50 เรื่อง

การกระจายอำนาจ

16

การผังเมือง/ เขตเศรษฐกิจพิเศษ

34

ด้านความมั่นคง

8 เรื่อง

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ

59 เรื่อง

ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

4 เรื่อง

ด้านยุทธศาสตร์และการปฏิรูปประเทศ

8 เรื่อง

ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ

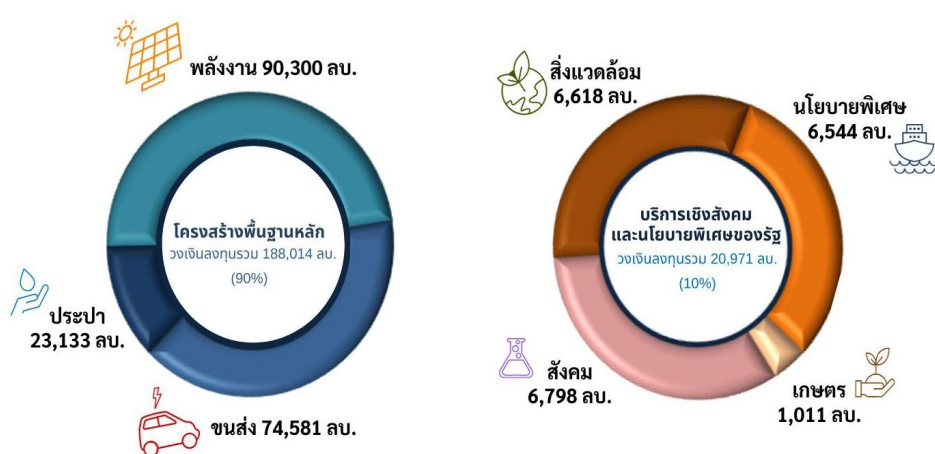
16 เรื่อง

รวม 644 เรื่อง

การวิเคราะห์และพิจารณางบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

การพิจารณางบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ประจำปีงบประมาณ 2567 สศช. ได้จัดทำแนวทางการพิจารณางบลงทุนและวิเคราะห์ข้อเสนอการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ประจำปีงบประมาณ 2567 ในภาพรวม พร้อมทั้งจัดทำข้อวิเคราะห์งบประมาณ ประจำปีเป็นภาพรวมรายกระทรวงและรายรัฐวิสาหกิจภายใต้สังกัด 15 กระทรวง รวม 46 รัฐวิสาหกิจผ่านการกลั่นกรองของคณะอนุกรรมการพิจารณางบลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจเพื่อเสนอสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติซึ่งวันที่ 26 กันยายน 2566 ครม. มีมติเห็นชอบกรอบวงเงินดำเนินการรวม 1,380.624 พันล้านบาท และกรอบวงเงินเบิกจ่ายลงทุนรวม 258.985 พันล้านบาท (รวมกรอบสำหรับงบลงทุนเพิ่มเติมระหว่างปี) โดยทิศทางการลงทุนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82.5 รวมทั้งหมุดหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ขณะที่เมื่อจำแนกการลงทุนรายสาขา จะเป็นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานหลักร้อยละ 90 และด้านบริการเชิงสังคมหรือตามนโยบายพิเศษของรัฐร้อยละ 10 ทั้งนี้ กรอบการลงทุนดังกล่าว มีส่วนสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจประมาณร้อยละ 0.23

แผนภาพแสดงสัดส่วนการลงทุนรายสาขา

การวิเคราะห์การปรับปรุงงบประมาณเพิ่มเติม
ปีงบประมาณ 2566 พิจารณานโยบายที่เปลี่ยนแปลง/เพิ่มเติมงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566) ของรัฐวิสาหกิจ ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้สำนักงานฯ เป็นผู้พิจารณา และนำเสนอสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยประธานสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวม 49 เรื่อง ซึ่งผลักดันให้เกิดการลงทุนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจตามนโยบายรัฐบาล และยกระดับคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชน ที่สำคัญ ได้แก่ **การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย** เป็นการเพิ่มโอกาสการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพด้านพลังงานของประเทศ ได้แก่ รายการร่วมทุนในบริษัท LNG Receiving Terminal (แห่งที่ 2) จังหวัดระยอง **การไฟฟ้านครหลวง** เป็นการปรับปรุงให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในการเข้าปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ขององค์กร และความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ การปรับปรุงรายละเอียดของแผนงานประสานสาธารณูปโภคทั่วไป ปี 2560–2563 ให้สอดคล้องกับแนวทางตามแนวเส้นทางก่อสร้างโครงการทางพิเศษสายพระราม 3-ดาวคะนอง–

วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครด้านตะวันตก ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย และการอนุมัติแผนขยายเขตและปรับปรุงระบบจำหน่ายไฟฟ้า ปี 2566-2570 **การรถไฟแห่งประเทศไทย** เป็นการปรับปรุงวงเงินลงทุนของโครงการต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ โครงการระบบรถไฟความเร็วสูงฯ ระยะที่ 1 ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา เนื่องจากประสบปัญหาในการเจรจาข้อตกลงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการทบทวน/ปรับแบบให้สอดคล้องกับโครงการอื่นที่มีโครงสร้างงานร่วมกันและผลกระทบต่อสภาพภูมิประเทศตามแนวเส้นทาง และโครงการก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ และสายบ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-มุกดาหาร-นครพนม ที่มีความล่าช้าของกระบวนการจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดิน และ**บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด** ส่วนใหญ่เป็นการผูกพันลงทุนเพื่อดำเนินการต่อเนื่องในการปรับปรุงพื้นที่ภายในศูนย์ราชการที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน และการปรับปรุงวงเงินโครงการพัฒนาพื้นที่ส่วนขยายศูนย์ราชการฯ พื้นที่โซน C ให้ครอบคลุมตามที่ได้ลงนามในสัญญา

การวิเคราะห์แผนระดับที่ 3

แผนระดับที่ 3 คือแผนเชิงปฏิบัติ (Action Plan) ที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐ เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ไปสู่การปฏิบัติ โดยแผนระดับที่ 3 เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการปฏิบัติ (Do) ตามหลักการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อให้เกิดการดำเนินการที่มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนนำไปสู่การจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน (X) ให้สามารถส่งผลการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนระดับที่ 3 ประกอบด้วย แผนปฏิบัติราชการรายปี แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติการด้าน... โดยมีแผนปฏิบัติราชการรายปีและระยะ 5 ปี เป็นแผนหลัก ขณะที่แผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งเป็นแผนเชิงประเด็นที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า 1 หน่วยงานขึ้นไป และต้องจัดทำตามประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญอย่างสูงให้มีเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

โดย สศช. มีหน้าที่ในการพิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา/ทราบ ตามขั้นตอนและกระบวนการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และวันที่ 15 ธันวาคม 2563 ทั้งนี้ นับตั้งแต่มติคณะรัฐมนตรีมีผลบังคับใช้ มีแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณากลั่นกรองของ สศช. รวมทั้งสิ้น 197 แผน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สศช. ได้มีการพิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... จำนวนทั้งสิ้น 44 แผน แบ่งเป็น แผนที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แต่ผ่านกระบวนการพิจารณาฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 11 แผน และแผนเข้าใหม่ฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 33 แผน ทั้งนี้ สามารถจำแนกสถานะของแผนปฏิบัติการด้าน... ดังกล่าว ได้ดังนี้

ลำดับ	สถานะของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เข้าสู่กระบวนการกลั่นกรองของ สศช. ในปี 2566	จำนวน
1	แผนปฏิบัติการด้าน... ที่อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาถ้อยแถลงของ สศช.	8
2	แผนปฏิบัติการด้าน... ที่ผ่านกระบวนการพิจารณาของ สศช. และส่งความเห็นกลับไปยังหน่วยงานเพื่อแก้ไขปรับปรุง	15
3	แผนปฏิบัติการด้าน... ที่ผ่านกระบวนการพิจารณาถ้อยแถลงของ สศช. และอยู่ระหว่างนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี	13
4	แผนปฏิบัติการด้าน... ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว	2
5	แผนปฏิบัติการด้าน... ที่ไม่เข้าข่ายต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา/ทราบ	6

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติผ่านการจัดทำแผนระดับที่ 3 ในหัวขั้วที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2570) สามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สศช. ได้ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาข้อมูลของแผนปฏิบัติการด้าน... ในระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) พบว่า ในหัวขั้วแรกของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ยังคงมีแผนปฏิบัติการด้าน... จำนวนค่อนข้างมาก และมีความซ้ำซ้อนของประเด็นการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ขณะที่แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติบางประเด็นอาจยังไม่มีแผนปฏิบัติการด้าน... รองรับ สศช. จึงได้ขอความร่วมมือทุกหน่วยงานนำเข้าสู่ข้อมูลแผนปฏิบัติการด้าน... ที่จัดทำขึ้นในระบบ eMENSCR เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ของ สศช. ในการหาช่องว่างของประเด็นการพัฒนาที่จำเป็นต้องมีแผนปฏิบัติการด้าน... มารองรับอย่างครอบคลุม และ สศช. อยู่ระหว่างการจัดทำแนวทางเพื่อพัฒนาหลักในการจัดทำและกลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อให้การดำเนินงานในระยะถัดไปของหน่วยงานของรัฐสามารถจัดทำแผนที่มีความครอบคลุมประเด็นการพัฒนาเฉพาะเท่าที่จำเป็นและสามารถถ่ายระดับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ 2 ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนปฏิรูปราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 แผนย่อย 4.2.1 การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ให้เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกัน รวมทั้ง สศช. ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) อยู่ระหว่างการพัฒนาแบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ในส่วนของการรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนระดับที่ 3 เพื่อรองรับการรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนระดับที่ 3 ของหน่วยงานตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ที่เห็นชอบแนวทางการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล โดยยึดหลักวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) โดยใช้ระบบ eMENSCR เป็นเครื่องมือกลางในการดำเนินการ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สศช. จะดำเนินการจัดทำ “คู่มือการวิเคราะห์ถ้อยแถลงแผนระดับที่ 3” เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาถ้อยแถลงแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ของเจ้าหน้าที่ สศช. เพื่อให้การพิจารณาถ้อยแถลงมีความชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันยิ่งขึ้น และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

นอกจากนี้ สศช. ยังได้เผยแพร่ “คู่มือการจัดทำแผนระดับที่ 3 และกระบวนการเสนอแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... แก่คณะรัฐมนตรี” เผยแพร่ผ่าน<http://nscr.nesdc.go.th/planlevel3/> เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ทุกหน่วยงานของรัฐในการจัดทำแผนระดับที่ 3 ที่สามารถแปลงยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ 2 ต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรม

สแกนอ่าน
คู่มือการจัดทำแผนระดับที่ 3

การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2565 เป็นแผนระดับที่ 2 ที่กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาประเทศ เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยมีการกำหนดหมวดหมู่การพัฒนาจำนวน 13 หมวดหมู่ เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้มีความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตอย่างมั่นคงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก พร้อมกับการคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยใน 6 เดือนแรกของการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 แต่ละมิติการพัฒนามีความก้าวหน้าที่สำคัญ ดังนี้

13 หมวดหมู่ เพื่อพลิกโฉมประเทศ

- 1 ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์
- 2 การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- 3 ฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
- 4 การท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
- 5 เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- 6 เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
- 7 การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ศูนย์กลางดิจิทัลและอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

1 ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

2 โอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

3 ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4 ปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

5 SMEs ที่เข้มแข็ง ศักยภาพสูง แข่งขันได้

6 พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ

7 ความยากจนข้ามรุ่นและความคุ้มครองทางสังคม

8 กำลังคนที่มีสมรรถนะสูง

9 ภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพตอบโจทย์ประชาชน

แบ่งตาม 4 มิติการพัฒนา

1. ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

- **ส่งเสริมการยกระดับ Smart Product และ Smart Farming** ให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร และพื้นที่ ให้มีความเป็นเกษตรยั่งยืนและตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม สามารถนำเทคโนโลยีการผลิตและอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา (R&D) เทคโนโลยีการผลิตและแปรรูปโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน อาทิ โครงการเมืองนวัตกรรมอาหาร โครงการนวัตกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์มากกว่า 10 โครงการ และการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชตามศักยภาพ 1,140 ไร่ โดยใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

- **พัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวคิด BCG ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ** คุณภาพและความยั่งยืนยกระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล ยกระดับการท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูงด้วยการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ผลักดันส่งเสริมวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ 5F¹ และยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวทั่วไป เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน เฟส 5 รวมถึงการปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ อาทิ การปรับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ทำให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

- **ออกมาตรการเพื่อส่งเสริมการลงทุนและการวิจัยพัฒนายานยนต์ไฟฟ้าและปัจจัยสนับสนุน** ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนมาใช้ยานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ด้วยมาตรการลดภาษีประจำปี กระตุ้นการจัดซื้อในภาครัฐและราชการ รวมถึงการยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการในการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ไฟฟ้า แบตเตอรี่ และชิ้นส่วนสำคัญ นอกจากนี้ กรมสรรพสามิตมีมาตรการอุดหนุนการผลิตแบตเตอรี่พลังงานสูง (Gigafactory) และมาตรการขยายเวลาสิทธิประโยชน์ของรถอีโคคาร์ (Ecology Car/ Eco Car) ออกไปอีก 2 ปี เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ/ผลผลิตยอดเยี่ยม (Product Champion) ของกลุ่มรถปิกอัพ และรถอีโคคาร์ที่ยังไม่สามารถปรับตัวไปสู่รถยนต์ไฟฟ้า หรือ EV (Electric Vehicle) ในระยะเวลาอันสั้นได้

- **ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพของโลก** อาทิ การสร้างเครือข่ายเพื่อทดสอบ

นวัตกรรมไทย 2 แห่ง ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคลินิกทันตกรรมทันตแพทย์ วรพันธ์ รวมถึงการพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบทางคลินิกของกรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และการจัดทำแผนการพัฒนาและธำรงรักษาสมรรถนะห้องปฏิบัติการเพื่อเป็นมาตรฐานอ้างอิงของประเทศ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการยกระดับศักยภาพระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขเพื่อลดผลกระทบต่อบริการทางเศรษฐกิจและสุขภาพ และจัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทางการแพทย์และสาธารณสุข พ.ศ. 2566-2570

- **พัฒนากฎหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนการลงทุนผ่านยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุน (พ.ศ. 2566-2570)** ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Thailand Board of Investment: BOI) ซึ่งสนับสนุนการยกระดับอุตสาหกรรมเดิมควบคู่กับการสร้างฐานอุตสาหกรรมใหม่ รวมถึงมาตรการส่งเสริมการย้ายฐานการผลิตแบบครบวงจร (Relocation Program) เพื่อกระตุ้นให้เกิดการย้ายฐานการผลิตมาประเทศไทย ยกระดับอุตสาหกรรมเดิมควบคู่กับการสร้างฐานอุตสาหกรรมใหม่ และมาตรการส่งเสริมการผลิตแบบครบวงจร เพื่อปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมสู่ไทยแลนด์ 4.0 รวมถึงมาตรการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมด้านต่างๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุน 5 ปี และมาตรการให้วีซ่าพำนักระยะยาว (Long-Term Resident Visa (LTR)) เพื่อดึงดูดบุคลากรทักษะเชี่ยวชาญพิเศษ

- **มุ่งหมายขับเคลื่อนไทยด้วยดิจิทัล และดำเนินการพัฒนาระบบนิเวศและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล** โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ (National Telecom (NT)) ดำเนินโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 4G/5G บนคลื่น 700 MHz และนำเทคโนโลยี 5G มาให้บริการบนย่านความถี่ 26 GHz ที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) นอกจากนี้ ภาครัฐออกมาตรการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการต่อยอดฐานอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาการผลิตจากรูปแบบการรับจ้างผลิตไปสู่การผลิตที่มีการพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรม

¹วัฒนธรรมที่มีศักยภาพ 5F ได้แก่ 1. อาหาร (Food) 2. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) 3. การออกแบบแฟชั่นไทย (Fashion) 4. ศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย (Fight) 5. เทศกาลประเพณีไทย (Festival)

2. โอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

- **เชื่อมโยงฐานข้อมูลและส่งเสริม SME** ด้วยโครงการหนึ่งรหัส หนึ่งผู้ประกอบการ (SME One ID) มีจำนวนผู้ขึ้นทะเบียน มากกว่า 100,000 ราย มีการอนุมัติวงเงินเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการผ่านระบบบริการพัฒนาธุรกิจ หรือ Business Development Service (BDS) มากกว่า 65 ล้านบาท และมาตรการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs: Micro, Small and Medium-sized Enterprises) เข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (Thai SME-GP) เพื่อให้แต้มต่อด้านราคากับ SME

- **เสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง** ด้วยการพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อประเมินความยั่งยืนของเมือง โดย สศช. ร่วมกับโครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ (UN-Habitat) จัดการประชุมกลุ่มย่อยเรื่อง “The Global Urban Monitoring Framework (UMF)” เพื่อหารือแนวทางการพัฒนาชุดตัวชี้วัดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนเบื้องต้น และ กทม. ได้เริ่มทดลองใช้ UMF

เพื่อประเมินความน่าอยู่ของเมือง มีการประกาศมาตรการส่งเสริมการลงทุนสำหรับคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย และสิทธิประโยชน์เป็นการเฉพาะในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ นอกจากนี้ มีเขตระเบียงเศรษฐกิจเวลเนสไทย 8 บริเวณ และมีจำนวนเมืองอัจฉริยะเพิ่มขึ้นเป็น 15 พื้นที่

- **เชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านสวัสดิการของรัฐเข้าด้วยกัน** ทำให้การให้บริการและช่วยเหลือประชาชนมีความรวดเร็วมากขึ้น และการดำเนินนโยบายการจัดประชา

- **มุ่งเน้นการสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น** โดยการค้นหา/ติดตามเด็กตกหล่นและออกกลางคันกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ผ่านโครงการพาน้องกลับมาเรียน ส่งผลให้มีนักเรียน นักศึกษา นักเรียนพิการ และผู้พิการที่ตกหล่นกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาประมาณ 121,050 คน และยกระดับความคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย อาทิ ดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กต้นแบบอายุต่ำกว่า 3 ปี (วัยเตาะแตะ) โดยรวมมีศูนย์เด็กเล็กในโรงพยาบาลที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข 49 แห่ง ครอบคลุมเด็กประมาณ 927 คน

3. ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- **ฟื้นฟูและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มุ่งเน้นการหมุนเวียนทรัพยากรและบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ** มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ และโครงการ Materials Informatics & AI เพื่อวัสดุหมุนเวียนที่ปลอดภัย ส่งเสริมยกระดับความสามารถในการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจหมุนเวียน ระยะที่ 1 ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่เข้าสู่มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียวให้มีการพัฒนาฟื้นฟูพื้นที่เหมืองแร่ให้สามารถใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างยั่งยืน และมีการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ส่งเสริมการขับเคลื่อนและยกระดับธุรกิจ MSMEs ด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Bio-Circular-Green Economy หรือ BCG Model)

- **จัดอบรมให้ความรู้เพื่อการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชนในการรับมือภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** รวมถึงการร่วมกันอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติ นอกจากนี้ ภาครัฐได้ส่งเสริมและนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ การจัดทำแบบจำลองระดับชาติเพื่อประเมินความเสี่ยงในแต่ละรูปแบบของภัยสำหรับเมืองต่างๆ โดยรวบรวมและบูรณาการระบบข้อมูล

4. ปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

- **ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต** โดยพัฒนาแหล่งเรียนรู้และพื้นที่สร้างสรรค์ พัฒนาอุทยานการเรียนรู้จังหวัดร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ รวมถึงการพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล/แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อขยายโอกาสการอ่านและการเรียนรู้ เช่น บริการบทรียนออนไลน์แบบเปิด (Thailand Massive Open Online Course Platform (Thai MOOC)) TK read libby (แอปพลิเคชันห้องสมุดออนไลน์) รวมทั้งยกระดับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ให้เป็นกรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566

- **พัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยและทุกมิติ** อาทิ การพัฒนาเว็บไซต์ “ปฐมวัย ไทยแลนด์” เพื่อเป็นสื่อกลางในการดูแลเด็กเล็กแบบครบวงจร และการนำร่องพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพ ผลักดันการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการ

ประมาณการความต้องการบุคลากร จัดทำแนวทางพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และมาตรการผลิตกำลังคนที่มีทักษะแบบเร่งด่วน เพื่อรองรับความต้องการในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve)²

- **สนับสนุนให้ภาครัฐมีการทำ Digital Transformation** เพื่อให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถรองรับการขยายหรือเพิ่มเติมการเชื่อมโยงจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ อาทิ จัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog) พัฒนาข้อมูลสถิติสารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ และระบบ Smart Office ของภาครัฐ นอกจากนี้รัฐบาลได้มีการเปิดศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) บนช่องทางออนไลน์โครงการศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านสำนักงานพัฒนาธุรกิจดิจิทัล (Government Development Agency (DGA)) โดยปัจจุบันมีชุดข้อมูลเปิดภาครัฐประมาณ 10,693 ชุด (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2566) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้ รวมถึงมีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศในบริบทโลกมากยิ่งขึ้น

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ในระดับพื้นที่และตำบล

1. ความเป็นมา

ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (2566-2570) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2570 และคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2565 ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฉบับที่ 13 ซึ่งประกอบด้วยกลไกการขับเคลื่อน 3 ระดับ ดังนี้ 1) **กลไกเชิงยุทธศาสตร์** ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง 2) **กลไกตามภารกิจ** ที่เป็นการเชื่อมโยงการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานให้สามารถสนับสนุนการบรรลุ

เป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 และ 3) **กลไกระดับพื้นที่** ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ไปสู่การพัฒนาในระดับพื้นที่ ผ่าน 2 กลไกการขับเคลื่อนสำคัญ คือ การเชื่อมโยงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 กับแผนพัฒนาของรัฐในระดับพื้นที่อื่น ๆ ตามหลักการ One Plan ซึ่งแผนทุกระดับต้องผ่านการบูรณาการและประสานแผนให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องเป็นแผนเดียวกัน และการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่และตำบล ซึ่งเป็นการนำประเด็นของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ที่สอดคล้องกับศักยภาพ ความต้องการและวิสัยทัศน์ของตำบล ไปขับเคลื่อนและขยายผลในพื้นที่ โดยสนับสนุนการทำงานของเครือข่ายระดับตำบลให้สามารถเชื่อมโยงการดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

² อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve) ได้แก่ 1. อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ 2. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ 3. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 4. การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ 5. อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร 6. อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ 7. อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ 8. อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ 9. อุตสาหกรรมดิจิทัล 10. อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

2. ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 แบบบูรณาการในระดับพื้นที่และตำบล

2.1 การขับเคลื่อนรายการหมวดหมาย ปัจจุบันได้เริ่มดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 แล้วใน 6 หมวดหมาย 8 ประเด็นการพัฒนา 15 พื้นที่นำร่อง ได้แก่

- หมวดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน มีการขับเคลื่อนในประเด็นการพัฒนา “การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและเอื้อประโยชน์ต่อชุมชน” ณ พื้นที่นำร่อง ตำบลเกาะยาวใหญ่ อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

- หมวดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน มีการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา “เศรษฐกิจฐานรากและยกระดับการรวมกลุ่มอาชีพสู่วิสาหกิจเพื่อสังคม” ณ พื้นที่นำร่อง ตำบลบ้านโตน อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่น

- หมวดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม ขับเคลื่อนใน 3 ประเด็นการพัฒนา ได้แก่

(1) การส่งเสริมให้เยาวชนนอกระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม (Youth Not in Education Employment or Training: NEETs) ให้มีทักษะอาชีพและสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงาน ณ พื้นที่นำร่องตำบลนาพู่ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ตำบลขุข ตำบลบ้านยาง ตำบลช่องแมว และตำบลไพล อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

(2) การพัฒนาระบบแสดงผลข้อมูล (Dashboard) แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยในระดับพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) เพื่อแสดงผลความก้าวหน้า ศักยภาพ และประสิทธิภาพของการดำเนินงานเพื่อลดความยากจนและพัฒนาคนในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการทำงานของทั้งผู้สั่งการ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถทำงานได้อย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีพื้นที่นำร่อง คือ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสระบุรี และจังหวัดนครสวรรค์

(3) การบูรณาการบริการสำหรับเด็กพิการ เพื่อเชื่อมโยงบริการที่จำเป็นสำหรับเด็กพิการ ลดความตกหล่น ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งต่อ ช่วยเหลือ และสนับสนุนเด็กพิการ ในพื้นที่นำร่องตำบลขุข ตำบลบ้านยาง ตำบลช่องแมว และตำบลไพล อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

- หมวดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ มีการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา “การส่งเสริมการสร้างรายได้การกักเก็บคาร์บอนในภาคป่าไม้” ในพื้นที่นำร่อง คือ ตำบลสันตะ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

- หมวดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการขับเคลื่อนในประเด็นการพัฒนา “การส่งเสริมการเกษตรและประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ช่วยรักษาระบบนิเวศ และลดปัญหาการลักลอบเผาป่า” ณ พื้นที่นำร่อง ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

- หมวดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน มีการขับเคลื่อนในประเด็นการพัฒนา “การบูรณาการการบริหารงานภาครัฐเพื่อจัดการที่ดินทำกินและที่พักอาศัย” ณ พื้นที่นำร่อง ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2.2 การขับเคลื่อนผ่านองค์กรภาคีเครือข่าย โดยเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในระดับพื้นที่อยู่แล้ว ซึ่งปัจจุบัน สศช. ได้มีการหารือเพื่อวางแผนงานการดำเนินงานร่วมกับหลากหลายหน่วยงาน อาทิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) และ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ในระดับพื้นที่และตำบล โดยที่ในส่วนของการทำงานร่วมกับ สกสว. นั้น อยู่ระหว่างการยกร่างแผนงานความร่วมมือระหว่างสองหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 อย่างเป็นรูปธรรม

3. ตัวอย่างการขับเคลื่อนหมุดหมายที่ 9 : ประเด็นการพัฒนาการส่งเสริมให้เยาวชน NEETs มีทักษะอาชีพและสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ได้ปรับใช้แนวคิด จากโครงการ Youth Guarantee ที่ประสบผลสำเร็จในหลายประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแบบองค์รวม (Holistic Approach) และการมีส่วนร่วมของพื้นที่ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนสำคัญ คือ 1) Mapping การค้นหากลุ่มเป้าหมายและกลุ่มเสี่ยง 2) Outreach การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผ่านกิจกรรมต่าง ๆ 3) Preparation การจัดเตรียมเสริมแรงบันดาลใจ และ 4) Offer and Training การเข้าสู่การฝึกอบรมและจ้างงาน ปัจจุบันมีความก้าวหน้าที่สำคัญในพื้นที่นำร่อง ตำบลนาพุ ซึ่งสำนักงานฯ ได้ร่วมกับ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี องค์การบริหารส่วนตำบลนาพุ บริษัทสยามคูโบต้าคอร์ปอเรชั่น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเพ็ญ และภาคีการพัฒนาในพื้นที่ ร่วมกันค้นหา เข้าถึง และจัดเตรียมสร้างแรงบันดาลใจแก่กลุ่มเป้าหมาย ผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และอยู่ระหว่างการเตรียมการส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่สามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาและการทำงาน รวมถึงเตรียมการขยายผลสู่ 4 ตำบลนำร่องในอำเภอลำทะเมนชัยต่อไป

4. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่และตำบล”

สำนักงานฯ ได้จัดให้มีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการดังกล่าว เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2566 ณ โรงแรมมารี วอเตอร์เกต กรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างความเข้าใจ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และจุดประกายการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ในระดับพื้นที่และตำบล และเพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาทั้ง 13 หมวดหมู่ที่เห็นควรผลักดันในปีงบประมาณ 2567 โดยมีนายวันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการฯ เป็นประธานเปิดการสัมมนา และภาคีการพัฒนาจากหลากหลายภาคส่วนเข้าร่วมการสัมมนาจำนวนประมาณ 370 คน

การพัฒนาพื้นที่เกษตรเชิงพิเศษ

1 การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้ระเบียบ
■ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 โดยมีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีการผลักดันในประเด็นสำคัญในระยะเริ่มแรกของการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค ดังนี้

1.1 การกำหนดพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค โดยมีขอบเขตเป็นระดับจังหวัด (16 จังหวัด) ประกอบด้วย

- ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC-Creative LANNA) ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง เพื่อพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนของประเทศ

- ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeastern Economic Corridor: NeEC-Bioeconomy) ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย เพื่อพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพแห่งใหม่ของประเทศด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดห่วงโซ่การผลิต

- ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตก (Central-Western Economic Corridor: CWEC) ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นครปฐม สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมไฮเทคมูลค่าสูง เชื่อมโยงกับกรุงเทพฯ และพื้นที่โดยรอบ และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

- ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภาคใต้เชื่อมโยงการค้าและโลจิสติกส์กับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศและภูมิภาคฝั่งทะเลอันดามัน เป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพ และการแปรรูปเกษตรมูลค่าสูง และยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวสู่ระดับนานาชาติ

1.2 การกำหนดคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายในระยะแรก ตามศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่

- ระเบียงฯ ภาคเหนือ เน้นส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมดิจิทัล อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร

- ระเบียงฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร

- ระเบียงฯ ภาคกลาง-ตะวันตก เน้นส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

- ระเบียงฯ ภาคใต้ เน้นส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism)

1.3 การให้สิทธิประโยชน์เป็นการเฉพาะสำหรับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 18/2565 มีผลตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2566 โดยมีอุตสาหกรรมเป้าหมายตามที่ กพศ. กำหนดโดยกำหนดประเภทกิจการเป้าหมายในคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายสำหรับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งอยู่ในกลุ่ม A1+A1 A2 A3 แล A4 ให้ได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุด ประกอบด้วย กลุ่ม A1+ เช่น อุตสาหกรรมต้นน้ำที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง อาทิ Biotech Nanotech ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้ฯ 10-13 ปี (ไม่จำกัดวงเงิน) กลุ่ม A1-A4 เช่น อุตสาหกรรมฐานความรู้ที่เน้นการออกแบบและการวิจัยพัฒนา กลุ่มกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้ฯ 3-8 ปี และให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติม หากมีการพัฒนาบุคลากร หรือวิจัยและพัฒนาตามเงื่อนไขที่กำหนด

นอกจากนี้ สศช. อยู่ระหว่างการประสานการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค ร่วมกับคณะอนุกรรมการภายใต้ กพศ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดทำรายละเอียดของแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานตามองค์ประกอบการพัฒนา 5 ด้าน ได้แก่ 1) การให้สิทธิประโยชน์และอำนวยความสะดวกการลงทุน (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : คณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ กำหนดพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ) 2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : คณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐาน) 3) การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานการผลิตและบริการ (หน่วยงานรับผิดชอบ

หลัก : กระทรวงอุตสาหกรรม) 4) การพัฒนาแรงงานและสนับสนุนผู้ประกอบการ (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงแรงงานและกระทรวงพาณิชย์) 5) การวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) เพื่อเสนอ กพศ. ต่อไป

2

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ)

■ การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน 10 พื้นที่ เริ่มขับเคลื่อนการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2558 ครอบคลุมพื้นที่ 90 ตำบล ใน 23 อำเภอของจังหวัดตาก เชียงราย กาญจนบุรี สระแก้ว ตราด นongคาย มุกดาหาร นครพนม สงขลา และนราธิวาสโดยเป็นเครื่องมือสำคัญของภาครัฐในการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ยกย่องได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน เสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนในด้านสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน การบริหารจัดการแรงงาน การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (OSS) ด้านแรงงาน และด้านการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร การพัฒนาด้านสังคม และการจัดหาพื้นที่พัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการลงทุน ซึ่งมีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพข.) เป็นกลไกในการดำเนินงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ 9 ประเด็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ และแผนพัฒนา

ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) หมายความว่า 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

2.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ

ครอบคลุมทั้งในด้านการคมนาคมขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ การพัฒนาด้านพรมแดน/ด้านศุลกากร และการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจุบันมีความก้าวหน้าการดำเนินงานเฉลี่ยร้อยละ 89 โดยมีโครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2566 อาทิ

- ด้านคมนาคมขนส่ง เช่น ทางหลวงหมายเลข 1021 อำเภอเทิง-อำเภอดอกคำใต้ ตอน อำเภอเชียงคำ-อำเภอเทิง/ทางเลี่ยงเมืองเชียงของ/ทางหลวงหมายเลข 1020 สายเชียงราย-เชียงของ ตอน 4 (เขตฯ เชียงราย)/ถนนแยกทางหลวงหมายเลข 4-ด่านสะเดาแห่งที่ 2 (เขตฯ สงขลา)/ทางหลวงหมายเลข 81 บางใหญ่-บ้านโป่ง-กาญจนบุรี (เขตฯ กาญจนบุรี)
- สาธารณูปโภค เช่น การประปาส่วนภูมิภาค สาขานราธิวาส (เขตฯ นราธิวาส)
- ด้านศุลกากร/สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การปรับปรุงลานตรวจสินค้าขาเข้า-ขาออก บ้านไม้รุต และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรคลองใหญ่ (เขตฯ ตราด)

ถนนแยกทางหลวงหมายเลข 4-ด่านสะเดาแห่งที่ 2 (เขตฯ สงขลา)

ทางหลวงหมายเลข 81 เส้นบางใหญ่-บ้านโป่ง-กาญจนบุรี (เขตฯ กาญจนบุรี)

ด่านศุลกากรคลองใหญ่ (เขตฯ ตราด)

ทางหลวงหมายเลข 1021 เส้นอำเภอเทิง-อำเภอดอกคำใต้ (เขตฯ เชียงราย)

ที่มา: หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ วันที่ 21-24 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 กรมทางหลวง และกรมศุลกากร

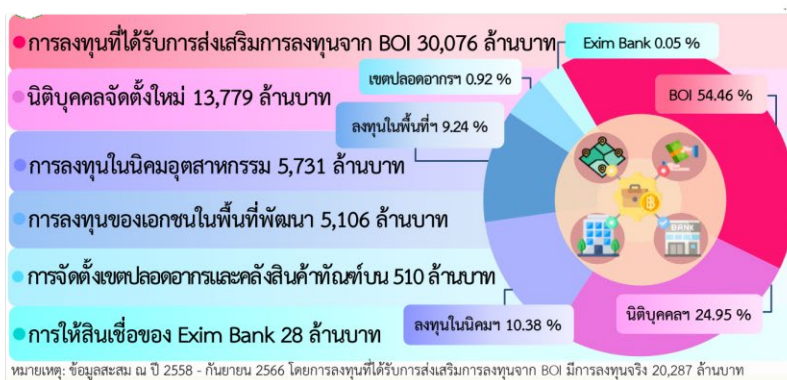
2.2 การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว มีการจัดตั้งศูนย์บริการ OSS ใน 10 เขตฯ และมีแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในเขตฯ ชายแดนในลักษณะไป-กลับหรือตามฤดูกาล¹ จำนวน 489,730 คน (ข้อมูลเดือนตุลาคม 2560–25 กันยายน 2566) นอกจากนี้ มีการพัฒนาฝีมือแรงงานไทย และการตรวจและประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในเขตฯ ชายแดน

2.3 การพัฒนาด้านสังคม มีการเพิ่มประสิทธิภาพความมั่นคงชายแดน เช่น การเตรียมการจัดหาช่องตรวจผ่านแดนอัตโนมัติ ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง สู่โขงโก-ลก (เขตฯ สงขลา)/การพัฒนาพื้นที่เทศบาล ตำบลคลองใหญ่ เช่น การก่อสร้างสะพาน ศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชน การปลูกป่า (เขตฯ ตราด)

2.4 การบริหารจัดการที่ราชพัสดุเพื่อใช้เป็นพื้นที่พัฒนานำร่องการลงทุน ซึ่งปัจจุบันเอกชนและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้เข้าพื้นที่พัฒนาจากกรรมสิทธิ์แล้วใน 5 เขตฯ โดย **สระแก้วและสงขลา** : ก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมแล้วเสร็จและมีนักลงทุนเข้าดำเนินการแล้ว **ตราด นครพนม และกาญจนบุรี** : เอกชนผู้เข้าพื้นที่พัฒนาเตรียมการเข้าใช้พื้นที่เพื่อดำเนินโครงการลงทุน

2.5 การออกมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตฯ ชายแดน มีผลตั้งแต่ 3 มกราคม 2566 ซึ่งเพิ่มเติมกิจการเป้าหมาย จากเดิม 13 กลุ่มกิจการ 72 ประเภทกิจการ เป็น **13 กลุ่มกิจการ 89 ประเภทกิจการ** เหมือนกันในทุก **10 เขตฯ** โดยเป็นกิจการที่สอดคล้องกับศักยภาพ/โอกาสของพื้นที่ เช่น การผลิตผลิตภัณฑ์และบริการทางการแพทย์ การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน กิจการบริการและท่องเที่ยว รวมทั้งการบริการแก่ธุรกิจภาพยนตร์

2.6 มูลค่าการลงทุนของเอกชนและ กนอ. ในเขตฯ ชายแดน รวมประมาณ 45,000 ล้านบาท

การพัฒนาเขตฯ ชายแดนส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างไร ?

- การสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้ของประชาชนทั้งในเขตฯ ชายแดนและพื้นที่โดยรอบ
- ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนจากระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการที่เพียงพอ และได้มาตรฐาน รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสนับสนุนการประกอบกิจกรรมเศรษฐกิจข้ามพรมแดนให้สะดวก และรวดเร็ว

2.7 การขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะต่อไป

- ดำเนินการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุกเพื่อดึงดูดการลงทุนและสร้างการรับรู้ให้ประชาชน
- เพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนให้มีความสะดวกและรวดเร็ว
- เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้แล้วเสร็จตามแผนและใช้ประโยชน์ให้เต็มศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาเชื่อมโยงกับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญทั้งในและต่างประเทศ
- สนับสนุนให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้น สร้างมูลค่าเพิ่มและสามารถเข้าไปร่วมอยู่ในห่วงโซ่อุปทานของภาค/ประเทศ/ระหว่างประเทศ
- พัฒนาแรงงานให้เพียงพอและสอดคล้องกับกิจการเป้าหมายที่ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่
- เสริมศักยภาพของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ SMEs ให้สามารถแข่งขันได้

3 การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นกรรมการและเลขานุการ การพัฒนามีความก้าวหน้าโดยลำดับ ปัจจุบันได้ดำเนินการผลักดันการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะโครงการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน (Public Private Partnership) ใน 4 โครงการหลัก ได้แก่ รถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน สนามบินอู่ตะเภา ท่าเรือมาบตาพุดระยะที่ 3 และท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ 3 การผลักดันให้เกิดการลงทุนอุตสาหกรรมเป้าหมายขนาดใหญ่จากต่างประเทศ อาทิ ยานยนต์ไฟฟ้า ดิจิทัล การแพทย์สมัยใหม่ และโลจิสติกส์ การยกระดับเศรษฐกิจชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะให้เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างสมดุล ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นระยะ รวมถึงมีส่วนร่วมในการพิจารณาโครงการและงบประมาณของแผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

1

การดำเนินงานของคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (Economic Committee: EC)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการติดตาม และเข้าร่วมการประชุมในคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (Economic Committee: EC) ซึ่งมีการกิจหลักในการสนับสนุนองค์ความรู้ด้านแนวโน้มและความท้าทายทางเศรษฐกิจให้แก่รัฐมนตรีเอเปคและกรอบการประชุมอื่น ๆ ของเอเปค และสนับสนุนการดำเนินงานของเอเปคในการส่งเสริมการปฏิรูปโครงสร้าง ซึ่งโดยปกติการประชุม EC จะจัดขึ้นปีละ 2 ครั้ง ในช่วงการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปค ครั้งที่ 1 และ 3 ของทุกปี

ในปี 2566 สศช. ได้เข้าร่วมการประชุม EC ครั้งที่ 1 และ 2 ภายใต้การเป็นเจ้าภาพของสหรัฐอเมริกา โดย สศช. ได้กล่าวรายงานเกี่ยวกับผลการประชุม Good Regulatory Practice ครั้งที่ 15 (GRP15) ซึ่ง สศช. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในปี 2565 ณ จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งรับทราบรายงานการทบทวนการดำเนินงานระยะกลางของการยกระดับวาระการปฏิรูปโครงสร้างเอเปค (Enhanced APEC Agenda for Structural Reform: EAASR) ซึ่งได้นำเสนอประเด็นที่เขตเศรษฐกิจเอเปคควรเร่งดำเนินการเพื่อยกระดับการพัฒนา อาทิ สภาพแวดล้อมทางกฎระเบียบเพื่อสนับสนุนภาคบริการ บทบาทของสตรีในระบบเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม และการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว นอกจากนี้ ไทยยังมีการกิจในการเป็นผู้นำร่วมของคณะทำงานหลัก (Co-Lead) ร่วมกับสหรัฐฯ ในการจัดทำรายงานเศรษฐกิจเอเปค ปี 2566 (APEC Economic Policy Report: 2023 AEPR) ในหัวข้อ Structural Reform and an Enabling Environment for Sustainable Business for Inclusive, Resilient and Sustainable Business ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี และนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจที่ยั่งยืน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ยืดหยุ่นและมีนวัตกรรม และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเปค โดยรายงานดังกล่าวได้รับการรับรองจากเขตเศรษฐกิจ และได้นำเสนอต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปคครั้งสุดท้าย และที่ประชุมรัฐมนตรีเอเปค ณ นครซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ในเดือนพฤศจิกายน 2566

ทั้งนี้ ในห้วงปี 2567 ภายใต้การเป็นเจ้าภาพของสาธารณรัฐเปรู ไทยจะร่วมเป็นคณะทำงานในการจัดทำ AEPR 2024 ในหัวข้อ Structural Reform and Financial Inclusion โดย สศช. ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักของ EC จะได้ประสานการดำเนินการเพื่อผลักดันให้รายงานดังกล่าวมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่จะเป็นประโยชน์และสอดคล้องกับการดำเนินงานของไทยต่อไป

ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation Economic and Co-operation Development: OECD)

ในปี 2566 สศช. ได้ดำเนินความร่วมมือกับ OECD อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง โดย สศช. เป็นหน่วยงานหลักของไทยในการขับเคลื่อนความร่วมมือที่สำคัญ 2 ประเด็น ประเด็นแรกคือ **การดำเนินโครงการ Country Programme (CP) ระยะที่ 2** โดยเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2566 เลขาธิการ OECD และนายสุพัฒน์พงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานในขณะนั้น ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับการต่ออายุโครงการ Country Programme ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ OECD ณ สำนักงานใหญ่ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยโครงการ CP ระยะที่ 2 มีระยะเวลา 3 ปี ประกอบด้วยโครงการย่อย 20 โครงการ ครอบคลุม 4 สาขาความร่วมมือ ได้แก่ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน (Business Climate and Competitiveness) ความครอบคลุมทางสังคมและการพัฒนาทุนมนุษย์ (Social Inclusion and Human Capital Development) และการฟื้นฟูสีเขียว (Green Recovery) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ไทยสามารถเข้าถึงองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีของ OECD อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปประเทศของไทยในเชิงนโยบายหลายสาขา ตลอดจนพัฒนาและยกระดับมาตรฐานภายในประเทศของไทยให้ทัดเทียมสากล และทำให้ไทยเข้าใกล้การเป็นสมาชิก OECD มากขึ้น

สศช. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบโครงการย่อยรวม 4 โครงการ และได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเข้าร่วมการประชุม OECD Economic and Development Review Committee (EDRC) เมื่อวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2566 เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อร่างรายงาน Thailand's Economic Assessment 2023 ซึ่งเกี่ยวข้องกันโยบายด้านเศรษฐกิจระดับมหภาค และนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมที่มุ่งเน้นการเติบโตอย่างยั่งยืน โดย สศช. มีกำหนดจะจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลรายงานฯ ในวันที่ 7 ธันวาคม 2566 ณ กรุงเทพฯ นอกจากนี้ สศช. ยังส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงาน (secondment) ณ สำนักงานใหญ่ OECD โดยทำงานร่วมกับ Economics Department จำนวน 2 คน และ Global Relations and Co-operation Directorate (GRC) จำนวน 1 คน ในช่วงเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2566 ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสเรียนรู้การทำงานแบบพหุวัฒนธรรม และนำองค์ความรู้กลับมาปรับใช้ พร้อมแบ่งปันประสบการณ์ให้กับ สศช.

ความร่วมมือที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือ **การขับเคลื่อนการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของไทย** โดย สศช. ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ ได้ประชุมหารือกับ OECD เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของไทยในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ในเดือนเมษายน กรกฎาคม และพฤศจิกายน ปี 2566 ซึ่งพบว่าไทยมีความพร้อมในระดับหนึ่งแล้ว และปัจจุบัน สศช. อยู่ระหว่างการเตรียมเสนอเรื่องการเข้าเป็นสมาชิกเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีภายในปลายปี 2566 เพื่อขอความเห็นชอบในการยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงของไทยในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญที่จะแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของไทยที่จะปรับมาตรฐานภายในประเทศให้สอดคล้องกับ OECD และทัดเทียมสากล เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และทำให้ไทยพัฒนาได้อย่างยั่งยืนในเวทีโลก

12th INDONESIA-MALAYSIA-THAILAND GROWTH TRIANGLE SUMMIT (12th IMT-GT SUMMIT)

23 June 2019, Bangkok Thailand

3

การดำเนินงานภายใต้แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ สามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia- Thailand Growth Triangle: IMT-GT)

สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการระดับชาติ แผนงานเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) ได้ดำเนินงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2565–2569 ให้มีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจในระดับอนุภูมิภาคและความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายระดับโลก

โดยในปี พ.ศ. 2566 เป็นวาระครบรอบ 30 ปี **ของความร่วมมือในอนุภูมิภาค IMT-GT** ซึ่ง สศช. ได้ร่วมขับเคลื่อนความร่วมมือภายใต้แผนงาน IMT-GT ตามกรอบแนวคิด “การเรียนรู้จากอดีตเพื่อกำหนดทิศทางการร่วมมือ IMT-GT ในช่วงเวลาอันท้าทาย” โดยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้นำประเทศสมาชิกทั้งสามมาเป็นแนวทางการทำงานร่วมกันในอนุภูมิภาค รวมทั้งสังเคราะห์บทเรียนจากความร่วมมือสามทศวรรษมาจัดการกับความท้าทายในอนาคตและพัฒนาโครงการที่มีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ 2579 ในการเป็นอนุภูมิภาคแห่งการบูรณาการใช้นวัตกรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และมีความยั่งยืน โดยมีโครงการสำคัญ ได้แก่ **ปีแห่งการท่องเที่ยวอนุภูมิภาค IMT-GT พ.ศ. 2566–2568 (Visit IMT-GT Year 2023–2025)** ภายใต้แนวคิดหลัก “Follow Your Dream” โดยทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว

ในทุกรูปแบบ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวและเป็นการพลิกฟื้นเศรษฐกิจของ IMT-GT ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 นอกจากนี้ยังมีการดำเนินงานและการประชุมที่สำคัญ ซึ่ง สศช. ได้เข้าร่วมดำเนินการ อาทิ

- **การวางแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน IMT-GT**
โดย สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการระดับชาติ แผนงาน IMT-GT ได้จัดการประชุมเพื่อวางแผนยุทธศาสตร์แผนงาน IMT-GT ครั้งที่ 16 ขึ้นเพื่อติดตามความคืบหน้าของโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2565–2569 รวมทั้งประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะทำงานสาขาความร่วมมือทั้ง 8 สาขา โดยมีการหารือในรายละเอียดและแนวทางการดำเนินงานเพิ่มเติมในการประชุมระดับคณะทำงาน ซึ่งได้จัดขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 2 และ 3 ของปี 2566

- **การประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 15 แผนงาน IMT-GT** โดยผู้นำแผนงาน IMT-GT ทั้ง 3 ประเทศ ได้ร่วมกันเฉลิมฉลองในโอกาสครบรอบ 30 ปี แห่งการจัดตั้งแผนงาน IMT-GT และความสำเร็จที่สำคัญของการดำเนินงานภายใต้ 8 สาขาความร่วมมือ พร้อมทั้งส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เพื่อเชื่อมต่อห่วงโซ่มูลค่าและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของประชาชน รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) ผ่านเศรษฐกิจสีเขียวและสีน้ำเงินสู่ความยั่งยืน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการยกระดับการพัฒนาอนุภูมิภาค และการเสริมสร้างความร่วมมือในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของอนุภูมิภาค IMT-GT เช่น ฮาลาล ยางพารา และการท่องเที่ยว

- **การประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 29 แผนงาน IMT-GT** เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2566 ณ เมืองบาตัม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยนายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะรัฐมนตรีประจำแผนงาน IMT-GT ของไทย ได้เข้าร่วมการประชุม

ดังกล่าวร่วมกับรัฐมนตรีของอินโดนีเซียและมาเลเซีย เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการดำเนินงานในระยะต่อไป ผ่านการสนับสนุนบทบาทของรัฐบาลท้องถิ่น ภาครัฐกิจ และเครือข่ายมหาวิทยาลัย ตลอดจนการพัฒนาความร่วมมือกับหุ้นส่วนการพัฒนา อาทิ ธนาคารพัฒนาเอเชียและสำนักเลขาธิการอาเซียน โดยผลักดันประเด็นการชำระเงินระหว่างประเทศผ่านทาง QR Code การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายย่อยในอุตสาหกรรมยางพาราและปาล์มน้ำมัน และการเร่งรัดพัฒนาด้านพรมแดน

ทั้งนี้ ในปี 2567 รัฐบาลสหพันธรัฐมาเลเซียจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 30 แผนงาน IMT-GT และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ รัฐยะโฮร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย และการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 16 ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ซึ่ง สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการระดับชาติ จะประสานการดำเนินการและขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี ของแผนงาน IMT-GT ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ที่มาภาพ: <https://jurnalterkini.id/berita/37307/menko-airlangga-pimpin-pertemuan-tingkat-menteri-forum-imt-gt/>

4

การดำเนินงานภายใต้แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ 6 ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Great Mekong Subregion: GMS)

สศช. ในฐานะผู้ประสานงานหลักระดับประเทศ (National Coordinator) แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ 6 ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Great Mekong Subregion: GMS) ได้ดำเนินงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ภายใต้วิสัยทัศน์แผนงาน GMS พ.ศ. 2573 และแผนการฟื้นฟูและตอบสนองต่อโควิด-19 พ.ศ. 2564-2566 เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นอนุภูมิภาคแห่งการบูรณาการ มั่งคั่ง ยั่งยืน และครอบคลุม

โดยในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีการ **ประชุมระดับรัฐมนตรี แผนงาน GMS ครั้งที่ 25** ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2565 ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีนายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะรัฐมนตรีประจำแผนงาน GMS ของไทย เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม พร้อมด้วยนายวันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการ สศช. ซึ่งเข้าร่วมในฐานะผู้ประสานงานหลักระดับประเทศ แผนงาน GMS โดยมีผลลัพธ์สำคัญคือ การรับทราบถึงความก้าวหน้าสำคัญทั้ง 10 สาขาความร่วมมือ ซึ่งครอบคลุมการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม การอำนวยความสะดวกด้านคมนาคม ผ่านการสานต่อภารกิจ การดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในระยะแรก (CBTA Early Harvest Implementation) การดำเนินงานของสมาคมการรถไฟของประเทศลุ่มน้ำโขง การค้า การลงทุน การสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานผ่านการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาด การลงทุนในสาขาสิ่งแวดล้อมเพื่อผลักดันการพลิกฟื้นเศรษฐกิจสีเขียว การจัดทำแผนการสื่อสารและแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว การส่งเสริมแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว รวมถึงการพัฒนาเมืองและบริเวณชายแดนให้เป็นพื้นที่ทันสมัย น่ายุ และมีความยืดหยุ่นต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อในอนาคต

นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนแผนงาน GMS ในประเด็นเชิงบูรณาการ อาทิ การจัดตั้งเครือข่ายองค์ความรู้ของ GMS ความร่วมมือด้าน

ดิจิทัล ยุทธศาสตร์ความเท่าเทียมทางเพศ และการย้ายถิ่นของแรงงาน พร้อมทั้งมีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสของประเทศสมาชิกแผนงาน GMS เร่งแปลงวิสัยทัศน์และกลยุทธ์สู่โครงการสำคัญภายใต้กรอบการลงทุนของภูมิภาคฉบับใหม่ พ.ศ. 2568 (RIF 2025) และให้มีกลไกติดตามและประเมินผลตามกรอบการประเมินผลลัพธ์สำหรับกรอบยุทธศาสตร์แผนงาน GMS พ.ศ. 2573

ขณะเดียวกัน สศช. ยังได้**เข้าร่วมการประชุมคณะทำงานสาขาต่าง ๆ ภายใต้แผนงาน GMS** อาทิ คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานแผนงาน GMS ซึ่งนำไปสู่การจัดตั้งคณะทำงานเปลี่ยนผ่านพลังงานในแผนงาน GMS คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการริเริ่มร่างแนวทางการส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาการขนส่งและการเกษตร รวมทั้ง การหารือโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสู่การจัดทำการศึกษาเพื่อยกระดับกลไกการดำเนินงานของแผนงาน GMS ในมิติต่าง ๆ ต่อไป อาทิ การเพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน รัฐบาลท้องถิ่น และการเปลี่ยนผ่านด้านดิจิทัลของอนุภูมิภาค

ทั้งนี้ การดำเนินงานในระยะต่อไปของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จะมีการติดตามและประเมินผลการของแผนงาน GMS อย่างใกล้ชิด โดยจะให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด การเพิ่มการลงทุนที่ยั่งยืน และการมุ่งสู่การพัฒนาที่มีความสมดุล ครอบคลุม และยั่งยืนของภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

5

การดำเนินงานภายใต้การประจุมกรอบความร่วมมือ ประเทศลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (Mekong-Japan Economic and Industrial Cooperation: MJ-CI)

สศช. ในฐานะผู้ประสานงานหลักของไทยภายใต้กรอบความร่วมมือประเทศลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่น
ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (Mekong-Japan Economic and Industrial Cooperation:
MJ-CI) มีการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ
ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตามวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในลุ่มน้ำโขงระยะที่ 2 (Mekong
Industrial Development Vision 2.0: MIDV 2.0) ซึ่งมีการดำเนินการใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

(1) โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและกฎระเบียบเพื่อ
สนับสนุนอุตสาหกรรม (Connectivity) (2) ดิจิทัลและ
นวัตกรรม (Digital and Innovation) และ (3) เป้าหมาย
การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและ
พัฒนาอย่างยั่งยืน

ในปี พ.ศ. 2566 สศช. ได้มีบทบาทสำคัญในการ
ติดตามความคืบหน้าสำคัญของกรอบความร่วมมือ MJ-CI
ผ่านการประชุมกรอบความร่วมมือประเทศลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่น
ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ภายใต้คณะทำงานเพื่อ
การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ครั้งที่ 28
(28th Meeting on Mekong-Japan Economic and
Industrial Cooperation under WEC-WG) เมื่อวันที่
4 ตุลาคม 2566 ซึ่งโครงการภายใต้วิสัยทัศน์การพัฒนา
อุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงระยะที่ 2 ปี 2562

–2566 (MIDV 2.0) มีความก้าวหน้าและผลสำเร็จที่เป็น
รูปธรรม อาทิ การเสริมสร้างห่วงโซ่อุปทาน การปรับปรุง
ทางหลวงแห่งชาติหมายเลข 5 ของกัมพูชา การสนับสนุน
วางแผนแนวทางเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของไทย และการ
ฝึกอบรมเพื่อถ่ายโอนเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

สำหรับแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไปนั้น
สศช. จะผลักดันให้มีการหารือถึงความท้าทายและแนวทาง
แก้ไขปัญหาร่วมกันของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง อาทิ วิกฤต
พลังงาน การเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยี ภาวะชะงักงัน
ของห่วงโซ่อุปทาน และทักษะของแรงงานในอนุภูมิภาค
ลุ่มน้ำโขง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาค
เอกชนในระดับที่สูงขึ้น โดยมีวิสัยทัศน์ร่วมสร้างเศรษฐกิจ
ญี่ปุ่น-อาเซียน (ASEAN-Japan economic co-creation
vision) เป็นแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

การขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

สศช. ได้ดำเนินการพัฒนาและขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2560 ซึ่งที่ผ่านมา ได้เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับ SEA ทำให้ปัจจุบันประเทศไทย มีความพร้อมมากขึ้นที่จะดำเนินการจัดทำแผนด้วย SEA ทั้งองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนและภาคประชาสังคม รวมถึงมีแนวทางและคู่มือเฉพาะ ที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนด้วย SEA ตลอดจนมีข้อมูลด้าน SEA ที่เผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ อย่างกว้างขวาง ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญของการขับเคลื่อน SEA ในปีงบประมาณ 2566 ได้ดังนี้

1

การจัดทำ (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. ....

สศช. ได้จัดทำและผลักดันร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อให้การขับเคลื่อน SEA มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดกลไกสนับสนุน ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย แนวทางการพัฒนา แนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ การจัดเตรียมบุคลากรและงบประมาณ ตลอดจนกำหนดการติดตามและประเมินผล เพื่อให้การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ซึ่งร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ จะเป็นกลไกที่สำคัญในการสนับสนุนให้การจัดทำแผนของหน่วยงานภาครัฐได้ผนวกกระบวนการ SEA เข้าไปในการวางแผน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและคำนึงถึงปัจจัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและประเมินผลกระทบทางเลือก และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย

สาระสำคัญของร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. .... ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติ ที่เรียกว่า **คณะกรรมการพัฒนาการประเมินสิ่งแวดล้อม**

ระดับยุทธศาสตร์ (กสย.) โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน มีกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน 9 คน จากบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ SEA ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือด้านที่เกี่ยวข้องกับแผนที่ต้องทำ SEA ตามระเบียบนี้ และมีรองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม โดยมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ ได้แก่ 1) กำหนดนโยบาย แนวทาง

การพัฒนา และกลไกในการขับเคลื่อน SEA เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ 2) กำหนดรายชื่อแผนที่ต้องทำ SEA 3) กำหนดหลักเกณฑ์แนวทาง คู่มือ และวิธีการของ SEA ที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน 4) เสนอแนะแนวทางการสร้างขีดความสามารถและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจใน SEA ของผู้ที่เกี่ยวข้อง 5) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน SEA ตลอดจนให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคของการนำ SEA ไปใช้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

นอกจากนั้น ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ได้กำหนดประเภทของแผนที่ต้องจัดทำ SEA จำนวน 8 แผน ได้แก่ 1) คมนาคม 2) พลังงาน 3) อุตสาหกรรม 4) ทรัพยากรน้ำ 5) ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ 6) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 7)ผังเมือง และ 8) เขตพัฒนาพิเศษและเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่ง กสย.

จะมีการออกประกาศกำหนดรายชื่อแผนที่หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำ SEA ต่อไป

ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. .... ได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เมื่อคราวประชุม เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2565 และเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2566 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการของร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. .... และส่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2566 คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 5 ได้ตรวจพิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. .... เรียบร้อยแล้ว ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการนำเสนอร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งและจะประกาศใช้ต่อไป

2

การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ SEA ให้แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

การจัดฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ SEA เรื่อง การกำหนดตัวชี้วัด การพัฒนาทางเลือก และการประเมินทางเลือก ในการจัดทำแผนพัฒนาด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ระหว่างวันที่ 23-26 พฤษภาคม 2566 ณ โรงแรมรามาร์คเด็นส์ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เชิงลึก พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรหน่วยงานเจ้าของแผนให้สามารถนำ SEA ไปใช้ในการจัดทำแผนในมิติต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะในส่วนของการวิเคราะห์ตัวชี้วัด และการพัฒนาทางเลือกและการประเมินทางเลือก รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักการ มุมมองการประยุกต์ใช้ SEA ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของแผน พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพัฒนาและขับเคลื่อนงาน SEA ของประเทศให้มีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมในครั้งนี้ จำนวนรวมทั้งสิ้น 122 คน ซึ่งเป็นผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และบริษัทที่ปรึกษาภาคเอกชน ผลการจัดฝึกอบรมครั้งนี้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับ หลักการสำคัญของกระบวนการ SEA เทคนิค วิธี มุมมองในการจัดทำ SEA โดยเฉพาะด้านการกำหนด

ตัวชี้วัด การพัฒนาและการประเมินทางเลือกในการจัดทำแผนพัฒนาด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ให้กับหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนสถาบันการศึกษา และบริษัทที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ฝึกอบรมไปใช้ในการจัดทำแผนของหน่วยงานได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการให้กับหน่วยงานเจ้าของแผนที่เกี่ยวข้องก่อนที่ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. .... จะมีผลบังคับใช้

การจัดสัมมนาเชิงวิชาการ เรื่อง บทเรียนจากการจัดทำแผนด้วย SEA สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2566 ณ โรงแรมปทุมวันปริ๊นเซส กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการจัดทำแผนด้วย SEA ของหน่วยงานต่าง ๆ และสนับสนุนการนำ SEA ไปใช้ในการจัดทำแผนตามประเภทของแผนที่กำหนดไว้ในร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. .... ให้สามารถนำไปใช้ในการจัดทำแผนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกลไกขับเคลื่อน SEA โดยเฉพาะการใช้กฎหมายในการขับเคลื่อน SEA ในการจัดทำแผนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อนำไปพัฒนาการขับเคลื่อนงาน SEA ของประเทศ โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงวิชาการ จำนวน 110 คน จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน ผลจากการสัมมนาเชิงวิชาการเป็นประโยชน์ให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์จากหน่วยงานที่เคยจัดทำกระบวนการ SEA ด้วยความสมัครใจ และหน่วยงานที่จะต้องจัดทำแผนด้วยกระบวนการ SEA ตามประเภทที่ระบุไว้ในร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. .... ที่ต้องเตรียมความพร้อมในการดำเนินการหลังจากร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ บังคับใช้ รวมทั้ง ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปขับเคลื่อนงาน SEA ของประเทศให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ทั้งนี้ ผู้สนใจหรือผู้ที่ต้องการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ได้ที่ เว็บไซต์ SEA สศช. (<http://sea.nesdc.go.th/>)

3 การจัดทำคู่มือ

(1) คู่มือการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อการวางแผนด้านทรัพยากรน้ำ

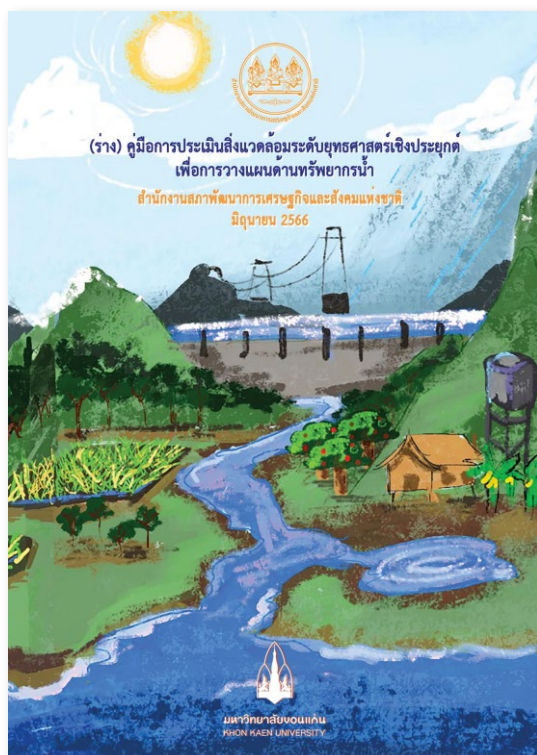
สศช. ได้พัฒนาคู่มือการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อการวางแผนด้านทรัพยากรน้ำ เพื่อให้หน่วยงานที่มีภารกิจด้านทรัพยากรน้ำ ใช้อ้างอิงในการจัดทำแผนด้านทรัพยากรน้ำด้วยกระบวนการ SEA ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย และสนับสนุนการยกระดับการพัฒนาของพื้นที่และของประเทศ ให้มีความยั่งยืนและเท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยจัดให้มีการประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล จำนวน 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2566 และ 16 มิถุนายน 2566 ณ โรงแรมปริญญ์พาเลซ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวนรวมทั้งสิ้น 110 คน ซึ่งเป็นผู้แทนจากหน่วยงานเจ้าของแผนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนด้านทรัพยากรน้ำทั้งส่วนกลางและระดับท้องถิ่น

(2) คู่มือติดตามและประเมินผลการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

สศช. ได้พัฒนาคู่มือติดตามและประเมินผลการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลการจัดทำประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ซึ่งให้ความสำคัญกับแนวทางและวิธีการวิเคราะห์ในการติดตามและประเมินผล SEA ที่มีความสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย โดยได้มีการศึกษาจากบริบท ข้อจำกัด และการถอดบทเรียนจากการนำกระบวนการ SEA ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งมุ่งเน้นการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพของ SEA และประสิทธิผลของ SEA ในบริบทของประเทศไทย โดยได้มีการจัดประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับหน่วยงานที่

เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2566 ณ โรงแรมรอยัลปริ้นเซส หลานหลวง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 50 คน และจัดฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ในการนำคู่มือดังกล่าวไปปฏิบัติ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2566 ณ โรงแรมเอส.ดี. อเวนิว โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 58 คน ซึ่งผู้เข้าร่วมเป็นผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และบริษัทที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้อง

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) กำหนดทิศทางการพัฒนาเพื่อมุ่งไปสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บท โดยเฉพาะแผนแม่บท ประเด็นพลังทางสังคม มุ่งเน้นการนำพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งวุฒิสภาและสภาการสมอมาร่วมขับเคลื่อนแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม สู่การพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคมที่สอดคล้องกับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สศช. ได้ขับเคลื่อนงาน ดังนี้

1 ส่งเสริมการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม

โดยศึกษาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม เพื่อศึกษาองค์ประกอบสำคัญ ทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในระบบนิเวศ อาทิ ผู้กำหนดนโยบาย ผู้ขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ ผู้สนับสนุนทรัพยากรและความรู้ ผู้ประสานเชื่อมโยงเครือข่าย และประชากรกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการระบุปัจจัยด้านกฎหมาย/นโยบาย/แผนงาน/โครงการ และทำความเข้าใจพลวัตของระบบที่ปรับตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จากปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การมีอยู่ของทุนและทรัพยากรดั้งเดิม เพื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย นำมาสู่การส่งเสริมให้เกิดพื้นที่ปฏิบัติการร่วมกัน (Action Space) ให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมบนฐานทรัพยากรที่มี ภายใต้กลไกเชื่อมโยงการพัฒนาตั้งแต่ระดับผู้ได้รับประโยชน์หรือ Microsystem มาถึงระดับมหภาคหรือ Macrosystem ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์หาแนวทางเชื่อมโยงหรือบูรณาการทรัพยากรของผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศ และจัดทำเป็นข้อเสนอชุดนโยบายหรือมาตรการ (Policy Package) การพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ประเด็นจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ คือ พลังทางสังคม เศรษฐกิจฐานราก และความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ซึ่งได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 จัดเวทีปรึกษาหารือทางนโยบายผ่านห้องปฏิบัติการทางสังคม (Social Lab) จำนวน 3 ครั้ง และกระบวนการวางแผนนโยบายอย่างมีส่วนร่วม (Policy Dialogue) ระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ จำนวน 1 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยน ระดมความเห็นต่อประเด็นปัญหา ช่องว่างของการบูรณาการระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบนิเวศ วิเคราะห์ปัญหา และสังเคราะห์รูปแบบการบูรณาการเพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างระบบนิเวศของสังคมเสมอภาคและเท่าเทียม รวมทั้งสามารถปิดช่องว่างการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกับเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาและพัฒนาระบบต้นแบบ (Prototype) แพลตฟอร์มความร่วมมือเพื่อการกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรม (Thailand Integrated Social Ecosystem Platform: TISEP) สำหรับเป็นพื้นที่รวบรวมข้อมูลชุมชนเข้มแข็งในประเทศไทย และข้อมูลการดำเนินงานของภาคี

เครือข่ายการพัฒนาในพื้นที่ที่แสดงให้เห็นว่าใคร ทำอะไร อยู่ที่ไหน รวมทั้งเป็นพื้นที่กลางในการเชื่อมโยงบูรณาการความร่วมมือและทรัพยากรระหว่างภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางได้ตรงจุดและทันต่อสถานการณ์ อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและการสร้างความเสมอภาคในสังคม

1.3 จัดประชุมเสวนาวิชาการ “NESDC SOCIAL FORUM 2023: Together We Thrive” เพื่อเปิดพื้นที่สนทนาสร้างความตระหนักถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสำคัญของโลกที่จะส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในอนาคต โดยนำเสนอภาพ “ฉากทัศน์สังคมไทยในอนาคต” ที่เผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงสำคัญในบริบทโลก ขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นโอกาส และเปลี่ยนโฉมหน้าของสังคมไทยในอนาคต อีกทั้ง มีการนำเสนอในลักษณะ TED talk ใน 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความหลากหลายทางเพศ สังคมสูงวัย และการสร้างพลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อจุดประกายความคิดให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนสังคมร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนานโยบายทางสังคมที่ตอบโจทย์คนทุกคนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

2

การขับเคลื่อนห้องปฏิบัติการที่ยั่งยืน (SDG LAB) เพื่อพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคมระดับพื้นที่ประกอบด้วย

2.1 การขับเคลื่อน SDG LAB พื้นที่ 8 จังหวัดภาคตะวันออก (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว ระยอง จันทบุรี และตราด) โดยสรุปบทเรียนรูปธรรมความสำเร็จการขับเคลื่อน SDG LAB ภาคตะวันออก ประเด็นการพัฒนาบนฐานทรัพยากร ด้านการขับเคลื่อนวนเกษตร เพื่อสังเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จและจัดการองค์ความรู้สำหรับการยกระดับแนวทางการขับเคลื่อนและการขยายผลต่อยอดการพัฒนา รวมทั้งจัดประชุม

เชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มุ่งสร้างสังคมเสมอภาคและเท่าเทียมให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566–2570 และแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ เติบโตมองความรู้เพื่อหนุนเสริมการขับเคลื่อนผ่านเวทีเสวนายกระดับการขับเคลื่อนการพัฒนา “คิด ปรับ สร้าง ... ภูมิทัศน์ใหม่ของการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือสู่ความยั่งยืน” เพื่อสร้างความรู้และรู้เท่าทันต่อบริบทความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน SDG LAB ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 5 ประเด็น ได้แก่ การพัฒนาฐานทรัพยากร การสร้างความมั่นคงทางอาหาร การท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาเมืองน่าอยู่ การเรียนรู้บนฐานชุมชน นอกจากนี้ได้เปิดพื้นที่ระดมความเห็นเพื่อพิจารณาปัจจัยและแรงขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง (Driving Force) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิเคราะห์ช่องว่างของการบูรณาการระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งจัดทำแนวทางการขับเคลื่อน SDG LAB ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เอื้อให้เกิดระบบนิเวศของสังคมเสมอภาคและความเท่าเทียม

2.2 การขับเคลื่อน SDG LAB พื้นที่ขยายผล จังหวัดสมุทรสงคราม โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อ

การขับเคลื่อน SDG LAB ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ให้กับวุฒิสภาการสมองจังหวัดสมุทรสงครามและภาคีเครือข่าย พร้อมทั้งเรียนรู้ตัวอย่างการขับเคลื่อนปฏิบัติการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน SDG LAB ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่นำร่องการขับเคลื่อนและขยายผลไปสู่ระดับภาค และร่วมระดมสมองแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจัดทำแนวทางการขับเคลื่อน SDG LAB จังหวัดสมุทรสงคราม 5 ประเด็น ดังนี้ (1) การส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิวัฒนธรรม (2) การสร้างนิเวศการเรียนรู้ท้องถิ่น (3) การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุโดยชุมชน (4) การสร้างความสมดุลให้กับระบบนิเวศเกษตรและ (5) การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสวัสดิการชุมชน รวมทั้งได้จัดเวที “สานเครือข่ายขับเคลื่อน SDG LAB จังหวัดสมุทรสงคราม” เพื่อสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความเห็นประกอบการกำหนดภาพอนาคตและแนวทางการขับเคลื่อน SDG LAB จังหวัดสมุทรสงครามเชิงประเด็นทั้ง 5 ประเด็น ให้กับเครือข่ายการทำงานใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความร่วมมือเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายระบบนิเวศและเกิดการบูรณาการทรัพยากรระหว่างหุ้นส่วนการพัฒนาในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงครามได้อย่างยั่งยืน

3

สนับสนุนการมีส่วนร่วมของวุฒิสภาการสมองขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “วุฒิสภาการสมองร่วมคิด ร่วมสร้างร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประชากร ภายใต้ทิศทางการพัฒนาของแผนฯ 13” ใน 4 ภูมิภาค เพื่อสร้างความเข้าใจในทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 แผนพัฒนาระดับต่าง ๆ และแนวทางการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่วุฒิสภา รวมทั้งระดมความเห็นการขับเคลื่อนการพัฒนาแบบบูรณาการ กับภาคีเครือข่าย ที่นำไปสู่การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สรุปประเด็นการขับเคลื่อนการพัฒนาในแต่ละภาค ดังนี้

ภาคเหนือ ได้แก่ (1) การพัฒนาระบบสนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long term Care) (2) การส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล (3) ส่งเสริมการจ้างงานเพื่อรองรับแรงงานคืนถิ่น และ (4) การจ้างงานผู้สูงอายุ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ (1) ขับเคลื่อนการออกแบบกลไกการออม (2) สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (3) การส่งต่อโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และ (4) การสร้างงาน สร้างอาชีพ

ภาคใต้ ได้แก่ (1) สร้างการมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพการศึกษา (2) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มผลิตภาพในภาคการเกษตร (3) การแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน และ (4) การพัฒนาทักษะแรงงานและการเพิ่มรายได้ของผู้สูงอายุ

ภาคกลาง และภาคตะวันออก ได้แก่ (1) การส่งเสริมการเกิดที่มีคุณภาพ (2) การส่งเสริมการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยว (3) การเพิ่มผลิตภาพและมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตร และ (4) ส่งเสริมและดึงดูดแรงงานทักษะสูง

4 เชื่อมโยงกลไกและภาคีเครือข่ายความร่วมมือการทำงานในระดับพื้นที่

เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้และการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของพื้นที่ ผ่านการถอดบทเรียนเชิงลึกในพื้นที่ชุมชนเข้มแข็ง และขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนกำลังพัฒนาให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง แบ่งเป็นการถอดบทเรียน จำนวน 4 พื้นที่ และขับเคลื่อนชุมชนกำลังพัฒนาให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง 2 พื้นที่ ดังนี้

4.1 การถอดบทเรียนเชิงลึกในพื้นที่ชุมชนเข้มแข็ง ประกอบด้วย

(1) พื้นที่ที่มีภาคเอกชนนำการพัฒนา จำนวน 2 แห่ง คือ (1) ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ : พื้นที่ต้นแบบการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบองค์รวมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และ (2) ตำบลบ้านไผ่ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น : ชุมชนเข้มแข็งด้วยกลไกการจัดการของภาคเอกชน โดยทั้งสองพื้นที่มีเป้าหมายในการขับเคลื่อนให้เข้มแข็งเหมือนกัน คือ ยกระดับชุมชนสร้างรายได้ให้ชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ กระบวนการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คือ ยึดหลักการมีส่วนร่วม ใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวม และจัดการความเสี่ยงในการดำเนินงาน และแปลงแนวคิดการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนสู่การปฏิบัติบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง **ส่งผลให้เกิดภาคีการพัฒนา** ในพื้นที่แบบบูรณาการ ชุมชนมีความมั่นคงทางด้านอาหาร ทุกภาคส่วนมีการทำงานเชิงรุกมากขึ้น แผนพัฒนาฯ ฉบับ

ที่ 13 ถูกแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในระดับพื้นที่ และชุมชนสามารถบริหารจัดการการผลิตตลอด Supply Chain **ปัจจัยความสำเร็จ** ได้แก่ ผู้นำมีความมุ่งมั่น ตั้งใจนโยบายผู้บริหารองค์กร ศักยภาพพื้นที่ ภาคีการพัฒนาที่หลากหลายเอื้อให้ชุมชนสามารถทำงานได้อย่างเชื่อมโยงกัน และรูปแบบการพัฒนาของภาคเอกชนที่ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งอย่างเป็นองค์รวม (Holistic Area Based Community Development: HAB)

(2) พื้นที่ที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำการพัฒนา จำนวน 2 แห่ง คือ (1) ตำบลวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ในประเด็น “การพัฒนาเมืองให้เป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจในพื้นที่” และ (2) เทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประเด็น “ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : เครือข่ายที่อยู่อาศัยเมืองเวียงสระ” โดยทั้งสองพื้นที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายที่หลากหลายที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน รวมทั้ง อปท. ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางประสานเชื่อมโยงการทำงาน มีกระบวนการทำงาน คือ กำหนดกลไกการทำงานที่ชัดเจน บูรณาการบริหารจัดการชุมชนท้องถิ่นแบบองค์รวม ขับเคลื่อนงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่หลากหลาย สร้างความเข้มแข็งผ่านกิจกรรมพอเพียงและพึ่งตนเอง ให้คุณค่าและพลังของผู้สูงอายุ ส่งผลให้ปัญหาของชุมชนได้รับการแก้ไข เกิดภาคีการพัฒนาที่หลากหลายที่มีความเชื่อมโยงและร่วมมือกันทำงาน คนในชุมชนท้องถิ่นเข้าถึงระบบการศึกษา พื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เกิดการรวมกลุ่มทำกิจกรรมในชุมชน ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยได้รับการแก้ไข และเกิดการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจในพื้นที่และชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ** ได้แก่ ผู้นำองค์กร/ผู้บริหาร อปท. ทำงานเชิงรุก นโยบายของ อปท. การกระจายอำนาจด้านการศึกษาเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและกลุ่มในพื้นที่

4.2 การขับเคลื่อนชุมชนเข้มแข็ง

การขับเคลื่อนชุมชนกำลังพัฒนาให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง ดำเนินการใน 2 พื้นที่ ได้แก่ (1) ตำบลคลองหินปูน อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ขับเคลื่อน “การยก

ระดับสาธารณสุขชุมชนเพื่อเชื่อมโยงชุมชนเข้มแข็ง” และ (2) ตำบลบ้านลือ อำเภอยะรัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขับเคลื่อน “การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา” มีขั้นตอนในการขับเคลื่อนสู่ความเข้มแข็งของชุมชน คือ **ขั้นเตรียมการ** โดยศึกษาบริบทและประเมินศักยภาพของพื้นที่ **ขั้นดำเนินการ** เตรียมข้อมูลและจัดประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนชุมชนเข้มแข็งร่วมกับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง และ**ขั้นติดตาม** ติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนชุมชนเข้มแข็ง โดยมี**รูปแบบการขับเคลื่อน ทั้งแบบทางการ** ที่มี อปท. เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและบริบทของพื้นที่ และ**หนุนเสริม**เติมเต็มการทำงานให้กับทุกภาคส่วน **ร่วมกับการทำงานที่ไม่เป็นทางการ**จากภาคีอื่น อาทิ ผู้นำชุมชน ภาคประชาสังคม ร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนงานอย่างเชื่อมโยงกัน **ผลที่เกิดขึ้น** คือ ชุมชนมีข้อมูลเป็นเครื่องมือในการวางแผนการพัฒนาที่ตัวเอง วิเคราะห์เอง และใช้เอง เกิดภาคีเครือข่ายที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชน และปัญหาชุมชนได้รับการแก้ไข **ข้อเสนอแนะ**ในการขับเคลื่อนสู่ชุมชนเข้มแข็งให้เกิดความยั่งยืน คือ (1) ต่อยอดศักยภาพชุมชนที่มีอยู่แบบบูรณาการ ด้วยการรวบรวมและดึงทุนทางเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรมาเป็นฐานการพัฒนา และแก้ไขปัญหาของชุมชน (2) เชื่อมโยงการใช้และวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนา (3) สนับสนุนวุฒิอาสาศาสนาการสมอง ให้เป็นพลังร่วมขับเคลื่อนงานของพื้นที่ และ (4) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเติมเต็มประสบการณ์ องค์ความรู้ และเป็นช่องทางให้ชุมชนได้เพิ่มพูนองค์ความรู้ บริหารจัดการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชน

การส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561 - 2565) ภาคเกษตรกรรมมีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมค่อนข้างต่ำ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเพียงร้อยละ 1.3 ต่อปี โดยในปี 2565 สร้างรายได้จากการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ได้เพียง 1,816,433 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.29 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด¹ อันเนื่องมาจากสินค้าเกษตรที่ไทยส่งออกส่วนใหญ่ยังอยู่ในรูปของสินค้าแปรรูปขั้นต้น มีมูลค่าเพิ่มน้อย หรือที่เรียกว่า “ทำมาก ได้น้อย” ในขณะที่เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรในปี 2564 มีพื้นที่ถึง 149.75 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 46.69 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ² อีกทั้งภาคเกษตรกรรมไทย ยังต้องเผชิญกับข้อจำกัดภายในและบริบทการเปลี่ยนแปลงภายนอก อาทิ ข้อจำกัดทางด้านที่ดินทำกิน แหล่งน้ำ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การแข่งขันจากประเทศคู่แข่งทั้งในแง่ต้นทุนและเทคโนโลยี และข้อตกลงและมาตรการด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่มีความเข้มข้นขึ้น ทำให้ภาคเกษตรกรรมไทยต้องประสบกับความเสี่ยงในการพัฒนาและไม่อาจยกระดับความสามารถในการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเร่งสร้างความเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับเปลี่ยนภาคเกษตรกรรมของไทยไปสู่รูปแบบ “ทำน้อย ได้มาก” และสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นกับภาคเกษตรกรรมของไทยเพื่อรับมือกับสถานการณ์ความเสี่ยงรอบด้าน โดยอาศัยแนวทางภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ เป็นเครื่องมือและกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกับการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมเกิดนวัตกรรมทางการเกษตรที่มีความหลากหลาย การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรเพื่อการวางแผนการเกษตร ตลอดจนการพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีความสามารถในการแข่งขัน

ที่ผ่านมาภาครัฐสร้างความยั่งยืนให้กับภาคเกษตรกรรมของไทยอย่างไร?

การดำเนินงานตามแผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ ปี 2564 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์**ให้ความสำคัญ**กับการส่งเสริมการใช้**เครื่องจักรกลทางการเกษตรและเทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อสร้างความยั่งยืนในภาคเกษตรกรรมของไทย** ผ่านการดำเนินโครงการสำคัญ 3 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาและประยุกต์ใช้

เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตพืชของกรมการข้าว ที่เป็นการพัฒนาและขยายผลระบบการผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกรในพื้นที่นาแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ โดยหลังจากเข้าร่วมโครงการ พบว่า เกษตรกรมีผลตอบแทนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 2,546.72 บาทต่อไร่ จากเดิม 1,447.40 บาท 2) โครงการพัฒนาเทคโนโลยี**นวัตกรรมเครื่องจักรและอุปกรณ์ด้านปศุสัตว์ของกรมปศุสัตว์** ที่เป็นการจัดตั้งศูนย์เครื่องจักรกลการเกษตร

¹ สถิติการค้าสินค้าเกษตรไทยกับต่างประเทศ ปี 2565 โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2566

² สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2565 โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2566

ด้านปศุสัตว์ และจัดหา/จัดซื้อเครื่องจักรกลการเกษตร ด้านปศุสัตว์สำหรับการแปรงฟีดอาหารสัตว์และ สารรองเสปียงสัตว์ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งพบว่า เกษตรกรมีผลตอบแทนเฉลี่ย จำนวน 1,458.82 บาทต่อไร่ จากเดิมขาดทุน 117.27 บาทต่อไร่ และ 3) *โครงการ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรโดยกรม ส่งเสริมการเกษตร* ที่เป็นการพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ในการออกแบบระบบการให้น้ำอัจฉริยะ การซ่อมแซม เครื่องจักรกลการเกษตร การนำร่องธุรกิจการให้บริการ เครื่องจักรกลการเกษตรร่วมกันในพื้นที่แปลงใหญ่ และการ ถ่ายทอดความรู้การใช้งานแอปพลิเคชัน Farm Gear แต่ โครงการนี้ไม่สามารถเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยได้ตามเป้าหมาย เนื่องจากเกษตรกรได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

กล่าวโดยสรุป สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ประเมินว่า การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อให้เกิดการทำเกษตรอัจฉริยะสามารถลดต้นทุนการผลิตในภาคเกษตรได้จริง ซึ่งปัจจุบันมีการดำเนินธุรกิจในรูปแบบการให้บริการเทคโนโลยี เครื่องจักรกลการเกษตร และนวัตกรรมการเกษตรที่ทันสมัย หรือที่เรียกว่า “Agricultural Service Provider (ASP)” แต่ยังมียุ่อย่างจำกัด โดยส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรขนาดใหญ่ เกษตรกรรุ่นใหม่ และกลุ่มเกษตรกรที่มีการทำเกษตรพันธสัญญา ผนวกกับ ข้อจำกัดด้านองค์ความรู้ของเกษตรกร ความพร้อมทางการเงิน การถือครองที่ดินที่มีขนาดเล็ก การเข้าสู่สังคมสูงวัยในภาคการเกษตร ความตระหนักรู้ของเกษตรกร เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และระบบที่เสี่ยงในการถ่ายทอดองค์ความรู้ (SCB Economic Intelligence Center, 2020; ลัทธพร และคณะ, 2562; เสาวณี และพรชนก, 2018) อีกทั้ง ยังพบว่าการให้บริการ ASP ในปัจจุบันมีราคา

ค่าบริการที่ค่อนข้างสูง อาทิ การใช้บริการ ASP ในฟาร์มปาล์ม น้ำมันจะใช้เงินลงทุนประมาณ 4,000 บาท/ไร่ ในขณะที่ เกษตรกรทำเองเพียง 2,300 บาท/ไร่ (สศก., 2565) ส่งผลให้เกษตรกรรายย่อยเข้าถึงบริการดังกล่าวได้ยาก ด้วยเหตุนี้ ในปีงบประมาณ 2566 สำนักงานฯ จึงริเริ่มการศึกษา แนวทางดำเนินธุรกิจ ASP เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบ การให้บริการของธุรกิจดังกล่าว ตลอดจนการวิเคราะห์ สภาพปัญหาอุปสรรค และปัจจัยแห่งความสำเร็จของ การดำเนินธุรกิจ ASP

โดยที่ผ่านมา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ โดยกองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ได้ประชุมหารือ ร่วมกับ สศก. เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบให้บริการ ASP ใน ปัจจุบันและหารือร่วมกับบริษัท สยามคูโบต้าคอร์ปอเรชั่น จำกัด เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินธุรกิจ ASP ภายใต้การดำเนินโครงการชุมชนพลังเกษตรสร้างสุขสยาม คูโบต้า (Siam Kubota Community Enterprise: SKCE) และการดำเนินงานของบริษัทในเครือ (บริษัทเกษตรอินโน) ตลอดจนขอคำแนะนำเครือข่ายเกษตรกร (กลุ่ม/เดี่ยว) ที่เป็นฐานลูกค้าสำคัญของบริษัทและสามารถถ่ายทอด ประสบการณ์การใช้และให้บริการ ASP เพื่อนำมากำหนด เป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งได้เลือกกรณีศึกษาที่มีพื้นฐาน การพัฒนาหรือการให้บริการธุรกิจ ASP อยู่ก่อนแล้ว โดยคัดเลือกพื้นที่ศึกษา 5 แห่ง ซึ่งคัดเลือกพื้นที่ศึกษา 4 แห่งมาจาก 10 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่อยู่ในภายใต้โครงการ ชุมชนพลังเกษตรสร้างสุขสยามคูโบต้า ที่เดิมที่เป็นพื้นที่ นำร่องการให้และรับบริการ ASP ในสินค้าข้าวเป็นหลัก เนื่องจากบริษัทสยามคูโบต้าฯ มีความเชี่ยวชาญด้านการ จำหน่ายเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องการทำนา อาทิ รถเกี่ยวข้าว รถดำนา และรถนวดข้าว

ศูนย์การเรียนรู้ ณ ฟาร์ม จังหวัดมหาสารคาม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านอุ้มแสง (เกษตรทิพย์) จังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวหอมมะลิหนองผักบุ้งพัฒนา จังหวัดเพชรบูรณ์

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านหน้าเขา จังหวัดนครสวรรค์

ทั้งนี้ การลงพื้นที่ศึกษาทั้ง 5 แห่ง สำนักงาน ได้ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ผ่านประเด็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อสอบถามข้อคิดเห็น ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการให้และรับบริการ ASP ซึ่งสามารถสรุปผลการลงพื้นที่ได้ ดังนี้

1

ภาคเอกชนผู้ให้บริการ ASP ครบวงจร มีความพร้อม แต่ไม่หลากหลาย และเกษตรกรเข้าถึงได้ยาก

โดยภาคเอกชนที่ดำเนินการ ASP เป็นบริษัทเอกชนที่ความพร้อมทั้งในด้านประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์ ตลอดจนองค์ความรู้ในการให้คำปรึกษาในการใช้เครื่องจักรที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่เพาะปลูก การให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการฟาร์ม การให้ความรู้เรื่องดินและน้ำ เช่น ปัญหาดินเค็ม น้ำเค็ม เป็นต้น แต่ในกรณีที่กลุ่มเกษตรกรต้องการใช้บริการเฉพาะเจาะจงในเชิงเทคนิค อาทิ การออกแบบพื้นที่ การพัฒนาฟาร์ม และการดูแลฟาร์ม จะมีการเก็บค่าบริการตามแนวทางของบริษัท ดังกรณีศึกษาบริษัทเกษตรอินโน ซึ่งรูปแบบการให้บริการนี้ค่อนข้างมั่นใจในมาตรฐานการบริการได้ แต่อาจมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าการบริการโดยผู้ให้บริการในพื้นที่ เช่น สถาบันเกษตรกร ผู้รับเหมา เป็นต้น รวมทั้ง อาจไม่สะดวกสำหรับเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ไกลออกไป ที่ต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมตามระยะทางขนส่งเครื่องจักรเพื่อไปให้บริการในพื้นที่

2

สถาบันเกษตรกรผู้ให้บริการ ASP ให้บริการเฉพาะบางกิจกรรมกับสมาชิก

โดย ASP ที่ดำเนินการโดยกลุ่มสถาบันเกษตรกรจะเป็นการใช้เครื่องจักรร่วมกันในกลุ่มเกษตรกร ทั้งที่เป็นสินทรัพย์ของกลุ่มและสินทรัพย์ของสมาชิก โดยให้บริการแก่สมาชิกเกษตรกรในกลุ่มและมีวางระบบการบริหารจัดการเครื่องจักร/บุคลากรให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความจำเป็น อาทิ กรณีน้ำหลากก็จะต้องบริการให้กับพื้นที่น้ำท่วมก่อน ซึ่งในกรณีนี้จะเก็บค่าบริการถูกกว่าการให้บริการของบริษัทเอกชน และสามารถควบคุมมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการได้ในระดับหนึ่ง รวมทั้ง ทำให้การลงทุนซื้อเครื่องจักรลดเกิดความคุ้มค่ามากขึ้น

3

เกษตรกรผู้ให้บริการ ASP ยังมีข้อจำกัดในการให้บริการและมาตรฐานการดำเนินงาน

ASP ที่ดำเนินการโดยเกษตรกรในพื้นที่หรือผู้รับเหมาเป็นให้บริการโดยเกษตรกรรายใหญ่ที่มีพื้นที่เพาะปลูกขนาดใหญ่ที่สามารถลงทุนซื้อเครื่องจักรกลไว้ใช้ในการทำการเกษตรของตนเอง รวมทั้งรับจ้างบริการให้กับเพื่อนเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งเกษตรกรที่ใช้บริการในกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่เน้นความสะดวก เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันและจำเป็นต้องเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยข้อเสียของการให้บริการในรูปแบบนี้คือ มาตรฐานการให้บริการในแต่ละพื้นที่อาจมีความละเอียดรอบคอบในการใช้เครื่องจักรแตกต่างกัน รวมทั้ง มักประสบปัญหาการปนของสายพันธุ์ข้าวจากการรับงานต่อเนื่องหลายแปลง ดังนั้น เกษตรกรที่ปลูกข้าวเพื่อขายเมล็ดพันธุ์จึงไม่ค่อยมั่นใจในการเลือกใช้บริการรูปแบบนี้

4

ข้อเสนอแนะเบื้องต้นต่อการดำเนินธุรกิจ ASP

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้ผู้รับบริการทางการเกษตรเข้าใจและเห็นถึงความจำเป็นของการใช้บริการเทคโนโลยีและเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่แท้จริง ไม่ใช่เพื่อความสะดวกสบาย แต่ต้องมุ่งเน้นที่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการเก็บเกี่ยว ซึ่งองค์ความรู้ส่วนนี้อาจมาจากการให้องค์ความรู้จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรือเอกชนผู้ให้บริการ ที่จะสื่อให้เห็นถึงประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมจากการใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลทางการเกษตร เช่น การทำแปลงสาธิตเพื่อแสดงศักยภาพในการลดต้นทุน เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต เป็นต้น
- การลงทุนในเทคโนโลยีและเครื่องจักรกลต้องเกิดความคุ้มค่า สามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งปี เช่น กรณีรถเกี่ยวข้าว มีความจำเป็นที่ต้องใช้งานในระยะเวลาอันสั้นในการเก็บเกี่ยวผลผลิต หากมีการพัฒนาให้ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ต่อพ่วงให้อยู่ในเครื่องจักรคันเดียวได้ ทั้งการดำนา ไถแปลง หรือเกี่ยวข้าว ควบคู่ไปกับการจัดระบบการบริหารจัดการเครื่องจักรและบุคลากร จะทำให้การลงทุนในเครื่องจักรและเทคโนโลยีการเกษตรเกิดความคุ้มค่าและสามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
- ควรให้ความสำคัญกับมาตรฐานการให้บริการและความสะดวกรวดเร็วของการให้บริการ เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรมีการเน่าเสียและความสอดคล้องกับฤดูกาลเพาะปลูก หากเก็บเกี่ยวไม่ถูกวิธีหรือล่าช้าอาจกระทบถึงคุณภาพของผลผลิต

การดำเนินงานในระยะต่อไป สำนักงานฯ จะถอดบทเรียนเชิงลึกจากการลงพื้นที่เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินธุรกิจ ASP ที่เหมาะกับบริบทของไทย โดยคาดว่าจะจัดประชุมระดมความคิดเห็น หรือประชุมเชิงปฏิบัติการผ่านการใช้เครื่องมือและกระบวนการเชิงนโยบาย เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันออกแบบทางเลือนนโยบาย/มาตรการที่จำเป็นต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้ธุรกิจ ASP มีการเติบโตที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะเพื่อช่วยยกระดับรายได้ให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสร้างความยั่งยืนให้ภาคเกษตรกรรมของไทย

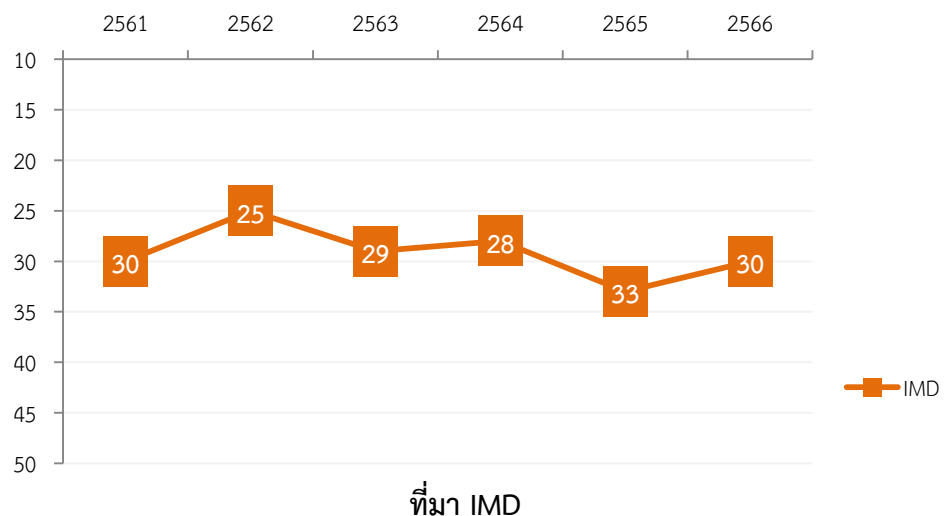
การขับเคลื่อนด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ

1

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยสถาบัน IMD ประจำปี 2566 ประเทศที่มีอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน 5 อันดับแรก ได้แก่ เดนมาร์ก (คงที่) ไอร์แลนด์ (ดีขึ้น 9 อันดับ) สวิตเซอร์แลนด์ (ลดลง 1 อันดับ) สิงคโปร์ (ลดลง 1 อันดับ) และเนเธอร์แลนด์ (ดีขึ้น 1 อันดับ) ตามลำดับ สำหรับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่จัดอันดับโดย IMD พบว่าในปี 2566 สิงคโปร์ยังคงเป็นประเทศที่มีอันดับความสามารถในการแข่งขันสูงสุดในภูมิภาคอาเซียนอยู่ในอันดับที่ 4 รองลงมา คือ มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ที่อยู่ในอันดับที่ 27 30 34 และ 52 ตามลำดับ โดยอินโดนีเซียและมาเลเซียมีอันดับดีขึ้น 10 และ 5 อันดับ มาอยู่ที่อันดับที่ 34 และ 27 ตามลำดับ ในขณะที่ สิงคโปร์และฟิลิปปินส์มีอันดับลดลง 1 และ 4 อันดับ มาอยู่ที่อันดับ 4 และ 52 ตามลำดับ โดยประเทศไทยอยู่ที่อันดับ 30 ซึ่งดีขึ้นจากอันดับ 33 ในปี 2565 ซึ่งอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยยังคงทรงตัวอยู่ในช่วงระดับกลางโดยสาเหตุหลักเป็นผลมาจากปัจจัยย่อยทุกด้านปรับตัวดีขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจในประเทศ การค้าระหว่างประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ การจ้างงาน และระดับราคามีอันดับดีขึ้น โดยมีรายละเอียดสรุป ดังนี้

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศจากสถาบัน International Institute for Management Development (IMD) ในช่วง ปี 2561-2566

1.1 ปัจจัยหลักด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) อยู่ในอันดับที่ 16 หรือดีขึ้นอย่างมากถึง 18 อันดับ ซึ่งเป็นอันดับที่ดีที่สุดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากปัจจัยย่อยทุกปัจจัยมีอันดับดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยย่อยด้านการลงทุนระหว่างประเทศ มีอันดับดีขึ้น 11 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 22 และด้านการค้าระหว่างประเทศ มีอันดับดีขึ้น 8 อันดับ มาอยู่อันดับที่ 29 ซึ่งเป็นผลจากการฟื้นตัวของนักลงทุนที่เริ่มกลับมาดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลังจากการชะลอตัวในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการฟื้นตัวของภาคการค้าระหว่างประเทศโดยเฉพาะภาคส่งออกในปี 2565 ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5

1.2 ปัจจัยหลักด้านประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) อยู่ในอันดับที่ 24 หรือดีขึ้น 7 อันดับจากอันดับที่ 31 ในปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นผลจากอันดับของปัจจัยย่อยด้านการคลังที่ปรับตัวดีขึ้น 4 อันดับ โดยเฉพาะตัวชี้วัดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายภาครัฐ และตัวชี้วัดด้านการหลีกเลี่ยงภาษีที่มีการปรับตัวดีขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่ปัจจัยย่อยด้านการบริหารสถาบันและด้านกฎระเบียบทางธุรกิจที่ปรับตัวดีขึ้น 7 อันดับ จากตัวชี้วัดด้านการดำเนินนโยบายของธนาคารกลาง และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายแรงงานมีการปรับตัวที่ดีขึ้น

1.3 ปัจจัยหลักด้านประสิทธิภาพภาครัฐกิจ (Business Efficiency) อยู่ในอันดับที่ 23 หรือดีขึ้น 7 อันดับจากอันดับที่ 30 ในปีก่อนหน้า เนื่องจากปัจจัยย่อยทุกด้านมีอันดับดีขึ้น ในขณะที่ปัจจัยย่อยด้านการ

บริหารจัดการอยู่ในอันดับคงที่ โดยปัจจัยย่อยด้านผลิตภาพและประสิทธิภาพมีอันดับดีขึ้นถึง 9 อันดับ โดยพบว่าผู้ประกอบการของไทยทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดย่อมมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น ตลอดจนความสามารถในการใช้เครื่องมือดิจิทัลและเทคโนโลยีมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นถึง 6 อันดับ ปัจจัยย่อยด้านการเงินมีอันดับเพิ่มขึ้น 5 อันดับจากตัวชี้วัดด้านการระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ และมูลค่าของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์มีการปรับตัวดีขึ้น และปัจจัยย่อยด้านทัศนคติและค่านิยมมีอันดับดีขึ้น 6 อันดับอันเป็นผลมาจากทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการดำเนินธุรกิจภายในประเทศปรับตัวดีขึ้น

1.4 ปัจจัยหลักด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) อยู่ในอันดับที่ 43 หรือดีขึ้น 1 อันดับจากอันดับที่ 44 ในปี 2565 โดยปัจจัยย่อยด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีมีอันดับดีขึ้นถึง 9 อันดับ และปัจจัยย่อยด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน อยู่ในอันดับคงที่ เป็นผลจากการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลที่ตอบสนองความต้องการของภาครัฐกิจและการพัฒนาประสิทธิภาพของความเร็วอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตามปัจจัยย่อยด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษายังคงมีอันดับที่ลดลงและตัวชี้วัดจำนวนมากในกลุ่มนี้ยังอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง อาทิ การขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนประเด็นด้านทรัพย์สินทางปัญญา

2

การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของไทย

แม้ว่าผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศปี 2565 ของไทยปรับตัวดีขึ้น แต่เมื่อปี 2564 พบว่าอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยตกลงมาอยู่ในอันดับที่ 33 จากอันดับที่ 28 ในปี 2563 ทำให้ สศช. ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของไทย” เพื่อแก้ไขปัญหาและยกระดับกลุ่มตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนอย่างต่อเนื่อง โดยมีหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนตัวชี้วัดต่าง ๆ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรค สำหรับการดำเนินงานของภาครัฐที่ต้องปรับตัวและร่วมเสนอแนวทางเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันในมิติที่เกี่ยวข้องกับการกิจและพัฒนาต่อยอดเป็นแผนงาน/โครงการของหน่วยงานต่อไป ผ่านการใช้เครื่องมือนวัตกรรมนโยบาย โดยได้รับความร่วมมือจากห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (Thailand Policy Lab: TPLab) ซึ่งมีผลการประชุมและประเด็นข้อเสนอแนะสรุปได้ ดังนี้

2.1 ด้านผลิตภาพเกษตร เป็นตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อน/อยู่อันดับต่ำอย่างต่อเนื่อง : 3.1.01 [H] Overall productivity (PPP) มีประเด็นปัญหาที่สำคัญ เช่น (1) ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกร (2) ภัยธรรมชาติและโรคระบาด ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย และ (3) ขาดการวางแผนในการผลิตสินค้า (การตลาดนำการผลิต) เป็นต้น **โดยประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ** ได้แก่ (1) แก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ (เพิ่มรายได้เกษตรกร) และ (2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง

2.2 ด้านผลิตภาพอุตสาหกรรม เป็นตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อน/อยู่อันดับต่ำอย่างต่อเนื่อง : 3.1.05 [B] Productivity in Industry (PPP) มีประเด็นปัญหาที่สำคัญ เช่น (1) ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน (2) กฎหมายและกฎระเบียบไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และ (3) ทักษะของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เป็นต้น **โดยประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ** ได้แก่ (1) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเกษตร และ (2) การเข้าถึงแหล่งทุนของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็ก

2.3 ด้านผลิตภาพแรงงาน เป็นตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อน/อยู่อันดับต่ำอย่างต่อเนื่อง : 3.1.03 [H] Labor productivity (PPP) มีประเด็นปัญหาที่สำคัญ เช่น (1) หลักสูตรการศึกษา และทักษะของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (2) แรงงานขาดทรัพยากร และแรงจูงใจในการพัฒนาและยกระดับทักษะ และ (3) ผู้ประกอบการขาดแรงจูงใจในการพัฒนาและยกระดับทักษะแรงงาน **โดยประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ** ได้แก่ (1) กลไกการพัฒนาทักษะแรงงานให้เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ และ (2) การศึกษาไทยไม่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงาน

2.4 ด้านการศึกษา เป็นตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อน/อยู่อันดับต่ำอย่างต่อเนื่อง : 4.5.11 [H] PISA (Educational assessment – PISA) มีประเด็นปัญหาที่สำคัญ เช่น (1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม (2) คุณภาพการเรียน/การสอน

และ (3) คุณภาพและทักษะการสอนของครู **โดยประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ** ได้แก่ แผนงานการยกระดับคะแนน PISA

2.5 ด้านสุขภาพ เป็นตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อน/อยู่อันดับต่ำอย่างต่อเนื่อง : 4.4.09 [H] Medical assistance มีประเด็นปัญหาสำคัญ เช่น (1) การบริหารจัดการด้านสาธารณสุขขาดประสิทธิภาพ (2) การเข้าถึงเทคโนโลยีมีจำกัด และ (3) การขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ **โดยประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ** ได้แก่ (1) การพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ และ (2) การเข้าถึงการบริการทางการแพทย์ของประชาชน

2.6 ด้านการต่อต้านทุจริต เป็นตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อน/อยู่อันดับต่ำอย่างต่อเนื่อง : 2.3.13 [S] BRIBERY AND CORRUPTION มีประเด็นปัญหาสำคัญ เช่น (1) ข้อจำกัดในการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐขาดความโปร่งใสตรวจสอบยาก ขาดการสร้างเครือข่ายการตรวจสอบโดยประชาชน (2) ระบบราชการ กฎระเบียบ และการบังคับใช้ยุ่งยาก ซับซ้อน ลำช้า ก่อให้เกิดช่องว่างของการทุจริตในการเรียกรับผลประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดระยะเวลาในการดำเนินการ และ (3) ทศนคดีร้องคอร์รัปชันกลายเป็นบรรทัดฐานทางสังคม เป็นต้น **โดยประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ** ได้แก่ (1) การปรับปรุงคุณภาพบริการภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (Maximized efficiency) โดยลดขั้นตอน มุ่งลดการใช้ดุลยพินิจ และส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบ (Accountability) ต่อหน้าที่ และ (2) การสร้างค่านิยมว่าการทุจริต คือ สิ่งที่ผิด

2.7 ด้านการเริ่มต้น/ดำเนินธุรกิจ เป็นตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อน/อยู่อันดับต่ำอย่างต่อเนื่อง : 2.4.12 [H] NEW BUSINESS DENSITY มีปัญหาสำคัญ เช่น (1) โครงสร้างภาครัฐ ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs มีความซับซ้อน ไม่เอื้อต่อการทำธุรกิจของ SMEs นอกจากนี้ ภาครัฐยังมีการทำงานมีลักษณะมุ่งเน้น KPI โดยบางครั้ง KPI ไม่ได้สะท้อนสถานะการพัฒนา SMEs ที่แท้จริง (2) โครงสร้างและการใช้งบประมาณไม่เป็นไปตามความคาดหวังของภาคธุรกิจ และ (3) ข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งทุนของ SMEs เป็นต้น **โดยประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ** ได้แก่ (1) ด้านโครงสร้าง

ภาครัฐ โดยการลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน ผ่านการพัฒนา Platform กลางเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ SMEs และ (2) ด้านโครงสร้างงบประมาณ โดยการยก ระดับกลไกเชิงงบประมาณผ่านกองทุน SMEs เพื่อให้การ ส่งเสริมและช่วยเหลือ SMEs เกิดความต่อเนื่อง

2.8 ด้านการจัดการมลพิษ เป็นตัวชี้วัดที่เป็น จุดอ่อน/อยู่อันดับต่ำอย่างต่อเนื่อง : 4.4.15 [B] CO2 EMISSIONS และ 4.4.16 [H] CO2 EMISSIONS INTENSITY มีประเด็นปัญหาที่สำคัญ เช่น (1) นโยบาย และการ จัดการภาครัฐที่ตอบสนองไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ นานาประเทศในการจัดการสิ่งแวดล้อม (2) กฎหมายและ กฎระเบียบไม่สามารถจัดการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เอื้อให้กับกลุ่มคนบางกลุ่ม และไม่

กระจายอำนาจในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมสู่ท้องถิ่น และ (3) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดย**ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ** ได้แก่ (1) การจัดการมลพิษจากภาคการเกษตร และ (2) การจัดการมลพิษจากภาคการขนส่ง

ทั้งนี้ สศช. ได้ประมวลและสรุปผลการประชุม ตลอดจนข้อเสนอที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ และแจ้งหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดย เฉพาะประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานนำไปพิจารณาปรับปรุง และต่อยอดเป็น แผนงาน/โครงการของหน่วยงานเพื่อเสนอขอรับการ จัดสรร งบประมาณต่อไป

การขับเคลื่อนความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญห างเศรษฐกิจ

ในช่วงปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566) สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่วมภาครัฐ และเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหากทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ได้ดำเนินการขับเคลื่อนและติดตามการ พัฒนาและแก้ไขปัญหากทางเศรษฐกิจ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้กับผู้ประกอบการและชุมชน ในระดับพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนี้

1

การรายงานผลการขับเคลื่อนและติดตามการ ดำเนินงานการประชุมระหว่างนายกรัฐมนตรีกับ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนภาคเอกชน และผู้บริหาร ท้องถิ่น

เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2566 คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบรายงานผลการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานการประชุมระหว่างนายกรัฐมนตรีกับผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนภาคเอกชน และผู้บริหารท้องถิ่น รัฐบาลนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามที่ สศช. เสนอ รวมทั้งสิ้น 61 ประเด็น สรุปได้ดังนี้

- **โครงการที่ดำเนินการไปแล้ว** จำนวน 8 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 13.1 โดย ประเด็นการพัฒนาส่วนใหญ่อยู่ในด้านการเยียวยาฟื้นฟู และช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการ ท่องเที่ยว และข้อเสนอเชิงนโยบาย/ข้อสั่งการเพิ่มเติมของนายกรัฐมนตรี ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเงินกู้ภายใต้กรอบนโยบายการฟื้นฟู

เศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (400,000 ล้านบาท) และแผนงาน/โครงการมีความพร้อมทั้งสถานที่ องค์ความรู้ เทคโนโลยี บุคลากร ตามภารกิจปกติของหน่วยงาน ประกอบกับได้รับความร่วมมือและผลักดันจากภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่อย่างดี จึงทำให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

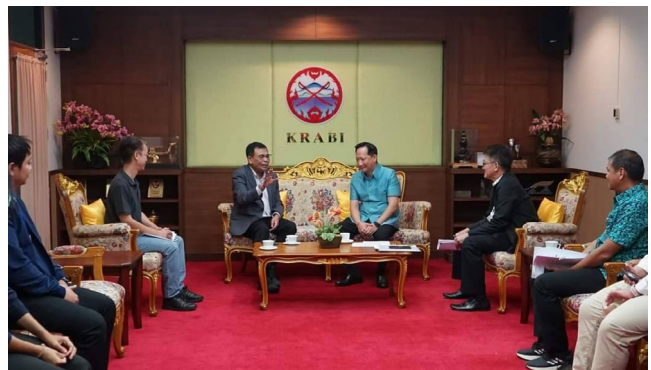
- **โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ** จำนวน 37 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 60.7 ส่วนใหญ่อยู่ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องมีการศึกษาออกแบบ การจัดทำการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment) หรือ EIA ก่อนการขอรับการจัดสรรงบประมาณตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมาย อย่างไรก็ตาม สำหรับโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนๆ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ซึ่งจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี 2566

- **โครงการที่อยู่ระหว่างขอรับการจัดสรรงบประมาณ** จำนวน 16 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 26.2 เช่น โครงการพัฒนาและบำรุงรักษาร่องน้ำ และสัญญาการเดินเรือในเบื้องต้น 2 แห่ง ของจังหวัดกระบี่ คือ ตั้งแต่คลองปากหრა คลองตลิ่งชัน และคลองยวน พบว่าต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการสำรวจออกแบบร่องน้ำ คำนวณระยะทาง ปริมาณเนื้อดิน จุดที่ต้องวางเครื่องหมายการเดินเรือ และโครงการขับเคลื่อน Thailand Green Rubber ยกระดับยางไทยสู่สากล เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปที่เกี่ยวข้องกับยางพาราของประเทศ ฯลฯ พบว่าเกษตรกรยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน และมีความกังวลต่อตลาดที่มารับซื้อผลผลิตที่ผ่านการรับรองแล้ว รวมทั้งการปฏิบัติตามหลักการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืนมีความยุ่งยากและซับซ้อน ดังนั้น เกษตรกรจึงไม่พร้อมที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการ

ทั้งนี้ สศช. ได้เผยแพร่ผลการประชุมฯ ใน www.nesdc.go.th เพื่อให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนได้นำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และอ้างอิงได้อย่างถูกต้อง

2

การขับเคลื่อนและติดตามการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจตามมติคณะรัฐมนตรี

ฝ่ายเลขานุการ กรอ. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี โดยร่วมกับภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ผ่านกลไกคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด/จังหวัด (กรอ.กลุ่มจังหวัด/จังหวัด) โดยสร้างความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทและความสำคัญของกลไก กรอ. ทั้งในส่วนกลาง กลุ่มจังหวัด และจังหวัด

เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศและในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการใช้กลไก กรอ. พิจารณากลับกรองแผนงาน/โครงการ และแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจในพื้นที่ต่าง ๆ สู่การปฏิบัติและเป็นรูปธรรม โดยได้ดำเนินการลงพื้นที่ขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีและมติคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ (ครม.สัญจร) ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด จำนวน 4 ครั้ง ประกอบด้วย ครั้งที่ 1 กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (จังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี) ครั้งที่ 2 กลุ่มจังหวัด

ภาคตะวันออก 1 (จังหวัดระยอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี) ครั้งที่ 3 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 (จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร กำแพงเพชร อุทัยธานี) และ ครั้งที่ 4 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (จังหวัดภูเก็ต กระบี่ ตรัง พังงา ระนอง สตูล) **เพื่อให้สามารถรับทราบ ประเด็น แนวทางการพัฒนาความต้องการของพื้นที่ และปัญหาอุปสรรค ตลอดจนสามารถนำไปใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาคเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม**

3

การจัดประชุมระดมความเห็น “การส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนภายใต้กลไก กรอ. เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและขับเคลื่อนแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติ”

เมื่อวันที่ 21 กันยายน

2566 ฝ่ายเลขานุการ กรอ. ได้จัดประชุมระดมความเห็น เรื่อง “การส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนภายใต้กลไก กรอ. เพื่อแก้ไขปัญหาทาง

เศรษฐกิจและขับเคลื่อนแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติ” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ณ ห้องประชุมราชดำเนิน โรงแรมรอยัลปริ้นเซส หลานหลวง กรุงเทพฯ โดยมีนายวิโรจน์ นราภิรักษ์ รองเลขาธิการ สศช. เป็นประธาน และมีผู้เข้าร่วมประชุมฯ ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สภาธุรกิจตลาดทุนไทย สมาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย และกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น จำนวน 115 คน

สำหรับวัตถุประสงค์การจัดประชุมฯ มีดังนี้ (1) เพื่อสร้างความรับรู้ให้แก่ภาคเอกชนได้รับทราบระเบียบกระบวนการและขั้นตอนการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมทั้งการขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมติของ กรอ.กลาง กรอ.กลุ่มจังหวัด และ กรอ.จังหวัด ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศ และสอดคล้องกับ

ความต้องการในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของพื้นที่และประเทศ และ (2) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในระยะต่อไป โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อกลไกและแนวทางขับเคลื่อน กรอ. ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการปรับปรุงคำสั่ง กรอ.กลาง กรอ.กลุ่มจังหวัดและ กรอ.จังหวัด โดยจัดประชุม กรอ.ส่วนกลาง 3 เดือนต่อครั้ง กรอ.กลุ่มจังหวัด 2 เดือนต่อครั้ง และ กรอ.จังหวัด 1 เดือนต่อครั้ง และผู้แทนในองค์ประกอบ เพื่อให้การพิจารณาข้อเสนอมีความต่อเนื่อง และเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการอบรมและสร้างความรับรู้ถึงความสำคัญของกลไก กรอ.กลาง กับ กรอ.กลุ่มจังหวัด และ กรอ.จังหวัด ให้แก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สามารถเข้าใจขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจในภาพรวมและระดับพื้นที่

4

การดำเนินงานของ สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กรอ. ในระยะต่อไป

สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กรอ. จะร่วมกับกระทรวงมหาดไทยใช้ กรอ.กลุ่มจังหวัด และ กรอ.จังหวัด (กระทรวงมหาดไทย) รวมทั้งคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) ประกอบด้วย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ สมาคมธนาคารไทย รวมทั้งสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นกลไกขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.สัญจร) และเป็นเวทีจัดทำข้อเสนอการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล และเป็นไปตามความต้องการและเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง อาทิเช่น

4.1 การขับเคลื่อนเชิงพื้นที่

1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการธุรกิจให้สามารถเข้าถึง/ใช้ประโยชน์จากโอกาสทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ภายหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้คลี่คลายลง เพื่อสร้างให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นกลยุทธ์การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่ เช่น การยกระดับมาตรฐานภาคการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูง การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคเกษตรกรรมสู่เกษตรมูลค่าสูง การพัฒนาระบบสาธารณสุขรองรับการให้บริการที่เพียงพอ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

2) พัฒนาและแก้ไขปัญหาที่มาจากการเติบโตของความเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการบริหารจัดการขยะ น้ำเสีย เพื่อเป็นการป้องกันก่อนที่ปัญหาจะถูกกลามส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่อย่างรุนแรงในอนาคต

3) เร่งรัดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) ในพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ สร้างงาน และยกระดับรายได้ของประชากรในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4.2 การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย

ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ในคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้การพิจารณาและเสนอแนะแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนของภาคเอกชนทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งให้ภาคเอกชนร่วมกับภาครัฐในการขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศตามนโยบายรัฐบาลให้เป็นไปอย่างบูรณาการ มีความต่อเนื่อง และยั่งยืน

การสนับสนุนการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน

1

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 หมวดหน้าที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัยเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ในปี 2565 สศช. ได้รับงบประมาณในการดำเนินโครงการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนและเผยแพร่กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาภายใต้หมวดหน้าที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัยเติบโตได้อย่างยั่งยืน และเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ร่วมกันเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน หรือแผนงานโครงการที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยกลุ่มเป้าหมายของการสัมมนา ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมในพื้นที่ทั้ง 6 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคใต้ชายแดน

การสัมมนาจัดขึ้นใน 6 ภาคของประเทศ และมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกภาครวมประมาณ 884 คน โดยผลจากการสัมมนาเบื้องต้นพบว่า ภาคต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีและนวัตกรรม และโลจิสติกส์ มากที่สุด โดย **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สาย การพัฒนาแพลตฟอร์มช่องทางการจำหน่ายสินค้าและบริการของจังหวัดภายในภาค การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ให้ครอบคลุมและได้มาตรฐาน **ภาคกลาง** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านความปลอดภัยภายในเมือง เช่น การติดตั้งกล้อง CCTV การพัฒนาระบบขนส่งมวลชนให้ครอบคลุมและประชาชนสามารถเข้าถึงได้ รวมถึงการพัฒนาระบบสวัสดิการให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม **ภาคตะวันออก** ให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการพัฒนารถไฟความเร็วสูง การพัฒนาแพลตฟอร์มรองรับตลาดออนไลน์ให้ประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายให้ครอบคลุมทุกจังหวัดภายในภาค **ภาคใต้** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะให้มีความเชื่อมโยงกันทุกรูปแบบการเดินทางและครอบคลุมทุกพื้นที่ของภาคใต้ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาท่าเรือให้สามารถรองรับความต้องการการขนส่งสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ **ภาคใต้ชายแดน** ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ การขยายท่าเรือเพื่อรองรับการขนส่งสินค้า รวมถึงการสร้างแพลตฟอร์มรองรับการกระจายสินค้าของจังหวัดชายแดนใต้ สำหรับ **ภาคเหนือ** ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองโดยการพัฒนาศักยภาพชุมชนให้มีองค์ความรู้ในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความเชี่ยวชาญ เพื่อยกระดับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในภูมิภาคอย่างยั่งยืน

ภาคเหนือ

อันดับที่ 1 กรรพยากรมนุษยภายในเมือง
อันดับที่ 2 โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีและนวัตกรรม และโลจิสติกส์
อันดับที่ 3 กลไกความร่วมมือทุกภาคส่วนในการพัฒนาเมือง

ภาคกลาง

อันดับที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีและนวัตกรรม และโลจิสติกส์
อันดับที่ 2 กรรพยากรมนุษยภายในเมือง
อันดับที่ 3 การผังเมืองและการพัฒนาเมือง

ภาคใต้

อันดับที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีและนวัตกรรม และโลจิสติกส์
อันดับที่ 2 เกษตรกรรม
อันดับที่ 3 การผังเมืองและการพัฒนาเมือง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อันดับที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีและนวัตกรรม และโลจิสติกส์
อันดับที่ 2 การผังเมืองและการพัฒนาเมือง
อันดับที่ 3 การพัฒนาสินค้าและบริการของเมือง และตลาด

ภาคตะวันออก

อันดับที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีและนวัตกรรม และโลจิสติกส์
อันดับที่ 2 กรรพยากรมนุษยภายในเมือง
อันดับที่ 3 กลไกความร่วมมือทุกภาคส่วนในการพัฒนาเมือง

ภาคใต้ชายแดน

อันดับที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีและนวัตกรรม และโลจิสติกส์
อันดับที่ 2 กรรพยากรมนุษยภายในเมือง
อันดับที่ 3 กลไกความร่วมมือทุกภาคส่วนในการพัฒนาเมือง

ประเด็นความเห็นเบื้องต้นจากการสัมมนาทั้ง 6 ภาค

ภาคเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคกลาง

ภาคตะวันออก

ภาคใต้

ภาคใต้ชายแดน

2

การจัดทำแนวทางการจัดทำดัชนีชี้วัดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน (เบื้องต้น)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 หมายเหตุที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน กำหนดแนวทางในการพัฒนาให้เมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน (Livable-Sustainable) มีความครอบคลุมและยืดหยุ่น (Inclusive-Resilient) และเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart) ที่สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยและชาญฉลาดในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเมืองได้ โดยเป้าหมายที่ 3 การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง ปัจจุบันยังไม่มีการจัดทำตัวชี้วัดที่สะท้อนเป้าหมายที่ 3 การพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนได้อย่างเป็นรูปธรรม **สศช. จึงริเริ่มศึกษาและพัฒนาดัชนีชี้วัดแบบผสม (Composite Index) เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน** โดยในปี 2566 ได้ดำเนินโครงการศึกษาแนวทางการจัดทำดัชนีชี้วัดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เพื่อวัดผลลัพธ์การพัฒนาเมือง ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยได้ทบทวน วิเคราะห์ เปรียบเทียบดัชนีชี้วัดแบบผสม 12 รายการ และได้ทดลองรวบรวมข้อมูลและจัดทำดัชนีชี้วัดแบบผสมเบื้องต้น ได้แก่ (1) The Global Urban Monitoring Framework (UMF) (2) City Prosperity Index (CPI) และ (3) The Global Liveable Cities Index (GLCI) ในพื้นที่ 3 แห่ง (เทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลเมืองแสนสุข และเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้และความพร้อมของข้อมูลในระดับเมือง โดยผลการศึกษาพบว่าดัชนีชี้วัดแบบผสมที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเป็นต้นแบบสำหรับการจัดทำดัชนีชี้วัดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนประเทศไทย คือ กรอบการติดตามการพัฒนาเมืองของโลก (UMF) ซึ่ง สศช. จะใช้ดัชนีชี้วัดดังกล่าวในการเป็นต้นแบบเพื่อพัฒนาดัชนีชี้วัดแบบผสมเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2566 สศช. จัดการสัมมนา “แนวทางการวัดผลลัพธ์การพัฒนาเมืองในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570)” โดยมี นายเอนก มีมงคล รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธาน ณ โรงแรมปรีซ์ พาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร และได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ (1) Mr. Srinivasa Popuri, Chief of UN-Habitat Bangkok, Multi-Country Program Office (2) Mr. Robert Ndugwa, Head of Data and Analytics Section, UN-Habitat Nairobi, Kenya และ (3) ดร.วิฑูรย์ อภิสิทธิ์ ภูวกุล รองผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งนางสาวพรณิสา นีรัตติวงศ์ธน Technical Advisor, UN Habitat Bangkok เป็นผู้ดำเนินรายการ โดยการสัมมนา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบการติดตามการพัฒนาเมืองของโลก (UMF) ซึ่งจัดทำโดย UN Habitat และเพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ UMF ในการวัดผลลัพธ์การพัฒนาเมือง ทั้งนี้ สศช. จะรวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนาไปประมวล เพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดแบบผสมเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของประเทศไทยต่อไป

การสัมมนา แนวทางการวัดผลลัพธ์การพัฒนาเมือง
ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570)

การขับเคลื่อนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สศช. ได้ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ผ่านแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการตามแผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ การจัดทำจดหมายว่าด้วยการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ และการประชุมร่วมภาคีความร่วมมือต่าง ๆ ดังนี้

1

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570

โดยคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2565 ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์มีวัตถุประสงค์ “เพื่อให้ระบบโลจิสติกส์เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าที่สำคัญในอนุภูมิภาคและภูมิภาค” เชื่อมโยงการประกอบธุรกรรมทางการค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาระบบโลจิสติกส์สู่รูปแบบการเชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างสมบูรณ์ และเพิ่มประสิทธิภาพการทำการธุรกิจของผู้ประกอบการ ทั้งด้านการผลิต การบริการ การค้า การลงทุน และกิจกรรมโลจิสติกส์ประกอบด้วย 5 แนวทาง สรุปดังนี้

แนวทางการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยสร้างโครงข่ายการเชื่อมโยงการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ระหว่างท่าเรือ รถไฟ ถนน และท่าอากาศยานอย่างครอบคลุม เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่อุตสาหกรรม และด่านชายแดนสำคัญ พัฒนาศูนย์บริการโลจิสติกส์และปรับปรุงด่านชายแดนที่สำคัญ รวมถึงบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานและศูนย์บริการโลจิสติกส์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

แนวทางการพัฒนาที่ 2 การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าโซ่อุปทาน โดยพัฒนาการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร รวมทั้งพัฒนาระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่เหมาะสมต่อการเติบโตของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม และการดำเนินการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาพิธีการศุลกากร กระบวนการนำเข้า-ส่งออกที่เกี่ยวข้อง และการอำนวยความสะดวกในการขนส่งระหว่างประเทศ โดยพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลและใช้ประโยชน์จากระบบ NSW พัฒนาระบบการโลจิสติกส์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาการอำนวยความสะดวกการขนส่งสินค้าผ่านแดนและข้ามแดน ณ ประตูการค้าที่สำคัญ เร่งพัฒนาความร่วมมือและแก้ไขอุปสรรคการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งและโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทย โดยเสริมสร้างศักยภาพผู้ให้บริการโลจิสติกส์ด้วยการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และ Digital Platform ในการให้บริการขนส่งและโลจิสติกส์ตลอดกระบวนการ รวมทั้งยกระดับผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทยสู่เวทีสากล ผลักดันการพัฒนาโมเดลธุรกิจที่ทันสมัย และสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในประเทศและภูมิภาค โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SME และ Startup

แนวทางการพัฒนาที่ 5 การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร และการติดตามผลด้านโลจิสติกส์ โดยส่งเสริมการวิจัยและนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านโลจิสติกส์ที่ทันสมัยภายในประเทศ ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนากิจการกรมโลจิสติกส์ พัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ด้วยการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้งาน และยกระดับทักษะแรงงานเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานสากล รวมทั้งติดตามและประเมินผลการพัฒนาด้านโลจิสติกส์

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570

2

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยสู่ภาคปฏิบัติ

โดย สศช. ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 โดยจัดประชุมเสวนาระดมความคิดเห็นร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจและเผยแพร่แผนปฏิบัติการฯ พร้อมทั้งรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ อาทิ การนำเข้า-ส่งออก การค้าชายแดนผ่านแดน การบริหารจัดการจัดเก็บและกระจายสินค้า และการขนส่งสินค้าทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ในพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี สกลนคร สงขลา ยะลา สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง ตรัง และเชียงราย

การประชุมเสวนาระดมความคิดเห็นฯ ณ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดเชียงราย

การติดตามความก้าวหน้าการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญ

ด้านศุลกากรช่องเม็ก จังหวัดอุดรธานี

ด้านศุลกากรบ้านประกอบ จังหวัดสงขลา

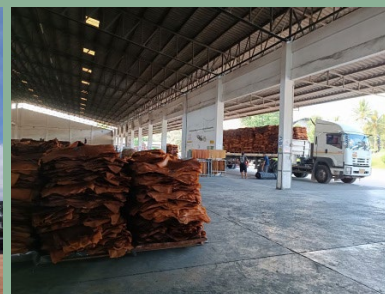
ด้านศุลกากรเบตง จังหวัดยะลา

ตลาดมรกต จังหวัดชุมพร

สหกรณ์การเลี้ยงปลุสัตว์
กรป.กลาง โพนยางคำ จำกัด จังหวัดสกลนคร

บริษัท วงศ์บัณฑิต จำกัด สาขาขุนทะเล
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานีรถไฟชุมทางบ้านทุ่งโพธิ์
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ท่าเรือเอกชนบริษัท เอ็น พี มารีน จำกัด
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ท่าอากาศยานตรัง จังหวัดตรัง

3

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการตามแผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

คณะกรรมการจัดทำงบประมาณฯ มีรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหน่วยงานเจ้าภาพหรือรองนายกรัฐมนตรีที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมเป็นกรรมการและมีหัวหน้า/ผู้แทนหน่วยงานเจ้าภาพกับผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม ได้กำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และประสิทธิภาพของภาครัฐ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโครงการคมนาคมขนส่ง พร้อมการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน และมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการยกระดับมาตรฐานระบบคมนาคมและโลจิสติกส์ ให้มีความสมบูรณ์เชื่อมต่ออย่างครอบคลุม เป็นประตูการค้า และการลงทุน พร้อมทั้งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนอย่างยั่งยืน

4

การจัดทำจดหมายข่าวการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์

เป็นการรวบรวมประเด็นการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ที่น่าสนใจทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งสถิติด้านโลจิสติกส์ไทย ฯลฯ เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เผยแพร่ให้แก่ผู้สนใจในรูปแบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของ สศช. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้นำเสนอประเด็นสำคัญ อาทิ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์กับการพลิกโฉมประเทศไทยภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 การขับเคลื่อนระบบโลจิสติกส์ของไทยด้วยแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 สงครามรัสเซีย-ยูเครน ผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลกและระบบโลจิสติกส์ของไทย อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (IMD) ประจำปี 2565 และอันดับดัชนีวัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (World Bank) ประจำปี 2566 นอกจากนี้ ยังเผยแพร่ข้อมูลจากความร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น บทบาทของภาคเอกชนไทยในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 โดยสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย (สรท.) เป็นต้น

จดหมายข่าว กองยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

5

การดำเนินงานร่วมกับภาคีต่าง ๆ

สศช. ดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อน การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ อาทิ สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมการค้า แห่งประเทศไทย สมาคมผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย โดยผู้แทน สศช. ได้เข้าประชุม รับฟัง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทั้งในประเด็นการพัฒนา เพื่อเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่อุปทาน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโลจิสติกส์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ ทั้งทางถนน ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ การส่งเสริมระบบโลจิสติกส์ห่วงโซ่ความเย็น (Cold Chain Logistics) การพัฒนา Digital Logistics และการดำเนินการโลจิสติกส์ที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) เพื่อรองรับมาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน ของสหภาพยุโรป (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) เป็นต้น

การจัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566-2570

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566-2570 ตามนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) กำหนด โดยมีเป้าประสงค์ที่จะมุ่งสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและลดความเหลื่อมล้ำด้านการกระจายรายได้ภายในภาค และเพื่อย้ายทอดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) แผนรายสาขาและนโยบายของรัฐบาลลงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ตลอดจนเพื่อเป็นทิศทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการบูรณาการแผนของส่วนราชการ ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคในระยะที่ผ่านมาได้มีการประสานแผนงานและบูรณาการแผนงบประมาณของภาคส่วนทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติในระดับพื้นที่ ผ่านกลไกกระบวนการจัดทำแผนระดับที่ 3 ของกระทรวง กรม รวมถึงแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2565 กอปรกับมาตรา 37 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 ระบุให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้โครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับ

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคเป็นอันดับแรก ดังนั้น สศช. ในฐานะเลขานุการ ก.น.บ. จึงได้หารือกับภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในการจัดทำข้อเสนอโครงการของส่วนราชการที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาสำคัญภายใต้เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2570 เพื่อเป็นตัวอย่างนำร่องในการจัดทำข้อเสนอโครงการของส่วนราชการที่สอดคล้องกับห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ของแต่ละประเด็นการพัฒนา โดยคำนึงถึงผลกระทบและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในวงกว้างระดับภาคที่ครอบคลุมขอบเขตมากกว่าหนึ่งจังหวัด และเป็นจุดเน้นตามที่ระบุไว้ในเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคทั้ง 6 ภาค ดังนี้

1 ภาคเหนือ

1.1 การขับเคลื่อนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคเหนือสู่การเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ประกอบด้วย 6 แนวทางการพัฒนา ได้แก่ (1) ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค และฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ (2) ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน (3) พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง (4) เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและเอื้อต่อการอยู่อาศัย (5) พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนพัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อยอมรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และ (6) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

1.2 ขอบเขตการดำเนินงาน ด้วยการยึดหลักคิดการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่าการพัฒนา ภาคเหนือจึงหยิบยกกรณีของแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายเหตุที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน และหมายเหตุ

ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง และสอดคล้องกับแนวทางการยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชนในเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ และการพัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) ซึ่งสอดคล้องกับแผนฯ 13 หมายเหตุที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม และหมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อยอมรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ

1.3 สศช. ได้ยกร่างตัวอย่างการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่าของแผนงานพัฒนาการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 แผนงานย่อย ได้แก่ (1) ท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (2) การท่องเที่ยวคุณภาพในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (3) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์ และ (4) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร และแผนงานพัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ ประกอบด้วย 3 แผนงานย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ (2) การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ

ตามศักยภาพของผู้สูงอายุ และ (3) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีตัวอย่างห่วงโซ่คุณค่าของ **แผนงานท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative Tourism)** ซึ่งมีร่างข้อเสนอการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประกอบด้วย **ต้นทาง** จัดการองค์ความรู้และบริหารจัดการชุมชน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว และการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาและยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ รวมทั้งการพัฒนาสัญลักษณ์ (Landmark) ในพื้นที่ และพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และความร่วมมือระหว่างเครือข่ายของสถานประกอบการ/ผู้ประกอบการ/วิชาการ/บุคลากรสร้างสรรค์ **กลางทาง** พัฒนากิจกรรม เส้นทาง และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว สินค้า ที่ระลึก และธุรกิจที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาค ประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งสนับสนุนการเชื่อมโยงเส้นทาง/โปรแกรมการ

ท่องเที่ยว กับการท่องเที่ยวกระแสหลัก/รอง และการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยว **ปลายทาง** พัฒนาลาด เช่น กิจกรรม Roadshow และ Trade Show ในตลาดสำคัญ การจัด FAM Trip รวมทั้งส่งเสริมตลาดในนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักให้เดินทางวันธรรมดามากขึ้น การสร้าง Brand Lanna Signature และประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ต่อนักท่องเที่ยว

1.4 จัดประชุมหารือกับส่วนราชการ สศช. ได้นำร่างห่วงโซ่คุณค่าแผนงานพัฒนาการท่องเที่ยวสร้างสรรค์และแผนงานพัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพหารือร่วมกับภาคีการพัฒนา เมื่อวันที่ 25-26 พฤษภาคม และวันที่ 17 สิงหาคม 2566 โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบกับร่างห่วงโซ่คุณค่าตามที่ สศช. ได้ยกร่างขึ้น ซึ่งหน่วยงานและภาคีการพัฒนาที่สนใจและมีความต้องการที่จะนำเสนอข้อเสนอโครงการที่สอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าฯ จะได้นำส่งข้อเสนอแผนงาน โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณต่อไป

2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 การขับเคลื่อนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” ประกอบด้วย 6 แนวทางการพัฒนา ได้แก่ (1) พัฒนาภาคเกษตรโดยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูงเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร (2) บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการเติบโตของเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (3) พัฒนาลิขสิทธิ์พื้นที่ถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน (4) พัฒนาเมืองเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค (5) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐานเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน และ (6) ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้

มาตรฐานและแก้ปัญหาคความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

2.2 ขอบเขตการดำเนินงาน ด้วยการยึดหลัก คิดการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จิงหียบายกรณียของแนวทางการเกษตรสมัยใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายความว่า 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง ในเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการท่องเที่ยว **ริมแม่น้ำโขง** ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายความว่า 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลัก

และแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐานเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน ในเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.3 สศช. ได้ยกร่างตัวอย่างการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่าของแผนงานการท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขง ซึ่งมีร่างข้อเสนอการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประกอบด้วย **ต้นทาง** พัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดริมแม่น้ำโขง พัฒนาหรือปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การพัฒนาถนนเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามแดน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษาวิจัยพื้นฐานเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรม องค์ความรู้ของท้องถิ่น และเรื่องราวที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาค และปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบ/กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศให้เอื้อต่อการข้ามแดนและการท่องเที่ยว **กลางทาง** พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย เน้นดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง (Leisure/Lifestyle) การท่องเที่ยวเชิงศรัทธา

(Faith-based Tourism) การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและแบบคาราวาน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงอุตสาหกรรม MICE (Festival/Events) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) พัฒนาสินค้าและบริการที่มีมาตรฐานและมูลค่าเพิ่มสูง ให้สอดคล้องกับกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง และส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน ผู้ประกอบการ และความร่วมมือเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว **ปลายทาง** การตลาดและประชาสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นการสื่อสารคุณค่าและอัตลักษณ์ของพื้นที่

2.4 จัดประชุมหารือกับส่วนราชการ สศช. ได้นำร่างห่วงโซ่คุณค่าแผนงานการเกษตรสมัยใหม่ และการท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขง หารือร่วมกับภาคีการพัฒนาเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2566 โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบกับร่างห่วงโซ่คุณค่าตามที่ สศช. ได้ยกร่างขึ้น ซึ่งหน่วยงานและภาคีการพัฒนาที่สนใจและมีความต้องการที่จะนำเสนอข้อเสนอโครงการที่สอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าฯ จะได้นำส่งข้อเสนอแผนงาน โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณต่อไป

3.1 การขับเคลื่อนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคกลางสู่การเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืนบนศักยภาพของพื้นที่ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา ได้แก่ (1) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูงได้มาตรฐานระดับสากล (2) ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวคุณภาพ (3) พัฒนาระบบบริการส่งเสริมสุขภาพ และการให้บริการทางการแพทย์ที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ได้มาตรฐานในระดับสากล (4) พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตกให้เป็นศูนย์กลางการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจของภาคกลาง (5) พัฒนาและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตของภาคกลาง และ (6) พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

3.2 ขอบเขตการดำเนินงาน ด้วยการยึดหลักคิดการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่า ภาคกลางจึงหยิบยกกรณีของแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยระบุขอบเขตของการดำเนินงานที่ยึดโยงเข้ากับอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้รับการประกาศเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม ภายใต้ชื่อ นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2534 เพื่อขยายศักยภาพเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่พื้นที่ของจังหวัดโดยรอบเพื่อกระจายประโยชน์ร่วมกันได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 หมายความว่า 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน และสอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวคุณภาพในเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคกลาง

3.3 สศช. ได้ยกร่างตัวอย่างการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่าของแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลก อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ให้เป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับชุมชนและบริการที่มีศักยภาพ ซึ่งมีร่างข้อเสนอการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประกอบด้วย **ต้นทาง** ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับเงื่อนไขการเป็นมรดกโลก พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องเนื่องทั้งในพื้นที่และบริเวณโดยรอบมรดกโลก ร่วมกับพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนคุณภาพสูง ปรับปรุงเสริมสร้างความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ **กลางทาง** พัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยตามวิธีการท่องเที่ยวแนวใหม่ เพื่อมุ่งสู่การท่องเที่ยวคุณภาพสูงรวมทั้งมาตรฐานการท่องเที่ยวสีเขียว ยกระดับทักษะและความสามารถของผู้ประกอบการธุรกิจรองรับการท่องเที่ยวคุณภาพสูง **ปลายทาง** พัฒนาการตลาดเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมรดกโลก โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมในการส่งเสริมบริการ การตลาด และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

3.4 จัดประชุมหารือกับส่วนราชการ สศช. ได้นำร่างห่วงโซ่คุณค่าแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลก อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา หรือร่วมกับภาคีการพัฒนา เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2566 โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบกับร่างห่วงโซ่คุณค่าตามที่ สศช. ได้ยกร่างขึ้น ซึ่งหน่วยงานและภาคีการพัฒนาที่สนใจและมีความต้องการที่จะนำเสนอข้อเสนอโครงการที่สอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าฯ จะได้นำส่งข้อเสนอแผนงาน โครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณต่อไป

4

ภาคตะวันออก

4.1 การขับเคลื่อนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกสู่การเป็น “ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียนควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดี” ที่เติบโตอย่างยั่งยืนบนศักยภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย 6 แนวทางการพัฒนา ได้แก่ (1) พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวของภาคตะวันออก (2) พัฒนาการเกษตรคุณภาพให้เชื่อมโยงสู่การผลิต และแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย สู่ห่วงโซ่การผลิตในระดับประเทศ และการให้บริการส่งเสริมสุขภาพ (3) ยกระดับการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกสู่การเป็นจุดหมายการท่องเที่ยวของโลกที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน (4) พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้วและตราด รวมทั้งพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่มีศักยภาพให้เป็นประตูเชื่อมโยงการค้าการลงทุนที่ทันสมัยกับประเทศเพื่อนบ้าน (5) พัฒนาพื้นที่และเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ และ (6) อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4.2 ขอบเขตการดำเนินงาน ด้วยการยึดหลักคิดการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่า ภาคตะวันออกจึงหยิบยกรณียของแนวทางการพัฒนาการผลิตผลไม้เมืองร้อนสู่การเป็นมหานครผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชีย ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายความว่า 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการเกษตรคุณภาพให้เชื่อมโยงสู่การผลิต และแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย สู่ห่วงโซ่การผลิตในระดับประเทศ และการให้บริการส่งเสริมสุขภาพในเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออก

4.3 สศช. ได้ยกร่างตัวอย่างการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่าของแผนงานการยกระดับการผลิตผลไม้เมืองร้อนสู่การเป็นมหานครผลไม้เมืองร้อน ซึ่งมีร่างข้อเสนอการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ประกอบด้วย **ต้นทาง** พัฒนาคุณภาพดินให้มีธาตุอาหารเหมาะสมกับพืชผลไม้ พัฒนาความมั่นคงด้านน้ำด้วยการจัดหาแหล่งน้ำและพัฒนาระบบการกระจายน้ำที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดเตรียมแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตร พัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตร ทั้งข้อมูลด้านการผลิต (Supply Side) และความต้องการผลผลิต (Demand Side) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร และสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากระบบสหกรณ์การเกษตรเพื่อยกระดับผลิตภาพและลดต้นทุนการผลิต **กลางทาง** เพิ่มประสิทธิภาพการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การตรวจสอบคุณภาพผลผลิตผลไม้ ยกระดับประสิทธิภาพการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต สนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพสินค้าให้มีความปลอดภัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม **ปลายทาง** เสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับคู่ค้าหรือผู้บริโภคในเรื่องมาตรฐานความปลอดภัย พัฒนาระบบการเก็บรักษาบรรจุภัณฑ์ และการขนส่งสินค้าให้มีประสิทธิภาพ และมีระบบตรวจสอบย้อนกลับ ส่งเสริมการทำตลาด ทั้งในรูปแบบ online/offline และขยายตลาดไปยังประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชีย (นอกเหนือจากประเทศจีน)

4.4 จัดประชุมหารือกับส่วนราชการ สศช. ได้นำร่างห่วงโซ่คุณค่าแผนงานการยกระดับการผลิตผลไม้เมืองร้อนสู่การเป็นมหานครผลไม้เมืองร้อน หารือร่วมกับภาคีการพัฒนาเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2566 และ 25 สิงหาคม 2566 โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบกับร่างห่วงโซ่คุณค่าตามที่ สศช. ได้ยกร่างขึ้น ซึ่งหน่วยงานและภาคีการพัฒนาที่สนใจและมีความต้องการที่จะนำเสนอข้อเสนอโครงการที่สอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าฯ จะได้นำส่งข้อเสนอแผนงานโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณต่อไป

5.1 การขับเคลื่อนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้สู่การเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน บนศักยภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย 6 แนวทางการพัฒนา ได้แก่ (1) พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ รวมทั้งธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและมูลค่าสูง (2) พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าเกษตรหลักด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง (3) ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและปศุสัตว์หลักของภาค (4) อนุรักษ์ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน (5) พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านพรมแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้เป็นประตูการค้าการลงทุนและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ของภาค และ (6) เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

5.2 ขอบเขตการดำเนินงาน ด้วยการยึดหลักคิดการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่า ภาคใต้จึงหยิบยกกรณีของแนวทางการพัฒนาบริการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง **World Class Wellness Tourism** ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายเหตุที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง และสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ รวมทั้งธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและมูลค่าสูงในเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้

5.3 สศช. ได้ยกร่างตัวอย่างการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่าของแผนงานการพัฒนาบริการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง World Class Wellness Tourism ประกอบด้วย 3 แผนงานย่อย ได้แก่ (1) สปา (2) บริการทางการแพทย์ และ (3) แพทย์แผนไทยโดยมีตัวอย่างห่วงโซ่คุณค่าของแผนงานสปา ซึ่งมีร่างข้อเสนอการดำเนินงานในปัจุบันประมาณ

พ.ศ. 2568 ประกอบด้วย **ต้นทาง** พัฒนาสถานประกอบการบริการสปาให้ได้มาตรฐาน พัฒนาองค์ความรู้ด้านบริการทางสุขภาพ ความงามและการแพทย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการทางสุขภาพ ความงามและการแพทย์ ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนและยกระดับบริการทางสุขภาพและการแพทย์ พัฒนาเครือข่ายธุรกิจบริการด้านสุขภาพ ธุรกิจชุมชนและ Startup การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบุคลากรด้านบริการสุขภาพและบริการทางการแพทย์ และวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สปา **กลางทาง** พัฒนามาตรฐานวิชาชีพบุคลากรด้านบริการสุขภาพและบริการทางการแพทย์ ยกระดับวัตถุดิบสมุนไพร รวมทั้งสินค้าและผลิตภัณฑ์และบริการด้านสปาให้ได้มาตรฐาน ยกระดับมาตรฐานบริการด้านที่พักเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และยกระดับบุคลากรด้านสปาให้ได้มาตรฐาน **ปลายทาง** ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและการแพทย์แผนไทยให้แพร่หลาย โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้สูง ประเมินและรักษามาตรฐานด้านการให้บริการทางสุขภาพ ความงามและการแพทย์อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชน ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการทางการแพทย์และสุขภาพของชุมชนเพื่อการส่งออก การตลาดที่มุ่งเป้านักท่องเที่ยวมูลค่าสูง และการตลาดแบบเฉพาะเจาะจง

5.4 จัดประชุมหารือกับส่วนราชการ สศช. ได้นำร่างห่วงโซ่คุณค่าแผนงานการพัฒนาบริการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง หารือร่วมกับภาคีการพัฒนา เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2566 โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบกับร่างห่วงโซ่คุณค่าตามที่ สศช. ได้ยกร่างขึ้น ซึ่งหน่วยงานและภาคีการพัฒนาที่สนใจและมีความต้องการที่จะนำเสนอข้อเสนอโครงการที่สอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าฯ จะได้นำส่งข้อเสนอแผนงาน โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณต่อไป

6

ภาคใต้ชายแดน

6.1 การขับเคลื่อนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดนสู่การเป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” ประกอบด้วย 4 แนวทางการพัฒนา ได้แก่ (1) พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค (2) พัฒนาเมืองชายแดนให้เป็นเมืองเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้ และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน (3) ยกระดับรายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุขเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและสันติสุข และ (4) อนุรักษ์ ปันฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาค

6.2 ขอบเขตการดำเนินงาน ด้วยการยึดหลักคิดการพัฒนาตามห่วงโซ่มูลค่า ภาคใต้ชายแดนจึงหยิบยกกรณีของแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดห่วงโซ่มูลค่าเพื่อเป็นสินค้ามูลค่าสูง ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายความว่า 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง และสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาคในเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน

6.3 สคช. ได้ยกร่างตัวอย่างการพัฒนาตามห่วงโซ่มูลค่าของแผนงานการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดห่วงโซ่มูลค่าเพื่อเป็นสินค้ามูลค่าสูง ประกอบด้วย 3 แผนงานย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (2) การพัฒนาเกษตรกร/ผู้ประกอบการด้านการเกษตร และ (3) สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย โดยมีตัวอย่างห่วงโซ่มูลค่าของแผนงานการพัฒนาผลิตภัณฑ์ซึ่งมีร่างข้อเสนอการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประกอบด้วย **ต้นทาง** สนับสนุนการรวบรวมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นและการอนุรักษ์พันธุ์ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ

ส่งเสริมการขยายการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (Productivity) ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ให้ได้มาตรฐาน **กลางทาง** ส่งเสริมและสนับสนุนการขึ้นทะเบียน สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (Post-harvest) ผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการสร้างแบรนด์/สร้างเรื่องราวจากแหล่งกำเนิด เพื่อสร้างความโดดเด่นให้สินค้า ส่งเสริมการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน/ระบบตรวจรับรอง **ปลายทาง** ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เพื่อส่งเสริมการบริโภคสินค้าอัตลักษณ์ในระดับประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมการตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสู่ตลาด Modern Trade และส่งเสริมการเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) และการท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy Tourism)

6.4 จัดประชุมหารือกับส่วนราชการ สคช. ได้นำร่างห่วงโซ่มูลค่าแผนงานการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดห่วงโซ่มูลค่าเพื่อเป็นสินค้ามูลค่าสูงหารือร่วมกับภาคีการพัฒนา เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2566 โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบกับร่างห่วงโซ่มูลค่าตามที่ สคช. ได้ยกร่างขึ้น ซึ่งหน่วยงานและภาคีการพัฒนาที่สนใจและมีความต้องการที่จะนำเสนอข้อเสนอโครงการที่สอดคล้องกับห่วงโซ่มูลค่าฯ จะได้นำส่งข้อเสนอแผนงานโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณต่อไป

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศไทย

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ได้ดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้ง 17 เป้าหมาย ผ่านกลไก กพย. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานภายใต้ กพย. และความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยมีการจัดทำแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) ครอบคลุมการดำเนินการ 6 ด้าน เพื่อให้การขับเคลื่อน SDGs ของประเทศไทยมีทิศทางชัดเจนและเกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน

สำหรับผลการดำเนินงานขับเคลื่อน SDGs ของประเทศไทยในช่วงปีงบประมาณ 2566 ที่ผ่านมา แบ่งตามแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนฯ ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1 การสร้างการตระหนักรู้

สศช. ได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาเว็บไซต์ “ประเทศไทยกับการพัฒนาที่ยั่งยืน” (sdgs.nesdc.go.th) เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางสำหรับเผยแพร่ผลงานการขับเคลื่อนและองค์ความรู้เกี่ยวกับ SDGs รวมถึงได้มีการเผยแพร่บทความ Thailand's SDG Review ในเว็บไซต์ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์การขับเคลื่อน SDGs ของไทยและยังเป็นการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความยั่งยืนให้กับผู้ที่สนใจและประชาชนทั่วไป

2 การเชื่อมโยง SDGs กับแผน 3 ระดับ

สศช. ได้ดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายย่อย (Target) ของ SDGs กับเป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 2) เพื่อประมวลผลความสอดคล้องของการกำหนดทิศทางการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน นำไปสู่การดำเนินการของหน่วยงานไทยเพื่อให้สามารถบรรลุได้ทั้งเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินโครงการของหน่วยงานไทย และทำให้การขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs สามารถดำเนินไปพร้อมกับการขับเคลื่อนเป้าหมายของประเทศ

3

กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

ระดับนโยบาย มีการดำเนินการผ่านกลไก กพย. โดยมีการจัดประชุม กพย. ครั้งที่ 1/2566 ขึ้นเมื่อวันพุธที่ 8 มีนาคม 2566 ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ..... และข้อเสนอการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการและคณะทำงานได้ กพย. นอกจากนี้ สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ กพย. ยังได้ดำเนินการเร่งรัดติดตามข้อมูลตัวชี้วัด SDGs จากหน่วยงานรับผิดชอบ SDGs ทั้งในรายเป้าหมายหลัก (Goal) หรือหน่วยงาน C1 และรายเป้าหมายย่อย (Target) หรือหน่วยงาน C2 เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบการติดตามและประเมินผลความคืบหน้าการขับเคลื่อน SDGs ต่อไป

สศช. ยังดำเนินการขับเคลื่อน SDGs ผ่านกลไกของคณะกรรมการภายใต้ กพย. ทั้ง 4 คณะ โดยผลการดำเนินงานสำคัญ อาทิ **คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ได้มีการจัดการองค์ความรู้และพัฒนาแพลตฟอร์ม SEP for SDGs ภายใต้เว็บไซต์ “ประเทศไทยกับการพัฒนาที่ยั่งยืน” เพื่อเป็นคลังข้อมูลกลางสำหรับเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมขับเคลื่อน SDG Lab ในพื้นที่ขยายผล จังหวัดสมุทรสงคราม **คณะกรรมการการประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์** ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (SEA) อย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดสัมมนาและฝึกอบรมเพื่อให้องค์ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป การพัฒนาแนวทาง SEA และคู่มือ SEA เชิงประยุกต์ **คณะกรรมการภาคเอกชนขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน** ซึ่งมีการประชุมคณะกรรมการฯ 2 ครั้ง และได้มีการลงพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพื่อศึกษาดูงานเกี่ยวกับแนวคิดด้านความยั่งยืนที่สามารถใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมุ่งเน้นการออกแบบเชิงนิเวศและเศรษฐกิจหมุนเวียน และ **คณะกรรมการพลังเยาวชนขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน** ได้มีการประชุมคณะกรรมการฯ 1 ครั้ง เพื่อร่วมหารือแนวทางการพัฒนาศักยภาพของแพลตฟอร์มส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน และการศึกษาความเป็นไปได้เพื่อจัดทำข้อเสนอการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับ SDGs

ระดับพื้นที่ สศช. ได้ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการลงพื้นที่จริงเพื่อขับเคลื่อน SDGs ในระดับพื้นที่ อาทิ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในช่วงเดือนมกราคม 2566 โดยเน้นขับเคลื่อนในประเด็นความยากจน การศึกษา และสาธารณสุข อีกทั้งยังได้นำองค์ความรู้ของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการขับเคลื่อน SDGs มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ในพื้นที่นำร่องตำบลเกาะยาวใหญ่ อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ในประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน โดยมีการลงพื้นที่เพื่อจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ในช่วงเดือนกันยายน 2566 เพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนและรวบรวมองค์ความรู้เพื่อจัดทำแนวทางและแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ยั่งยืนต่อไป

4

การดำเนินงานเพื่อบรรลุ SDGs

สศช. ร่วมกับหน่วยงาน C1 C2 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามภารกิจเพื่อขับเคลื่อน SDGs ตามแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย และยังมีการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ รวมถึงได้ดำเนินการเชื่อมโยงเป้าหมายของเป้าหมายระดับแผนย่อย (Y1) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติกับเป้าหมายย่อย (Target) ของ SDGs เพื่อให้การขับเคลื่อน SDGs เป็นส่วนหนึ่งในการทำงานของภาครัฐไทย ทำให้หลักการทำโครงการเป็นส่วนหนึ่งที่ได้มีการขยายผลจากการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย SDGs

5

ภาคีการพัฒนา

สศช. ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อร่วมขับเคลื่อน SDGs ของประเทศไทย โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ อาทิ

5.1 การเป็นประธานร่วมในคณะกรรมการ 3 ฝ่ายของกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ วาระปี 2565-2569 (United Nations Sustainable Development Framework 2022–2026) ซึ่งได้มีการประชุมในวันที่ 26 พฤษภาคม 2566 โดยผลการดำเนินการภายใต้กรอบดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนองค์ความรู้เพื่อการขับเคลื่อน SDGs ของไทย ซึ่ง สศช. และหน่วยงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย จะร่วมหารือแนวทางการขยายผลโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือ UNSDCF สู่การขับเคลื่อนประเด็นภายใต้แผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ต่อไป

5.2 การเป็นประธานร่วมในการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนว่าด้วยเรื่องการเร่งรัดขับเคลื่อนเพื่อบรรลุ SDGs ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 30-31 มีนาคม 2566 ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อเร่งรัดการขับเคลื่อน SDGs ในอาเซียนให้เห็นผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยที่ประชุมได้หารือถึงความก้าวหน้าการดำเนินงานและแนวทางการขับเคลื่อน SDGs ของภูมิภาค ซึ่งยึดมั่นต่อวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2025 และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030

โดยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย (นายอนุชา นาคาศัย) ได้เน้นย้ำกับที่ประชุมถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาความยากจนในภูมิภาค

การให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนในการผลักดันและกำหนดทิศทางการขับเคลื่อน SDGs การส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศแห่งการแบ่งปันและเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานด้านการวางแผนพัฒนาระดับประเทศ รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตลาดทุนและเครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ

5.3 การเข้าร่วมการประชุมเวทีหารือทางการเมืองระดับสูงว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level Political Forum on Sustainable Development 2023: HLPF 2023) ในระหว่างวันที่ 10-14 กรกฎาคม 2566 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา โดย สศช. ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะผู้แทนไทยในการกล่าวถ้อยแถลงเพื่อแสดงจุดยืนของประเทศไทยในการขับเคลื่อน SDGs อย่างจริงจัง และแสดงให้เห็นนาาประเทศได้รับทราบถึงการดำเนินงานขับเคลื่อน SDGs ของไทยที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการสร้างสังคมที่ยั่งยืน มั่นคง อย่างไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ทั้งนี้ ภาคีการพัฒนาจากทุกภาคส่วนล้วนมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน SDGs ของไทย อาทิ โครงการความร่วมมือภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม เพื่อจัดการพลาสติกและขยะอย่างยั่งยืน (Public Private Partnership for Sustainable Plastic and Waste Management: PPP Plastics) การจัดการขยะอย่างครบ

วงจรการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ
แก้ปัญหาหนี้ในระบบ ณ ตำบลดงขี้เหล็ก จังหวัดปราจีนบุรี
และการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและการเรียนรู้
นอกห้องเรียนเกี่ยวกับ SDGs เพื่อนำไปสู่การบรรลุ SDGs
ลงในหลักสูตรการเรียน/การสอน

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2566 ประเทศไทยยังได้
มีผลการดำเนินงานขับเคลื่อน SDGs ที่ได้รับการยอมรับ
ในระดับสากล อาทิ การมีบริษัทของไทยติดอันดับ
ด้านความยั่งยืนใน Sustainability Yearbook 2023
ของ S&P Global ในระดับ Gold Class มากที่สุดเป็น

อันดับ 1 ของโลก รวมถึงติดอันดับ 1 ใน 20 ประเทศที่มี
การเปิดเผยรายงานความยั่งยืน (Sustainability Report)
มากกว่า 90% และมีมหาวิทยาลัยของประเทศไทยที่ติด
100 อันดับแรกของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการดำเนินการ
เพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ถึง 4 แห่ง ได้แก่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อันดับที่ 17 ของโลก และอันดับ 5
ของอาเซียน) มหาวิทยาลัยมหิดล (อันดับที่ 38) มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ (อันดับที่ 74) และมหาวิทยาลัยขอนแก่น
(อันดับที่ 97)

6 การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อน SDGs

สศช. ได้ทำการเร่งรัดติดตามข้อมูลตัวชี้วัด SDGs จากหน่วยงานผู้รับผิดชอบเพื่อนำมาประมวล
ผลเป็นความก้าวหน้าในการขับเคลื่อน SDGs ของไทย รวมถึงอยู่ระหว่างการวางแผนพัฒนาระบบแสดงผลข้อมูลใน
รูปแบบ Dashboard ที่เป็นปัจจุบันและถูกต้องเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการติดตามประเมินผลและสร้างความรับรู้
ในการดำเนินการขับเคลื่อน SDGs ต่อไป

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาประชากรเพื่อการพัฒนาประเทศระยะยาว (พ.ศ. 2565-2580)

การพัฒนาประชากรมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม ซึ่งแผนพัฒนาประชากรเพื่อการพัฒนาประเทศระยะยาว (พ.ศ. 2565-2580) เป็นกรอบแนวทางการรับมือกับสถานการณ์และความท้าทายจากการเป็นสังคมยุคสูงวัย เด็กเกิดน้อย และบริบทการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลการสื่อสารที่รวดเร็วและกว้างขวางที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานและการใช้ชีวิตของคนรวมถึงความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับครัวเรือน ตลอดจนเสถียรภาพทางการเงิน การคลังของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งการ “เกิดดี อยู่ดี และแก่ดี” โดยมีเป้าหมายที่ต้องการให้ประเทศไทยมีประชากรที่เกิด และเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีศักยภาพในการร่วมยกระดับการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญกับประชากรในทุกกลุ่ม ครอบคลุมการพัฒนาตั้งแต่ระดับปัจเจกครอบครัว ไปจนถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ผ่านการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การสร้างครอบครัวที่มีคุณภาพและพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการมี และเลี้ยงบุตร 2) การพัฒนายกระดับผลิตภาพประชากร 3) การยกระดับความมั่นคงทางการเงิน 4) การสร้างเสริมสุขภาพเพื่อลดการตายก่อนวัยอันควร และมีระบบดูแลระยะยาวและช่วงท้ายของชีวิต 5) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพกับทุกกลุ่มวัย และ 6) การบริหารจัดการด้านการย้ายถิ่น

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาประชากรฯสู่การปฏิบัติ ที่ผ่านมา สศช. ในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาประชากรฯ ได้มีการดำเนินงานใน 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ช่องว่างการขับเคลื่อนการพัฒนาประชากรในแต่ละภาค และจัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อร่วมขับเคลื่อนประเด็นที่ยังเป็นช่องว่างของการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาประชากรฯ ของแต่ละภาค ร่วมกับภาคีเครือข่ายผ่านการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “ร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประชากรภายใต้ทิศทางการพัฒนาของแผนฯ 13” ใน 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ โดยในแต่ละภาคได้มีการระดมความคิดเห็นในประเด็น

การขับเคลื่อนการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อนำไปกำหนดประเด็นการขับเคลื่อนการพัฒนาที่สำคัญในระยะต่อไป และ (2) การดำเนินงานร่วมกับกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA) จัดงาน “เสวนาข้ามรุ่น : อนาคตประชากรไทย” เพื่อสร้างพื้นที่ในการรับฟัง แสดงความคิดเห็น และร่วมถกประเด็นเชิงลึกต่อความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาประชากรอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมระดมความเห็น และเวทีเสวนา ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยราชการส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ภาคธุรกิจเอกชน เครือข่ายภาคประชาสังคม และชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1

กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ “ร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประชากร ภายใต้ทิศทางการพัฒนาของแผนฯ 13”

ภาคเหนือ การระดมความคิดเห็นในภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่การสร้างความศักยภาพคนในชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถชุมชนให้มีความเข้มแข็งในการจัดการตนเอง โดยประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญในภาคเหนือ 4 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย 1) การพัฒนาระบบ Long Term Care ซึ่งยังต้องการพัฒนาระบบให้มีความครอบคลุมและทั่วถึง ควบคู่ไปกับการสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจรองรับสังคมสูงวัย และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ 2) การส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล โดยต้องมีการกระจายอำนาจทางการศึกษาออกไป และต้องมีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของแต่ละพื้นที่ รวมถึงพัฒนาระบบส่งต่อนักเรียนแต่ละช่วงชั้น ไม่หลุดออกนอกระบบ 3) การส่งเสริมการจ้างงานในพื้นที่เพื่อรองรับแรงงานคืนถิ่น ที่จำเป็นต้องพัฒนาต้นทุนของชุมชน เพื่อสร้างแรงดึงดูดและแรงจูงใจให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และคนทั่วไป ให้เข้ามาลงทุน/ร่วมพัฒนาในพื้นที่ และ 4) การจ้างงานผู้สูงอายุ ที่ภาครัฐจำเป็นต้องมีความชัดเจนในเชิงนโยบาย และผู้สูงอายุต้องได้รับการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ เพื่อที่จะสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีรายได้ที่เพียงพอ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการระดมความเห็นร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประเด็นที่ควรให้ความสำคัญและขับเคลื่อนในระดับนโยบาย เพื่อสร้างเสริมความเข้มแข็งของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพใน 4 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย 1) การขับเคลื่อนการออกแบบกลไกการออม โดยถอดบทเรียนและขยายผลจากพื้นที่ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ พร้อมกับปรับหลักสูตรและมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพิ่มทักษะความรู้ทางการเงิน และสร้างทัศนคติการออมที่เริ่มจากตัวเราเอง 2) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ โดยการผลักดันให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพิ่มสิทธิประโยชน์การตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับด้วยวิธีการตรวจทางปัสสาวะ และการตรวจคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ 3) การส่งต่อโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยการเปลี่ยนโรงเรียนขนาดเล็กที่จะถูกปิดตัวให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ประจำชุมชน การพัฒนาธนาคารเครดิตเพื่อสะสมความรู้ และ 4) การสร้างงานสร้างอาชีพ โดยการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการตนเองภายในชุมชน การใช้ห้องเรียนอัจฉริยะเป็นพื้นที่อบรมให้ความรู้ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเผยแพร่และสร้างศักยภาพให้แก่คนในชุมชน

ภาคใต้ ประเด็นการขับเคลื่อนการพัฒนาที่สำคัญในภาคใต้ที่ควรให้ความสำคัญและขับเคลื่อนต่อในระดับนโยบาย ประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) **การสร้างการมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพการศึกษา** ควรสร้างสภาพแวดล้อมในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งสู่ความสุขสำหรับเด็กและเยาวชน (ทั้งเด็กในระบบและนอกระบบ) อาทิ การยกเลิกระบบการแข่งขัน การมีหลักสูตรรองรับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว การสร้างทักษะชีวิตและทักษะด้านอาชีพ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของในระบบการศึกษา ปฏิรูปการผลิตบุคลากรทางการศึกษา 2) **การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มผลิตภาพในภาคการเกษตร** ควรเน้นที่การสร้างพื้นที่ต้นแบบ/ศูนย์การเรียนรู้ให้เป็นพื้นที่กลางในชุมชนเพื่อยกระดับศักยภาพและผลิตภาพของเกษตรกร รวมทั้งการสนับสนุนปัจจัยหรือเครื่องมือการผลิตที่จำเป็น มีมาตรฐานและใช้งานง่าย อาทิ เครื่องมือวัดค่าดิน และค่าวัดเปอร์เซ็นต์น้ำมันในปาล์ม 3) **การแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน** ควรเน้นที่การให้ความรู้ควบคู่กับการสร้างวินัยทางการเงินในครัวเรือน ฟื้นฟูและพัฒนาองค์กรการเงินในชุมชน ตลอดจนเพิ่มความสามารถในการสร้างรายได้เพื่อพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการชุมชน และ 4) **การพัฒนาทักษะแรงงานและการเพิ่มรายได้ผู้สูงอายุ** เสนอให้มีการยกระดับการดำเนินงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้เป็นศูนย์ช่วยเหลือทางสังคมในทุกมิติได้อย่างแท้จริง ทั้งเรื่องรายได้ ข้อมูล อาชีพ สุขภาพ ฯลฯ รวมถึงเน้นการค้นหาศักยภาพและการสร้างเครือข่ายกิจกรรม

ภาคกลางและภาคตะวันออก ผลการระดมความเห็นกับภาคที่เกี่ยวข้องในภาคกลางและภาคตะวันออก พบว่า มีประเด็นการขับเคลื่อนการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) **การส่งเสริมการเกิดที่มีคุณภาพ** ต้องเน้นการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ให้กับประชาชนในพื้นที่ การเพิ่มปัจจัยดึงดูดให้ผู้มีความพร้อมที่ตัดสินใจจะมีบุตร และการป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมในกลุ่มวัยรุ่นเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องพัฒนาต่อไปสำหรับภาคกลางและภาคตะวันออก 2) **การส่งเสริมการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยว** โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลาย (Multi-Skill) เพื่อยกระดับการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยว อาทิ การเสริมสร้างทักษะเทคโนโลยี และการเป็นผู้ประกอบการ พัฒนาช่องทางการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3) **การเพิ่มผลิตภาพและมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตร** ควรยกระดับศักยภาพเกษตรกร โดยบูรณาการจากทุกภาคส่วน อาทิ ส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร และภาครัฐสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีมาตรฐานและสะดวกต่อการใช้งาน และ 4) **การส่งเสริมและดึงดูดแรงงานทักษะสูง** จำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์และจัดทำฐานข้อมูลแรงงานทักษะสูงที่จำเป็นเร่งด่วนที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย และพัฒนาระบบรองรับทางสังคม สร้างแรงจูงใจกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในการดึงดูดแรงงานทักษะสูง อาทิ นโยบายวิชาชีพที่ยืดหยุ่นและเหมาะสม

2

งานเสวนาข้ามรุ่น : อนาคตประชากรไทย

เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 เพื่อสร้างพื้นที่ในการรับฟัง แสดงความคิดเห็น และร่วมถกประเด็นเชิงลึกต่อความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาประชากรอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ มีหน่วยงานให้ความสนใจเข้าร่วมทั้งในสถานที่จัดงานกว่า 100 คน และรับชมผ่านระบบออนไลน์มากกว่า 1,200 ครั้ง โดยในการเสวนาได้เชิญตัวแทนคนจาก 3 ช่วงวัย ได้แก่ คุณธัญนิ เจริญกุล เยาวชนขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง ตัวแทนวัยเด็กและวัยรุ่น คุณชีเค เจิง CEO of Fastwork.co ตัวแทนวัยทำงาน และคุณประสาน อิงคนันท์ ตัวแทนวัยสูงอายุ มาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งมีประเด็นสำคัญที่ควรให้ความสำคัญเพื่อให้ประชากรไทย “เกิดดี อยู่ดี และแก่ดี” อาทิ การปรับหลักสูตรจากแบบรวมศูนย์ เป็นส่งเสริมให้เด็กนักเรียนได้ค้นหา ทดลอง และค้นพบศักยภาพของตนเอง เพื่อให้เด็กนักเรียนเติบโตและได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข พร้อมสำหรับตลาดแรงงานและโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การกระจายความเจริญไปสู่พื้นที่อื่น ๆ ของประเทศไทย การพัฒนาภาคการเกษตรที่เป็นจุดแข็งสำคัญของประเทศไทย พัฒนาโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ และภาครัฐควรกำหนดทิศทางการส่งเสริมสนับสนุนให้ชัดเจน การสร้างความเข้าใจว่าสังคมสูงวัยไม่ใช่เรื่องเฉพาะกลุ่มสูงวัยแต่ส่งผลต่อคนวัยอื่นด้วย และการสูงวัยอย่างมีคุณภาพจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมตั้งแต่ช่วงต้น ซึ่งตรงจุดนั้นนโยบายภาครัฐสำหรับกลุ่มคน 45-50 ปี อาจยังมีไม่มากนัก ซึ่งประเด็นที่ได้จากการเสวนาเป็นการสร้างความตระหนักให้คนในสังคมร่วมกันพัฒนาประชากรทุกช่วงวัยให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศต่อไป

นอกจากนี้ สสช. ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาประชากรร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ การขับเคลื่อนประเด็น “การส่งเสริมการพัฒนาประชากรให้เกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพ” ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับพื้นที่และส่วนกลาง เพื่อจัดทำข้อเสนอประเด็นดังกล่าวเข้าสู่สมัชชาสุขภาพ ครั้งที่ 16 อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนผ่านเครือข่ายสมัชชาสุขภาพต่อไป และการขับเคลื่อนประเด็น “การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่นาร่องจังหวัดสมุทรสงคราม” ร่วมกับมหาวิทยาลัยชีวิต กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และบริษัทสร้างสรรค์ปัญญา

รายงานการวิเคราะห์และติดตามประเมินผล การพัฒนาด้านต่าง ๆ

การติดตามประเมินผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565) ประเทศไทย เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงหลายประการ อาทิ วิกฤตเศรษฐกิจโลก ความขัดแย้งทางการเมือง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ที่ทวีความรุนแรงขึ้น และวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย ทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ภายใต้เป้าหมายในมิติหลัก 6 มิติ ดังนี้

1

การพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์

พบว่า คนไทยได้รับการพัฒนาตามช่วงวัย โดยเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการสมวัย พิจารณาจากทักษะทางด้านภาษา ด้านการเจริญเติบโตของร่างกาย และการปรับตัวในสังคมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 95.90 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 97.78 ในปี 2565 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 85 และเด็กวัยเรียนมีความฉลาดทางสติปัญญา (IQ) เฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคือร้อยละ 102.80 และมีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานคือ 83.4 คะแนน และวัยแรงงานมีความรู้และทักษะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น อย่างไรก็ตาม สัดส่วนผู้สูงอายุที่ได้รับการส่งเสริมให้มียานพาหนะลดลงจากร้อยละ 35.8 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 34.7 ในปี 2564 เนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ทำให้ผู้สูงอายุกลายเป็นประชากรกลุ่มเปราะบางไม่สามารถออกไปทำงานได้ตามปกติ สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีงานทำจึงไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ขณะที่การออมส่วนบุคคลต่อรายได้พึงจ่าย

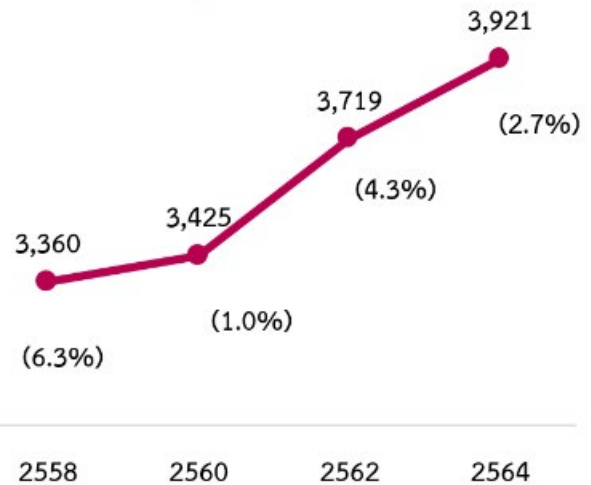
ใช้สอยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้เพิ่มขึ้น โดยลดลงจากร้อยละ 11.16 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 10.02 ในปี 2563 มีปัจจัยสำคัญ อาทิ รายรับที่ลดลงจากปัจจัยสำคัญด้านค่าตอบแทนแรงงาน และรายได้จากทรัพย์สินโดยเฉพาะดอกเบี้ยธนาคารที่ลดลง นอกจากนี้ อัตราการฆ่าตัวตายของคนไทยเพิ่มขึ้น โดยอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จเพิ่มขึ้นจาก 6.03 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2560 เป็น 10.2 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2565 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้ลดลง ซึ่งอาจเนื่องมาจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของประชาชน และต่อเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ โดยจากข้อมูลของศูนย์เฝ้าระวังป้องกันการฆ่าตัวตาย กระทรวงสาธารณสุขพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าตัวตายสำเร็จประกอบด้วยปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ ป่วยโรคทางกายเรื้อรัง ป่วยโรคจิตเวช ใช้แอลกอฮอล์ เคยมีประวัติทำร้ายตนเอง และติดสารเสพติด และปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และปัญหาเศรษฐกิจ

2 การลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และความยากจน

การดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พบว่าความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และสถานการณ์ความยากจนปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสัดส่วนประชากรใต้เส้นความยากจนปรับตัวลดลงจากร้อยละ 7.83 ในปี 2560 เหลือร้อยละ 6.32 ในปี 2564 ซึ่งบรรลุเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้สัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลงเหลือร้อยละ 6.5 ณ สิ้นแผน เนื่องจากภาครัฐได้ดำเนินมาตรการช่วยเหลือ และบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบอย่างหนักต่อระบบเศรษฐกิจ โดยประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้นจาก 3,425 บาท/คน/เดือนในปี 2560 เป็น 3,921 บาท/คน/เดือน ในปี 2564 ขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ด้านรายได้ปรับตัวดีขึ้น จาก 0.453 ในปี 2560 เป็น 0.430 ในปี 2564 อย่างไรก็ตาม ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ 0.41 นอกจากนี้ สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ของครัวเรือนยากจนร้อยละ 10 ที่มีรายได้ต่ำสุด ลดลงจาก 19.1 เท่าในปี 2560 มาอยู่ที่ 18.6 เท่าในปี 2564 ขณะที่เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็งและชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ พิจารณาจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าชุมชนอย่างต่อเนื่องจากปี 2560 โดยรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP จำนวน 153,467 ล้านบาท เป็น 244,778 ล้านบาท ในปี 2565 เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 59.5 เมื่อเทียบกับปี 2560

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มประชากร 40% ที่มีรายได้ต่ำสุด (อัตราการเปลี่ยนแปลง)

ขณะที่ครัวเรือนที่เข้าถึงแหล่งทุน ยังคงมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 83.9 ในปี 2560 เหลือ 82.38 ในปี 2564 นอกจากนี้การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและระบบสาธารณสุขดีขึ้น แต่ยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและบริการทางการแพทย์ในพื้นที่ห่างไกลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในภาพรวม พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) ทุกระดับชั้น (ป.6 ม.3 และ ม.6) ในปี 2564 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 36.75 จากร้อยละ 36.25 และ 35.97 ในปี 2560 และปี 2562 ตามลำดับ แต่ยังต่ำกว่าเกณฑ์การผ่านร้อยละ 50 และคะแนนที่สูงยังคงกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครมากกว่าพื้นที่อื่น นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการกระจายบุคลากรทางการแพทย์ โดยแพทย์ 1 คน ในกรุงเทพฯ ต้องดูแลประชากร 515 คน ขณะที่ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ แพทย์ 1 คน ต้องดูแลประชากร 2,761 คน ซึ่งแตกต่างกันมากถึง 5 เท่า

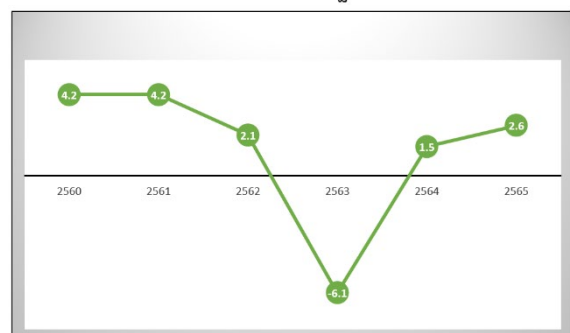
3 ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็ง และแข่งขันได้ พบว่า เศรษฐกิจไทย

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ในภาพรวม (2560–2565) ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.4 ต่ำกว่าระดับเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.0 เนื่องจากได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ในปี 2562 เกิดมาตรการการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกและภาคการผลิตอุตสาหกรรม ในปี 2563 ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้เศรษฐกิจไทยลดลงร้อยละ 6.1 นับเป็นการปรับตัวลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 11 ปี อย่างไรก็ตาม หลังจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เริ่มคลี่คลาย ประกอบกับการดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจของภาครัฐ ทำให้เศรษฐกิจไทยในปี 2564 กลับมาขยายตัวได้ร้อยละ 1.5 และขยายตัวร้อยละ 2.6 ในปี 2565 ตามการขยายตัวในเกณฑ์ดีของการใช้จ่ายภายในประเทศและการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ขณะที่ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยว 3.08 ล้านล้านบาท ในปี 2561 บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ 3 ล้านล้านบาท อย่างไรก็ตาม วิกฤตการณ์โควิด 19 ที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี 2562 ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวจาก 3.01 ล้านล้านบาท ในปี 2562 ลดลงอย่างต่อเนื่องเหลือ 0.33 ล้านล้านบาท ในปี 2564 ต่อมารัฐบาลได้เริ่มผ่อนคลายมาตรการการเดินทางในประเทศและระหว่างประเทศ ประกอบกับมีมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ อาทิ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการทัวร์เที่ยวไทย และโครงการกำลังใจ ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวฟื้นตัวขึ้นมาเล็กน้อย ในปี 2565 นอกจากนี้ เศรษฐกรมีรายได้เงินสกุลบาทจากการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 58,975 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2560 เป็น 78,322 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2564 บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเป็น 59,460 บาทต่อครัวเรือน จากการดำเนินนโยบายของภาครัฐ อาทิ การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรรายย่อยเป็นเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การนำ

เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการกระบวนการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสินค้า ตลอดจนการยกระดับการผลิตให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน และพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นจาก 1.08 ล้านไร่ ในปี 2560 เป็น 6.15 ล้านไร่ ในปี 2564 ซึ่งบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดให้เพิ่มขึ้นเป็น 5 ล้านไร่ ในปี 2564 นอกจากนี้ ไทยมีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 84,671 ล้านบาท ในปี 2558 เป็น 208,010 ล้านบาท ในปี 2563 และข้อมูลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development (IMD)) ในปี 2565 พบว่าค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยเพิ่มขึ้นจาก 6,219 ล้านเหรียญสหรัฐในปี 2564 เป็น 6,647 ล้านเหรียญสหรัฐในปี 2565 และค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GERD/GDP) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.14 ในปี 2562 เป็นร้อยละ 1.33 ในปี 2563 เข้าใกล้เป้าหมายที่กำหนดของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่ร้อยละ 1.5

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

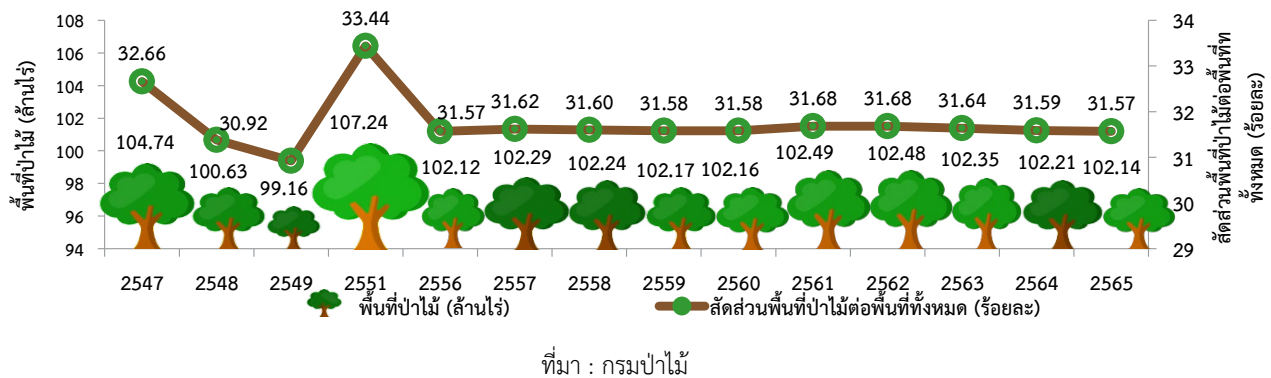
4

การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศไทยสามารถบริหารจัดการน้ำ ทั้งน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดินได้ดี มีประสิทธิภาพ โดยมีระบบประปาหมู่บ้านเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 94.83 ของหมู่บ้านทั้งหมด (66,764 หมู่บ้าน) ในปี 2561 เป็นร้อยละ 95.54 ของหมู่บ้านทั้งหมด (67,264 หมู่บ้าน) ในปี 2564 ไทยมีแผนบริหารจัดการน้ำตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุล ระหว่างความต้องการใช้น้ำกับปริมาณน้ำต้นทุน และมีการแปลงไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ไทยมีประสิทธิภาพการใช้น้ำในพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ครอบคลุมพื้นที่เกษตรทั้งหมดทั้งพื้นที่ชลประทานและพื้นที่เกษตรน้ำฝน ซึ่งมีผลการประเมินช่วงเวลาระหว่างปี 2558–2563 เท่ากับ 45.88–50.91 บาท/ลูกบาศก์เมตร มีค่าเฉลี่ย 48.12 บาท/ลูกบาศก์เมตร ขณะที่ต้นทุนการลดการปล่อยก๊าซ

เรือนกระจกต่อหน่วย (บาทต่อตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า) มีแนวโน้มลดลง แม้ว่าปัจจุบันยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล แต่หากเปรียบเทียบปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคพลังงาน พบว่าปี 2564 มีปริมาณ 23.46 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ต่อ GDP 1 ล้านบาท โดยในช่วงปี 2540–2562 มีแนวโน้มลดลง ซึ่งเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ พื้นที่ป่าไม้ในปี 2565 คิดเป็นร้อยละ 31.6 ของพื้นที่ประเทศ ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนที่กำหนดไว้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ร้อยละ 25 พื้นที่ป่าเศรษฐกิจร้อยละ 15 และพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มจาก 1.53 ล้านไร่ เป็น 1.58 ล้านไร่ อย่างไรก็ตาม สัตว์ป่า และพืชพันธุ์ถูกคุกคามเพิ่มขึ้น โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ปรับเพิ่มจำนวนชนิดพันธุ์และประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์จาก 13 ชนิดในปี 2561 เป็น 361 ชนิด ในปี 2564

เนื้อที่ป่าไม้ของประเทศไทย พ.ศ. 2547–2564

5

ความมั่นคง ผลการดำเนินงานภายใต้ แผนพัฒนา ฉบับที่ 12 พบว่า สถานการณ์

ความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มดีขึ้น บรรลุตามเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้มีเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลง เป็นผลมาจากความพยายามในการเจรจาเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนใต้ระหว่างรัฐไทยและขบวนการแนวร่วมปฏิวัติแห่งชาติมลายูปัตตานี (Barisan Revolusion Nasional Malaya Patani (BRN) มีความคืบหน้า ส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงลดลงจาก 166 ครั้ง ในปี 2560 เป็น 108 ครั้งในปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2565) สอดคล้องกับมูลค่าความเสียหายจากความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งพิจารณาจากงบประมาณในการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่ลดลงจาก 150.27 ล้านบาท ในปี 2560 เป็น 76.15 ล้านบาทในปี 2565 นอกจากนี้ ประเทศไทยค่อนข้างมีความปลอดภัยทางไซเบอร์ จำนวนการถูกคุกคามทางไซเบอร์ลดลงจาก 3,237 ครั้งในปี 2560 เหลือ 2,279 ครั้งในปี 2565 อย่างไรก็ตาม ดัชนีความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์โลก (Global Cybersecurity Index) ของไทยอยู่อันดับที่ 44 ในปี 2563 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้อยู่ต่ำกว่าอันดับที่ 10 ของโลกภายในปี 2565

6

การพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ พบว่า องค์การ

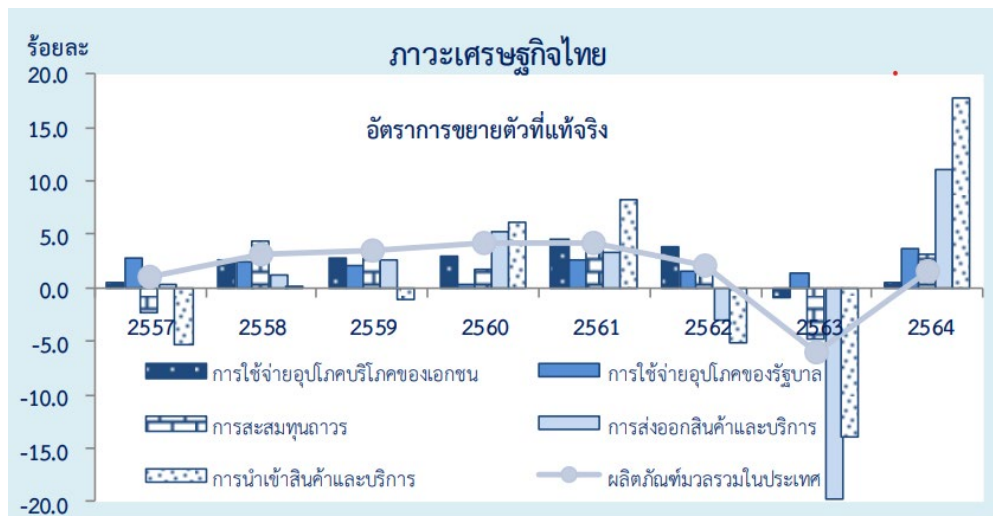
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการที่ดีเพิ่มขึ้น โดยสัดส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.68 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 3.45 ในปี 2565 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ขณะที่ *อันดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของภาครัฐไทยอยู่ในอันดับที่ 2 ของอาเซียน* บรรลุเป้าหมายของแผนที่กำหนดให้ไทยอยู่ในอันดับ 2 ของอาเซียนเมื่อสิ้นสุดแผน แต่ในภาพรวมประเทศไทยมีอันดับลดลง จากการจัดอันดับของสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development (IMD)) พบว่า ในปี 2565 ไทยมีอันดับประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) อยู่อันดับที่ 31 (จากทั้งหมด 63 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ) ลดลงจากอันดับที่ 20 ในปี 2560 อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับประเทศในอาเซียน ประสิทธิภาพของภาครัฐไทยอยู่ที่อันดับที่ 2 ของอาเซียน รองจากสิงคโปร์ ตามด้วยมาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผน ขณะที่ *การรับรู้การทุจริตของไทยยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทยสูงกว่าร้อยละ 50 เมื่อสิ้นสุดแผน* โดยคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ของไทยมีแนวโน้มลดลงจาก 37 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 ในปี 2560 และอยู่ในอันดับที่ 96 จากทั้งหมด 180 ประเทศทั่วโลก เป็น 36 คะแนนในปี 2565 และอยู่ในอันดับที่ 101 จากทั้งหมด 180 ประเทศทั่วโลก

เอกสารฉบับสมบูรณ์
สามารถสืบค้นได้ที่
www.nesdc.go.th

รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ปี 2564

เศรษฐกิจไทยปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 1.5 จากที่ลดลงร้อยละ 6.1 ในปี 2563 เป็นการขยายตัวทั้งการผลิตในภาคเกษตรและภาคนอกเกษตร โดยการผลิตภาคเกษตรขยายตัวจากผลผลิตพืชหลัก ส่วนภาคนอกเกษตรมีปัจจัยสำคัญมาจากสถานการณ์โดยรวมของการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทั่วโลก ที่เริ่มลดความรุนแรงลง ทั้งจากการดำเนินมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง รวมทั้งการเร่งระดมฉีดวัคซีนให้กับประชาชน

ในปี 2564 จึงเริ่มมีการผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ประกอบกับรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนโยบายในการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ผ่านเกณฑ์การคัดกรองโรคฯ ให้เข้าประเทศได้ นอกจากนี้ ภาวะการค้าระหว่างประเทศที่เริ่มฟื้นตัว ยังเป็นปัจจัยบวกที่สำคัญต่อการผลิตของไทยด้วย

การผลิตรวมโดยรวมขยายตัวร้อยละ 1.5 ประกอบด้วยการผลิตภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 2.3 เป็นผลจากผลผลิตพืชหลักขยายตัวได้ ภาคนอกเกษตรขยายตัวร้อยละ 1.4 ปัจจัยสำคัญมาจากสาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวสูงเมื่อเทียบกับปี 2563 ตามความต้องการใช้สินค้า

ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบกับปัจจัยฐานต่ำในปีก่อนหน้า การผลิตในภาคบริการขยายตัวได้ดี เป็นผลจากการผ่อนคลายมาตรการเพื่อการควบคุมโรคของรัฐบาล ส่งผลให้ประชาชนเริ่มกลับมาประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามปกติมากขึ้น ประกอบกับการเร่งจัดหาและณรงค์ให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคฯ ช่วยให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในการดำเนินชีวิตมากขึ้น ขณะที่การดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ และการใช้จ่ายอย่างต่อเนื่องส่งผลบวกต่อการผลิตด้านบริการในหลายสาขาปรับตัวดีขึ้น เช่น สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร และสาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า ปรับตัวดีขึ้น เป็นต้น สำหรับองค์ประกอบด้านอุปสงค์ในประเทศ การอุปโภค

บริโภคของครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 0.6 ปรับตัวดีขึ้น จากที่หดตัวร้อยละ 0.8 ในปี 2563 ปัจจัยสำคัญมาจากสถานการณ์โดยรวมของการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่มีแนวโน้มลดความรุนแรงลง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินมาตรการเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคอย่างเข้มงวดในปีก่อนหน้า และการให้ความสำคัญในการจัดหาและกระจายวัคซีนให้กับประชาชน ประกอบกับการที่ภาครัฐทยอยผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมโรค ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจเริ่มกลับมาดำเนินการได้ ส่งผลกระทบในทางบวกต่อการจ้างงาน และรายได้ของครัวเรือน นอกจากนี้การดำเนินมาตรการเพื่อกระตุ้นการใช้จ่าย และช่วยเหลือค่าครองชีพอย่างต่อเนื่อง ช่วยสนับสนุนให้กำลังซื้อของครัวเรือนปรับตัวดีขึ้น รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล ขยายตัวร้อยละ 3.7 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 1.4 ในปี 2563 การสะสมทุนถาวรเบื้องต้น ขยายตัวร้อยละ 3.1 เติบโตขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 4.8 ในปี 2563 โดยการสะสมทุนของภาคเอกชนเร่งตัวขึ้นจากที่หดตัวในปีก่อนหน้า ขณะที่ภาครัฐชะลอตัวลง สำหรับภาคต่างประเทศ การส่งออกและการนำเข้าสินค้าและบริการขยายตัวร้อยละ 11.1 และร้อยละ 17.8 ตามลำดับ รายได้ประชาชาติ ปี 2564 ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า 15,590,257 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.8 ประกอบด้วยผลตอบแทนจากปัจจัยแรงงาน มูลค่า 5,059,533 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.1 ขณะที่ผลตอบแทนจากทุน ที่ดิน และ

การประกอบการ มีมูลค่า 6,053,155 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.7 ภาษีจากการผลิตและการนำเข้าสุทธิมีมูลค่า 1,437,424 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.4 และค่าเสื่อมราคาสินค้าทุนมีมูลค่า 3,040,145 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.2 ในปี 2564 รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคนต่อปี มีมูลค่า 223,715 บาท เพิ่มขึ้นจากมูลค่า 220,368 บาทในปี 2563 รายได้พึงจ่ายใช้สอยเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 133,962 บาท ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 121,329 บาท และการออมเฉลี่ยของบุคคลมีมูลค่า 14,121 บาทต่อคนต่อปี เสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวม การออมโดยรวม ลดลงร้อยละ 1.9 จากที่ลดลงร้อยละ 15.9 ในปี 2563 ขณะที่การลงทุนโดยรวมขยายตัวร้อยละ 24.5 ส่งผลให้ช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน หรือดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 333,003 ล้านบาท เทียบกับการเกินดุล 658,576 ล้านบาท ในปี 2563 โดยการขาดดุลดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Implicit Price Deflator) ขยายตัวร้อยละ 1.7 จากที่ลดลงร้อยละ 1.3 ในปี 2563 โดยดัชนีราคาภาคนอกเกษตร ขยายตัวร้อยละ 1.8 จากที่ลดลงร้อยละ 1.6 ในปี 2563 ขณะที่ดัชนีราคา

ภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 1.0 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 2.7 ในปีก่อนหน้า สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคขยายตัวร้อยละ 1.2 และดัชนีราคาผู้ผลิตขยายตัวร้อยละ 4.7

อ่านเอกสารฉบับสมบูรณ์

ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด ปี 2564

ภาวะเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ปี 2564 การผลิตในภาพรวมระดับประเทศขยายตัวร้อยละ 1.5 แรงตัวขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.1 ในปี 2563 ในส่วนการขยายตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ปี 2564 พบว่าภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก ภาคเหนือ และเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ขยายตัวร้อยละ 4.6 ร้อยละ 4.4 ร้อยละ 3.4 ร้อยละ 1.8 ร้อยละ 1.2 และร้อยละ 0.5 ตามลำดับ เทียบกับการลดลงร้อยละ 4.1 ร้อยละ 6.3 ร้อยละ 0.0 ร้อยละ 6.4 ร้อยละ 5.1 และร้อยละ 6.4 ในปี 2563 ตามลำดับ ขณะที่ภาคใต้ยังคงลดลงร้อยละ 2.8 ต่อเนื่องจากปี 2563 ที่ลดลงร้อยละ 12.1

อัตราขยายตัวและโครงสร้างรายได้จากการผลิตรายภาค

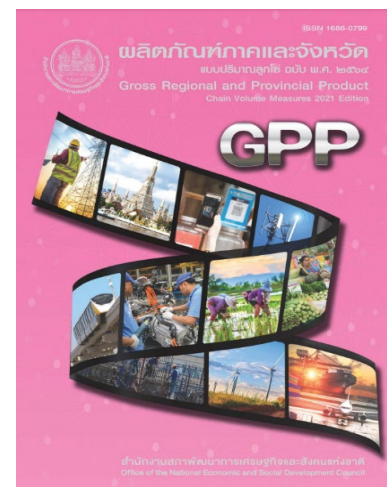
(ร้อยละ)

ภาค	อัตราขยายตัวที่แท้จริง		โครงสร้าง ณ ราคาประจำปี	
	2563	2564	2563	2564
ตะวันออกเฉียงเหนือ	0.0	3.4	10.2	10.3
เหนือ	-5.1	1.2	7.9	7.7
ใต้	-12.1	-2.8	8.2	7.9
ตะวันออก	-6.3	4.4	17.1	18.2
ตะวันตก	-6.4	1.8	3.6	3.6
กลาง	-4.1	4.6	5.3	5.5
กทม. และปริมณฑล	-6.4	0.5	47.7	46.8
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	-6.1	1.5	100.0	100.0

โครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิตพิจารณาจากสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปีต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปี 2564 พบว่าภาคที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปีต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาคตะวันออก ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง จากร้อยละ 17.1 ร้อยละ 10.2 และร้อยละ 5.3 ในปี 2563 เป็น

ร้อยละ 18.2 ร้อยละ 10.3 และร้อยละ 5.5 ในปี 2564 ตามลำดับ สำหรับภาคที่มีสัดส่วนลดลง ได้แก่ เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคใต้ และภาคเหนือ โดยลดลงจากร้อยละ 47.7 ร้อยละ 8.2 และร้อยละ 7.9 ในปี 2563 เหลือร้อยละ 46.8 ร้อยละ 7.9 และร้อยละ 7.7 ในปี 2564 ตามลำดับ ส่วนภาคตะวันตก มีสัดส่วนร้อยละ 3.6 เท่ากับปี 2563

โครงสร้างสาขาการผลิตหลักของแต่ละภูมิภาค เขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล มีสัดส่วนสูงที่สุดร้อยละ 46.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สาขาการผลิตหลักของพื้นที่นี้ ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ และสาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ลำดับที่สอง คือ ภาคตะวันออก มีสัดส่วนร้อยละ 18.2 สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ และสาขาการท่าเรือและเหมืองหิน ลำดับที่สามคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนร้อยละ 10.3 สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ ลำดับที่สี่ คือ ภาคใต้ มีสัดส่วนร้อยละ 7.9 สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ และสาขาอุตสาหกรรม ลำดับที่ห้า คือ ภาคเหนือ มีสัดส่วนร้อยละ 7.7 สาขาการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ ลำดับที่หก คือ ภาคกลาง มีสัดส่วนร้อยละ 5.5 สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ และสาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ ลำดับที่เจ็ด คือ ภาคตะวันตก มีสัดส่วนร้อยละ 3.6 สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมฯ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ

ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว (GRP per capita) ปี 2564 ภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวสูงสุดเท่ากับ 469,872 บาทต่อปี รองลงมาคือ เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวต่ำสุดเท่ากับ 90,998 บาทต่อปี

ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว (GRP per capita) และอัตราเพิ่ม ในปี 2563 – 2564

ภาค	GRP per capita (บาท/ปี)		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	2563	2564	2563	2564
ตะวันออกเฉียงเหนือ	86,832	90,998	1.7	4.8
เหนือ	108,932	111,018	-5.0	1.9
ใต้	132,692	131,807	-12.4	-0.7
ตะวันออก	435,085	469,872	-13.3	8.0
ตะวันตก	152,363	156,223	-6.5	2.5
กลาง	263,430	277,952	-3.8	5.5
กทม. และปริมณฑล	437,059	438,760	-8.0	0.4
เฉลี่ยทั้งประเทศ	225,311	231,986	-7.5	3.0

ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี 2564 จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออก เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และภาคกลาง โดยจังหวัดระยอง มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงสุดที่ 904,857 บาทต่อคนต่อปี ขณะที่จังหวัดนราธิวาสมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 61,787 บาทต่อคนต่อปี เป็นจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวน้อยที่สุด และพบว่ามีความแตกต่างของกับผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวของจังหวัดระยองเท่ากับ 14.6 เท่า ทั้งนี้ จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ระยอง กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ปราจีนบุรี และพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวอยู่ใน 5 ลำดับต่ำสุด ได้แก่ นราธิวาส หนองบัวลำภู แม่ฮ่องสอน มุกดาหาร และยโสธร ตามลำดับ

ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี 2564

(บาทต่อปี)

10 อันดับแรกสูงสุด		10 อันดับสุดท้ายต่ำสุด	
1. ระยอง	904,857	1. นราธิวาส	61,787
2. กรุงเทพมหานคร	593,927	2. หนองบัวลำภู	63,568
3. ชลบุรี	524,002	3. แม่ฮ่องสอน	65,653
4. ปราจีนบุรี	490,499	4. มุกดาหาร	67,203
5. พระนครศรีอยุธยา	468,579	5. ยโสธร	70,327
6. ฉะเชิงเทรา	457,736	6. สกลนคร	72,117
7. สมุทรสาคร	391,442	7. ชัยภูมิ	73,134
8. สระบุรี	323,556	8. สระแก้ว	73,744
9. นครปฐม	297,901	9. อำนาจเจริญ	77,048
10. สมุทรปราการ	283,160	10. กาฬสินธุ์	77,397

อ่านเอกสารฉบับสมบูรณ์

สต็อกทุนของประเทศไทย ปี 2565

1

สต็อกทุนรวม (Gross Capital Stock)

สต็อกทุนรวมของประเทศไทย ณ ราคาทุนทดแทน (Replacement cost) ปี 2565 มีมูลค่า 66,033.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 2,568.8 พันล้านบาท เป็นการเพิ่มขึ้นของทั้งสต็อกทุนภาคเอกชนและภาครัฐที่เพิ่มขึ้น 2,022.9 พันล้านบาท และ 545.9 พันล้านบาท ตามลำดับ ปัจจัยสำคัญมาจากการเพิ่มขึ้นของการสะสมทุนในภาคบริการ โดยเฉพาะในสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร และสาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า สอดคล้องกับการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวหลังจากที่วิกฤติการระบาดของโรค COVID-19 เริ่มผ่อนคลาย อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การสะสมทุนปี 2565 ในภาพรวมปริมาณการสะสมทุนชะลอในภาคอุตสาหกรรม ขณะที่ภาคการเกษตรมีการชะลอลงเฉพาะในส่วนการสะสมทุนของภาครัฐ

2

สต็อกทุนสุทธิ (Net Capital Stock)

สต็อกทุนสุทธิ (Net Capital Stock) ณ ราคาทุนทดแทนมีมูลค่า 40,020.3 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 1,035.6 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ณ ราคาประจำปี ที่มีมูลค่า 17,370.2 พันล้านบาท ในปี 2565 พบว่าสต็อกทุนสุทธิ ณ ราคาทุนทดแทน มีมูลค่าสูงกว่า GDP 2.3 เท่า

2.1 สต็อกทุนสุทธิรายสถาบัน พบว่าการถือครองสินทรัพย์ของภาคเอกชน มีสัดส่วนร้อยละ 69.7 ของสินทรัพย์สุทธิรวม ในขณะที่ภาครัฐมีสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์ ร้อยละ 30.3

2.2 สต็อกทุนสุทธิรายภาคการผลิตที่สำคัญ

1) ภาคเกษตรกรรม สต็อกทุนสุทธิ ณ ราคาทุนทดแทนปี 2565 มีมูลค่า 3,112.6 พันล้านบาท โดยสต็อกทุนสุทธิแบบปริมาณลูกโซ่ ขยายตัวร้อยละ 1.4

2) ภาคนอกเกษตรกรรม สต็อกทุนสุทธิ ณ ราคาทุนทดแทนปี 2565 มีมูลค่า 36,907.7 พันล้านบาท โดยสต็อกทุนสุทธิแบบปริมาณลูกโซ่ ขยายตัวร้อยละ 0.5 ประกอบด้วย

- **ภาคอุตสาหกรรม** สต็อกทุนสุทธิขยายตัวร้อยละ 0.1 ชะลอลงจากที่ขยายตัว ร้อยละ 1.7 ในปี 2564 โดยเป็นการลดลงของการสะสมทุนในทุกสาขาของหมวดอุตสาหกรรม ยกเว้นการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม

- **ภาคบริการ** สต็อกทุนสุทธิขยายตัวร้อยละ 0.7 เร่งตัวขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 0.1 ในปี 2564 ตามการฟื้นตัวของการลงทุนในสาขาโรงแรมและภัตตาคาร และสาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า อย่างไรก็ตาม การสะสมทุนในสาขาการก่อสร้าง สาขาส่งสาริมทรัพย์ และสาขาบริหารราชการ ลดลงตามการก่อสร้างอาคารที่ลดลงในปี 2565

มูลค่าโครงสร้างและอัตราขยายตัวของสต็อกทุนและสต็อกทุนสุทธิ

หน่วย : พันล้านบาท

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564	2565p
1. มูลค่าสต็อกทุนรวม (Gross Capital Stock) ณ ราคาทุนทดแทน	59,100.4	61,093.3	62,175.8	61,511.7	63,464.8	66,033.6
2. อัตราการขยายตัวของสต็อก ทุนรวม แบบปริมาณลูกโซ่ (%)	2.0	2.9	1.4	-1.1	2.3	1.9
• ภาครัฐ	-2.4	1.6	-0.5	2.4	2.5	0.5
• ภาคเอกชน	4.1	3.4	2.3	-2.6	2.2	2.5
3. มูลค่าสต็อกทุนสุทธิ (Net Capital Stock) ณ ราคาทุน ทดแทน	37,081.2	38,265.9	38,816.3	38,462.5	38,984.7	40,020.3
• ภาครัฐ	11,043.0	11,334.3	11,322.6	11,634.2	11,913.4	12,113.9
• ภาคเอกชน	26,038.2	26,931.6	27,493.7	26,828.3	27,071.3	27,906.4
4. อัตราการขยายตัว สต็อกทุน สุทธิ แบบปริมาณลูกโซ่ (%)	2.0	3.1	1.3	-0.9	0.6	0.6
• ภาครัฐ	-2.8	0.7	-0.5	2.4	1.7	-0.5
• ภาคเอกชน	4.2	4.1	2.1	-2.3	0.1	1.1

3 ประสิทธิภาพทุนและแหล่งที่มาของการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจปี 2565

3.1 อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทุนต่อการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต (Incremental Capital Output Ratio: ICOR)¹

ในปี 2565 ภาพรวมเศรษฐกิจประเทศไทยฟื้นตัวต่อเนื่องหลังจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ผ่านคลายลง การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ และการใช้จ่ายภายในประเทศที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม การลงทุนรวมของไทยชะลอตัวลง โดยในปีนี้อัตราส่วน ICOR มีค่า 0.59 หมายถึง การเพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ 1 หน่วย เกิดจากการเพิ่มของปัจจัยทุน 0.59 หน่วย เมื่อพิจารณาค่า ICOR เฉลี่ย ตลอดระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 จะได้ค่า ICOR เท่ากับ 1.15 จึงหมายถึงประสิทธิภาพการใช้จ่ายที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงแผนฯ 11 ที่มีค่า ICOR เท่ากับ 2.23 อย่างไรก็ดี หากพิจารณารายการการผลิต พบว่า

¹ $ICOR = \frac{\Delta NKt}{\Delta GDPt}$

- **ภาคเกษตรกรรม** มีอัตราส่วน ICOR ที่ 2.05 หมายถึงการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ 1 หน่วยต้องใช้ปัจจัยทุน 2.05 หน่วย ซึ่งลดลงจากปี 2564 ที่มีค่า 2.19

- **ภาคอุตสาหกรรม** มีอัตราส่วน ICOR เท่ากับ -0.27 การมีค่าเป็นลบแสดงถึงความสัมพันธ์ของการเติบโตระหว่างการเปลี่ยนแปลงสต็อกทุนสุทธิ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรมไม่สอดคล้องกัน สาเหตุหนึ่งมาจากการใช้ปัจจัยทุนที่ไม่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับอัตราการใช้กำลังการผลิตที่ลดลง โดยในปี 2565 อยู่ที่ระดับ 62.76 ลดลงเมื่อเทียบกับระดับ 63.25 ในปี 2564

- **ภาคบริการ** มีอัตราส่วน ICOR เท่ากับ 0.45 หมายถึงการเพิ่มปัจจัยทุน 0.45 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าเพิ่มภาคบริการเพิ่มขึ้น 1 หน่วย และค่าดังกล่าวต่ำกว่าปี 2564 ที่มีค่า 0.62 แสดงให้เห็นว่า ภาคบริการในปี 2565 มีประสิทธิภาพการใช้จ่ายปัจจัยทุนดีกว่าปี 2564 สอดคล้องกับการฟื้นตัวของภาคบริการตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นภายหลังการระบาดของโรคโควิด 19 เริ่มผ่อนคลาย

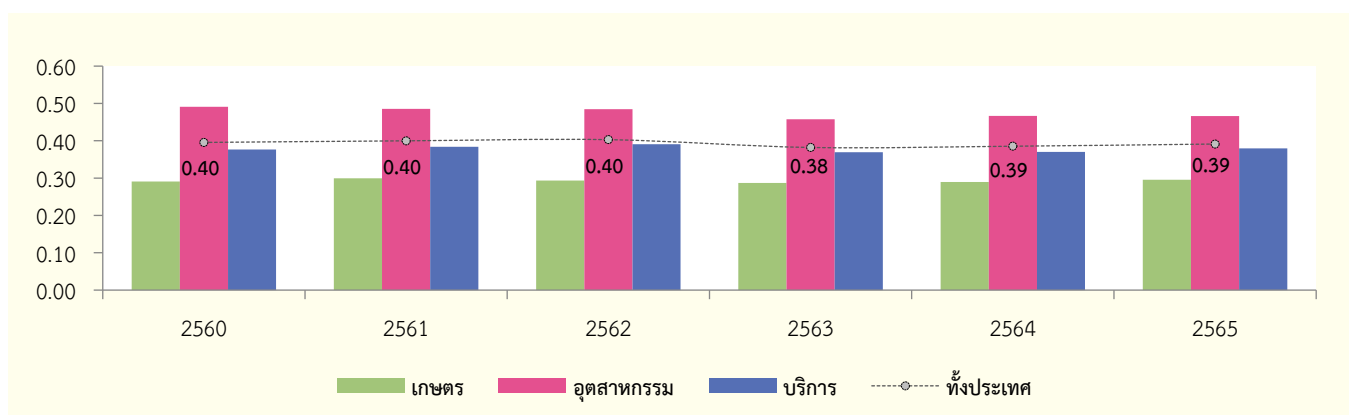
3.2 ผลผลิตภาพทุน (Capital Productivity: CP)² ผลผลิตภาพทุนในปี 2565 มีค่า 0.39 เท่ากันกับปี 2564 แสดงให้เห็นว่าการใช้ทุน 1 หน่วย ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ 0.39 หน่วย เมื่อพิจารณาผลผลิตภาพทุนรายภาคการผลิตพบว่า

- **ภาคเกษตรกรรม** ปี 2565 ผลผลิตภาพทุนมีค่า 0.29 หมายถึง การใช้ทุน 1 หน่วยในภาคเกษตรกรรม ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในภาคเกษตรกรรม เท่ากับ 0.29 หน่วย เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยทั้งประเทศที่มีค่า 0.39 และ ภาคเกษตรเป็นภาคที่มีประสิทธิภาพการใช้จ่ายทุนต่ำที่สุด

- **ภาคอุตสาหกรรม** ปี 2565 ผลผลิตภาพทุนมีค่า 0.46 หมายถึงการใช้ทุน 1 หน่วยในการผลิตภาคอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรม เท่ากับ 0.46 หน่วย ลดลงจากปี 2564 ที่มีค่า 0.47 หากเปรียบเทียบภายในภาคการผลิตทั้งหมดพบว่า ภาคอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพการใช้จ่ายทุนดีที่สุดเมื่อเทียบกับภาคการผลิตอื่น ๆ

- **ภาคบริการ** ปี 2565 ผลผลิตภาพทุนมีค่า 0.38 มีค่าต่ำกว่าค่าผลผลิตภาพทุนรวม แสดงถึง ภาคบริการยังมีประสิทธิภาพการใช้จ่ายทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งประเทศเล็กน้อย

ผลผลิตภาพทุน (Capital productivity) ในปี 2560 – 2565

$$^2CP = \frac{GDP}{\text{Net Capital Stock}}$$

3.3 ผลิภาพการผลิตรวม (Total Factor Productivity: TFP) ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 2.60 เพิ่มขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 1.49 ในปี 2564 เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Source of growth) พบว่าการขยายตัวเกิดขึ้นจากทุกปัจจัยการผลิตประกอบด้วย ปัจจัยผลิตภาพการผลิตรวม (TFP) ร้อยละ 1.62 ปัจจัยทุนร้อยละ 0.37 และปัจจัยแรงงานร้อยละ 0.60 ในภาพรวมการขยายตัวปีนี้ปัจจัยสำคัญจากการขยายตัวของภาคบริการตามการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวภายหลังการระบาดของโรค COVID-19 ที่คลี่คลายลง

- **ภาคเกษตรกรรม** ปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 2.42 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากการขยายตัวร้อยละ 2.25 ในปี 2564 เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Source of growth) ของภาคเกษตรกรรม พบว่าการขยายตัวดังกล่าวเกิดจากปัจจัยทุน ร้อยละ 1.12 และปัจจัยผลิตภาพการผลิต ร้อยละ 1.22

- **ภาคอุตสาหกรรม** ปี 2565 ลดลงร้อยละ 0.49 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 3.65 ในปี 2564 พบว่าการลดลงดังกล่าว เกิดจากปัจจัยผลิตภาพการผลิต ลดลงร้อยละ 1.11 ขณะที่ปัจจัยแรงงานขยายตัวร้อยละ 0.59

- **ภาคบริการ** ขยายตัวร้อยละ 4.31 เติบโตขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 0.37 ในปี 2564 พบว่าการขยายตัวดังกล่าว เกิดจากการเพิ่มขึ้นของปัจจัยทุน แรงงาน และผลิตภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.42 ร้อยละ 1.06 และร้อยละ 2.84 ตามลำดับ

เครื่องชี้วัดประสิทธิภาพทุนและแหล่งที่มาของระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ปี 2565

(ร้อยละ)

	ICOR*	CP**	GDP Growth	Source of growth			
				Labor	Land	Capital	TFP***
ภาพรวม	0.59	0.39	2.60	0.60	0.00	0.37	1.62
• ภาคเกษตร	2.05	0.29	2.42	0.04	0.04	1.12	1.22
• ภาคอุตสาหกรรม	-0.27	0.46	-0.49	0.59	-	0.04	-1.11
• ภาคบริการและอื่น ๆ	0.45	0.38	4.31	1.06	-	0.42	2.84

* อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทุนต่อการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต (Incremental Capital Output Ratio: ICOR)

** ผลิตภาพทุน (Capital Productivity: CP)

*** ผลิตภาพการผลิตรวม (Total Factor Productivity: TFP)

สรุปสถานการณ์สต็อกทุนของประเทศไทย

	2560	2561	2562	2563	2564	2565p
1. อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (%)	4.2	4.2	2.1	-6.1	1.5	2.6
2. สต็อกทุนสุทธิ (Net capital Stock) ณ ราคาทุนทดแทน (พันล้านบาท)	37,081.2	38,265.9	38,816.3	38,462.5	38,984.7	40,020.3
• ภาครัฐ	11,043.0	11,334.3	11,322.6	11,634.2	11,913.4	12,113.9
• ภาคเอกชน	26,038.2	26,931.6	27,493.7	26,828.3	27,071.3	27,906.4

	2560	2561	2562	2563	2564	2565p
3. อัตราการขยายตัวสต็อกทุนสุทธิ แบบปริมาณลูกโซ่ (%)	2.0	3.1	1.3	-0.9	0.6	0.6
• ภาครัฐ	-2.8	0.7	-0.5	2.4	1.7	-0.5
• ภาคเอกชน	4.2	4.1	2.1	-2.3	0.1	1.1
4. โครงสร้างสต็อกทุนสุทธิ (%)						
• ภาครัฐ	29.8	29.6	29.2	30.2	30.6	30.3
• ภาคเอกชน	70.2	70.4	70.8	69.8	69.4	69.7
5. มูลค่าสต็อกทุนสุทธิ ณ ราคาทุนทดแทน รายสาขาการผลิต (พันล้านบาท)						
• เกษตรกรรม	2,768.0	2,974.6	3,033.2	2,947.4	2,998.3	3,112.6
• อุตสาหกรรม	9,874.9	10,335.7	10,422.2	10,410.4	10,656.5	10,865.9
• บริการ	24,438.3	24,955.6	25,360.9	25,104.7	25,329.9	26,041.7
6. อัตราการขยายตัวของสต็อกทุนสุทธิ แบบปริมาณลูกโซ่ (%)						
• เกษตรกรรม	2.3	3.1	1.0	-1.2	1.4	1.4
• อุตสาหกรรม	3.2	4.1	0.0	-0.2	1.7	0.1
• บริการ	1.5	2.7	1.9	-1.2	0.1	0.7
7. อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทุน ต่อการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต (ICOR)	1.42	1.86	1.57	0.38	1.08	0.59
8. ผลิตภาพทุน (CP)	0.40	0.40	0.40	0.38	0.39	0.39
• เกษตรกรรม	0.29	0.30	0.29	0.29	0.29	0.29
• อุตสาหกรรม	0.49	0.49	0.48	0.46	0.47	0.46
• บริการ	0.38	0.38	0.39	0.37	0.37	0.38
9. ผลิตภาพการผลิตรวม (TFP)						
• เกษตรกรรม	2.72	3.14	-1.78	-2.32	1.10	1.22
• อุตสาหกรรม	0.73	-0.47	0.07	-5.03	2.33	-1.11
• บริการ	4.38	3.20	2.37	-6.10	-0.70	2.84
• ภาพรวม	2.95	1.83	1.19	-5.43	0.60	1.62

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ่านเอกสารฉบับสมบูรณ์

บัญชีเศรษฐกิจเงินทุนของประเทศไทยปี 2564

1

ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2564

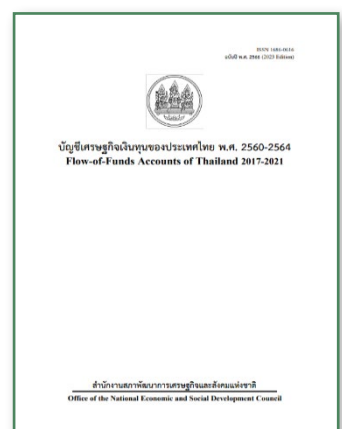
เศรษฐกิจไทยปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 1.5 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 6.1

ในปี 2563 เป็นการขยายตัวทั้งการผลิตในภาคเกษตรและภาคนอกเกษตร โดยการผลิภาคเกษตรขยายตัวจากผลผลิตพืชหลักส่วนภาคนอกเกษตรมีปัจจัยสำคัญมาจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-2019 ทั้งในประเทศและต่างประเทศทั่วโลกเริ่มลดความรุนแรงลง ประกอบกับรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยการผลิภาคนอกเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ 91.3 ของ GDP ขยายตัวร้อยละ 1.4 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 6.3 ในปี 2563 โดยการผลิในภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 32.3 ของ GDP ขยายตัวร้อยละ 3.7 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 5.8 ในปี 2563 ปัจจัยสำคัญมาจากการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวสูงเมื่อเทียบกับปี 2563 นอกจากนี้การผลิตในภาคบริการขยายตัวได้ดีโดยขยายตัวร้อยละ 0.3 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 6.6 ในปี 2563 เป็นผลจากการผ่อนคลายมาตรการเพื่อการควบคุมโรคของรัฐบาล ส่งผลให้ประชาชนเริ่มกลับมาประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามปกติมากขึ้น ทั้งนี้ ยังมีการเร่งจัดหาและรณรงค์ให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคฯ ช่วยให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในการดำเนินชีวิตมากขึ้น ส่งผลบวกต่อการผลิตด้านบริการในหลายสาขาปรับตัวดีขึ้นโดยเฉพาะสาขาการขนส่ง ขยายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์ขยายตัวร้อยละ 1.7 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 3.2 ในปี 2563

สาขาการเงินและการประกันภัยขยายตัวร้อยละ 5.5 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 5.3 ในปี 2563 สาขาการขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า และสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหารลดลงร้อยละ 2.8 และร้อยละ 15.0 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 22.7 และร้อยละ 36.9 ในปี 2563 ตามลำดับ สำหรับการผลิในภาคเกษตรกรรมขยายตัวร้อยละ 2.3 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 3.3 ในปี 2563 โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า 16,167 พันล้านบาท และรายได้ประชาชาติ (GNI) มีมูลค่า 15,590 พันล้านบาท

อุปสงค์ในประเทศ ปี 2564 โดยรวมขยายตัว ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญมาจากการสถานการณ์โดยรวมของการแพร่ระบาดของโรค COVID-2019 ที่มีแนวโน้มลดความรุนแรงลง ประกอบกับรัฐบาลทยอยผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมโรค ส่งผลในทางบวกโดยตรงต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การดำเนินชีวิตของประชาชน ด้านการจ้างงาน และรายได้ของครัวเรือน นอกจากนี้การดำเนินมาตรการเพื่อกระตุ้นการใช้จ่าย และช่วยเหลือค่าครองชีพอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการเราชนะ ม.33 เรารักกัน และคนละครึ่ง เป็นต้น ช่วยสนับสนุนให้กำลังซื้อของครัวเรือนปรับตัวดีขึ้น นอกจากนี้สิ้นเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ยังขยายตัวได้ดี อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยลบจากอัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูง ขณะที่ประชาชนยังคงมีความกังวลใจต่อการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจ ส่งผลให้ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคยังคงอยู่ในระดับต่ำ

สำหรับการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของเอกชน โดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 จากที่ลดลงร้อยละ 0.8 ในปี 2563 โดยการใช้จ่ายในหมวดสินค้าไม่คงทน และบริการขยายตัว ขณะที่สินค้าคงทนและกึ่งคงทนลดลง

รายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล ขยายตัวร้อยละ 3.7 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 1.4 ในปีก่อนหน้า จากการขยายตัวของค่าตอบแทนแรงงาน และการโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวเงินสำหรับสินค้าและบริการในระบบตลาดเป็นสำคัญ

ด้านการสะสมทุนถาวรเบื้องต้น ขยายตัวร้อยละ 3.1 แรงตัวขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 4.8 ในปี 2563 เป็นผลมาจากการขยายตัวของการลงทุนทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ โดยการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 3.0 แรงตัวขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 8.1 ในปีก่อนหน้า เป็นการลงทุนเพิ่มขึ้นในเครื่องจักรเครื่องมือเป็นสำคัญ สำหรับการลงทุนภาครัฐขยายตัวร้อยละ 3.4 สะท้อนตัวลงเทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 5.1 ในปีก่อนหน้า ปัจจัยสำคัญมาจากการลงทุนของรัฐบาลที่ชะลอตัวลง ขณะที่การลงทุนของรัฐวิสาหกิจปรับตัวดีขึ้น จากที่หดตัวในปีก่อนหน้า

สำหรับภาคต่างประเทศ มูลค่าที่แท้จริงของการส่งออกสินค้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.3 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 5.8 ในปี 2563 สำหรับรายการบริการรับลดลงร้อยละ 19.9 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 61.3 ในปี 2563 **ด้านการนำเข้าสินค้า** เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.2 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 10.6 ในปี 2563 นอกจากนี้รายการบริการจ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.0 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 26.7 ในปี 2563 ดุลการค้าและบริการ ณ ราคาประจำปี ในปีนี้เกินดุล 5,261 ล้านบาท เกินดุลในระดับต่ำเทียบกับที่เกินดุล 812,831 ล้านบาท และ 1,578,846 ล้านบาท ในปี 2563 และ 2562 ตามลำดับ

ฐานะการคลังของรัฐบาล ในปีปฏิทิน 2564 รัฐบาลขาดดุลเงินงบประมาณ 888,362 ล้านบาท และเกินดุลเงินนอกงบประมาณ 51,941 ล้านบาท ทำให้ขาดดุลเงินสดจำนวน 836,421 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.2 ของ GDP โดยขาดดุลลดลงจากที่ขาดดุล 941,980 ล้านบาท ในปี 2563 หรือร้อยละ 6.0 ของ GDP ส่วนมูลค่าหนี้สาธารณะคงค้างสิ้นปีมีจำนวนทั้งสิ้น 9,644,257 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.7 ของ GDP เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2563 ที่มีหนี้คงค้างมูลค่า 8,136,115 ล้านบาท หรือร้อยละ 52.0 ของ GDP

2

ภาวะการออมและการลงทุน

การออมในปี 2564 ลดลงร้อยละ 1.9 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลดลงร้อยละ 15.9 ในปี 2563 ขณะที่การลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.5 แรงตัวขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 7.6 ในปี 2563 ส่งผลให้ช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนในปี 2564 ขาดดุลในมูลค่า 333,003 ล้านบาท เทียบกับที่เกินดุลมูลค่า 658,576 ล้านบาท ในปีก่อนหน้านับเป็นการขาดดุลการออมเป็นปีแรกนับตั้งแต่ปี 2556 ปัจจัยสำคัญมาจากการออมของภาครัฐบาลที่ขาดดุล 1,739,486 ล้านบาท จากการที่ภาครัฐบาลยังคงดำเนินนโยบายการคลังในแบบงบประมาณขาดดุลต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2550 ขณะที่ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่การเงินขาดดุลการออม 115,102 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลการออมเป็นปีแรกในรอบ 10 ปีสำหรับภาคสถาบันที่เกินดุล ประกอบด้วย ภาคครัวเรือน ฯ และภาคสถาบันการเงิน โดยเกินดุลทั้งสิ้น 789,858 ล้านบาท และ 731,727 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนในปี 2564 ที่ขาดดุลการออมดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 2.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

3

ภาวะเศรษฐกิจเงินบาทของไทยปี 2564

การเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างสถาบันเศรษฐกิจของประเทศไทยปี 2564 มีมูลค่า 6,284,264 ล้านบาทเทียบกับมูลค่า 5,111,852 ล้านบาท ในปี 2563 ประกอบด้วย การระดมทุนของภาคเศรษฐกิจจริง 4,326,613 ล้านบาท (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.8) และการระดมทุนของภาคสถาบันการเงิน 1,957,651 ล้านบาท (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.2) โดยเครื่องมือทางการเงินที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ เงินให้กู้ยืม ตราสารทุน ตราสารหนี้ เงินฝากธนาคาร และรายการทองคำและสิทธิพิเศษถอนเงิน เป็นต้น

ภาคเศรษฐกิจจริงมีการระดมทุนสุทธิจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น 3,504,502 ล้านบาท เทียบกับการเพิ่มขึ้น 2,766,319 ล้านบาท ในปี 2563 โดยเป็นการระดมเงินทุนของภาคต่างประเทศ ภาครัฐบาล ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และภาคครัวเรือนฯ ตามลำดับ ส่วนการระดมทุนสุทธิระหว่างภาคเศรษฐกิจจริงด้วยกันเองเพิ่มขึ้น 822,111 ล้านบาท เทียบกับการเพิ่มขึ้น 486,599 ล้านบาท ในปี 2563 ขณะที่การระดมทุนของภาคสถาบันการเงินรวมเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น 1,513,292 ล้านบาท โดยเป็นการระดมทุนจากภาคเศรษฐกิจจริงเพิ่มขึ้น 1,957,651 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่ม ขึ้น 1,858,934 ล้านบาท ในปี 2563 ส่วนการระดมทุนในภาคการเงินด้วยกันเองลดลง 444,359 ล้านบาท ทั้งนี้เงินทุนส่วนใหญ่ของภาคสถาบันการเงินเป็นเงินทุนที่ไหลเข้าสู่ภาคการผลิต มากกว่าเงินทุนที่ใช้หมุนเวียนในภาคสถาบันการเงินด้วยกันเอง

3.1 ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ในปี 2564 ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีช่องว่างการออมและการลงทุนขาดดุลเป็นปีแรก นับตั้งแต่ปี 2557 ทำให้ภาคธุรกิจฯ มีการระดมทุนโดยการออกตราสารหนี้จากภาคสถาบันอื่นที่มีเงินออมเหลือเพิ่มขึ้น 481,398 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 52,188 ล้านบาท ในปีก่อนหน้า โดยเป็นการออกตราสารหนี้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้มีการออกหุ้นเพิ่มทุน และกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น 440,873 และ 339,714 ล้านบาท ตามลำดับ โดยเงินกู้ยืมส่วนหนึ่งมาจากโครงการ Soft Loan ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ที่ช่วยผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs

ส่วนด้านการใช้ไปของเงินทุนของภาคธุรกิจฯ มีการลงทุนในตราสารหนี้เพิ่มขึ้น 651,892 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นหลักทรัพย์รัฐบาลเพิ่มขึ้น 740,567 ล้านบาท เทียบกับ 125,153 ล้านบาท ในปีก่อนหน้า ขณะที่การให้กู้ยืมเพิ่มขึ้น 286,057 ล้านบาท เป็นการให้สินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อเพิ่มขึ้น 200,878 ล้านบาท ที่เหลือเป็นการปล่อยสินเชื่อส่วนบุคคล รวมทั้งการฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น 279,142 ล้านบาท ส่วนการลงทุนในหุ้นทุนชะลอตัวลง โดยลงทุนในหุ้นทุนเพิ่มขึ้นเพียง 20,502 ล้านบาท เทียบกับที่ลงทุนเพิ่มขึ้น 224,854 ล้านบาทในปีก่อนหน้า ขณะที่รายการค้างรับของกิจการลดลง 573,563 ล้านบาท

3.2 ภาคสถาบันการเงิน ในปี 2564 ภาคสถาบันการเงินมีช่องว่างการออมและการลงทุนเกินดุลเพิ่มขึ้น 731,727 ล้านบาท เทียบกับที่เกินดุล 497,144 ล้านบาท ในปี 2563 โดยสถาบันที่เกินดุล ได้แก่ สถาบันการเงินอื่น สถาบันรับฝากเงินอื่น และธนาคารแห่งประเทศไทย ตามลำดับ ด้านการใช้ไปของเงินทุนส่วนใหญ่ยังคงเป็นการให้กู้ยืมเพิ่มขึ้น 1,741,306 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 1,804,256 ล้านบาท ในปี 2563 โดยยังคงเป็น

เงินให้กู้ยืมเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และบางส่วนมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อเพื่อให้ผู้ประกอบการและประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น ส่วนด้านการลงทุนในตราสารทุนเพิ่มมากขึ้น 884,471 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 423,349 ล้านบาท ในปี 2563 โดยเป็นการลงทุนในต่างประเทศของสถาบันการเงินอื่นเป็นหลัก นอกจากนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยมีการตั้งทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น 309,337 ล้านบาท เพื่อการดำรงสภาพคล่องและรองรับความเสี่ยงจากภาคต่างประเทศ ในภาวะที่ตลาดการเงินมีความผันผวนสูง ขณะที่การลงทุนในตราสารหนี้เพิ่มขึ้น 278,706 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนตราสารหนี้ภาครัฐเป็นหลัก ส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ภาคต่างประเทศยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนการถือเงินสดและเงินฝากลดลง 254,683 ล้านบาท ทำให้เงินทุนส่วนใหญ่ของภาคสถาบันการเงินไหลเข้าสู่ภาคการผลิตเพิ่มขึ้น 3,504,502 ล้านบาท เทียบกับการเพิ่มขึ้น 2,766,319 ล้านบาท ในปี 2563 ขณะที่เงินที่ใช้หมุนเวียนในภาคสถาบันการเงินด้วยตนเองลดลง 444,359 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 571,058 ล้านบาท ในปี 2563

ด้านแหล่งเงินทุนของภาคการเงิน ยังคงมาจากการรับฝากเงินและเงินกู้ยืมเป็นหลัก โดยการรับฝากเงินและกู้ยืมเพิ่มขึ้น 842,752 ล้านบาท และ 374,063 ล้านบาท ขาดดุลลงเมื่อเทียบกับที่เพิ่มขึ้น 2,217,441 ล้านบาท และ 809,888 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2563 ขณะที่เงินสำรองประกันภัยจากบริษัทประกันภัยขาดดุลลงเช่นกัน ส่วนการออกตราสารหนี้และตราสารอนุพันธ์ลดลง 483,610 ล้านบาท และ 54,164 ล้านบาท ตามลำดับ

3.3 ภาครัฐบาล ในปี 2564 รัฐบาลยังคงดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนขาดดุล 1,739,486 ล้านบาท เทียบกับการขาดดุล 1,324,934 ล้านบาท ในปี 2563 หลังจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตั้งแต่ต้นปี 2563 ทำให้รัฐบาลต้องกู้เงินภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม โดยการออกตราสารหนี้สุทธิรวมเพิ่มขึ้น 1,348,363 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 1,187,301 ล้านบาท ในปีก่อนหน้านี้ ซึ่งมาจากการออกพันธบัตรรัฐบาล ตัวสัญญาใช้เงินของรัฐบาล และตัวเงินคลังที่เพิ่มขึ้น 757,701 ล้านบาท 502,253 ล้านบาท และ 88,409 ล้านบาทตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีการกู้เงินเพิ่มขึ้น 646,938 ล้านบาท เช่นเดียวกับการสำรองในส่วนประกันภัยที่เพิ่มขึ้น 103,726 ล้านบาท อย่างไรก็ตามการออกตราสารอนุพันธ์ลดลง ส่งผลให้รัฐบาลมีหนี้สินสุทธิเพิ่มขึ้น 1,816,980 ล้านบาท

ด้านการใช้ไปของเงินทุน รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิเพิ่มขึ้น 40,197 ล้านบาท เทียบกับปี 2563 ที่เพิ่มขึ้น 218,627 ล้านบาท มาจากการปล่อยกู้เพิ่มขึ้น 38,741 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการปล่อยกู้ให้กับรัฐวิสาหกิจเพื่อสนับสนุนการลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อีกทั้งรัฐบาลมีการลงทุนในตราสารทุนเพิ่มขึ้น 29,606 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 98,433 ล้านบาท ในปีก่อนหน้านี้ ส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ลดลง 69,207 ล้านบาท เป็นการลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2562 เช่นเดียวกับการลงทุนในตราสารอนุพันธ์ และการถือเงินสดและเงินฝากที่ลดลง 3,382 ล้านบาท และ 20 ล้านบาท เทียบกับปีก่อนหน้าที่เพิ่มขึ้น 4,918 ล้านบาท และ 190,370 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับส่วนที่เหลือเป็นรายการค้างรับอื่น ๆ เพิ่มขึ้น 44,459 ล้านบาท

3.4 ภาคครัวเรือนและสถาบันไม่แสวงหากำไรที่ให้บริการครัวเรือน

ภาคครัวเรือนฯ เกินดุลการออม 789,858 ล้านบาท ต่อเนื่องจากปี 2563 ที่เกินดุล 1,199,093 ล้านบาท เป็นการถือครองเงินสดและเงินฝากเพิ่มขึ้น 910,830 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 1,594,641 ล้านบาท ในปี 2563 รองลงมาเป็นการลงทุนในตราสารทุน และตราสารหนี้เพิ่มขึ้น 542,620 ล้านบาท และ 270,913 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 309,069 ล้านบาท และ 4,237 ล้านบาท ตามลำดับ โดยการลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนเป็นสำคัญ ส่วนของการลงทุนด้านการสำรองในส่วนของการประกันภัยเพิ่มขึ้น 99,423 ล้านบาท ชะลอลงเมื่อเทียบกับที่เพิ่มขึ้น 437,726 ล้านบาท ในปีก่อนหน้า ขณะที่เงินให้กู้ยืมลดลง 4,640 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 7,036 ล้านบาท ในปี 2563 ในด้านแหล่งเงินทุนของภาคครัวเรือนฯ ส่วนใหญ่ยังคงมาจากการกู้ยืม โดยเพิ่มขึ้น 742,297 ล้านบาท เทียบกับปี 2563 ที่เพิ่มขึ้น 789,906 ล้านบาท ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเงินกู้จากสถาบันการเงินที่ให้การช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในส่วนของยอดหนี้ค้างจ่าย เพิ่มขึ้น 160,730 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้น 39,988 ล้านบาท ในปี 2563

3.5 ภาคต่างประเทศ ในปีนี้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 333,003 ล้านบาท เป็นการขาดดุลครั้งแรกในรอบ 8 ปี โดยเป็นผลจากการขาดดุลบริการ ขณะที่ดุลการค้าเกินดุลลดลง ส่งผลให้ภาพรวมดุลบัญชีการชำระเงินอยู่ในสถานะขาดดุล แม้ว่าดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายจะเกินดุลก็ตาม ทั้งนี้ จากสถานะตลาดการเงินที่มีความผันผวนสูง จึงทำให้นานาชาติแห่งประเทศไทยสำรองเงินทุนในรูปแบบทองคำและสิทธิพิเศษถอนเงินมากขึ้น โดยในปีนั้นนักลงทุนไทยยังคงมีการลงทุนในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบการลงทุนในตราสารทุน เงินให้กู้และตราสารหนี้ ขณะที่การลงทุนในเงินฝาก และตราสารอนุพันธ์กลับลดลง จึงทำให้ยอดหนี้สินสุทธิของภาคต่างประเทศเพิ่มขึ้น 656,134 ล้านบาท ชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับที่เพิ่มขึ้น 777,334 ล้านบาท ในปี 2563 ขณะที่นักลงทุนต่างชาติเริ่มกลับมาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ทำให้ยอดการลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น 695,321 ล้านบาท เทียบกับที่ลดลง 164,257 ล้านบาท ในปี 2563 โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของชาวต่างชาติในหุ้นไทยเพิ่มขึ้น 412,181 ล้านบาท จากที่ลดลง 393,878 ล้านบาท ในปี 2563 รองลงมาเป็นการลงทุนในตราสารหนี้เพิ่มขึ้น 222,577 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีการปล่อยกู้เพิ่มขึ้น 63,859 ล้านบาท ส่วนการลงทุนในตราสารอนุพันธ์ และลงทุนในเงินฝากในประเทศไทยลดลง 195,309 ล้านบาท และ 2,277 ล้านบาท ตามลำดับ

อ่านเอกสารฉบับสมบูรณ์

รายงานภาวะเศรษฐกิจไทยในช่วง 9 เดือนแรก ของปี 2566 และแนวโน้มปี 2566-2567

1 สถานการณ์เศรษฐกิจไทยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2566

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 1.9 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 3.0 ในช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยด้านการใช้จ่าย การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวในเกณฑ์สูง การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่อง ส่วนการส่งออกสินค้า การอุปโภคของรัฐบาลและการลงทุนภาครัฐปรับตัวลดลงต่อเนื่อง ด้านการผลิต สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร และสาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้าขยายตัวในเกณฑ์สูง สาขาเกษตรกรรม สาขาการขายส่งและการขายปลีก และสาขา การก่อสร้าง ขยายตัว ส่วนสาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมลดลงต่อเนื่อง

ตารางอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ปี 2564 - 2566

%	2564	2565					2566			
	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	9M	Q1	Q2	Q3	9M
GDP (%YoY)	2.6	2.2	2.5	4.6	1.4	3.0	2.6	1.8	1.5	1.9
GDP ปรับฤดูกาล (%QoQ sa)		0.5	1	1	-1.1		1.7	0.2	0.8	

องค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สามของปี 2566

ด้านการใช้จ่าย				ด้านการผลิต			
	%YOY				%YOY		
	Q1/66	Q2/66	Q3/66		Q1/66	Q2/66	Q3/66
การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน	5.8	7.8	8.1	สาขาการผลิตที่ขยายตัวเร่งขึ้น	Q1/66	Q2/66	Q3/66
การอุปโภคบริโภคภาครัฐ	-6.3	-4.3	-4.9	สาขาการเงิน	1.2	2.8	4.7
การลงทุนรวม	3.1	0.4	1.5	สาขาก่อสร้าง	3.9	0.4	0.6
- ภาคเอกชน	2.6	1.0	3.1	สาขาการผลิตที่ชะลอตัว	Q1/66	Q2/66	Q3/66
- ภาครัฐ	4.7	-1.1	-2.6	สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	34.3	15.1	14.9
ปริมาณส่งออก	2.1	0.6	0.2	สาขาการขนส่ง	12.1	7.4	6.8
- สินค้า	-6.4	-5.7	-3.1	สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้	6.2	1.2	0.9
- บริการ	78.2	53.4	23.1	สาขาการไฟฟ้า ก๊าซ	-4.3	5.7	4.7
มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์ สหรัฐ	-4.5	-5.6	-2.0	สาขาขายส่ง ขายปลีก	3.3	3.4	3.3
(ตามสถิติดุลการชำระเงิน)				สาขาการผลิตที่ลดลง	Q1/66	Q2/66	Q3/66
- ไม่รวมทองคำ	-2.3	-5.7	-1.8	สาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม	-3.0	-3.2	-4.0

2

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2566-2567

เศรษฐกิจไทยในปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวในเกณฑ์ดีของการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ตามการขยายตัวในเกณฑ์สูงของนักท่องเที่ยวต่างชาติ และการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของการลงทุนภาคเอกชน อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจไทยยังมีข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยงสำคัญจากแนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกที่เป็นข้อจำกัดต่อภาคการส่งออกสินค้าและภาคการผลิตอุตสาหกรรม รวมทั้งภาระหนี้สินครัวเรือนและภาคธุรกิจที่ยังอยู่ในระดับสูงและความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ทั้งนี้ คาดว่าการบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 7.0 และร้อยละ 1.3 ตามลำดับ ขณะที่มูลค่าการส่งออกสินค้า การอุปโภคบริโภคภาคครัวเรือน ปรับตัวลดลงร้อยละ 2.0 และร้อยละ 4.2 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.4 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 1.0 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2567 มีแนวโน้มขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.7-3.7 (ค่ากลางร้อยละ 3.2) ปรับตัวดีขึ้นจากปี 2566 โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญจากการกลับมาขยายตัวของการส่งออก การขยายตัวในเกณฑ์ดีของอุปสงค์ภายในประเทศ ทั้งการอุปโภคบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน และการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของภาคการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังมีความเสี่ยงและข้อจำกัดที่สำคัญซึ่งอาจทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำกว่าที่คาดการณ์ ได้แก่ ข้อจำกัดของแรงขับเคลื่อนทางการคลัง ภาระหนี้สินครัวเรือนและภาคธุรกิจที่อยู่ในระดับสูง ความเสี่ยงจากปัญหาย้ายถิ่นต่อผลผลิตภาคเกษตร และการชะลอตัวมากกว่าที่คาดของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าท่ามกลางความเสี่ยงจากความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์และความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกที่ยังอยู่ในเกณฑ์สูง ทั้งนี้ คาดว่า การบริโภคภาคเอกชนจะขยายตัวร้อยละ 3.2 การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 2.8 การอุปโภคบริโภคภาคครัวเรือนขยายตัวร้อยละ 2.2 และมูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวร้อยละ 3.8 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยคาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ 1.7-2.7 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 1.5 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

3

ประเด็นการบริหารนโยบายเศรษฐกิจในช่วงที่เหลือของปี 2566 และปี 2567

ควรให้ความสำคัญกับ (1) การดำเนินนโยบายการเงินการคลังอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจของประเทศ (2) การเตรียมมาตรการเพื่อรองรับผลกระทบและใช้ประโยชน์จากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (3) การขับเคลื่อนภาคการส่งออกสินค้าให้กลับมาขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดย (i) การเร่งรัดการส่งออกสินค้าไปยังตลาดที่ยังขยายตัวดี และการสร้างตลาดใหม่ (ii) การขับเคลื่อนการส่งออกสินค้าที่มีศักยภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดโลก (iii) การใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ควบคู่ไปกับการเร่งรัดการเจรจาความตกลงการค้าเสรี (iv) การอำนวยความสะดวก

ความสะดวกและลดต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก (v) การป้องกันและแก้ไขปัญหาคิดกัน
 ทางการค้าโดยเฉพาะมาตรการที่ไม่ใช่ทางภาษี (vi) การส่งเสริมให้ภาคธุรกิจบริหารจัดการ
 ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน (vii) การยกระดับขีดความสามารถใน
 การแข่งขันของการผลิตสินค้า และ (viii) การเร่งรัดการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
 การผลิตวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางของประเทศ **(4) การสร้างความเชื่อมั่นและสนับสนุน
 การขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชน** โดย (i) การขับเคลื่อนการส่งออกให้กลับมา
 ขยายตัว (ii) การเร่งรัดให้ผู้ประกอบการได้รับอนุมัติและออกบัตรส่งเสริมการลงทุนให้เกิด
 การลงทุนจริงและเร่งอนุมัติโครงการที่เสนอขอรับการส่งเสริมการลงทุน (iii) การเร่งรัด
 ให้ผู้ประกอบการโรงงานที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้เริ่มประกอบกิจการ
 ได้เร็วขึ้น (iv) การแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่สำคัญต่อการลงทุน (v) การดำเนินมาตรการส่งเสริม
 การลงทุนเชิงรุกผ่านยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุน (vi) การส่งเสริมการลงทุนใน
 เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และการขับเคลื่อนพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ และ
 (vii) การขับเคลื่อนการลงทุนพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นไปตามแผนที่
 กำหนด **(5) การสนับสนุนการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวและบริการเกี่ยวเนื่อง** โดย (i)
 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างการรับรู้ต่อมาตรการ LTR (ii) การติดตาม
 ประเมินผลมาตรการการยกเว้นการตรวจลงตรานักท่องเที่ยว (iii) การกระจายตลาด
 นักท่องเที่ยวให้สมดุล (iv) การส่งเสริมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น (v) การส่งเสริม
 การท่องเที่ยวเมืองรอง และ (vi) การส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง **(6) การดูแลการผลิตภาคเกษตรและรายได้เกษตรกร** โดย (i) การป้องกันและบรรเทา
 ผลกระทบจากภัยแล้ง (ii) การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันแก่เกษตรกรผ่านระบบประกันภัย
 พืชผล (iii) การเพิ่มส่วนแบ่งให้เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตขั้นสุดท้าย
 (iv) การส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับมูลค่าเพิ่มและผลผลิตการผลิต
 และ (v) การส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและใช้ปุ๋ยวัตถุดิบที่ผลิตในประเทศ และ **(7) การ
 รักษาแรงขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ**
 โดย (i) การเร่งรัดเบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายเหลือมปีและงบลงทุนรัฐวิสาหกิจ
 ในช่วงที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2567 ยังไม่มีผลบังคับใช้ (ii)
 การเร่งรัดกระบวนการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2567 ไม่ให้ล่าช้า
 กว่าที่คาด (iii) การเตรียมโครงการให้มีความพร้อมสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างและการ
 เบิกจ่ายได้โดยเร็ว และ (iv) การติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่าย
 ภาครัฐ

รายงานภาวะสังคมไทย ปี 2566

รายงานภาวะสังคมไทย ปี 2566 ประกอบด้วย (1) ความเคลื่อนไหวทางสังคม รายไตรมาส ได้แก่ สถานการณ์ด้านแรงงาน หนี้ครัวเรือน สุขภาพและการเจ็บป่วย การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การคุ้มครองผู้บริโภค (2) สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญในมิติต่างๆ ที่สะท้อนถึงคุณภาพชีวิตอย่างรอบด้าน และ (3) บทความที่นำเสนอประเด็นทางสังคมเชิงลึกที่อยู่ในความสนใจและมีผลกระทบต่อสังคม เพื่อเฝ้าระวังและเตือนภัยให้สังคมได้รับทราบ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2566 สำคัญความเคลื่อนไหวและสถานการณ์ทางสังคม รวมทั้งบทความประจำฉบับ สรุปได้ ดังนี้

ความเคลื่อนไหวทางสังคม

➤ **สถานการณ์การจ้างงาน** ในปีงบประมาณ 2566 การจ้างงานในสาขานอกภาคเกษตรกรรมปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า สำหรับอัตราการทำงานในปีงบประมาณ 2566 อยู่ที่ร้อยละ 1.06 ลดลงจากร้อยละ 1.45 ในปีงบประมาณ 2565 ทั้งนี้ ค่าจ้างแรงงานภาคเอกชนเพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนหน้าร้อยละ 2.6

➤ **หนี้สินครัวเรือน** ทรงแท้งตัว โดยในไตรมาสสอง ปี 2566 มีมูลค่า 16.07 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.6 ทรงแท้งตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสหนึ่ง ปี 2566 หรือคิดเป็นสัดส่วนต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 90.7 คงที่เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ภาพรวมคุณภาพสินเชื่อปรับลดลงโดยสัดส่วน NPLs ของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคต่อสินเชื่อรวมในไตรมาสสอง ปี 2566 อยู่ที่ร้อยละ 2.71

➤ **สุขภาพและการเจ็บป่วยในโรคเฝ้าระวัง** ปีงบประมาณ 2566 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2565 ร้อยละ 81.5 โดยผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ เพิ่มขึ้นมากที่สุดที่ร้อยละ 568.7 รองลงมาเป็นผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ โรคไข้เลือดออก และโรคมือ เท้า ปาก เนื่องจากประชาชนผ่อนคลายในการสวมหน้ากากอนามัย และมีการจัดกิจกรรมแบบรวมกลุ่มมากขึ้น จึงทำให้พบผู้ป่วยโรคติดต่อทางระบบหายใจเพิ่มมากขึ้น

➤ **การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่** การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 โดยการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 และการบริโภคบุหรี่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 จากปีงบประมาณ 2565 ซึ่งยังคงต้องเฝ้าระวังและติดตามความรุนแรงในครอบครัวจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเกี่ยวกับ การลักลอบนำเข้าและจำหน่ายบุหรี่หนีภาษีมากขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ จึงต้องมีการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามบุหรี่หนีภาษีอย่างต่อเนื่อง

ความเคลื่อนไหวทางสังคมปีงบประมาณ พ.ศ. 2566				หน่วย : ร้อยละ	
	การจ้างงาน	+1.3		การบริโภคเหล้าและบุหรี่	+4.7
	อัตราการว่างงาน	1.06		คดีอาญา	-8.6
	หนี้สินครัวเรือน	+3.6 (Q2/2566)		การรับแจ้งผู้ประสบภัยจากรถ	-9.5
	การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง	+81.5		การคุ้มครองผู้บริโภค	+63.0

➤ **ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน** คดีอาญารวมลดลงร้อยละ 8.6 เช่นเดียวกับการรับแจ้งอุบัติเหตุผู้ประสบภัยสะสม ลดลงร้อยละ 9.5 และจำนวนผู้เสียชีวิต ลดลงร้อยละ 0.4 (ข้อมูล ณ 17 ตุลาคม 2566) แต่ยังมีประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ ได้แก่ การหลอกลวงทางออนไลน์ เด็กและเยาวชนกระทำความผิดในคดีชีวิต ร่างกายและเพศ การใช้กัญชาแบบสูบเพื่อนันทนาการ เล่นพนันออนไลน์ผ่านสื่อโซเชียล การบังคับใช้กฎหมายจำกัดความเร็วอย่างจริงจัง และเสริมสร้างวินัยจราจรแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน

➤ **การคุ้มครองผู้บริโภค** ปีงบประมาณ 2566 ภาพรวมการร้องเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 63.0 โดยการร้องเรียนผ่านสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ร้อยละ 101.7 ขณะที่การร้องเรียนผ่านสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ลดลงร้อยละ 66.1 ทั้งนี้ มีประเด็นที่ต้องติดตามและเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง คือ ปัญหาการโฆษณาเกินจริง ปัญหาเกี่ยวกับบริการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญอัตโนมัติที่ไม่ได้มาตรฐาน รวมทั้งภัยทางการเงินจากการถูกหลอกลวงทางโทรศัพท์และออนไลน์ และปัญหาการคิดค่าไฟฟ้าและประปาของกลุ่มที่อยู่อาศัยประเภท หอพัก ห้องเช่า และอะพาร์ตเมนต์ที่อาจไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควร

สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ

➤ **เรียนรู้การกำหนดค่าจ้างจากต่างประเทศ** การได้รับค่าจ้างแรงงานที่เหมาะสมส่งผลให้แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีและยังจูงใจให้แรงงานมีผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น ซึ่งประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมีการกำหนดค่าจ้างไว้หลายรูปแบบโดยไทยสามารถเรียนรู้และใช้เป็นแนวทางในการปรับค่าจ้างเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานไทยให้ดียิ่งขึ้นได้

การกำหนดค่าจ้างของประเทศไทย		
ค่าจ้างขั้นต่ำ	อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ	ค่าจ้างตามกลไกตลาด
ค่าจ้างขั้นต่ำของไทยเพียงพอสําหรับแรงงาน 1 คน	ปัจจุบันมีการกำหนดใน 129 สาขาอาชีพ	มักเกิดในกลุ่มแรงงานทักษะระดับกลางขึ้นไป
แต่แรงงานที่ได้ค่าจ้างขั้นต่ำกว่า 95.8% เป็นผู้มีประสบการณ์ ไม่ใช่แรงงานแรกเข้า	ถือเป็นกลไกที่ช่วยให้แรงงานได้รับค่าจ้างตามระดับทักษะ	แต่บทบาทของสหภาพแรงงานของไทยยังไม่มาก โดยมีแรงงานเพียง 4.4% ที่เป็นสมาชิก
ไทยยังต้องสร้างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญและสนับสนุนให้แรงงานเข้าฝึกอบรมและทดสอบเพื่อเพิ่มทักษะโดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมือ รวมถึงบูรณาการหลักสูตรการฝึกอบรมและทดสอบของแต่ละหน่วยงาน		

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงความเชื่อ

- กำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่
- พัฒนากลยุทธ์การตลาดฯ ด้วยการสร้าง Branding ที่ครอบคลุมทั้งสถานที่ บุคคล และกิจกรรมสายมูฯ
- บูรณาการการทำงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

➤ **มูเตลู : โอกาสในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงความเชื่อและความศรัทธา** “มูเตลู” มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวให้กับประเทศจากความหลากหลายของสถานที่มูฯ และความเชื่อของคนไทยที่มีอยู่ ซึ่งการส่งเสริมการท่องเที่ยวมูเตลู จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการและการส่งเสริมที่เหมาะสม

➤ **วิสาหกิจเพื่อสังคม (SE) กับการรองรับสังคมสูงวัย** เป็นกลไกหนึ่งที่จะเข้ามาช่วยเติมเต็มความต้องการของผู้สูงอายุที่มีความหลากหลาย ซึ่งภาครัฐไม่สามารถตอบสนองได้ทั้งหมด แม้ว่าการดำเนินงานของ SE จะมีความยั่งยืนมากกว่าองค์กรเพื่อสังคมรูปแบบอื่น แต่ยังมีข้อจำกัดที่ภาครัฐควรมีการสนับสนุนเพื่อให้ SE มีความเข้มแข็งและสามารถหนุนเสริมการดูแลผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริม SE

- การสร้างสภาพแวดล้อมให้เกิด SE ใหม่**
  - การศึกษาวิจัยและจัดทำชุดองค์ความรู้
  - การสร้างแรงจูงใจในการทำธุรกิจรูปแบบ SE
  - การส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและการเข้าถึงแหล่งทุนของ SE
- การสร้างความเข้มแข็งให้กับ SE เดิม**
  - การพัฒนาองค์ความรู้และการเสริมสร้างทักษะ
  - การสร้างเชื่อมั่นในการดำเนินงานของ SE ต่อสังคม
  - การส่งเสริมการเข้าถึงตลาด

แนวทางที่ต้องให้ความสำคัญต่อไป

- 1 ต้องมีมาตรการจูงใจให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน
- 2 การพัฒนาการเพิ่มศักยภาพคนในท้องถิ่น
- 3 การส่งเสริมให้แรงงานทุกคนได้รับความคุ้มครองทางสังคม
- 4 การขยายบทบาทการสร้างเสริมความเข้มแข็งในท้องถิ่น

➤ **การย้ายถิ่นของประชากรช่วง COVID-19 :** ความท้าทายของตลาดแรงงาน ผลกระทบจากช่วง COVID-19 ส่งผลต่อการย้ายถิ่นที่เพิ่มสูงขึ้น การย้ายถิ่นมีทั้งการย้ายถิ่นชั่วคราวและถาวร อาจทำให้ตลาดการจ้างงานมีปัญหาการขาดแคลนแรงงานได้ในบางพื้นที่แต่ในอีกแง่หนึ่งการย้ายถิ่นอาจช่วยให้เกิดการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่นั้น ๆ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมวางแผนการใช้ศักยภาพแรงงานในการยกระดับเศรษฐกิจระดับจังหวัด รวมถึงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าด้านการขาดแคลนแรงงานในบางสาขา

➤ **LGBTQ+ : หลากหลายที่ไม่แตกต่าง** เพื่อเปิดกว้างสู่ความเสมอภาคทางเพศ การยอมรับและเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามกลุ่ม LGBTQ+ ยังคงต้องเผชิญกับการกีดกันหรือการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ทั้งในด้านสังคมและด้านสิทธิที่ยังคงเป็นประเด็นท้าทายของสังคมไทย ซึ่งจำเป็นต้องเสริมสร้างการยอมรับและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในสังคม

การสร้างการยอมรับและส่งเสริมการสนับสนุน LGBTQ+ ซึ่งต้องให้ความสำคัญ ได้แก่

- ครอบครัว :** การรับฟัง การพูดคุยด้วยทัศนคติที่ดี พร้อมให้คำปรึกษาโดยปราศจากอคติทางเพศ
- สถานศึกษา/โรงเรียน :** ให้ความรู้เกี่ยวกับด้านสิทธิความเท่าเทียมทางเพศ และพัฒนาหลักสูตรที่คำนึงถึงมิติความหลากหลายทางเพศ
- สถานที่ทำงาน :** พัฒนานโยบายที่เน้นป้องกันการถูกเลือกปฏิบัติและการคุกคามทางเพศในที่ทำงาน
- กฎหมาย :** เร่งรัดการผลักดันในการพิจารณาออกกฎหมาย
- การสร้างความรู้ความตระหนักรู้ทางสังคม :** เน้นสร้างการมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมทางสังคม อาทิ การรณรงค์วัน Pride Month

“Thailand Buy Now Pay Later Marker Report”
 คาดว่าในปี 2565 มีมูลค่าประมาณ 5.5-6.5 ล้านบาท
 ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยประเมินว่า ในปี 2571 จะมูลค่าสูงถึง 15,818 ล้านบาทต่อล้านรัฐ

➤ **ซื้อก่อน จ่ายทีหลัง (Buy Now Pay Later)**
 : เทรนด์ในการเข้าถึงสินเชื่อยุคใหม่ เป็นบริการให้สินเชื่อหรือการผ่อนชำระสินค้า เข้าถึงง่าย ปราศจากดอกเบี้ย หากชำระเงินตามเงื่อนไข ความสะดวกสบายเหล่านี้ อาจทำให้เกิดความเสี่ยงจากพฤติกรรมใช้จ่ายเกินตัวของผู้บริโภคและก่อให้เกิดหนี้เสียตามมา

➤ **Solo Economy : เศรษฐกิจรูปแบบใหม่ในยุคอยู่คนเดียว** โครงสร้างครัวเรือนที่เปลี่ยนแปลงไป ก่อให้เกิด Solo Economy ที่สามารถสร้างมูลค่าให้กับประเทศได้สูงจึงเป็นโอกาสในการปรับตัวทางภาคธุรกิจของไทยในการผลิตสินค้าและบริการ แต่จำเป็นต้องคำนึงถึงปัญหาและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการอยู่คนเดียวของครัวเรือนไทย เพื่อจะยกระดับ Solo Economy ให้สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญต่อไป

- การเสริมสร้างทักษะทางการเงิน (financial literacy) และเข้าถึงหลักประกันรายได้หลังเกษียณตั้งแต่ในวัยแรงงาน
- การช่วยเหลือกลุ่มครัวเรือนผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่เพียงลำพัง
- การยกระดับด้านความปลอดภัยที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตคนเดียว อาทิ มาตรการท่องเที่ยว
- ส่งเสริมให้ภาคเอกชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิต

บทความประจำฉบับ

➤ **“ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา : แหล่งรายได้รัฐ และเครื่องมือลดความเหลื่อมล้ำ”** ที่ผ่านมาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศไทยยังถือว่าอยู่ในระดับต่ำ เนื่องด้วยแรงงานส่วนใหญ่อยู่นอกระบบภาษี มีการยกเว้นเงินได้บางประเภท อีกทั้งยังมีมาตรการช่วยเหลือทางด้านภาษีต่าง ๆ ทำให้รัฐจัดเก็บรายได้ได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น จึงจำเป็นต้องมีแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การเพิ่มการจัดเก็บรายได้และลดความเหลื่อมล้ำต่อไป

➤ **“คุณธรรมในสังคมไทย”** คุณธรรมเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แต่คุณธรรมในสังคมไทยกลับมีแนวโน้มลดลง และมีสภาพปัญหาที่แตกต่างกันตามพื้นที่ จึงต้องให้ความสำคัญกับการมีข้อมูลในระดับพื้นที่/จังหวัด รวมทั้งสนับสนุนให้มีการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในระดับพื้นที่ สร้างระบบนิเวศคุณธรรม มีกลไกทางสังคมที่สนับสนุนให้คนดีถูกยกย่อง และพัฒนารูปแบบและช่องทางการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพและตรงกลุ่มเป้าหมาย

➤ **“หนี้สินคนไทย : ภาพสะท้อนจากข้อมูลเครดิตบูโร”** วิกฤต COVID-19 ได้ซ้ำเติมปัญหาหนี้สินครัวเรือนของไทย จนทำให้หนี้ที่อยู่ในระดับสูงมาอย่างต่อเนื่องปรับเปลี่ยนขึ้นอีก และส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนมีความจำเป็นจะต้องอาศัยข้อมูลที่สามารถระบุปัญหาของลูกหนี้แต่ละกลุ่มและหนี้แต่ละประเภทที่มีความแตกต่างกัน เพื่อออกแบบมาตรการแก้ไขได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาของแต่ละกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

➤ “Social Budgeting : เครื่องมือในการวิเคราะห์การจัดสวัสดิการทางสังคม” ปัจจุบันภาครัฐได้มีการจัดสวัสดิการทางสังคมให้แก่ประชาชนอย่างหลากหลาย ทำให้ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในอนาคต ซึ่งการจัดทำข้อมูลงบประมาณด้านสังคม (Social Budgeting) จะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการติดตามและแสดงให้เห็นถึงกระแสการเงินของงบประมาณที่ใช้จ่าย และจะช่วยให้ภาครัฐสามารถออกแบบนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

“Social Budgeting : เครื่องมือในการวิเคราะห์การจัดสวัสดิการทางสังคม”

บทความ
ข้อเสนอแนะ

- 1 เน้นการดำเนินการนโยบายในรูปแบบร่วมจ่าย
- 2 ปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีให้ได้มากที่สุด
- 3 ส่งเสริมและผลักดันให้ประชาชนสร้างหลักประกันเพื่อชีวิตในยามเกษียณให้แก่ตนเอง
- 4 ปรับรูปแบบการให้สวัสดิการ โดยเน้นการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้มากกว่าการให้ความช่วยเหลือ
- 5 จัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของสวัสดิการต่าง ๆ

รายงานการวิเคราะห์ดัชนีความก้าวหน้าของคนปี 2565

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) เป็นเครื่องมือสำหรับติดตามและประเมินผลสถานการณ์การพัฒนาคคนหรือระดับความก้าวหน้าของคนในระดับประเทศ ภูมิภาค และจังหวัด รวมถึงผลลัพธ์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนและลำดับตำแหน่งความก้าวหน้าของจังหวัดแต่ละจังหวัดที่สามารถช่วยสะท้อนจุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ที่ส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าของคน และดำเนินการแก้ไขปัญหามาตลอดจนการกำหนดแผนหรือเป้าหมายการพัฒนาในแต่ละจังหวัดที่สามารถยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในพื้นที่

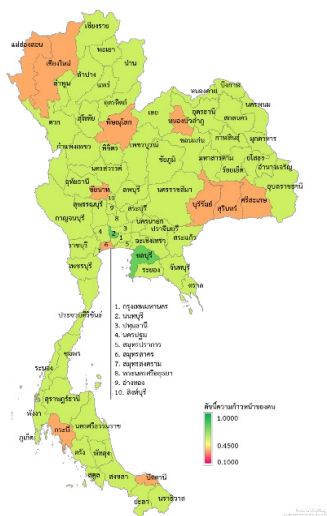
ผลการดำเนินงาน

ความก้าวหน้าของคนในระดับประเทศ ปี 2565 ปรับตัวสูงขึ้นจากปี 2564 จาก 0.6376 มาอยู่ที่ 0.6445 และเป็นการปรับตัวสูงขึ้นใน 5 ด้าน จากทั้งหมด 8 ด้าน โดยด้านชีวิตการงาน และด้านเศรษฐกิจมีทิศทางดีขึ้น เนื่องจากอัตราการว่างงานและอัตราการทำงานต่ำระดับลดลง เป็นผลจากภาคการท่องเที่ยวเริ่มฟื้นตัว รวมทั้งมาตรการกระตุ้นการบริโภคจากภาครัฐส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้ปี 2565 มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น รวมทั้งสัดส่วนประชากรยากจนและค่าดัชนีความไม่เสมอภาคด้านรายจ่ายมีการปรับตัวลดลง ด้านการมีส่วนร่วมจากการกลับมาดำเนินกิจกรรมตามปกติส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ โดยครัวเรือนสามารถเป็นสมาชิกหรือเข้าร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนได้มากขึ้น เช่นเดียวกับการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมของหมู่บ้านและจำนวนองค์กรชุมชนเพิ่มขึ้นในส่วนของการพัฒนาคคนด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น ด้านการศึกษา มีระดับการพัฒนาคนเพิ่มขึ้น โดยเป็นผลจากมาตรการให้ทุนการศึกษาในกลุ่มเด็กยากลำบาก รวมทั้งการค้นหาเด็กหลุดออกนอกระบบให้เด็กกลับมาจึงส่งผลให้จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรสูงขึ้น ส่วนการพัฒนาคนด้านอื่น ๆ ที่ปรับตัวลดลง ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม เนื่องจากร้อยละครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเองลดลงและประชากรที่ประสบภัยพิบัติเพิ่มขึ้น ส่วนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมีการปรับตัวลดลง โดยอัตราเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว และการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีอัตราเพิ่มขึ้น ด้านสุขภาพ มีค่าดัชนีย่อยลดลงจากร้อยละประชากรที่พิการเพิ่มขึ้น จากการที่มีผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและมีภาวะติดเตียงเพิ่มมากขึ้น

ดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับภาค ปี 2565 ระดับการพัฒนาคนสูงสุดอยู่ที่ กรุงเทพมหานคร และต่ำสุดอยู่ที่ภาคเหนือ โดยปี 2565 กรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าของคนเท่ากับ 0.6707 ดัชนีย่อยส่วนใหญ่มีค่าดัชนีสูงกว่าระดับประเทศ โดยเฉพาะด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ส่วนภาคเหนือมีความก้าวหน้าการพัฒนาคนปรับตัวลดลงตามดัชนีย่อยด้านสุขภาพ การศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้หากพิจารณาแนวโน้มในช่วงระยะเวลา 8 ปีที่ผ่านมา ภาคเหนือมีการปรับตัวของค่าดัชนีการพัฒนาคนเพิ่มขึ้นในอัตราค่อนข้างต่ำ

ดัชนีความก้าวหน้าของคนระดับจังหวัด ปี 2565 มี 44 จาก 77 จังหวัดที่มีระดับความก้าวหน้าของคนต่ำกว่าค่าดัชนีความก้าวหน้าของคนของประเทศ โดยจังหวัดที่มีระดับความก้าวหน้าของคนสูงสุดที่ 5 ลำดับแรก คือ ชลบุรี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี และกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ ขณะที่ 5 จังหวัดที่มีระดับการพัฒนาคนน้อยที่สุด ได้แก่ สุรินทร์ แม่ฮ่องสอนหนองบัวลำภู สมุทรสาคร และชัยนาท ตามลำดับ สำหรับแนวโน้มความก้าวหน้าของคนระดับจังหวัด พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีระดับการพัฒนาคนเพิ่มขึ้น โดยจังหวัดที่มีความก้าวหน้าของคนเพิ่มขึ้นจำนวน 58 จังหวัด และลดลงมีจำนวน 19 จังหวัด โดยจังหวัดที่มีความก้าวหน้าของคนเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ภูเก็ต นครราชสีมา เพชรบูรณ์ นนทบุรี และสมุทรปราการ ตามลำดับ ขณะที่จังหวัดที่มีความก้าวหน้าของคนลดลงมากที่สุด ได้แก่ มุกดาหาร ลำปาง อุทัยธานี มหาสารคาม และน่าน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายด้านที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นในปี 2565 พบว่า **ความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการทำงานเพิ่มขึ้นสูงสุด** เป็น 0.7711 จากเดิม 0.7367 ในปี 2564 เป็นผลจากการลดลงของอัตราการว่างงาน อัตราการทำงานต่ำระดับ และการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน รวมถึงแรงงานมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ระบบประกันสังคมมาตรา 40 รองลงมาคือ **ความก้าวหน้าของคนด้านการมีส่วนร่วม** เพิ่มขึ้นเป็น 0.5697 จาก 0.5517 ในปี 2564 เป็นผลจากครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน และจำนวนองค์กรชุมชนเพิ่มขึ้น ส่วน**ความก้าวหน้าของคนด้านเศรษฐกิจ** เพิ่มขึ้นอยู่ที่ 0.6753 จากเดิม 0.6648 ในปี 2564 เป็นผลจากภาครัฐได้ดำเนินนโยบายที่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเริ่มฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อรายได้และการจ้างงานเพิ่มขึ้น สัดส่วนประชากรยากจน และค่าดัชนีความไม่เสมอภาคด้านรายจ่ายมีการปรับตัวลดลงเล็กน้อย สำหรับ**ความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษา** เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 0.5205 จาก 0.5110 ในปี 2564 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา และเด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย และ**ความก้าวหน้าของคนด้านการคมนาคมและการสื่อสาร** เพิ่มขึ้นเป็น 0.7545 จาก 0.7468 ในปี 2564 เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือและประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต รวมถึงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น

นอกจากนี้รายด้านที่มีการปรับตัวลดลงในปี 2565 พบว่า **ความก้าวหน้าของคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมปรับตัวลดลงมากที่สุด** จาก 0.6351 เป็น 0.6210 เป็นผลจากประชากรที่ประสบภัยพิบัติเพิ่มขึ้น ในขณะที่ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุทน

และเป็นของตนเองลดลง รองลงมาคือ **ความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน** ลดลงเหลือ 0.6437 จาก 0.6487 เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นครัวเรือนเดี่ยวและครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุอยู่เพียงลำพัง ขณะเดียวกันการครองสถานภาพการสมรสมีแนวโน้มการเป็นโสด และการหย่าร้างที่เพิ่มขึ้น ส่วน**ความก้าวหน้าของคนด้านสุขภาพ** ลดลงจากเดิม 0.6433 มาอยู่ที่ 0.6392 เนื่องจากประชากรที่พิการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สวนทางกับจำนวนประชากรในประเทศที่ลดลง ขณะที่แนวโน้มอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) **การส่งเสริมการดูแลสุขภาพและมุ่งเน้นการเฝ้าระวัง** โดยให้ความรู้และสร้างความตระหนักเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพ และลดความเสี่ยงที่นำไปสู่การเจ็บป่วยและพิการ ออกแบบสภาพแวดล้อมให้รองรับคนพิการ ตลอดจนสนับสนุนให้ครอบครัว และชุมชนเฝ้าระวังในกลุ่มเสี่ยง และสร้างความรู้ในการจัดการความเครียด เพื่อป้องกันการฆ่าตัวตายสำเร็จ

(2) **การยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่** โดยส่งเสริมสมรรถนะในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีแพลตฟอร์มกลางเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) รวมถึงกระจายอำนาจและเพิ่มอิสระให้โรงเรียนในการออกแบบหลักสูตร รูปแบบการเรียนการสอน ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่

(3) **การปรับปรุงระบบประกันสังคมของแรงงานนอกระบบ** โดยมีการกำหนดมาตรการ และผลประโยชน์ระยะยาวเพื่อจูงใจให้ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบอย่างต่อเนื่อง

(4) **ภาครัฐควรสนับสนุนการลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อกระจายทรัพยากรสู่ท้องถิ่น** ซึ่งจะเป็นปัจจัยส่งเสริมการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะยาว ลดปัญหาทางด้านความไม่เท่าเทียมกันระหว่างจังหวัดที่มีความเจริญสูงกับจังหวัดอื่น ๆ รวมทั้งส่งเสริมทักษะทางการเงินให้ภาคครัวเรือนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนของภาคประชาชน

(5) **การสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวและชุมชน** เพื่อให้ครอบครัวกลายเป็นสถาบันพื้นฐานที่ช่วยดูแลและสนับสนุนสมาชิกในครอบครัวได้อย่างเข้มแข็ง ควบคู่กับการสนับสนุนให้ชุมชนดำเนินกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกครอบครัว และชุมชน ร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมดูแล และแก้ไขปัญหาของครอบครัวและชุมชน รวมทั้งสนับสนุนให้ชุมชนเป็นศูนย์ประสานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในการร่วมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี และเฝ้าระวังความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินต่อสมาชิกในชุมชน

(6) **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงเมืองหลักและเมืองรอง** เนื่องจากการคมนาคมและการสื่อสารเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยการมีโทรศัพท์มือถือและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชากรอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปียังมีสัดส่วนต่ำ ดังนั้นแนวทางการแก้ไขควรมีการพัฒนาถนนเชื่อมโยงระหว่างเมืองหลักและเมืองรองให้ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อให้เกิดโอกาสการขยายตัวของเศรษฐกิจ และการเข้าถึงบริการสังคมของคนในพื้นที่

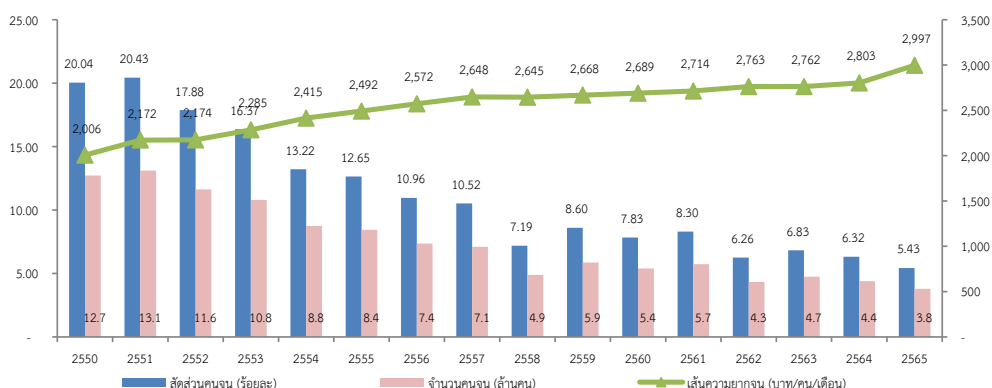
รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทยปี 2565

สศช. ได้จัดทำรายงานวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยเป็นประจำทุกปี เพื่อนำเสนอสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย โดยในปี 2565 ได้เพิ่มการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับโอกาสในการเปลี่ยนลำดับชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการวิเคราะห์ปัญหาความยากจน นอกจากนี้ ยังนำเสนอการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสวัสดิการและบริการภาครัฐผ่านโครงการสำคัญ ได้แก่ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โครงการเบี้ยยังชีพผู้พิการ และการเข้าถึงกองทุนยุติธรรม รวมทั้งการวิเคราะห์ช่องว่างการดำเนินงานและข้อเสนอเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ

ผลการดำเนินงาน

สถานการณ์ความยากจนในปี 2565 ปรับตัวดีขึ้น โดยมีจำนวนคนจนทั้งสิ้น 3.80 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนคนจนร้อยละ 5.43 ลดจากร้อยละ 6.32 ในปีก่อนหน้า ในระดับครัวเรือน พบว่า มีครัวเรือนยากจนจำนวน 1.12 ล้านครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.14 ของครัวเรือนทั้งหมด ลดลงจาก 1.24 ล้านครัวเรือนในปี 2564 เป็นผลจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 คลี่คลายไปในทิศทางดีขึ้นส่งผลให้การบริโภคภาคครัวเรือนกลับมาขยายตัว การจ้างงานเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าส่งค้าปลีก ภาคโรงแรมและภัตตาคาร รวมถึงความต่อเนื่องของมาตรการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยและการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ส่งผลให้สถานการณ์ความยากจนของไทยปรับตัวดีขึ้น

เส้นความยากจน สัดส่วนคนจน และจำนวนคนจน ปี 2550-2565

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช.

สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำ ด้านรายจ่ายโดยรวม ปรับตัวดีขึ้น ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคหรือสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini Coefficient) ด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ในปี 2565 อยู่ที่ 0.343 ลดจาก 0.350 ในปีก่อนหน้า โดยความเหลื่อมล้ำด้านรายจ่ายในพื้นที่เขตเทศบาลมีแนวโน้มลดลง แต่ระดับความรุนแรงยังคงสูงกว่าพื้นที่นอกเขตเทศบาล ในระดับภูมิภาค พบว่าความเหลื่อมล้ำด้านรายจ่ายในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น **ด้านการศึกษา** ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษามีทิศทางที่ดีขึ้น อัตราการเข้าเรียนสุทธิ (Net enrolment rate) มีความแตกต่างระหว่างภูมิภาคลดลง ยกเว้นในระดับปริญญาตรี (รวม ปวส.) แตกต่างเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ด้านคุณภาพการศึกษามีความเหลื่อมล้ำระหว่างสังกัดโรงเรียน ขนาดโรงเรียนที่ตั้ง และภูมิภาค **ด้านสุขภาพ** ยังคงมีความเหลื่อมล้ำทางด้านคุณภาพบริการระหว่างพื้นที่ เนื่องจากการกระจุกตัวของบุคลากรและเครื่องมือทางการแพทย์ในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ **ด้านการเข้าถึงสวัสดิการและโครงสร้างพื้นฐาน** พบว่ามีความครอบคลุมของสวัสดิการเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มรายได้น้อย แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการน้ำประปาและอินเทอร์เน็ตที่ครัวเรือนรายได้น้อยยังคงเข้าถึงได้ต่ำกว่าครัวเรือนรายได้สูงอย่างมีนัยสำคัญ

โอกาสในการเปลี่ยนลำดับชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น แม้ว่าความยากจนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีคนอีกจำนวนหนึ่งที่ยังติดอยู่ในกับดักของความยากจน ข้อมูลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP) พบว่า จำนวนครัวเรือนที่มีแนวโน้มจะตกอยู่ในความยากจนข้ามรุ่นมีประมาณ 597,428 ครัวเรือน หรือประมาณร้อยละ 15 ของครัวเรือนที่มีเด็กและเยาวชนเป็นสมาชิก เมื่อพิจารณาลักษณะของครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำ อัตราการพึ่งพิงสูง และไม่มีเงินออม ซึ่งความยากจนข้ามรุ่นเป็นการถ่ายทอดการขาดดุลทรัพยากรและสินทรัพย์จากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งในครอบครัว โดยมีปัจจัยที่ทำให้เกิดการส่งต่อความยากจนจากปัจจัยด้านครัวเรือน อาทิ รายได้ครัวเรือน การเข้าถึงการศึกษา

และอาชีพ ปัจจัยภายนอกครัวเรือน อาทิ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม โดยข้อค้นพบจากงานศึกษาของประเทศไทย สะท้อนให้เห็นว่า ที่ผ่านมามาประเทศไทยมีการเลื่อนชั้นรายได้แบบสมบูรณ์ แต่ครัวเรือนยากจนยังต้องเผชิญกับข้อจำกัดที่จะเลื่อนชั้นไปในระดับที่สูงขึ้นจากมีปัจจัยภายนอกครัวเรือน อาทิ การขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงในรุ่นลูก รายได้ของพ่อแม่ครัวเรือนยากจนจำกัดการเข้าถึงสถาบันอุดมศึกษาคุณภาพสูงของลูก กลายเป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงาน ส่งผลไปถึงโอกาสการเลื่อนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมในที่สุด

ในปี 2565 รัฐบาลได้มีการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการขับเคลื่อนโครงการที่ตอบโจทย์เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม อาทิ การยกระดับรายได้ประชากรกลุ่มเปราะบางเพื่อช่วยเหลือให้ผู้มีรายได้น้อยพ้นจากความยากจน และการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม อย่างไรก็ตาม ยังมีช่องว่างการดำเนินนโยบาย (policy gaps) ที่ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการขับเคลื่อนนโยบายโดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) **ด้านนโยบายการจัดสรรงบประมาณ** ทบทวนแนวทางการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยกำหนดให้ปัจจัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจของประชาชนเป็นองค์ประกอบการพิจารณาประมาณรวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายการคลังเพื่อลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ โดยปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพ ขยายฐานภาษี โดยเฉพาะฐานภาษีด้านรายได้ และทรัพย์สิน รวมทั้งปรับโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณภาครัฐ โดยให้ความสำคัญกับการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์เพิ่มขึ้น

(2) **ด้านการศึกษาเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา** จัดสรรงบประมาณแบบเสมอภาค ตามอุปสงค์ (Demand-side Financing) ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน รวมถึงพัฒนานโยบายลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาควบคู่กับการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ อาทิ การพัฒนาทักษะอาชีพครัวเรือนเพื่อยกระดับรายได้

(3) ด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม
บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านสุขภาพ
เพื่อวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพแบบบูรณาการ และสร้าง
มาตรฐานกลางระหว่างกองทุนในระบบหลักประกันสุขภาพ
เพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรเงินอุดหนุนและเบี้ยยังชีพ
โดยนำองค์ประกอบด้านดัชนีราคาผู้บริโภคและความยั่งยืน

ทางการคลังของประเทศ มาประกอบการพิจารณา เชื่อมโยง
ข้อมูลสวัสดิการกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ เพื่อใช้
วิเคราะห์และพัฒนารูปแบบสวัสดิการ ประเมินผลกระทบ
มาตรการ/โครงการด้านสวัสดิการสังคม อย่างต่อเนื่อง
รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการให้ความช่วยเหลือ
ผู้มีรายได้น้อยในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

Policy Brief เรื่อง “การประเมินผลกระทบและความ ยั่งยืนของการบริโภคของผู้สูงอายุภายใต้ระบบ บำนาญของประเทศไทย”

สศช. ได้ศึกษาและประเมินผลความยั่งยืนในการบริโภคของผู้สูงอายุ
และระบบบำนาญของประเทศไทย โดยอาศัยข้อมูลบัญชีกระแส
การโอนประชาชาติ (National Transfer Account: NTA) เป็นเครื่องมือ
สำคัญในการวิเคราะห์ให้เห็นประเด็นสำคัญและช่องว่างเชิงนโยบาย
ที่นำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สถานการณ์การบริโภคของผู้สูงอายุใน
ประเทศไทย ในปี 2562 จากข้อมูลบัญชีกระแสการโอน
ประชาชาติ (NTA) ในปี 2562 พบว่า ผู้สูงอายุมีระดับ
การบริโภคค่อนข้างคงที่ในตลอดช่วงวัยสูงอายุ โดยเฉลี่ย
143,605 บาทต่อคนต่อปี ส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายที่ใช้ในการ
ดำรงชีพที่ผู้สูงอายุเป็นผู้จ่ายเองเป็นหลัก เช่น ที่อยู่อาศัย
เครื่องนุ่งห่ม ค่าอาหาร ค่าเชื้อเพลิง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม
แนวโน้มรายจ่ายด้านสุขภาพของผู้สูงอายุจะปรับตัวเพิ่มสูง
ขึ้นตามอายุที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการ
ช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ
64.8 ของรายจ่ายด้านสุขภาพเฉลี่ยของประชากรอายุ 60 ปี
ขึ้นไปทั้งหมด ขณะที่ภาคเอกชนหรือครัวเรือนมีบทบาท
ในการออกค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่ต่ำกว่าภาครัฐ โดยวัย
สูงอายุเป็นช่วงวัยที่มีรายได้จากการทำงานไม่เพียงพอต่อการ
บริโภคจึงจำเป็นต้องอาศัยเงินโอนจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน
และการจัดสรรสินทรัพย์ เป็นกลไกสำคัญในการช่วยชดเชย
การขาดดุลงบรายได้

ข้อค้นพบจากการประเมินผลกระทบความยั่งยืน
ของการบริโภคของผู้สูงอายุ ได้แก่ (1) ในอีก 20 ปีข้างหน้า
คาดว่าประเทศต้องเผชิญกับปัญหาความยั่งยืนของการ
บริโภคของผู้สูงอายุเพราะระดับการบริโภคในตลอดช่วงชีวิต
ที่ไม่สมดุลกับรายได้จากการทำงาน โดยมูลค่าการบริโภค
จะต้องปรับลดลงประมาณครึ่งหนึ่งของมูลค่าปัจจุบัน ส่วนหนึ่ง
เป็นผลจากแนวโน้มอัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงและประชากร
มีอายุยืนยาวขึ้น (2) ช่องว่างระหว่างมูลค่าการบริโภคกับ
มูลค่ารายได้จากการทำงานในตลอดช่วงชีวิตอยู่ในระดับสูง
โดยในช่วงเกษียณอายุเราจำเป็นต้องมีเงินออมอย่างน้อย
9.91 แสนบาท หรือเฉลี่ย 5,108 บาท ต่อคนต่อเดือน และ
(3) ระบบรายได้ยามชราภาพของประเทศไทยมีความ
หลากหลายและแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอาชีพ ซึ่งหากเทียบกับ
มูลค่าเงินขั้นต่ำที่ผู้สูงอายุต้องมีเพื่อให้เพียงพอต่อการ
ดำรงชีพในช่วงชีวิตที่เหลือ แรงงานภาคเอกชนและแรงงาน
นอกระบบมีแนวโน้มที่จะมีรายได้ยามชราภาพไม่เพียงพอ
นอกจากนี้ ระบบกองทุนบำเหน็จบำนาญในปัจจุบันยังขาด
ความยืดหยุ่นในการเปลี่ยนอาชีพของแรงงาน หรือการ
เคลื่อนย้ายระหว่างระบบหรือกองทุน

ดังนั้น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้แก่ (1) ส่งเสริมการปันผลทางประชากรระยะที่ 3 (Third Demographic Dividend) โดย 1) ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในกลุ่มอาชีพที่ทักษะเพิ่มขึ้นตามอายุ อาทิ ครู นักกฎหมาย ผู้จัดการ และ 2) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ช่วยเพิ่มผลิตภาพของแรงงานสูงอายุ โดยเฉพาะในกลุ่มอาชีพที่เน้นการใช้ร่างกาย ความจำ ความรวดเร็วในการทำงาน ซึ่งเป็นทักษะที่ลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้น (2) ปรับระบบรายได้ยามชราภาพให้เพียงพอกับมูลค่าเงินขั้นต่ำที่ผู้สูงอายุต้องมีในการดำรงชีพตลอดช่วงชีวิตที่เหลือ โดย 1) ปรับเพดานเงินสมทบให้สูงขึ้น 2) มีการนำอัตราเงินเฟ้อและดอกเบี้ย

นโยบายมาเป็นส่วนหนึ่งในการปรับสูตรการคำนวณเงินบำนาญ เพื่อให้มูลค่าบำนาญสอดคล้องกับมูลค่าที่แท้จริงที่เปลี่ยนแปลงไป และ 3) ปรับปรุงกฎเกณฑ์หรือสูตรการคำนวณเงินบำนาญให้เป็นธรรมและเหมาะสมสำหรับผู้ที่มีรายได้ไม่แน่นอนช่วงท้ายของวัยแรงงาน และสำหรับคนที่ทำงานในช่วงปีที่แตกต่างกัน และ (3) บูรณาการระหว่างระบบบำนาญแต่ละประเภทโดยยึดฐานของผู้รับประโยชน์เป็นหลัก เชื่อมโยงระบบรายได้ยามชราภาพต่าง ๆ สร้างความยั่งยืนให้ประชากรวัยแรงงานสามารถโยกย้ายระหว่างกองทุนหรือระบบเพื่อให้การสมทบมีความต่อเนื่อง สามารถนำไปสู่การสร้างผลตอบแทนที่เพียงพอในยามเกษียณ

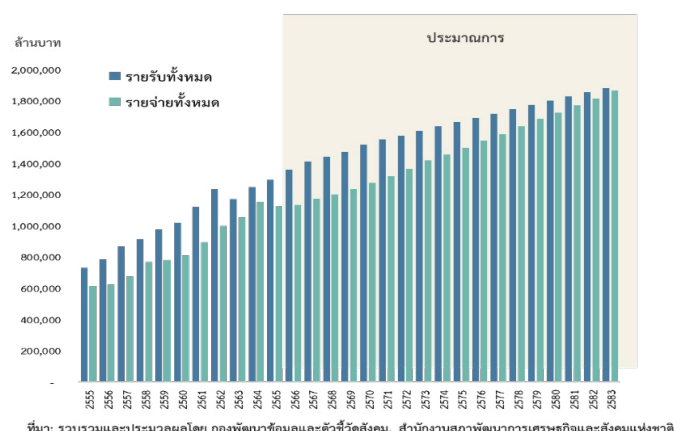
โครงการจัดทำข้อมูลงบประมาณด้านสังคม (Social Budgeting) ของประเทศไทย

สศช. ดำเนินโครงการจัดทำข้อมูลงบประมาณด้านสังคม (Social Budgeting) ของประเทศไทย เพื่อรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลโครงการ/มาตรการด้านสวัสดิการสังคม รวมถึงศึกษาวิเคราะห์ระบบความคุ้มครองทางสังคมของประเทศไทย ทั้งในมุมมองทางการเงินและความยั่งยืนของระบบการคลัง ซึ่งจะช่วยให้เห็นประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ และภาระทางการคลังที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไปได้อย่างเหมาะสม

ผลการดำเนินงาน

ภาพรวมงบประมาณด้านสังคมของไทย ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2555-2564) พบว่า รายรับและรายจ่ายของงบประมาณด้านสังคมเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และในปี 20 ปีข้างหน้า (ปี 2565-2583) ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ในระยะยาว ส่วนต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายทางสังคมจะลดลง เนื่องจากรายรับของงบประมาณด้านสังคมเพิ่มขึ้นช้ากว่ารายจ่าย เป็นผลจากโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย เมื่อพิจารณารายรับของงบประมาณด้านสังคม พบว่า ในปี 2564 รายรับของงบประมาณ

งบประมาณด้านสังคมของไทย ปี 2555-2583

ด้านสังคม มาจากเงินอุดหนุนจากภาครัฐหรืองบประมาณร้อยละ 73.86 และหากรวมเงินสมทบที่มาจากรัฐ (government's contributions) จะมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 80.22 ของรายรับทั้งหมด สำหรับรายจ่ายของงบประมาณด้านสังคม พบว่า ร้อยละ 57.0 ของรายจ่ายทั้งหมด เป็นเงินทดแทนรายได้ (Income replacement) หรือเงินที่ส่งตรงไปให้แก่ผู้รับประโยชน์โดยตรง รองลงมาเป็นรายจ่ายสินค้าและบริการ โดยในช่วงปี 2564-2583 รายจ่ายของงบประมาณด้านสังคมจะเพิ่มขึ้น 1.61 เท่า จาก 1.16 ล้านล้านบาท ในปี 2564 เป็น 1.87 ล้านล้านบาท ในปี 2583 ซึ่งรายจ่ายเพื่อการเกษียณอายุและเสียชีวิตจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 41.0 ในปี 2564 เป็นร้อยละ 50.5 ในปี 2583 ขณะที่สัดส่วนของรายจ่ายเพื่อการศึกษาจะลดลง แม้ว่าในด้านมูลค่ารายจ่ายจะเพิ่มสูงขึ้นก็ตาม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) ส่งเสริมสวัสดิการในรูปแบบการร่วมจ่ายเงินสมทบให้มากขึ้น เพื่อลดภาระและสร้างความยั่งยืนทางการคลัง และเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและความรู้สึกในการเป็นเจ้าของให้แก่สมาชิก อาทิ 1) การสร้างแรงจูงใจผ่านระบบสิทธิประโยชน์ที่คุ้มค่า 2) การออกแบบสวัสดิการสำหรับกลุ่มคนจน/ผู้มีรายได้น้อย และ 3) การออกแบบกองทุนหลักของความเพียงพอและยั่งยืน

(2) นำข้อมูลงบประมาณด้านสังคมมาช่วยในการออกแบบการจัดสวัสดิการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาทิ การประเมินว่าโครงการ/มาตรการใดควรเป็นแบบถ้วนหน้าหรือแบบมุ่งเป้า เพื่อออกแบบฐานการคุ้มครองทางสังคมที่ครอบคลุมและเพียงพอ

รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทย ประจำปี 2565

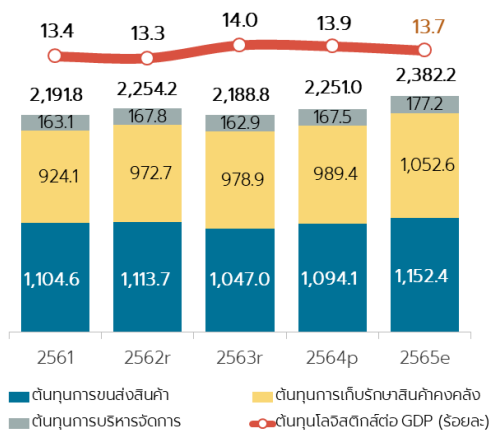
1 ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทย

ในปี 2565 ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยคาดว่าจะมีมูลค่ารวม 2,382.2 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 5.8 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.7 ต่อ GDP ประกอบด้วย ต้นทุนการขนส่งสินค้า ซึ่งเป็นองค์ประกอบใหญ่ที่สุดมีมูลค่า 1,152.4 พันล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.6 ต่อ GDP ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังมีมูลค่า 1,052.6 พันล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.1 ต่อ GDP และต้นทุนการบริหารจัดการมีมูลค่า 177.2 พันล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.0 ต่อ GDP

แนวโน้มสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ปี 2566

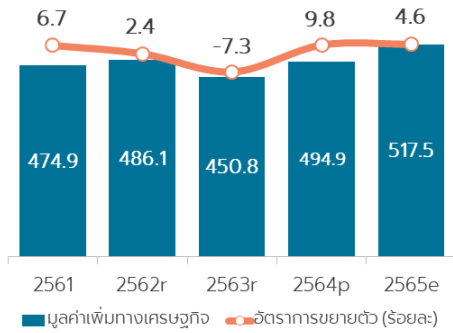
ช่วงครึ่งปีแรกของปี 2566 เศรษฐกิจภายในประเทศมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากการฟื้นตัวของภาคบริการและการท่องเที่ยว และการอุปโภคบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชน ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ดี โดยคาดการณ์ว่าในปี 2566 สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยจะอยู่ที่ร้อยละ 13.3-13.8 ต่อ GDP อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องประเมินปัจจัยเสี่ยงที่มีความไม่แน่นอนและอาจส่งผลกระทบต่อในอนาคต โดยเฉพาะราคาน้ำมันดิบตลาดโลกที่มีความผันผวนและอัตราค่าขนส่งของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก

ภาพที่ 1 ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทย

ที่มา : รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทย ประจำปี 2565

ภาพที่ 2 มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของธุรกิจโลจิสติกส์ (พันล้านบาท)

ที่มา : รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทย ประจำปี 2565

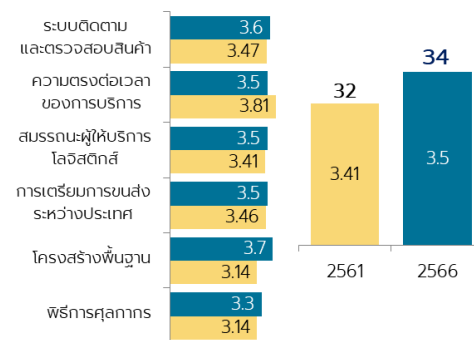
2 มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของธุรกิจโลจิสติกส์

ปี 2565 มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของธุรกิจให้บริการโลจิสติกส์มีแนวโน้มขยายตัวคาดว่าจะมีมูลค่า 517.5 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.6 เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการขยายตัวของ GDP และมูลค่าต้นทุนโลจิสติกส์

3 การจัดอันดับดัชนีวัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (LPI)

ผลการจัดอันดับดัชนีวัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (International Logistics Performance Index) ของ World Bank ในปี 2566 สิงคโปร์อยู่อันดับที่ 1 จากทั้งหมด 139 ประเทศทั่วโลก คะแนนรวม 4.3 คะแนน สำหรับประเทศไทยอยู่อันดับที่ 34 หรืออยู่อันดับที่ 9 ของภูมิภาคเอเชียร่วมกับบาห์เรน และกาตาร์ และอยู่อันดับที่ 3 ของภูมิภาคอาเซียนรองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย โดยมีคะแนนรวม 3.5 คะแนนซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 3.41 คะแนน ในปี 2561

ภาพที่ 3 ดัชนีวัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ของประเทศไทย

ที่มา : รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทย ประจำปี 2565

ข้อมูลจากรายงาน Connecting to Compete 2023 ธนาคารโลก

4 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยในระยะต่อไป

ควรให้ความสำคัญกับประเด็นความท้าทาย ดังนี้ (1) การเพิ่มสัดส่วนปริมาณการขนส่งทางราง โดยส่งเสริมภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งการเป็นผู้ให้บริการและร่วมกำหนดอัตราค่าบริการที่เหมาะสม เพื่อผลักดันให้เกิดการใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบรางเป็นโครงข่ายหลักในการขนส่งสินค้า โดยก่อสร้างรถไฟทางคู่และรถไฟสายใหม่ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และ (2) พัฒนาการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้า อาทิ การเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW และ ASW อย่างเต็มรูปแบบ และการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อจำกัดในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการกิจกรรมโลจิสติกส์ อาทิ Smart Warehouse เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบติดตามตรวจสอบสินค้า พร้อมทั้งยกระดับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์และส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมได้

QR CODE
รายงานโลจิสติกส์
ของประเทศไทย
ประจำปี 2565

โครงการศึกษาวิจัย

โครงการที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว

การศึกษาห่วงโซ่อุปทานภาคการผลิตและบริการในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่โดยรอบ

ที่มาและความสำคัญ

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน 10 แห่งที่เริ่มดำเนินการขับเคลื่อนมาตั้งแต่ปี 2558 ส่งผลให้มีการลงทุนของภาคเอกชนในพื้นที่รวมประมาณ 45,000 ล้านบาท โดยในการพัฒนาระยะต่อไปให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ส่งเสริมศักยภาพของพื้นที่ การสร้างมูลค่าเพิ่มในห่วงโซ่อุปทานของสินค้าและบริการและการสนับสนุนกิจกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่โดยรอบ รวมทั้งการเชื่อมโยงเข้ากับห่วงโซ่อุปทานในระดับภาค ประเทศและระหว่างประเทศ ดังนั้น สศช. จึงได้ดำเนินการศึกษาห่วงโซ่อุปทานภาคการผลิตและบริการในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่โดยรอบในช่วงเดือนกันยายน 2565–กันยายน 2566 เพื่อศึกษาภาพรวมของห่วงโซ่อุปทานในเขตฯ ตาก สงขลา สระแก้ว หนองคาย เชียงราย และกาญจนบุรี และพื้นที่โดยรอบทั้งในภาคการผลิตและบริการที่มีศักยภาพ

ผลการศึกษา

กรอบคลุมการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการ สถิตินำเข้า-ส่งออก และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) และข้อมูลที่ได้จากการประชุมภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ นำเสนอสถานการณ์ของจังหวัดและเขตฯ ชายแดน ถอดบทเรียนกรณีศึกษาในต่างประเทศ คัดเลือกสินค้าและบริการเป้าหมายของแต่ละเขตฯ เพื่อพัฒนาศึกษาเชิงลึกในการเพิ่มมูลค่าห่วงโซ่อุปทานโดยใช้เครื่องมือ อาทิ แบบจำลองอ้างอิงห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Operations Reference Model: SCOR) การประยุกต์แนวคิดกลุ่ม Boston Consulting Group (BCG Matrix) และการวิเคราะห์แบบ PEST Analysis ประกอบในการศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานของสินค้าและบริการที่มีศักยภาพ แผนปฏิบัติการและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สินค้าและบริการที่มีศักยภาพ

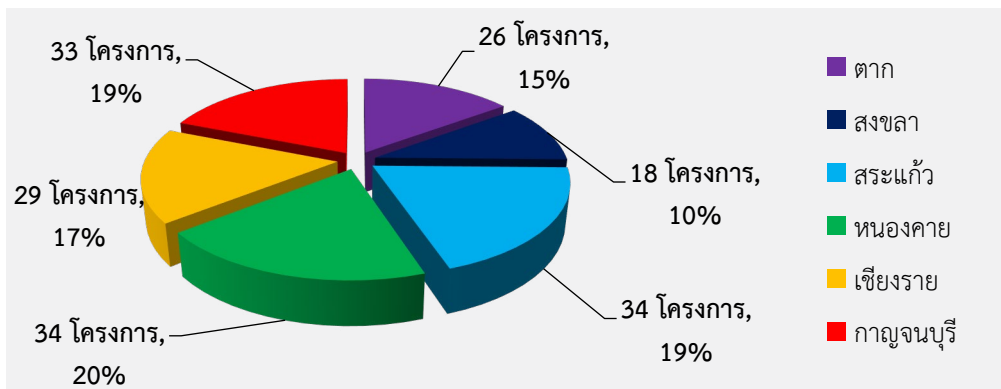
เขตฯ	สินค้า/บริการ		
ตาก	โคเนื้อ	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	โลจิสติกส์
สงขลา	ยางพารา	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	-
สระแก้ว	มันสำปะหลัง	อ้อย	สมุนไพร
หนองคาย	อ้อย	โลจิสติกส์	ข้าว
เชียงราย	กาแฟ	ชา	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและวัฒนธรรม
กาญจนบุรี	สิ่งทอ	อ้อย	การท่องเที่ยว

2. แผนปฏิบัติการรายพื้นที่ใน 6 เขตฯ รวมทั้งสิ้น 176 โครงการ โดยเป็นโครงการจำเป็นเร่งด่วนและส่งผลกระทบต่อการพัฒนา (Quick Win Projects) 34 โครงการ อาทิ โครงการปลูกสวนยางด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย โครงการกำหนดระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติและระบบตรวจสอบย้อนกลับ โครงการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรเพื่อให้ได้มาตรฐานสากล และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โครงการการจัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกชาคุณภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชาไทย และโครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

จำนวนโครงการแผนปฏิบัติการรายพื้นที่

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในภาพรวม

❖ **ภาคเกษตรกรรม** เช่น พัฒนาแรงงานภาคการเกษตรให้เป็น Smart Farmer ส่งเสริมการทำเกษตรมูลค่าสูงภายใต้ BCG Model พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

❖ **ภาคอุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน** เช่น ผลักดันสิทธิประโยชน์แบบ Double Incentives ปรับปรุงการผลิตภาคอุตสาหกรรมตามแนวทาง BCG ยกระดับศักยภาพแรงงานและพัฒนาทักษะฝีมือให้สอดคล้องกับกิจการเป้าหมาย สร้างสมดุลการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสร้างการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนกับพื้นที่เศรษฐกิจอื่น ๆ

❖ **ภาคบริการ** เช่น ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก พัฒนาภาคบริการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านโลจิสติกส์ พัฒนาระบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและวัฒนธรรมควบคู่ไปกับการท่องเที่ยววิถีชุมชน สร้างอัตลักษณ์ของการท่องเที่ยวในแต่ละเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม

การศึกษา เรื่อง ความไม่สอดคล้องของแรงงาน : ข้อจำกัด และความท้าทายต่อเศรษฐกิจไทย

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเผชิญกับข้อจำกัดทางด้านแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณจากการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ตั้งแต่ปี 2548 และมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ภายในปี 2566 สอดคล้องกับประชากรวัยแรงงานของไทยที่ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาในเชิงคุณภาพพบว่าผลิตภาพแรงงานลดลงจากผลกระทบของโควิด-19 และการฟื้นตัวยังเป็นไปอย่างล่าช้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้แนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลให้ความต้องการทักษะแรงงานเปลี่ยนแปลงไป ขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปียังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย ส่งผลให้ข้อจำกัดทางด้านแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพโดยเฉพาะผลิตภาพแรงงานที่อยู่ในระดับต่ำและปัญหาความไม่สอดคล้องของแรงงานถือเป็นประเด็นความท้าทายที่สำคัญต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ความไม่สอดคล้องของแรงงาน โดยมุ่งเน้นการศึกษาถึงความไม่สอดคล้องของแรงงานในแนวดิ่ง (Vertical Mismatch) อันเป็นผลมาจากแรงงานที่ใช้ทักษะที่ไม่ตรงกับระดับการศึกษา โดยใช้หลักการกำหนดระดับทักษะ (Skill Level) และโครงสร้างของการจัดประเภทอาชีพที่กำหนดไว้ในการจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากล (ISCO-2008) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) มาเปรียบเทียบกับระดับทักษะแรงงานที่ได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรของสถาบันการศึกษา ซึ่งถูกกำหนดขึ้นจากแนวคิดระดับการศึกษาตามมาตรฐานการจัดประเภทการศึกษา (ISCED-2011) ขององค์การเพื่อการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้นำมาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับระบบการศึกษาของประเทศไทย และใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรนับตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ของปี 2550 ถึงปี 2565 นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังวิเคราะห์ถึงความต้องการแรงงานส่วนเกินโดยอาศัยข้อมูลสถิติความต้องการแรงงาน จากกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

ผลการศึกษา

1. ในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา สัดส่วนแรงงานที่ทำงานตรงกับระดับการศึกษาเพิ่มมากขึ้น (Matched) และมีการทำงานที่สูงกว่าระดับการศึกษา (Undereducation) น้อยลง อย่างไรก็ตาม สัดส่วนแรงงานที่ทำงานต่ำกว่าระดับการศึกษา (Overeducation) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของระดับการศึกษาของคนไทยในช่วงที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานหลักที่เข้าสู่ตลาดแรงงานมีแนวโน้มที่จะทำงานที่ต่ำกว่าทักษะมากขึ้น โดยแนวโน้มดังกล่าวเกิดขึ้นในทุกสาขา

การผลิต โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ขณะที่สัดส่วนแรงงานที่ทำงานสูงกว่าระดับการศึกษา (Undereducation) ยังคงสูงมากในภาคเกษตรกรรม ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในเชิงพื้นที่พบว่า จังหวัดในภาคกลางโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมีสัดส่วนแรงงานที่ทำงานต่ำกว่าระดับศึกษาค่อนข้างมาก เช่นเดียวกับจังหวัดในภาคใต้ โดยเฉพาะในจังหวัดที่มีการพึ่งพิงภาคบริการเป็นหลัก ในขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตรมีแรงงานที่ทำงานสูงกว่าระดับการศึกษาในสัดส่วนที่มาก

2. ในช่วงภายหลังวิกฤตโควิด-19 ตลาดแรงงานมีแนวโน้มที่จะเผชิญกับความต้องการแรงงานส่วนเกินมากขึ้นเนื่องจากยังไม่สามารถบรรจุนงานได้ตรงตามความต้องการ โดยเฉพาะในภาคการผลิต ภาคการค้า และภาคการก่อสร้าง และหากพิจารณาตามระดับการศึกษาจะพบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการแรงงานในระดับอาชีวศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา

3. ระดับรายได้ของแรงงานที่ทำงานไม่ตรงกับระดับการศึกษาทั้งกลุ่มที่ทำงานต่ำกว่าระดับการศึกษาและทำงานสูงกว่าระดับการศึกษา มีแนวโน้มที่จะได้รับรายได้ต่ำกว่าแรงงานที่ทำงานตรงกับระดับการศึกษา และเมื่อพิจารณารายพื้นที่แต่ละจังหวัดพบว่าระดับการพัฒนาของจังหวัดมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของแรงงาน โดยจังหวัดที่มีระดับผลิตภัณฑ์มวลรวมในจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) สูงมีแนวโน้มที่จะมีแรงงานที่มีระดับการศึกษาสูงในสัดส่วนที่มากกว่าจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในจังหวัดต่ำกว่า ส่งผลให้จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในจังหวัดสูงมีสัดส่วนของแรงงานที่ทำงานต่ำกว่าระดับการศึกษาสูง (Overeducation) และผลการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติพบว่าความไม่สอดคล้องของแรงงานจะส่งผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรให้ความสำคัญกับ (1) การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานของภาคการผลิต (Demand driven) โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายในอนาคต (2) การยกระดับคุณภาพของสถาบันการศึกษาสายอาชีพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นทางเลือกให้กับนักเรียนนักศึกษาในการเลือกศึกษาในสิ่งที่ตนถนัดและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน (3) การสร้างแรงจูงใจให้กับแรงงานโดยการกำหนดค่าตอบแทนแรงงานในสาขาอาชีพและทักษะฝีมือที่ขาดแคลน/มีความต้องการของตลาดแรงงานให้สะท้อนความสามารถที่แท้จริง ซึ่งจะสามารถช่วยปรับทัศนคติของผู้ปกครองต่อการเรียนในสายอาชีพมากขึ้น (4) การเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับตลาดแรงงานและภาคการผลิต เพื่อส่งเสริมให้แรงงานในภาคและพื้นที่ซึ่งมีการจ้างงานแรงงานที่มีระดับการศึกษาไม่สอดคล้องกับทักษะในสัดส่วนที่มาก สามารถย้ายไปสู่ภาคส่วนรวมถึงพื้นที่ที่มีตำแหน่งงานที่สอดคล้องกับระดับการศึกษาของตนเอง และ (5) การส่งเสริมการปรับใช้ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit bank) ในสถาบันการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาสามารถสะสมความรู้ ประสบการณ์ และการอบรม เพื่อใช้ประกอบเป็นทุนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือเป็นใบรับประกันทักษะเพื่อให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจต่อคุณภาพของแรงงาน

การศึกษา เรื่อง แบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคเพื่อประเมินผลของนโยบายที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หลักการและเหตุผล

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการร่วมกับคณะกรรมการการกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (UNESCAP) และสำนักงานผู้ประสานงานแห่งสหประชาชาติ (Resident Coordinator Office in Thailand; RCO Thailand) ภายใต้การสนับสนุนของโครงการ Partnership for Action on Green Economy (PAGE) ในการพัฒนาแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคที่สามารถประเมินผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมจากหลายภาคส่วนทางเศรษฐกิจ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวเข้าด้วยกัน โดยพัฒนามาจากแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคระดับภูมิภาคของ UNESCAP ที่ประกอบด้วยประเทศต่าง ๆ จำนวน 46 ประเทศ ซึ่งได้พัฒนาขึ้นมาในช่วงหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อสนับสนุนการกำหนดมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจสำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก รวมถึงเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทุกมิติ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคของไทย ซึ่งสามารถใช้ในการศึกษาเพื่อประเมินผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของนโยบายต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ อาทิ การใช้กลไกกำหนดราคาคาร์บอน และมาตรการด้านเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน เป็นต้น

ผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่า การดำเนินนโยบายภาษีคาร์บอนควบคู่ไปกับการยกเลิกเงินอุดหนุนที่เกี่ยวข้องกับคาร์บอน จะช่วยให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกร้อยละ 30 ภายในปี 2573 และหลีกเลี่ยงการสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันที่เกิดจากโครงการกำหนดราคาคาร์บอนของสหภาพยุโรป ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าวโดยไม่มีมาตรการอื่นควบคู่ไปด้วยจะส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจจริงอย่างมีนัยสำคัญ โดยอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มที่จะปรับเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่เศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะลดลงในระยะสั้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินมาตรการดังกล่าวจะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับภาครัฐ จากภาษีที่เพิ่มขึ้น รวมถึงลดค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนซึ่งจะทำให้รัฐบาลสามารถเพิ่มค่าใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ ดังนั้น การดำเนินมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐบาลจึงต้องวางแผนไปถึงการนำเอารายได้ที่เพิ่มขึ้นของรัฐบาลมาดำเนินมาตรการเพื่อช่วยลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยแบบจำลองนี้มีการประเมินผลกระทบที่ได้จากการดำเนินมาตรการจากรายได้ของรัฐที่เพิ่มขึ้นโดยแบ่งออกตามประเภทการใช้จ่าย ประกอบด้วย (1) การใช้จ่ายเพื่อการคุ้มครองทางสังคม โดยมุ่งเน้นไปที่กลุ่มคนเปราะบางและผู้ที่มีรายได้น้อย ซึ่งจะเป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำและความยากจน เนื่องจากคนเหล่านี้ต้องแบกรับ

ภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น (2) การใช้จ่ายเพื่อการปกป้องสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันต่อปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต ตลอดจนลดมลพิษทางอากาศที่จะส่งผลดีต่อสุขภาพ และทำให้ผลิตภาพแรงงานเพิ่มสูงขึ้นในที่สุด (3) การใช้จ่ายในด้านสาธารณสุข ซึ่งจะเป็นกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะสั้น ผ่านการจัดหาสินค้าและบริการ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านสุขภาพ ส่วนในระยะยาวจะเป็นการเพิ่มผลิตภาพแรงงานในระยะต่อไป (4) การใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ซึ่งจะช่วยเพิ่มแนวโน้มการเติบโตด้านผลิตภาพการผลิตและลดความเหลื่อมล้ำในระยะต่อไป (5) การลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงาน จะช่วยลดปริมาณพลังงานที่ต้องใช้เพื่อการผลิตในแต่ละหน่วย ส่งผลให้ผลิตภาพการผลิตปรับเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดมลพิษซึ่งจะช่วยทำให้สุขภาพของประชาชนดีขึ้น และเพิ่มผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้จากการที่ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการดำเนินนโยบายเพื่อบรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจและประชาชน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการออกแบบมาตรการในการนำรายได้รัฐบาลที่เพิ่มขึ้นมาจัดสรรการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม เพื่อช่วยในการลดผลกระทบและยกระดับการพัฒนาประเทศต่อไป

โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนของประเทศไทย

ความเป็นมา

การพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนของประเทศไทย จำเป็นต้องศึกษาเชิงลึกและสำรวจข้อมูลสถานการณ์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์บริเวณพื้นที่ด่านชายแดนที่สำคัญและนำมากำหนดแนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาในแต่ละพื้นที่

วัตถุประสงค์

เพื่อสำรวจข้อมูล ข้อเท็จจริง ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดในการขนส่งสินค้าและการบริหารจัดการโลจิสติกส์บริเวณพื้นที่ชายแดนที่สำคัญของประเทศ และสถานการณ์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยเพื่อนบ้าน รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัย แนวโน้ม และบริบทการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อการขนส่งสินค้าและการบริหารจัดการโลจิสติกส์บริเวณพื้นที่ชายแดน และจัดทำแนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์บริเวณพื้นที่ด่านชายแดนสำคัญที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษา

การศึกษาฯ ได้จัดทำตัวชี้วัดดัชนีประสิทธิภาพการผ่านแดนและข้ามแดนของประเทศไทย (Border Performance Index: BPI) ของพื้นที่ภายใต้องค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์ 4 ด้าน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ และเจ้าของสินค้า โดยการศึกษาฯ ได้คัดเลือกพื้นที่ศึกษาโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น (Analytical Hierarchy Process: AHP) และได้พื้นที่จำนวน 9 พื้นที่ ประกอบด้วย เชียงของ แม่สาย หนองคาย นครพนม มุกดาหาร แม่สอด อรัญประเทศ สะเตา และปาดังเบซาร์ และดำเนินการสำรวจข้อมูลโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ การรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการประชุมระดมความคิดเห็นในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะได้ข้อมูลตัวชี้วัด BPI ทั้ง 4 ด้านของแต่ละพื้นที่ และแต่ละด้านจะแบ่งกลุ่มพื้นที่ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ Higher performer, Consistent performer และ Partial performer ทั้งนี้ ตัวชี้วัด BPI กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในช่วง 0-2 สามารถเปรียบเทียบการพัฒนาในเชิงพื้นที่ในแต่ละด้านและนำไปใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาในลักษณะเฉพาะหรือแบ่งปันข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาในพื้นที่อื่น ๆ (Knowledge Sharing) ระหว่างพื้นที่ การจัดทำข้อมูลตัวชี้วัด BPI จะดำเนินการต่อเนื่องทุก 2 ปี เพื่อใช้เป็นดัชนีติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพการค้าชายแดน รวมทั้งการสร้าง ความตระหนักรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกัน เพื่ออำนวยความสะดวกการผ่านแดน และข้ามแดนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

โครงการพัฒนาแบบจำลองการคำนวณต้นทุนโลจิสติกส์ ของประเทศไทยแบบล่วงหน้า (Predictive Model)

ความเป็นมา

การจัดทำข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เริ่มมาตั้งแต่ปี 2547 และได้ปรับปรุงนิยามและจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้การคำนวณมีความถูกต้องและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ยังคงมีข้อจำกัดด้านองค์ประกอบของตัวแปรที่ยังจำเป็นต้องพัฒนา ประกอบกับการประมาณการสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ของประเทศไทยในปัจจุบันใช้ข้อมูลทศนิยมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP เป็นตัวชี้วัดตาม (Lagging indicator) ดังนั้น จึงมีการพัฒนาแบบจำลองการคำนวณต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยแบบล่วงหน้าที่สามารถประมาณการข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันและสามารถประมาณการข้อมูลล่วงหน้า (Leading indicator) สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และประเมินผลแผนงานโครงการและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบาย และขับเคลื่อนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาแบบจำลองการคำนวณต้นทุนโลจิสติกส์แบบล่วงหน้า (Predictive Model) ที่มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย และเป็นไปตามมาตรฐานในระดับสากล และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนเชิงนโยบายและขับเคลื่อนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย

ความก้าวหน้าของการดำเนินการ

ปัจจุบันโครงการฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาคัดเลือกและพัฒนาแบบจำลองการคำนวณต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยแบบล่วงหน้า และคัดเลือกตัวแปรที่เหมาะสม สำหรับใช้เป็นชุดข้อมูลนำเข้าในการพัฒนาแบบจำลอง เพื่อให้ได้ตัวแบบที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับประเทศไทย และตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของแบบจำลองให้เป็นที่ยอมรับตามหลักวิชาการ รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลการนำเข้าและแสดงผลข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยแบบล่วงหน้าในระบบฐานข้อมูลด้านโลจิสติกส์ของ สศข. โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำรายงานการศึกษาขั้นกลาง (Interim Report) เพื่อพิจารณาข้อมูลและแบบจำลองที่เหมาะสม รวมทั้งลงพื้นที่เพื่อจัดประชุมกลุ่มย่อยและสำรวจพื้นที่ที่มีโครงการพัฒนาที่สำคัญ ซึ่งคาดว่าโครงการฯ จะแล้วเสร็จในเดือนมิถุนายน 2567

โครงการพัฒนาแบบจำลองเชิงพื้นที่เพื่อคาดการณ์ ผลตอบแทนเศรษฐกิจเชิงกว้างจากการลงทุนโครงสร้าง พื้นฐาน (Spatial Model Development for Forecasting Wider Economic Benefits from Infrastructure)

วัตถุประสงค์

(1) เพื่อพัฒนาแบบจำลองด้านคมนาคมและขนส่งระดับประเทศเชิงพื้นที่ (Spatial National Transport Model) เพื่อใช้ในการประมาณการปริมาณความต้องการเดินทาง และการขนส่งสินค้า (2) เพื่อพัฒนาแบบจำลองที่ใช้ในการคาดการณ์ผลตอบแทนเศรษฐกิจเชิงกว้างจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม (3) เพื่อให้การออกแบบนโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระดับพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประโยชน์สูงสุดทางเศรษฐกิจ และ (4) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มพูนทักษะใน ด้านการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบจำลอง ด้านคมนาคมและขนส่งระดับประเทศเชิงพื้นที่ และการประมาณผลตอบแทนเศรษฐกิจ เชิงกว้างจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานให้กับเจ้าหน้าที่ของ สศช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาเบื้องต้น

ที่ปรึกษาอยู่ระหว่างการจัดทำรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 1 (progress report) โดยได้ดำเนินการศึกษา ทบทวน รวบรวมปัญหาและข้อจำกัดของแบบจำลองด้านคมนาคมฯ ของหน่วยงานภาครัฐทั้งที่ใช้มาแล้วและอยู่ระหว่างการพัฒนา ได้แก่ แบบจำลองการขนส่ง และจราจรระดับประเทศ (National Model: NAM) ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ทบทวนทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเชิงกว้างของโครงการ ลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม เพื่อนำเสนอแนวคิด หลักการและเปรียบเทียบ การพัฒนาแบบจำลองเศรษฐกิจเชิงกว้างฯ อาทิ การวิเคราะห์ผลกระทบจากการลงทุนใน โครงสร้างพื้นฐานที่มีต่อเศรษฐกิจมหภาคตามแบบจำลองความยืดหยุ่นตามโครงสร้าง Spatial Computable General Equilibrium และการพัฒนาพื้นที่ตามแนวคิด Transit Oriented Development เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการบริหารจัดการโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการศึกษาระบบการพัฒนาและบริหารจัดการฐานข้อมูลเพื่อการเตือนภัยและวางแผนเชิงนโยบายในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

ความเป็นมา

ปัจจุบัน การจัดทำแผนการพัฒนาต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญกับฐานข้อมูลมิติเชิงพื้นที่ ควบคู่ไปกับฐานข้อมูลประเทศในภาพรวม โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน ที่เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากพื้นที่อื่นของประเทศ ทั้งสภาพภูมิประเทศ สภาพเศรษฐกิจ และปัญหาความมั่นคงบริเวณดังกล่าว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และภาพรวมของประเทศ ซึ่งวิธีการจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถสะท้อนการดำเนินงานและไม่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ประเมินแนวโน้มสถานการณ์เพื่อการเตือนภัยเมื่อถึงภาวะวิกฤติต่าง ๆ ได้อย่างบูรณาการและวางแผนในเชิงนโยบายได้ครบถ้วน สดข. ซึ่งมีภารกิจในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงเห็นความสำคัญของการศึกษาและจัดทำระบบการพัฒนาและบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการเตือนภัยและวางแผนเชิงนโยบาย โดยเก็บข้อมูล จัดประเภทข้อมูล และศึกษาความสอดคล้อง ความเชื่อมโยง และการส่งผลกระทบระหว่างข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยวิกฤติความยากจนของประชาชนชายแดนในพื้นที่เป้าหมาย โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ ครบถ้วน ทันสมัย และรวดเร็ว พร้อมใช้งานได้ทันที สามารถตอบสนองต่อการดำเนินงานในทุกระดับและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำระบบการพัฒนาและบริหารจัดการฐานข้อมูล และจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ประมวลผลเชิงวิชาการให้มีมาตรฐาน สามารถนำมาประเมินผลกระทบและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ และนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนและเตือนภัยที่มีแนวโน้มจะกระทบต่อการพัฒนาในมิติความยากจนบริเวณชายแดน ที่อาจเกิดขึ้นในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย

ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

ที่ปรึกษาได้ส่งรายงานการเริ่มงาน (Inception Report) ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย การทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจและสังคมในสถานการณ์ความยากจนของประชาชนชายแดน ผลการลงพื้นที่จังหวัดเป้าหมายเบื้องต้นในการหารือในประเด็นการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยวิกฤติความยากจนของประชาชนชายแดนในพื้นที่เป้าหมาย ประกอบด้วย ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจและสังคมในสถานการณ์ความยากจนของประชาชนชายแดน และสัญญาณเตือนภัยวิกฤติความยากจนของประชาชนชายแดนที่มีการพยากรณ์ล่วงหน้า พร้อมทั้งการจัดประเภทของข้อมูล และศึกษาความสอดคล้อง ความเชื่อมโยง และการส่งผลกระทบระหว่างข้อมูล เพื่อตอบสนองการแก้ปัญหาความยากจนที่ส่งผลในมหุทธตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ที่เกี่ยวข้อง และแนวโน้มของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

โครงการการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ สำหรับแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2564 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดให้มี SEA และแผนแม่บทต่าง ๆ โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่ง สศช. ได้รับจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์สำหรับแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี จำนวน 28,227,800 บาท มีระยะเวลาดำเนินงาน 18 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2566–มิถุนายน 2567 โดยได้จ้างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นที่ปรึกษา ซึ่งได้กำหนดให้มีรับฟังความคิดเห็นอย่างเป็นทางการไม่น้อยกว่า 40 เวที นอกจากนี้ด้วยเป็นการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ในพื้นที่ที่มีความท้าทายสูง จึงให้มีการรับฟังความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการเพิ่มเติมด้วยเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมและให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องเข้าใจหลักการและการดำเนินงานที่ตรงกัน ก่อนที่จะมีการรับฟังความคิดเห็นอย่างเป็นทางการต่อไป

ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

1. จัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นอย่างเป็นทางการ จำนวน 14 เวที ผู้เข้าร่วมทั้งสิ้นจำนวน 1,517 คน แบ่งเป็นจังหวัดสงขลา จำนวน 8 เวที รวม 1,154 คน และจังหวัดปัตตานี จำนวน 6 เวที รวม 363 คน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้แทนของหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาและองค์กรทางวิชาการ ภาคประชาชน และชุมชน ภาคประชาสังคม หน่วยงานภาคเอกชนและผู้ประกอบการ สื่อมวลชนทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และผู้นำทางศาสนา เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในพื้นที่

2. การจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการ (เวทีนวด) ร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน จำนวน 10 เวที ผู้เข้าร่วมทั้งสิ้นจำนวน 560 คน แบ่งเป็นจังหวัดสงขลา จำนวน 5 เวที รวม 517 คน และจังหวัดปัตตานี จำนวน 5 เวที รวม 43 คน เพื่อทำความเข้าใจโครงการฯ โดยเฉพาะกระบวนการจัดทำแผนแม่บทด้วย SEA รวมทั้งหารือและเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมระดมความคิดเห็นอย่างเป็นทางการในแต่ละครั้ง

ผลจากการระดมความคิดเห็นทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่ปรึกษา ได้นำมาประกอบการวิเคราะห์การจัดทำ SEA ในส่วนของการกำหนดขอบเขต ตั้งแต่การกำหนดกรอบอ้างอิงเชิงยุทธศาสตร์ การจัดทำแผนการสื่อสารและการมีส่วนร่วม การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพของพื้นที่ การกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การระบุประเด็นยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และการกำหนดตัวชี้วัด รวมทั้ง นำมาประกอบการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี ส่วนของการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต การกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การกำหนดประเด็นพัฒนา และการกำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

โครงการศึกษาสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำภารกิจบริการสาธารณะและการจัดหาแหล่งรายได้ให้แก่ท้องถิ่นในบริบทใหม่

วัตถุประสงค์

(1) เพื่อศึกษาสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการกิจและจัดบริการสาธารณะ ที่ต้องการการจัดการแบบเบ็ดเสร็จในพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการมากขึ้น (2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดบริการสาธารณะและการพัฒนาจัดหาและวิธีการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยรูปแบบวิธีการใหม่ที่มีความสอดคล้องกับภารกิจและขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท (3) เพื่อศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์แนวทางการประสานและบูรณาการแผนในระดับต่าง ๆ ทั้งแผนของส่วนราชการ แผนพัฒนาจังหวัด รวมถึงแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่ (Area-Based Development) และ (4) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอบเขตการดำเนินงาน

ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการประสานและบูรณาการแผนในระดับต่าง ๆ ทั้งแผนของส่วนราชการ แผนพัฒนาจังหวัด รวมถึงแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่ (Area-Based Development) เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน

ศึกษาและวิเคราะห์แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทต้องดำเนินการ ผลการกระจายอำนาจในระยะที่ผ่านมา ความคืบหน้าในการถ่ายโอนภารกิจในปัจจุบัน รวมทั้งผลการดำเนินงานในปัจจุบัน พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ศึกษาและวิเคราะห์บริบทใหม่ที่มีผลต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องครอบคลุมมิติต่าง ๆ อย่างครบถ้วน อาทิ สภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป แนวโน้มความต้องการบริการสาธารณะรูปแบบใหม่ของประชาชนในพื้นที่ บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะเปรียบเทียบกับระหว่างก่อนและหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ศึกษาและวิเคราะห์ความสามารถและสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะที่สำคัญในปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินการ ที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์บทบาทและภารกิจรวมทั้งแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะและการสร้างความยั่งยืนการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทใหม่ และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการจัดหาแหล่งรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทใหม่ โดยการศึกษาแนวทางการพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการลงพื้นที่ สัมภาษณ์ และถอดบทเรียนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดบริการสาธารณะรูปแบบใหม่ หรือมีการจัดหารายได้รูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนารายได้หรือแสวงหารายได้ใหม่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทโดยต้องเป็นแนวทางที่เหมาะสม มีความเป็นไปได้ สอดคล้องกับบริบทใหม่และสภาพแวดล้อมของพื้นที่

ภารกิจพิเศษ

โครงการทุนการศึกษาพระราชทานมูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริ ให้ดำเนิน “โครงการทุนการศึกษาพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร” เมื่อปี 2552 ทรงให้นำพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์และเงินบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามพระราชปณิธานที่มุ่งสร้างโอกาสแก่เยาวชนไทยที่ประพฤติดี มีความสามารถในการศึกษา ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มั่นคง ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อเนื่องจนสำเร็จปริญญาตรี ต่อมาในปี 2553 ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้ง “มูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร” เรียกโดยย่อว่า ม.ท.ศ. ทรงเป็นองค์ประธานกรรมการ ทรงนำโครงการทุนการศึกษาพระราชทาน มาอยู่ภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิฯ ให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืน มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานหลักปฏิบัติหน้าที่ ฝ่ายเลขานุการโครงการฯ โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานเกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (มพพ.) ขับเคลื่อนดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี

นับตั้งแต่ปี 2552-2565 มีนักเรียนได้รับทุนพระราชทานไปแล้ว 14 รุ่น รวมทั้งสิ้น 2,240 ราย เงินทุนพระราชทาน จำนวน 701 ล้านบาท โดยแต่ละปี การดำเนินการกระบวนการคัดเลือก คัดสรรนักเรียนผู้รับทุนฯ ม.ท.ศ. รุ่นใหม่ เป็นความร่วมมือของคณะกรรมการระดับจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อนำผลมากลั่นกรองร่วมกัน ในระดับภาคการศึกษาตามหลักเกณฑ์ของ ม.ท.ศ. จากนั้น นำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการขับเคลื่อนงาน ม.ท.ศ. เพื่อกลั่นกรองในขั้นสุดท้าย และนำเสนอคณะกรรมการ ม.ท.ศ. พิจารณานุมัติ

รายชื่อนักเรียนผู้รับทุนพระราชทาน รุ่นใหม่ในแต่ละปี การดำเนินงานในปี 2566 สศช. ในฐานะหน่วยงานแกนกลาง และหน่วยงานเกี่ยวข้องร่วมสนับสนุนกระบวนการคัดเลือกนักเรียนทุนฯ รุ่นที่ 15 อย่างรอบคอบและเป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด และกรรมการ ม.ท.ศ. มีมติเห็นชอบรายชื่อนักเรียนผู้ผ่านการคัดเลือกจากทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 171 ราย และประสานนำความกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยทรงพระราชทาน พระบรมราชานุมัติ และโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะกรรมการ ม.ท.ศ. ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด นำคณะนักเรียนเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานทุนฯ เป็นนักเรียนทุนพระราชทาน ม.ท.ศ. รุ่นที่ 15 ในวันพฤหัสบดีที่ 28 ธันวาคม 2566 ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา

การติดตาม ดูแล และพัฒนาศักยภาพนักเรียนทุนฯ ม.ท.ศ. ในปี 2566 สศช. มีการติดตามดูแลทั้งด้านผลการเรียน ความประพฤติ และการใช้จ่ายเงินทุนพระราชทานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสนอคณะอนุกรรมการฯ และคณะกรรมการ ม.ท.ศ. รับทราบและพิจารณาในการต่าง ๆ โดยร่วมกับหน่วยงานด้านการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้าง

โอกาสในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งในปีนี้ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพให้คณะนักเรียนทุนฯ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รุ่นที่ 13-14 ในช่วงปิดภาคเรียนจำนวน 2 ครั้ง เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ เตรียมความพร้อมเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ทั้งการติววิชาการและแนะแนวการศึกษาต่อ และเรียนรู้ประวัติศาสตร์นอกระบบที่รวมทั้งการฝึกอบรมที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และเรียนรู้ที่ศูนย์ฝึกโรงเรียนจิตอาสา 904 (บางเขน) เพื่อบ่มเพาะทัศนคติที่ถูกต้องดีงาม สร้างความสามัคคี มีวินัย คุณธรรม

จริยธรรม และเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตทักษะอาชีพ เต็มที่เป็นพลเมืองดี อีกทั้งยังนำนักเรียนทุนฯ เฝ้าฯ รับเสด็จในพระราชพิธีต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และทำกิจกรรมจิตอาสาภายใต้โครงการทุนฯ ม.ท.ศ. รวมทั้ง การร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอก อาทิ การออกหน่วยบริการทางการแพทย์ให้กับประชาชนที่โรงพยาบาลต่าง ๆ ในภูมิภาค ร่วมกับสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์และโรงพยาบาลรามาธิบดี การออกหน่วยโครงการสืบสานพระราชปณิธาน (คสป.) โดยสำนักงานองคมนตรี มอบสิ่งของพระราชทานทานให้กับประชาชนเพื่อบ่มเพาะการมีจิตอาสาทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่บ่มเพาะให้นักเรียนทุนฯ ล้วนมีความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ พร้อมทำประโยชน์ช่วยเหลือส่วนรวมและประเทศชาติ

นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2558-2565 มีนักเรียนทุนฯ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีไปแล้ว 8 รุ่น รวมทั้งสิ้น 909 ราย โดยร้อยละ 79 มีงานทำแล้ว ทำงานในภาครัฐและภาคเอกชนในสัดส่วนพอ ๆ กัน ประมาณร้อยละ 45 ที่สำคัญ มีร้อยละ 65 ที่กลับไปทำงานในภูมิภาคเดียวกับที่รับทุน และร้อยละ 33 คืนถิ่นไปทำงานในจังหวัด-ภูมิภาคที่รับทุน สอดคล้องตามเป้าหมายและเจตนารมณ์ของโครงการทุนฯ ม.ท.ศ. นอกจากนั้น ตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นมา ได้มีการคัดเลือก คัดสรร นักเรียนทุนฯ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

มีศักยภาพด้านการเรียน มีทัศนคติที่ถูกต้องดีงาม “รับทุนเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก” ที่สำนักงาน ก.พ. ทูลเกล้าถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยคณะกรรมการทุนเฉลิมพระเกียรติฯ ภายใต้คณะกรรมการ ม.ท.ศ. ซึ่ง สศช. และ สำนักงาน ก.พ. ร่วมทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการคัดเลือก คัดสรร ผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม รับทุนฯ ปีละ 10 ทุน โดยในปี 2566 ได้คัดเลือกผู้รับทุนฯ รุ่นที่ 3 เข้าบรรจุรับราชการในหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อเดือนตุลาคม 2566 และจะมีการติดตามการปฏิบัติงานและการเตรียมพร้อมเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาโททั้งในและต่างประเทศ และกลับมาทำงานเพื่อประเทศชาติเป็นบุคลากรที่มีศักยภาพในหน่วยราชการต่อไป โดย สศช. ได้มีการจัดทำสื่อ บอร์ดนิทรรศการโครงการทุนฯ ม.ท.ศ. เพื่อประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะ รวมทั้งสนับสนุน ข้อมูลแก่หน่วยงานและสื่อมวลชน ในการเผยแพร่การดำเนินงานโครงการทุนฯ ม.ท.ศ. อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ในปี 2567 จะเป็นปีมหามงคลด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ 72 พรรษา โครงการทุนการศึกษาพระราชทาน ม.ท.ศ. และเหล่านักเรียนทุนฯ จะเตรียมกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง แสดงถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงให้กำเนิดมูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทาน ม.ท.ศ. เพื่อสร้างโอกาสและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนไทย ให้มีศักยภาพ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสาขาต่าง ๆ นำความรู้กลับไปทำงานช่วยเหลือชุมชน สังคม ให้มีความเจริญมั่นคง ตามพระราชปณิธาน สืบสาน รักษา และต่อยอด สืบไป

โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค กรุงเทพมหานคร–UNDP (Bangkok–UNDP Regional Innovation Center: RIC)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ได้ดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค กรุงเทพมหานคร–UNDP (Bangkok–UNDP Regional Innovation Center: RIC) หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (Thailand Policy Lab: TPLab) ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2563 มาอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินการที่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์จากภาคีเครือข่ายของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคประชาชน โดยการทำงานของ TPLab ครอบคลุมทั้งการสำรวจ พัฒนา และทดลองชุดแนวทางการแก้ปัญหาในรูปแบบใหม่ การยกระดับขีดความสามารถให้กับบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งระดับพื้นที่และระดับประเทศ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายของชุมชนนวัตกรรมที่จะช่วยพัฒนากระบวนการนโยบายสาธารณะ และต่อยอดไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงนโยบาย (Policy Innovation) ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ และสามารถรับมือกับความท้าทายในปัจจุบันและอนาคตได้

ทั้งนี้ในส่วนของผลการดำเนินโครงการฯ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ต.ค. 2565-ก.ย. 2566) ตามแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ สศช. และ UNDP ได้ร่วมกันขับเคลื่อนโครงการความร่วมมือฯ ภายใต้กรอบการดำเนินงานโครงการฯ 3 เสาหลัก ประกอบด้วย เสาหลักที่ 1 การพัฒนากระบวนการและพื้นที่เพื่อการพัฒนานวัตกรรมเชิงนโยบาย (Policy Innovation Exploration and Experimentation) เสาหลักที่ 2 การยกระดับขีดความสามารถของผู้จัดทำนโยบาย (Capacity Building on Policy Innovation) และ เสาหลักที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและผู้จัดทำนโยบาย (Community of Innovators) โดยมีความก้าวหน้าการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1. เสาหลักที่ 1 การพัฒนากระบวนการและพื้นที่เพื่อการพัฒนาวัตกรรมเชิงนโยบาย (Policy Innovation Exploration and Experimentation): เพื่อสร้างพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาและทดลองนวัตกรรมเชิงนโยบาย ดำเนินการดังนี้

1.1 การศึกษาแนวทางการเพิ่มสัดส่วนของประชากรวัยเยาว์ที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งเป็นการต่อยอดเพื่อประยุกต์ใช้องค์ความรู้จากการอบรมใช้กระบวนการออกแบบเชิงระบบและการวิเคราะห์ส่วนประกอบ (System and Portfolio Approach) ในกระบวนการจัดทำนโยบายสาธารณะ โดยความร่วมมือกับ Chôra Foundation เมื่อเดือน ส.ค.-พ.ย. 2565 ที่ผ่านมา ควบคู่กับการทดลองใช้กระบวนการนโยบายสาธารณะ 8 ขั้นตอน (Public Policy Process Reimagined 8 elements in action) ในประเด็นด้านประชากรของประเทศไทย เพื่อศึกษาแนวทางต่าง ๆ ที่สามารถแก้ไขปัญหามีความซับซ้อนและออกแบบนวัตกรรมเชิงนโยบายที่จะช่วย “เพิ่มสัดส่วนของประชากรวัยเยาว์ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ” ในระยะแรกของการดำเนินงาน TPLab ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Social listening) รูปแบบใหม่ ที่สามารถเชื่อมโยงให้เห็นถึงปัญหาและความต้องการต่าง ๆ เมื่อประชาชนตัดสินใจมีครอบครัว หรือมีลูก เช่น การจัดนิทรรศการศาลเจ้าฟัง-หวัง-ทำในงาน Bangkok Design Week ในช่วงเดือน ก.พ. 2566 ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกได้กว่า 700 ตัวอย่าง และกิจกรรมการสำรวจนิยามครอบครัวผ่านรสชาติไอศกรีม (Diversity Café) ในช่วงเดือน มิ.ย. 2566 ณ สยามเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกได้ 928 ตัวอย่าง นอกจากนี้การดำเนินงานในระยะต่อไป จะมุ่งเน้นการศึกษาเพิ่มเติม และออกแบบนวัตกรรมเชิงนโยบายที่จะสามารถลดความซับซ้อนต่าง ๆ ในการเพิ่มจำนวนประชากรของประเทศไทย

1.2 การใช้เครื่องมือนวัตกรรมเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการออกแบบนโยบายและบริการสุขภาพ โดยร่วมมือกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และศูนย์บริการวิจัยและออกแบบ (Redek) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ “การออกแบบบริการและนโยบายสุขภาพ ภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (Health Service Design Thinking Workshop)” ในช่วง มิ.ย. 2566 ณ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดราชบุรี เพื่อใช้เครื่องมือเชิงนวัตกรรม อาทิ การคาดการณ์อนาคต (Strategic Foresight) การรับฟังทางสังคม (Social Listening) และการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละพื้นที่ร่วมกันออกแบบข้อเสนอเชิงนโยบายต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับระบบประกันสุขภาพของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและให้ประชาชนทั่วไป รวมถึงกลุ่มผู้เปราะบางการเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม ทัวถึง และเท่าเทียม ภายใต้การจัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566–2570

2. เสาหลักที่ 2 การยกระดับขีดความสามารถของผู้จัดทำนโยบาย (Capacity Building on Policy Innovation): เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การใช้เครื่องมือการพัฒนานโยบายใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายผลให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศได้อย่างยั่งยืน ดำเนินการดังนี้

2.1 การอบรมเพื่อยกระดับศักยภาพของผู้วางแผนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ การอบรมเครื่องมือการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) โดยความร่วมมือกับ Civil Service College International (Singapore) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐของไทย จำนวน 2 รุ่น ในช่วงเดือน ต.ค. 2565 ได้เรียนรู้และทำความเข้าใจ และสร้างทักษะที่จำเป็นในการออกแบบนโยบายเพื่อพัฒนาการบริการสาธารณะตามพันธกิจของแต่ละองค์กรได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบมากขึ้น และการอบรมเครื่องมือการคาดการณ์อนาคตสำหรับการออกแบบ นโยบายและยุทธศาสตร์ (Foresight in Policymaking Master-class) ในช่วงเดือนมกราคม 2566 โดยความร่วมมือกับ Lee Kuan Yew School of Public Policy (LKYSPP), National University of Singapore เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้ศึกษาและทำความเข้าใจแนวคิดและวิธีการประยุกต์ใช้เครื่องมือเพื่อกวาดจับสัญญาณอนาคตและแรงขับเคลื่อนต่าง ๆ ที่จะช่วยจำลองภาพอนาคตในการวางแผนนโยบายของประเทศไทย

2.2 การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเชิงนโยบายให้เป็นที่รู้จักในภาคการศึกษา โดยการให้ความรู้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท รวมทั้งทดลองกระบวนการที่ใช้เครื่องมือนวัตกรรมเชิงนโยบายประยุกต์ ได้แก่ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น

2.3 การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ ร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำนวัตกรรมเชิงนโยบายไปประยุกต์ใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป อาทิ หลักสูตรปริญญาตรี วิชา Integrated Policy Making and Practice คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี 2566, หลักสูตรโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) รุ่นที่ 16 โดยความร่วมมือกับสำนักงาน ก.พ.ร. และหลักสูตรวิชานโยบายสาธารณะเบื้องต้น ร่วมกับวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. เสาหลักที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและผู้จัดทำนโยบาย (Community of Innovators): มุ่งเน้นการพัฒนาเครือข่ายผู้จัดทำนโยบายทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างสรรค์แนวทางการแก้ไขปัญหา/พัฒนานโยบายสาธารณะแห่งอนาคตผ่านการใช้นวัตกรรมที่หลากหลายและเหมาะสม ดำเนินการดังนี้

3.1 งานเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านนวัตกรรมเชิงนโยบาย (Policy Innovation Exchange: PIX) ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 20-21 ต.ค. 2565 ภายใต้หัวข้อ “คิดนโยบายแนวใหม่ ในโลกที่ซับซ้อน: แนวคิดเชิงระบบ และประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Reimagine Policymaking: Systems Approach and People-Centered Design)” มีผู้เข้าร่วมภายในงานกว่า 500 คน และผ่านทางระบบออนไลน์ มากกว่า 3,000 คน ตลอดงานเสวนาฯ ทั้ง 2 วัน มีหัวข้อการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการคิดนโยบายแนวใหม่

เพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่หลากหลายของประเทศต่าง ๆ โดยผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันต่าง ๆ อาทิ Melbourne School of Design, UNDP, Chora Foundation, สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร รัฐบาลอิสราเอล และรัฐบาลไอร์แลนด์

3.2 การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเชิงนโยบาย ผ่านกิจกรรมเส้นทางสานฝันนโยบาย (Policy Innovation Journey: PIJ) ให้กับผู้กำหนดนโยบายระดับจังหวัด ท้องถิ่น และชุมชน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้ทดลองใช้เครื่องมือเชิงนวัตกรรมเพื่อออกแบบแนวทางในการปฏิบัติงานด้านนโยบายร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน ซึ่งในเดือน ก.พ. 2566 ได้จัดกิจกรรมขึ้นในจังหวัดสระบุรี และในเดือน ก.ย. 2566 จัดขึ้น ณ จังหวัดขอนแก่น

3.3 การพัฒนาแพลตฟอร์มนวัตกรรมเชิงนโยบาย (Virtual Policy Innovation Platform) เพื่อเป็นเครื่องมือแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และช่องทางสื่อสารที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการออกแบบนโยบายสาธารณะ

การดำเนินงานของ TPLab ในระยะต่อไป TPLab จะให้ความสำคัญการดำเนินงานต่าง ๆ ควบคู่กับการพัฒนาและทดลองใช้กระบวนการนโยบายสาธารณะ 8 ขั้นตอน (Public Policy Process Reimagined 8 elements in action) ที่มีหลักการสำคัญในการดำเนินงาน ได้แก่ การคิดเชิงระบบ (System thinking) การยึดหลักคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (Human-centric approach) การมีส่วนร่วมแบบองค์รวม (Inclusive participation) การมุ่งเน้นการปฏิบัติ (Action-oriented) และการมุ่งเน้นการเรียนรู้ (learning-oriented) รวมทั้งการถอดบทเรียนนวัตกรรมเชิงนโยบายที่เกิดขึ้น เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นคู่มือที่สามารถส่งต่อองค์ความรู้และให้คำแนะนำในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเชิงของหน่วยงานต่าง ๆ ได้

โครงการความร่วมมือแห่งสหประชาชาติเพื่อปฏิบัติการเศรษฐกิจสีเขียวแห่งชาติ (United Nations Partnership for Action on Green Economy: PAGE)

สศช. ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ดำเนินโครงการ PAGE ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นโครงการระดับโลกที่ได้รับความเห็นชอบจากประเทศที่เข้าร่วมประชุมสหประชาชาติที่กรุงริโอ เดอจาเนโร เมื่อปี ค.ศ.2013 ร่วมกับหน่วยงานภายใต้องค์การสหประชาชาติ ได้แก่ (1) United Nations Environment Programme; UNEP (2) International Labour Organization; ILO (3) United Nations Development Programme; UNDP (4) United Nations Industrial Development Organization; UNIDO และ (5) United Nations Institute for Training and Research; UNITAR เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินการด้านเศรษฐกิจสีเขียวอย่างบูรณาการ (Inclusive Green Economy) เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างความเท่าเทียมเสมอภาคกันในสังคมสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงานในปี 2566 ภายหลังจากการเปิดโครงการฯ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565

1. วันที่ 18 พฤษภาคม 2566 มีคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ Partnership for Action on Green Economy (PAGE) ที่ 001/2566 แต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน 3 คณะ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ PAGE ให้เป็นไปอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย (1) คณะอนุกรรมการศึกษากลไกการจัดการปล่อยคาร์บอน (2) คณะอนุกรรมการส่งเสริมศักยภาพด้าน Bio-Circular-Green (BCG) Economy ในภาคเกษตร และ (3) คณะอนุกรรมการพัฒนากลไกด้านการเงินเพื่อการจัดการขยะชุมชนอย่างยั่งยืน

2. ในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ Partnership for Action on Green Economy (PAGE) เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 พิจารณาเห็นชอบกรอบแผนดำเนินงานโครงการปี 2566-2567 ดังนี้

2.1 การศึกษาการจัดทำระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคบังคับ (Emissions Trading Scheme : ETS) เพื่อสนับสนุนนโยบายลดคาร์บอน/NDC/เป้าหมายภูมิอากาศของประเทศไทย (ต่อเนื่อง) โดย (1) วิเคราะห์ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์แบบจุลภาค ใช้ข้อมูลรายภาคเศรษฐกิจ ที่ได้จากกิจกรรมเพื่อระบุผลกระทบในบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเสริมสร้างความพร้อมของการบังคับใช้ ETS ในรายการที่มีความสำคัญก่อน (UNDP) (2) ด้านงานสีเขียว การนำนโยบายมาสู่ภาคปฏิบัติ (ILO) (3) วิเคราะห์แนวคิด รวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและหลักการออกแบบของ ETS/จัดทำรายงานสั้น รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ ETS และการซื้อขายคาร์บอนทั่วโลกที่มีอยู่ในปัจจุบัน (UNEP)

2.2 กิจกรรมส่งเสริมศักยภาพเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถที่จำเป็นในระดับชาติด้านเศรษฐกิจสีเขียวภายใต้ PAGE โดย (1) การจัดฝึกอบรม ETS ต่อเนื่อง (UNITAR) (2) การจัดฝึกอบรม โมเดลเศรษฐกิจ BCG ในภาคเกษตรต่อเนื่อง (UNIDO) (3) การให้ความรู้และการสื่อสารเพื่อสร้างการตระหนักรู้ ความเข้าใจ การเข้าถึงและประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวแบบองค์รวม (Integrated Green Economy: IGE) (4) การสื่อสารบน PAGE Thailand กิจกรรมและการสนับสนุนสำนักงาน (UNIDO)

3. วันที่ 25 กันยายน-13 ตุลาคม 2566 จัดอบรมระยะสั้นหลักสูตร Global Academy on the Green Economy ในรูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online) ระหว่างวันที่ 25 กันยายน-6 ตุลาคม 2566 และจัดฝึกอบรม ณ ประเทศอิตาลี ระหว่างวันที่ 9-13 ตุลาคม 2566

4. วันที่ 2-4 ตุลาคม 2566 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง Macroeconomic Assessment for Green and Climate Policy Options in Thailand โดย PAGE ร่วมมือกับ ESCAP สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (NESDC) และสำนักงานผู้ประสานงานแห่งสหประชาชาติ (Resident Coordinator Office in Thailand: RCO Thailand) เพื่อสนับสนุนเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจมหภาคสู่เศรษฐกิจสีเขียวในประเทศไทย

ทั้งนี้ การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจสีเขียวภายใต้โครงการ PAGE มีความสอดคล้องและเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนต่อไป

โครงการ Maintaining a Sound Economic Policy through the Second Economic Survey

หลักการและเหตุผล

1. การจัดทำรายงานการสำรวจและประเมินสถานะทางเศรษฐกิจ (Economic Assessment/Survey) เป็นหนึ่งในการดำเนินโครงการภายใต้โครงการ Country Program (CP) ระยะที่ 2 ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศสมาชิกที่เป็นประเทศพัฒนาแล้ว รวมทั้งให้ความช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการวางแผนพัฒนาให้สูงขึ้น ผ่านการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ให้ความช่วยเหลือการวิจัยเชิงนโยบายต่าง ๆ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2. OECD ได้จัดทำรายงานการสำรวจและประเมินสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ โดยวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาคของประเทศต่าง ๆ ในเชิงลึก รวมทั้งกำหนดประเด็นท้าทายที่ประเทศต้องเผชิญทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและกำหนดนโยบายในระยะต่อไป อาทิ แนวทางการเพิ่มผลิตภาพการผลิต การลดความเหลื่อมล้ำ การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น โดย OECD มีการจัดทำการประเมินสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

3. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานหลักในการจัดทำ กำกับดูแล ติดตามผลการดำเนินงานของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งสนับสนุนการจัดทำและดำเนินการพัฒนาประเทศตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เห็นว่าการจัดทำรายงานสำรวจและประเมินสถานะทางเศรษฐกิจ จะช่วยสนับสนุนการวิเคราะห์และประเมินทิศทางเศรษฐกิจในเชิงลึกมากขึ้น เนื่องจากผลการสำรวจและประเมินดังกล่าวถือเป็นฐานข้อมูลและเครื่องมือสำคัญประกอบการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาคของประเทศ รวมทั้งการศึกษาประเด็นความท้าทายต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่ามกลางความท้าทายจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกในปัจจุบันที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและอาจกลายเป็นข้อจำกัดสำคัญต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป นอกจากนี้ ยังรวมถึงข้อเสนอแนะนโยบายที่ช่วยให้ประเทศสามารถรับมือกับประเด็นท้าทายต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวทางและประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาและการถอดบทเรียนจากกรณีที่เกิดขึ้นจริงในประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้ประเทศไทยสามารถก้าวไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยที่ผ่านมา OECD ได้จัดทำรายงานสำรวจและประเมิน

สถานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ระยะที่ 1 ในปี 2563 (Thailand's Economic Assessment 2020) และการดำเนินงานในปี 2566 ครั้งนี้ถือเป็นระยะที่ 2 สำหรับประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำรายงานการสำรวจและประเมินสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ปี 2566 (Thailand's Economic Assessment 2023) ที่สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลและเครื่องมือสำคัญประกอบการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาคของประเทศ รวมทั้งการศึกษาประเด็นความท้าทายต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่สำคัญให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

2. เพื่อศึกษาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เชิงเทคนิคระหว่างเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ OECD รวมถึงประเทศสมาชิก ซึ่งจะเป็นการสร้างโอกาสในการบรรลุเป้าหมายการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย

ผลการดำเนินงาน

1. ในการจัดทำรายงานฯ คณะผู้แทน OCED ได้เดินทางมาประเทศไทย 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ในระหว่างวันที่ 23–27 มกราคม 2565 เพื่อดำเนินภารกิจด้านโครงสร้าง (Structural Mission) ผ่านการพบปะหน่วยงานภาคปฏิบัติ อาทิ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงพลังงาน และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเตรียมการสำหรับการจัดทำรายงานฯ และในครั้งที่ 2 ในระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม–2 มิถุนายน 2566 ซึ่งคณะผู้แทน OCED ได้เดินทางมาประเทศไทย สำหรับภารกิจด้านนโยบาย (Policy Mission) เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรายงานการสำรวจและประเมินสถานะทางเศรษฐกิจจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในการจัดทำรายงานตลอดกระบวนการดังกล่าวเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่าง สศช. และคณะผู้แทน OECD

2. เมื่อวันที่ 17–18 กรกฎาคม 2566 ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช. ได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจและการพัฒนา (Economic and Development Review Committee: EDRC) ณ สำนักงานใหญ่ OECD กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อพิจารณารายงานการสำรวจและประเมินสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยปี 2566 โดยในที่ประชุมซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิก OECD ได้ให้ข้อคิดเห็นต่อร่างรายงานดังกล่าวเพื่อให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ รวมถึงการแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับภาพรวมและแนวโน้มเศรษฐกิจไทย ประเด็นความท้าทายด้านต่าง ๆ ตลอดจนการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ภายหลังการประชุม EDRC สศช. และ OECD ได้ร่วมกันปรับปรุงร่างรายงานการสำรวจและประเมินสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยปี 2566 ตามข้อคิดเห็นของที่ประชุม

3. การจัดทำรายงานฯ ฉบับสมบูรณ์ ได้มีการดำเนินการแล้วเสร็จ โดยได้มีการจัดงานสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษารายงานฯ และรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อรายงานดังกล่าว ในวันที่ 7 ธันวาคม 2566 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. **ด้านเศรษฐกิจมหภาค** อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยกลับเข้าสู่ช่วงกรอบเป้าหมายแต่แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอาจสร้างแรงกดดันด้านเงินเฟ้อ โดยนโยบายการเงินในระยะต่อไปควรมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมโดยมุ่งเน้นไปที่การรักษาเสถียรภาพด้านราคาให้อยู่ในระดับเป้าหมาย ในส่วนช่องว่างทางการคลังของไทยมีแนวโน้มที่จะลดลง ตามการเข้าสู่ภาวะสังคมสูงวัย และรายได้จากภาษีที่อยู่ในระดับต่ำเนื่องจากฐานภาษีที่ค่อนข้างแคบ ดังนั้น นโยบายด้านการคลังจึงควรมุ่งเน้นการเพิ่มรายได้จากภาษีในระยะปานกลาง รวมทั้งลดการอุดหนุนด้านพลังงาน พร้อมทั้งดำเนินการปฏิรูประบบภาษี โดยเฉพาะการขยายฐานภาษี การปรับระดับอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บและตรวจสอบทางภาษี

2. **ด้านการดำเนินธุรกิจและการส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า** ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในการอำนวยความสะดวกทางการค้า แต่การส่งเสริมการแข่งขันของภาคธุรกิจยังมีข้อจำกัดในบางสาขา โดยเฉพาะสาขาสื่อสารโทรคมนาคม และสาขาพลังงาน ขณะที่กระบวนการดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริตยังมีลักษณะที่การกระจายอำนาจความรับผิดชอบ ส่งผลให้กระบวนการดำเนินงานมีความล่าช้า ทั้งนี้ ในระยะต่อไป นโยบายควรมุ่งเน้นการทบทวนกฎระเบียบที่มีอยู่อย่างครอบคลุม เพื่อลดอุปสรรคในการแข่งขันของธุรกิจ และปรับปรุงการอำนวยความสะดวกทางการค้าเพิ่มเติม รวมถึงดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อย่างต่อเนื่องและส่งเสริมการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่อต้านการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ

3. **ด้านแรงงานและสวัสดิการ** ประเทศไทยยังมีการจ้างงานแรงงานนอกระบบจำนวนมาก โดยกลุ่มแรงงานดังกล่าวไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากกองทุนประกันสังคม ขณะเดียวกัน นโยบายตลาดแรงงานเชิงรุก (active labor market policies) ยังไม่สามารถสนับสนุนแรงงาน โดยเฉพาะในกลุ่มคนหนุ่มสาวได้มาก ทั้งในการส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานและการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน สำหรับมาตรการเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุจะช่วยให้ความคุ้มครองให้กับกลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นได้ แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเส้นความยากจนขั้นรุนแรง ทั้งนี้ นโยบายควรมุ่งเน้นไปที่การดึงแรงงานเข้ามาสู่ระบบ อาทิ ลดต้นทุนแรงงานที่ไม่ใช่ค่าจ้างสำหรับผู้มีรายได้น้อย อาทิ เงินสมทบกองทุนประกันสังคม ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้แรงงานเข้าสู่ระบบมากขึ้น และทบทวนกฎระเบียบ ขยายนโยบายตลาดแรงงานเชิงรุกสำหรับกลุ่มคนหนุ่มสาว การสนับสนุนการหางาน และการแนะแนวอาชีพ รวมทั้ง พิจารณาเพิ่มระดับเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุให้เพียงพอเหมาะสม

4. ด้านการเปลี่ยนผ่านสังคมสีเขียว นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของไทยมีหลายแผนงานและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน นอกจากนี้ ระดับราคาคาร์บอนเครดิตของไทยยังต่ำกว่าในหลายประเทศ ขณะที่ระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปัจจุบัน ยังเป็นภาคสมัครใจ อย่างไรก็ตาม การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว แต่สัดส่วนของพลังงานหมุนเวียนยังอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ในระยะต่อไปควรมีการให้อำนาจกับหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมที่จัดตั้งขึ้นใหม่ (กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม) ในการติดตามความคืบหน้าของนโยบายเพื่อบรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซ รวมทั้งการจัดทำระบบการค้าขายแลกเปลี่ยนแก๊สเรือนกระจกแบบบังคับควบคู่ไปกับการบังคับใช้ภาษีคาร์บอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์สุทธิ

PART

2

การบริหารจัดการ ภายในองค์กร

- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- คณะผู้บริหาร สศช.
- ข้อมูลองค์กร
- การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
- การพัฒนาระบบราชการ
- การสร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใส
- การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถบุคลากร
- การใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน
- การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ
- การสื่อสารเพื่อการพัฒนา

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ดำรงตำแหน่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

นายสนิก อักษรแก้ว
ประธาน

คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา
กรรมการ

นายคณิต แสงสุพรรณ
กรรมการ
(ลาออกเมื่อเดือนเมษายน 2566)

นายณัฐพร จาตุศรีพิทักษ์
กรรมการ

นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล
กรรมการ

นายเทวินทร์ วงศ์วานิช
กรรมการ

(ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

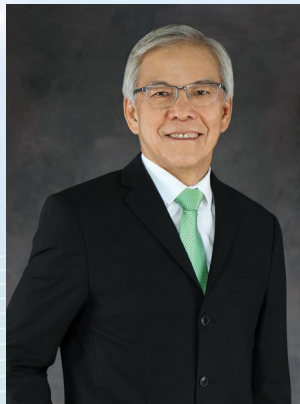
นายนิพนธ์ ไชยธีรกุล
กรรมการ

นายรัชตะ รัชตะนาวิน
กรรมการ

นายวรากรณ์ สามโกเศศ
กรรมการ

นายศักรินทร์ ภูมิรัตน
กรรมการ

นางสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์
กรรมการ

นายเอ็นนู ชื่อสุวรรณ
กรรมการ

นายกฤษฎา จินะวิจารณ์
กรรมการ
(ลาออกเมื่อเดือนสิงหาคม 2566)

นายปกรณ นิลประพันธ์
กรรมการ

นายปิวัฒน์ คีวรักษ์
กรรมการ

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ
กรรมการ

พลเอก สุพจน์ มาลาเนียม
กรรมการ

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร
กรรมการ

นายเศรษฐวุฒิ สุทธิวาทนฤพจน์
กรรมการ

นายณุชา พิทยานันท์
กรรมการและเลขานุการ

คณะผู้บริหารสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ดำรงตำแหน่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

นายคบุชา พิษยนันท์
เลขาธิการ

นายวิษณุยุทธ บุญชิต
รองเลขาธิการ

นายวิโรจน์ นรารักษ์
รองเลขาธิการ

นายเอนก มีมงคล
รองเลขาธิการ

นางธิดา พิภรณ์ม
รองเลขาธิการ

นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ
รองเลขาธิการ

นางสาววรรณวรรณ พลิกามิน
รองเลขาธิการ

(ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

นางนภัสชล ทองสมจิตร
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นายสุริยนต์ รัฏกิจจาบุกิจ
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นางสาวนุชจรี วงษ์สันต์
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นายโสภณ แก่งเพ็ชร์
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นางสาวศศิธร พลัดทด
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นายอากิฮิชิ ธรรมเสริมสุข
ผู้อำนวยการกองบัญชาประชาชน
รักษาการในตำแหน่ง
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นายวิชญ์พิพล ติวะตันสกุล
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนา
ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม
รักษาการในตำแหน่ง
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นางสาวกาวินา อัสวมณีกุล
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
รักษาการในตำแหน่ง
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

ผู้อำนวยการกอง/สำนัก สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นายมนตรี ดีมานพ

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางสาวมนต์ทิพย์ สัมพันธวงศ์

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม

นายสุพล ศรีเอื้อง

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และ
การวางแผนเศรษฐกิจมหภาค

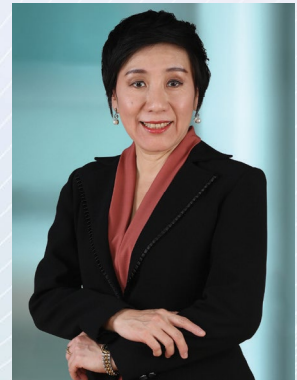
นายสุรัฐ เนียมกลาง

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

นางวิมล นาคสุวรรณ

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมภาคใต้

นางสาวปิยะนิตย์ โอนพรัตน์วิบูล

ผู้อำนวยการกองขับเคลื่อน
และประเมินผลการพัฒนา

นายอาจันต์ ฉัตรแก้ว

ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ

นางสาววรรณภา คล้ายสวน

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

นางสาวจินนา ตันตราวิพุธ

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ภาคกลาง

นายบุญชัย จิตรประเทืองกุล

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
การพัฒนาพื้นที่

นางสาวดวงกมล จิมลกิจ

ผู้อำนวยการกองพัฒนาข้อมูล
และตัวชี้วัดสังคม

นายพิตรพิบูล ศรีประเสริฐภาพ

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร

นางสาวจันทวรรณ วรธนะพงษ์

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
และประสานการพัฒนาภาค

นางสาวชนกช ชสีรบุญ

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
การพัฒนาเมือง

นายรัชไก กิรติพงศ์ไพบูลย์

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และประสาน
ความร่วมมือระหว่างประเทศ

นางอัญชลี จรสิสมฤกษ์

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ภาคเหนือ

นางวรินกรณ์ นรเดชานนท์

ผู้อำนวยการกองงบประมาณรัฐวิสาหกิจ

นายอริพงศ์ หิรัญเรืองโชค

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และประสาน
การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

นางสาวสรยา ยศยิ่งยง

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ชาติ
และการปฏิรูปประเทศ

ข้อมูลองค์กร

วิสัยทัศน์

องค์กรประสิทธิภาพสูงเชิงรุก

ค่านิยมองค์กร

มุ่งมั่น กุ่บเท เพื่อพัฒนาประเทศและประโยชน์สู่แก่สังคม ด้วยคุณธรรม
ตามหลักวิชาการอย่างมืออาชีพ

วัฒนธรรมองค์กร

- เป็นองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ
- เป็นองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสาธารณะและสังคม
- มีระบบธรรมาภิบาล
- บุคลากรของสำนักงานฯ เป็นทรัพยากรอันมีค่าที่สุดขององค์กร

พันธกิจ

เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสำนักงานฯ และสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561 และกฎหมายสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้อง สศช. จึงได้กำหนดพันธกิจหลักไว้ 3 ประการ ดังนี้

พันธกิจที่

1

หน่วยงานยุทธศาสตร์ของประเทศ ที่มีบทบาทที่ชัดเจนในการเชื่อมต่อระหว่างการพัฒนาองค์ความรู้ไปขับเคลื่อนนโยบายสู่เป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติ และการพัฒนาในระดับต่างๆ ที่มีคุณภาพ และรวดเร็ว รวมทั้งให้คำปรึกษารัฐบาล ประสานการแปลงนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนติดตามประเมินผลนโยบายของรัฐบาล

หน่วยงานข้อมูลด้านการพัฒนาเชิงลึกของประเทศ โดยเป็นหน่วยงานวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอ และเฝ้าระวังภัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของรัฐบาลที่ถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ บริหารเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

พันธกิจที่

2

พันธกิจที่

3

หน่วยงานแห่งความรู้สมัยใหม่ ส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรมีองค์ความรู้ และทักษะการทำงานที่ทันสมัยที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนองค์กรไปสู่การบริหารจัดการความรู้ที่ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้ความสามารถในการวางแผนยุทธศาสตร์การวิเคราะห์ และการประสานงานเพื่อผลักดันการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ : รศช. หมายถึง รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ทปช. หมายถึง ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

กันยายน 2566

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการ ปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และมาตรา 12 และมาตรา 45 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ โดยมี

- กรอบการประเมิน 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Base) คำนวณร้อยละ 70 และการประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน (Potential Base) คำนวณร้อยละ 30
- เกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับคุณภาพ ระดับมาตรฐาน และระดับต้องปรับปรุง
- ประเมินปีละ 1 ครั้ง (รอบการประเมินตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน ของทุกปี)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สศช. ได้เสนอตัวชี้วัดด้านประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Base) จำนวน 4 ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดด้านศักยภาพในการดำเนินงาน (Potential Base) จำนวน 3 ตัวชี้วัด สำหรับใช้ประเมินส่วนราชการโดยมีคะแนนเต็มร้อยละ 100 สรุปผลการประเมิน โดย สศช. ได้คะแนนรวม 100 (เต็ม 100) อยู่ในระดับคุณภาพ (คะแนนผลการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 90-100) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนน ที่ได้รับ	คะแนนถ่วง น้ำหนัก
การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Base)		70		70
1	ร้อยละความสำเร็จของการติดตามประเมินผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะ 6 ปี (2560-2565) ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	20	100	20
2	จำนวนประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค (กรอ.ส่วนกลาง/กรอ.กลุ่มจังหวัด/กรอ.จังหวัด) ที่ได้ขับเคลื่อนผ่านกลไกคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ได้สำเร็จ	20	100	20
3	ระดับความสำเร็จในการกำหนดแนวทางการวางนโยบายระบบบำนาญ บำนาญของประเทศไทย	15	100	15
4	ระดับความสำเร็จของการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และการลงทุนของรัฐวิสาหกิจในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ณ สิ้นสุดปีบัญชี 2565	15	100	15

ลำดับ	ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนน ที่ได้รับ	คะแนนถ่วง น้ำหนัก
การประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน (Potential Base)		30		30
1	การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) เรื่อง การพัฒนาข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทย	7.5	100	7.5
2	การจัดทำชุดข้อมูลตัวชี้วัดสำหรับการรายงานการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดย IMD	7.5	100	7.5
3	การประเมินสถานะของหน่วยงานในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	15	100	15
รวมน้ำหนัก		100		100

พัฒนาระบบราชการ

สศช. ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานฯ ให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมทั้งยึดหลักวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่มุ่งเน้นให้การบริหารราชการเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานฯ ได้ดำเนินการ ดังนี้

1) การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการที่กำหนดขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องดังต่อไปนี้ (1) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน (2) ความเชื่อถือได้ของข้อมูลและรายงานทางการเงิน และ (3) การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา 79 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือหลักปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. 2561 โดยในปี พ.ศ. 2566 สศช. มีการควบคุมภายในครบ 5 องค์ประกอบ โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 มีประสิทธิผลและเพียงพอที่จะทำให้การปฏิบัติงานของ สศช. ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยการจัดทำรายงานการควบคุมในแต่ละกิจกรรมมีอยู่ระดับปกติใกล้เคียงช่วงก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (COVID-19) และได้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น อย่างต่อเนื่อง

2) การบริหารจัดการความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐ

กำหนด โดย สศช. ได้กำหนดให้มีขั้นตอน หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ ประเมินและจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมจากการคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สำคัญและมีผลกระทบสูงต่อการบรรลุความสำเร็จตามตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับงบประมาณอย่างน้อยประเด็นละ 1 เรื่อง มาดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO กำหนด จำนวน 5 โครงการ ซึ่งโครงการที่สามารถดำเนินการได้ตามตัวชี้วัด 4 โครงการ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง ดังนี้ (1) โครงการการศึกษาการจัดทำระบบการพัฒนาและบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการเตือนภัยและวางแผนเชิงนโยบาย ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (กมค.) (2) โครงการการพัฒนาชุดนโยบายการพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนเพื่อความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม (กสท.) (3) โครงการการพัฒนาแบบจำลองเชิงพื้นที่เพื่อคาดการณ์ผลตอบแทนเศรษฐกิจเชิงกว้างจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน (Spatial Model Development for Forecasting Wider Economic Benefits from Infrastructure) (กคพ.) และ (4) โครงการการบริหารจัดการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สศช. (ศทส.) และโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามตัวชี้วัด จำนวน 1 โครงการ ดังนี้ โครงการการปรับปรุงดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย (กปผ.) เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนระเบียบวิธีการทางสถิติ ทำให้ต้องมีการเตรียมการในหลายด้านให้เป็นไปตามระเบียบ

ขณะเดียวกันเมื่อดำเนินกระบวนการจัดจ้างที่ปรึกษาในครั้งแรก มีที่ปรึกษายื่นข้อเสนอเข้ามาเพียงรายเดียว ทำให้ไม่สามารถพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอและราคาที่เหมาะสมได้ เพื่อประโยชน์สูงสุดของทางราชการ ส่งผลให้ต้องมีการเริ่มกระบวนการจัดจ้างที่ปรึกษาใหม่อีกครั้งหนึ่ง และลงนามในสัญญาได้ในเดือนสิงหาคม 2566 ส่งผลให้การดำเนินโครงการต้องผูกพันข้ามปีไปสิ้นสุดในเดือนสิงหาคม 2567

3) การถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายระดับองค์การลงสู่ระดับสำนัก (Internal Performance Agreement: IPA) เป็นการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการของ สศช. ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยแปลงเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีการกำหนดตัวชี้วัด (KPIs) เป้าหมายและกลยุทธ์ พร้อมทั้งกำหนดโครงการ แผนปฏิบัติการ ตัวชี้วัดโครงการ ระยะเวลาและงบประมาณดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี และคำรับรองการปฏิบัติราชการให้สอดคล้องเชื่อมโยงและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร เพื่อสะท้อนให้เห็นภาพความสำเร็จขององค์กร โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สศช. ได้ดำเนินการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายระดับองค์การลงสู่ระดับสำนัก/กองตามโครงการสร้างแบ่งส่วนราชการ รวม 27 กอง/สำนัก/กลุ่มงาน/ศูนย์ มีจำนวนตัวชี้วัดระดับสำนัก/กอง ทั้งสิ้น 114 ตัวชี้วัด โดยในภาพรวมสำนักงานฯ สามารถดำเนินการตามเป้าหมายตัวชี้วัดทำให้มีผลการประเมินในระดับดีมาก (คะแนนเฉลี่ย 96.33)

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงองค์กร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักด้านการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ได้ปฏิบัติงานตามภารกิจแต่ละด้านอย่างบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ สศช. ได้ให้ความสำคัญกับการรักษาระดับความสำเร็จของการทำงาน รวมทั้งพัฒนาต่อยอดแนวทางการทำงานในส่วนที่ติดอยู่แล้วให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น สศช. จึงได้กำหนดแนวทางการทำงานในลักษณะการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกอง/สำนักและสายงานบนพื้นฐานของ “การเป็นตัวจริงของระบบราชการ” (NESDC REAL) อย่างต่อเนื่องจากพื้นฐานต่อไป

แผนปฏิบัติราชการ สศช. และการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อน

บทบัญญัติพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และแผนรายปี โดยแผนปฏิบัติราชการจะเป็นแผนระดับที่ 3 ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ 2 นโยบายรัฐบาล รวมทั้งแผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นแนวทางไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเสนอต่อรัฐมนตรีที่กำกับดูแลส่วนราชการนั้นให้ความเห็นชอบ และนำเข้าสู่ข้อมูลของแผนฯ ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ตลอดจนจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์แผนปฏิบัติราชการ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนฯ สศช. จึงได้ดำเนินการจัดทำและดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการ สศช. รายปี (พ.ศ. 2566) และรายห้าปี (พ.ศ. 2566–2570) โดยการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

การกำหนดกลไกการทำงานและผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการ สศช. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สศช. ได้กำหนดกลไกในการทำงาน ได้แก่ (1) คณะกรรมการแผนปฏิบัติราชการ สศช. ที่มีเลขาธิการ เป็นประธานฯ ทำหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นชอบการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สศช. และรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการของ สศช. รวมถึงเสนอแนะ และสนับสนุนการดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติราชการของ สศช. (2) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สศช. ที่มีรองเลขาธิการ (นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ) เป็นประธานฯ ทำหน้าที่

ยกร่างแผนปฏิบัติราชการรายห้าปี และรายปีของ สศช. (3) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามแผนปฏิบัติราชการ สศช. ที่มีรองเลขาธิการ (นายวิโรจน์ นรารักษ์) เป็นประธานฯ ทำหน้าที่ติดตามและรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการของ สศช. ภายหลังจากที่คณะอนุกรรมการจัดทำแผนฯ ได้ดำเนินการยกร่างแผนปฏิบัติราชการ สศช. และรับฟังความคิดเห็นจากประชาคม สศช. ได้มีการกำหนดแผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ประจำปี 2566 ไว้จำนวน 11 เรื่อง เลขาธิการ ได้แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนแผนย่อยฯ จำนวน 11 คณะ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผลในแต่ละแผนย่อยให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สศช. คณะ

อนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สศช. ได้ยกร่างแผนฯ รวมทั้งมีการรับฟังความเห็น และข้อเสนอแนะของบุคลากร สศช. ที่มีต่อร่างแผนฯ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สศช. เมื่อวันที่ 27-28 มกราคม 2566 ณ โรงแรมเอ-วัน พัทยา ทั้งนี้ ผลจากการประชุมฯ ได้กำหนดให้แผนปฏิบัติราชการ สศช. ประจำปี พ.ศ. 2566 ดำเนินการภายใต้วิสัยทัศน์ “องค์กรประสิทธิภาพสูงเชิงรุก” โดยมีพันธกิจที่ต้องดำเนินการ รวม 3 ประการ คือ หน่วยงานยุทธศาสตร์ของประเทศ หน่วยงานข้อมูลด้านการพัฒนาเชิงลึก ของประเทศ และ หน่วยงานแห่งความรู้สมัยใหม่ รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรในสำนักงานฯ ซึ่งกำหนดเป็นแผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการ จำนวน 11 ด้าน ประกอบด้วย (1) การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกัน (2) การขับเคลื่อนการพัฒนา และติดตามประเมินผลไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผลเป็นรูปธรรม (3) การพัฒนาข้อมูลในภาพรวมขององค์กร และการจัดทำรายงานการพัฒนาภายใต้แผนแต่ละระดับให้ทันสมัยน่าเชื่อถือสอดคล้องตามมาตรฐานสากล (4) การจัดทำรายงานสถานการณ์ทุกด้านเพื่อเป็น “ศูนย์ติดตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคม” ที่ถูกต้อง ทันต่อสถานการณ์และการพัฒนาดัชนีตัวชี้วัดเพื่อติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศ (5) การพัฒนาองค์ความรู้ และเครื่องมือด้านการพัฒนาประเทศในทุกมิติอย่างต่อเนื่อง (6) ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยน และจัดการองค์ความรู้กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (7) การบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ สศช. มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ และมาตรฐานภายใต้แผนรัฐบาลดิจิทัลของประเทศ (8) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกระดับ สามารถขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (9) การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล มุ่งผลสัมฤทธิ์ (10) การพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในองค์กร ให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรให้บรรลุภารกิจ และ (11) การส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของ สศช. และพัฒนาแนวทางการประชาสัมพันธ์ ตลอดจน

การสื่อสารองค์กร ทั้งนี้ แผนปฏิบัติราชการ สศช. รายห้าปี (พ.ศ. 2566-2570) ผ่านความเห็นชอบจากเลขาธิการ เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566 และแผนปฏิบัติราชการ สศช. พ.ศ. 2566 ได้ผ่านความเห็นชอบจากรองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) และได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2566

การขับเคลื่อนและติดตามแผนปฏิบัติราชการ สศช. ดำเนินการภายใต้คณะทำงานขับเคลื่อนแผนย่อยฯ ทั้ง 11 คณะ ทำหน้าที่ร่วมกันกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนในส่วนที่แต่ละคณะรับผิดชอบซึ่งแต่ละคณะได้ประชุมเพื่อกำหนดกิจกรรม/การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นที่นอกเหนือจากโครงการที่ได้ รับการจัดสรรงบประมาณ ตัวอย่างการดำเนินการ อาทิ “คณะทำงานขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาองค์ความรู้ และเครื่องมือด้านการพัฒนาประเทศในทุกมิติอย่างต่อเนื่อง” ได้พัฒนาระบบข้อมูลติดต่อ (Contact Info.) ให้สามารถค้นหาหน้าที่ ความรับผิดชอบ เครือข่าย/หน่วยงานของเจ้าหน้าที่ภายใน สศช. เพื่อสร้างความสะดวกในการติดต่อประสานการทำงานภายในสำนักงานฯ และสามารถพัฒนาต่อยอดเป็นสารบบรายชื่อ (Directory) สำหรับการติดต่อจากบุคคลภายนอกในอนาคต ทั้งนี้ สศช. อยู่ระหว่างการรวบรวมผลการดำเนินงานของคณะทำงานย่อยฯ เพื่อเป็นข้อมูลแก่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามแผนปฏิบัติราชการ สศช. นำมาจัดทำร่างรายงานผลสัมฤทธิ์แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2566) ของ สศช. เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการแผนปฏิบัติราชการ สศช. พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

การสร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใส

สศช. พร้อมใจประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริต

นายตнуชา พิษยนันท์ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำคณะผู้บริหารและประชาคม สศช. ประกาศเจตนารมณ์และยึดมั่นในคำปฏิญาณตน “การต่อต้านการทุจริต” ซึ่งข้าราชการและบุคลากร สศช. ทุกระดับ ได้ปฏิญาณตน ทำความตกลงร่วมกัน และให้คำมั่นต่อสาธารณะไว้ว่าจะไม่ข้องเกี่ยวกับการทุจริต การรับสินบนในทุกรูปแบบ และร่วมประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต รับผิดชอบ และมีค่านิยมในการปฏิบัติงานที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ของประชาชน

ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนจริยธรรม ป้องกัน และต่อต้านการทุจริต สศช.

คณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีการประชุมแล้ว 3 ครั้ง ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ครั้งที่ 1 วันที่ 23 มีนาคม 2566 ครั้งที่ 2 วันที่ 20 กันยายน 2566 ครั้งที่ 3 วันที่ 7 พฤศจิกายน 2566) โดยที่การพิจารณาแผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบและการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม สศช. ประจำปีงบประมาณ 2566 เพื่อรับฟังรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผนให้ข้อเสนอแนะ และเห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการ (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต) ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

นอกจากนี้ สศช. ได้ดำเนินการส่งเสริมจริยธรรม ป้องกัน และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบด้วยการ ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ และการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม สศช. ประจำปีงบประมาณ 2566 ภายใต้งบประมาณด้านการกิจการงานการเสริมสร้างคุณธรรม ป้องกัน และต่อต้านการทุจริตเพื่อยกระดับการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ประจำปี 2566 ประกอบด้วย (1) กิจกรรมการเสริมสร้าง สมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต (2) กิจกรรมการสร้างวัฒนธรรม ด้านทุจริต จิตพอเพียง STRONG NESDC สู่ NESDC REAL และ (3) กิจกรรมการยกระดับการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสใน สศช.ประจำปี 2566 ซึ่งสรุปผลการ ดำเนินการได้ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะ และองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สศช. ได้จัดการ ฝึกอบรมหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ที่ครอบคลุมบุคลากรทุกระดับ ตั้งแต่คณะกรรมการ สศช. ผู้บริหาร นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน เจ้าหน้าที่และพนักงานราชการของ สศช. ทั้งใน ภาคทฤษฎีและภาคการลงพื้นที่ศึกษาดูงานในสถานที่จริง ตลอดปีงบประมาณ 2566 ดังนี้

1. วันที่ 8 ธันวาคม 2565 ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย คณะกรรมการ สศช. และข้าราชการ เจ้าหน้าที่ บุคลากร ระดับผู้บริหารและผู้แทนสายงาน (เน้นกลุ่มระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป) จำนวน 25 คน โดยมีหัวข้อการเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ (1) ประสพการณ์ แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศึกษาดูงาน ณ ชุมชนบ้านอ่างเตย จังหวัดฉะเชิงเทรา และ (2) การน้อมนำแนวพระราชดำริและการประยุกต์ใช้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ และศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจาก

พระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งประเมินผลการจัด กิจกรรมได้ว่า ร้อยละ 60 ของผู้เข้าร่วมฯ จะนำความรู้ ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ต่อไป และมีความพึงพอใจมาก

2. วันที่ 16 และ 22 ธันวาคม 2565 ณ จังหวัด ชลบุรี ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย คณะกรรมการ สศช. และ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ บุคลากร ระดับผู้บริหารและผู้แทน สายงาน (เน้นกลุ่มข้าราชการใหม่) จำนวน 60 คน โดยมีหัวข้อการเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ (1) ประสพการณ์ และแนวทางการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและการ ขับเคลื่อนแนวคิด STRONG (2) การเปลี่ยนระบบความคิด จากฐานสิบ (Analog) สู่ฐานสอง (Digital) และ (3) ความผิด ฐานการให้สินบนและความรับผิดชอบของนิติบุคคลตาม กฎหมาย ป.ป.ช. และนโยบาย No Gift Policy ซึ่งประเมิน ผลการจัดกิจกรรมเฉลี่ยทั้งสองวัน ได้ว่า ร้อยละ 86.17 ของผู้เข้าร่วมฯ จะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ต่อไป และมีความพึงพอใจที่ร้อยละ 90.85

3. วันที่ 9-10 มีนาคม 2566 ณ จังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดเพชรบุรี ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย คณะกรรมการ สศช. และข้าราชการ เจ้าหน้าที่ บุคลากร ระดับผู้บริหารและผู้แทนสายงาน (เน้นกลุ่มระดับชำนาญการพิเศษ) จำนวน 30 คน โดยมีหัวข้อการศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ (1) ประสบการณ์และแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตบนกระบวนการมีส่วนร่วมและการสร้างชุมชนเข้มแข็ง ณ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านสารภี จังหวัดสมุทรสงคราม (2) การน้อมนำแนวพระราชดำริสู่การปฏิบัติ ณ โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และ (3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินการตามมาตรฐานจริยธรรม สู่การเป็นข้าราชการที่ดีและการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาล ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งประเมินผลการจัดกิจกรรมได้ว่าเฉลี่ย ร้อยละ 94.07 ของผู้เข้าร่วมฯ จะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ต่อไป และมีความพึงพอใจมากที่ร้อยละ 90.37

4. วันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยองและจังหวัดจันทบุรี ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย คณะกรรมการ สศช. และข้าราชการ เจ้าหน้าที่ บุคลากร ระดับผู้บริหารและผู้แทนสายงาน (เน้นกลุ่มระดับชำนาญการพิเศษลงมา) จำนวน 30 คน โดยมีหัวข้อการศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ (1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ณ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) จังหวัดระยอง (2) การดำเนินงานตามหลักการทำงานและแนวพระราชดำริของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี (3) การดำเนินงานตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี และ (4) ประสบการณ์การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลและอย่างมีจริยธรรม ณ วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งประเมินผลการจัดกิจกรรมได้ว่าเฉลี่ยร้อยละ 88.60 ของผู้เข้าร่วมฯ

จะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ต่อไป และมีความพึงพอใจมากที่ร้อยละ 96.42

5. วันที่ 23 สิงหาคม 2566 ดำเนินโครงการ “จิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ” ณ วัดโคกการาม จังหวัดสมุทรปราการ ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ บุคลากร ผู้แทนสายงาน (เน้นกลุ่มพนักงานราชการ) จำนวน 30 คน โดยมีหัวข้อการศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ (1) ประสบการณ์และแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การเป็นชุมชนสะอาด ชุมชนบ้านบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ และ (2) สาระสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ บรรยายโดย นายณพพร วงศ์วิวัฒน์ วิทยากรจิตอาสา 904 และ (3) ธรรมบรรยายเรื่อง การมีจิตสาธารณะปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม สู่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดย พระขจรศักดิ์ ฉวีวิเชียร (จกกวโร) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดโคกการาม ณ วัดโคกการาม จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งประเมินผลการจัดกิจกรรม ได้ว่า

เฉลี่ย ร้อยละ 85.90 ของผู้เข้าร่วมฯ จะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ต่อไป และมีความพึงพอใจมากที่ร้อยละ 90.00

6. วันที่ 28 กันยายน 2566 ณ ห้องประชุมสุนทร หงส์ลดารมภ์ และผ่านระบบการประชุมทางไกล (Zoom) ผู้เข้าร่วมเป็นกลุ่มข้าราชการใหม่ เจ้าหน้าที่และข้าราชการ ผู้สนใจ จำนวน 40 คน โดยมีหัวข้อการศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ การปลูกฝังค่านิยมการป้องกันการทุจริต : กรณีศึกษา การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ บรรยายโดย นายสุพจน์ ศรีงามเมือง ผู้ช่วยเลขาธิการ สำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งประเมินผลการจัดกิจกรรมได้ว่าเฉลี่ย ร้อยละ 86.06 ของผู้เข้าร่วมฯ จะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ต่อไป และมีความพึงพอใจมากที่ร้อยละ 90.91

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการสร้างวัฒนธรรมด้านทุจริต จิตพอเพียง STRONG NESDC สู่ NESDC REAL

โดย สศช. ดำเนินการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ (1) พระบรมราโชวาทเนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี 2566 (2) กฎหมายการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126-128 (3) ประกาศและนโยบาย สศช. ที่เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริต สศช. ประจำปีงบประมาณ 2566 (4) ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน (ประกาศ ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2564) (5) แผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม สศช. ประจำปีงบประมาณ 2566 และรายงานผลการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบ Infographic และไฟล์เอกสารรายงาน เผยแพร่ในช่องทางโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ Email (All Users) และหน้าเว็บไซต์ของ สศช. (6) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการดีเด่น สศช. ประจำปี 2565 (ได้แก่ นางภาวิณา อัครมนัญญกุล ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน และนายสุธัมมะ ธรรมศักดิ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน) โดยสำนักงานฯ ได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แนวคิดและแนวทางปฏิบัติงานของข้าราชการดีเด่นทั้งสองเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ สศช. เพื่อให้บุคลากร สศช. ได้ศึกษาเป็นแบบอย่างและประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นข้าราชการที่ดี และยึดถือเป็นหลักในการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมต่อไป

[illegible]

ขอบคุณประชาชน สศช.

ร่วมกิจกรรมจิตอาสา สรรภโสศก
ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย
เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566

บุคลากร ขอบเขตกรุงเทพมหานคร
ทำนุบำรุง ถิ่นแผ่นดินนี้ ให้คนชาติไป
ร่วมสร้าง "ประชากรคนใจกว้าง"
ด้วยตนเอง

- นายสมนึก กิจราชวงษ์ (นทว.)
- นางสาวอรรชพร รัตนเกษม (นผ.ก.)
- นายสุวิทย์ จุฑินพวงพอง (นบ.)
- นางสาวกัญญะพร สืบเกษม (นท.ส.ก.)
- นายเพชร ชัยวิรัตน์ (นผ.ก.)
- นางสาวแสงพร ศรีนิเวศ (นท.ส.ก.)
- นางสาวปณิธา เทพสิทธิ์ (นบ.)
- นายนิล ฐิตะวงษ์พอง (นท.ส.ก.)
- นายณัฐ โสภะวณิช (นท.ส.ก.)
- นาย สมปวิรุฬห์ นิรมลผ่องโสม (นท.ส.ก.)
- วรวิธธะธิดาธิภ ฟ้าทาชา (นท.ส.ก.)
- นางสาวจางกักริ ศักดิ์เจริญ (นท.ส.ก.)
- นางสาวกนกพร เจริญเจริญ (นท.ส.ก.)
- นางสาวพวงสนธิ์ พิธีธรรม (นท.ส.ก.น.)
- นางสาวพรเสถียร หันนิมา (นท.ส.ก.น.)

พร้อมส่งมอบ NSDC Code 00-0491
ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

มอบเป็นบุญแก่ผู้ทำทานและช่วยนำ
สิ่งที่ดีมีค่าในภาคโลก กลับมาฟื้นฟูคนชาติ
และครอบครัวให้มีความสุขยิ่งขึ้น
เพื่อคนชาติต่อไปโดยมีใจร่วมด้วยดีต่อไป

Next Donation

• May 2023

• Aug 2023

• Nov 2023

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ขอบคุณประชาชน สสข.

ร่วมบริจาคโลหิตในวันผู้บริจาคโลหิตโลก

วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2566

ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

ภายใต้ "กิจกรรมสนับสนุนกิจกรรมวันผู้บริจาคโลหิตโลก STRONG NESDC @ NESDC REAL"

1. นางฉวีรัตน์ ชวนบุญ (ทศท.)
2. ว่าที่ร้อยตรีหญิงนิธิดา ทนทวงพันธ์ (ทศม.)
3. นางสาวกัญญาณ เป็ดสินธุ์ทอง (ทศป.)
4. นายณัฏฐ์ กิจธัญญ์ (ทศว.)
5. นางสาวศิริ นันทิพัทธ์ (ทศส.)
6. นางนริศพร เจริญโสมพิสัย (ทศก.)
7. นางสาวกัญจน์ โอภาส (ทศส.)
8. นางสาวนันทิยา นิลนาค (ทศป.)
9. นางศุภกวี คุชชาตพันธ์ (ทศป.)
10. นางสาวดารารัตน โพธิ์น้อยน้อย (ทศม.)
11. นางสาวราวีลาสินี บุญบุบผ (ทศป.)
12. นางสาวนภาพี จีราชัย (ทศม.)

13. นางสาวนิธินาถ กัทธินันท์ (ทศม.)
14. นางสาวสุภาวดี เกตุทศ (ทศป.)
15. นายพชรชัย สุทธาทิพย์ (ทศส.)
16. นายณัฏฐ์ สุวรรณทรัพย์ (ทศส.)
17. นางสาวณิภา อิศรธรรมันท์ (ทศส.)
18. นางสาวกัญจน์ โอภาส (ทศท.)
19. ว่าที่ร้อยตรีทิพย์ นิลนาค (ทศป.)
20. นางสาวปาริวัฏย์ ขันธมถ่อโสภณ (ทศส.)
21. นางสาวอาภากร กิจกรรณเจริญ (ทศส.)
22. นางสาวณัฏฐา สุวรรณพิสิษฐ์ (ข้าราชการบำนาญ)
23. นภาพัทธนา เทียมภักตวนนท์ (ทศป.)

ขอบคุณในบุญคุณทุกท่าน และขออำนาจลี้กติกาสภากาชาดโลก ปณิธาน จิตอันคงร่วมใจและ
 อนุเคราะห์ให้ข้อมูลทางทะเบียนสุขภาพ สบยาใบ และมิวัลสในการประชาสัมพันธ์เพื่อส่วนรวมต่อไป

นางทณันท์ ชวนบุญกุนวรา สสข. ท่านนั้น ๆ ที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์ "โครงการกาชาดไทย
 ด้วยตนเอง พร้อมเบอร์ NESDC CODE 000491 ณ สภากาชาดไทย

NEXT DONATION > กันยายน 2566 > ธันวาคม 2566

ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ

0 2280 4085 ต่อ 5419-5422 หรือ Ethica@nesdc.go.th

1. ฆราวาส ๑๗๖๖ (ภคานา ๒๓๐๖) (นศ.)
2. ฆราวาส ๑๗๖๗ (นศ.)
3. ฆราวาส ๑๗๖๘ (นศ.)
4. ฆราวาส ๑๗๖๙ (นศ.)
5. ฆราวาส ๑๗๗๐ (นศ.)
6. ฆราวาส ๑๗๗๑ (นศ.)
7. ฆราวาส ๑๗๗๒ (นศ.)
8. ฆราวาส ๑๗๗๓ (นศ.)
9. ฆราวาส ๑๗๗๔ (นศ.)
10. ฆราวาส ๑๗๗๕ (นศ.)
11. ฆราวาส ๑๗๗๖ (นศ.)
12. ฆราวาส ๑๗๗๗ (นศ.)
13. ฆราวาส ๑๗๗๘ (นศ.)
14. ฆราวาส ๑๗๗๙ (นศ.)
15. ฆราวาส ๑๗๘๐ (นศ.)
16. ฆราวาส ๑๗๘๑ (นศ.)
17. ฆราวาส ๑๗๘๒ (นศ.)
18. ฆราวาส ๑๗๘๓ (นศ.)
19. ฆราวาส ๑๗๘๔ (นศ.)
20. ฆราวาส ๑๗๘๕ (นศ.)
21. ฆราวาส ๑๗๘๖ (นศ.)
22. ฆราวาส ๑๗๘๗ (นศ.)
23. ฆราวาส ๑๗๘๘ (นศ.)
24. ฆราวาส ๑๗๘๙ (นศ.)
25. ฆราวาส ๑๗๙๐ (นศ.)
26. ฆราวาส ๑๗๙๑ (นศ.)
27. ฆราวาส ๑๗๙๒ (นศ.)
28. ฆราวาส ๑๗๙๓ (นศ.)
29. ฆราวาส ๑๗๙๔ (นศ.)
30. ฆราวาส ๑๗๙๕ (นศ.)

ขอเชิญชวนบุคลากรทุกท่าน และองค์กรในสังคมไทยทุกภาคส่วน เข้าร่วมกิจกรรมนี้โดยสมัครใจและสมัครฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรได้มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมไทยมากยิ่งขึ้น

บุคลากร ฆราวาส ๑๗๖๖-๑๗๙๕ (นศ.)

ติดต่อขอสมัครได้ที่: **ศูนย์บริการสังคมและวัฒนธรรม (NSDC CODE 00491)** ณ อาคารถาวร

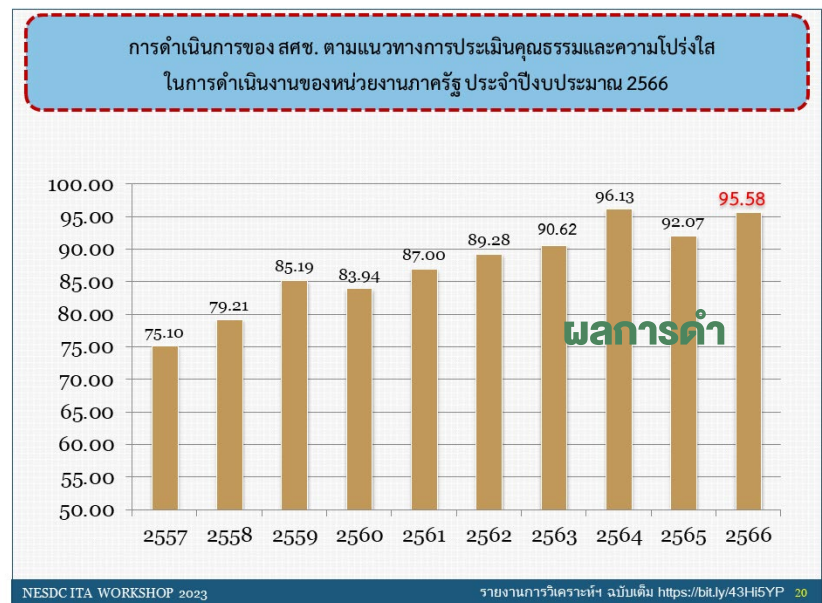
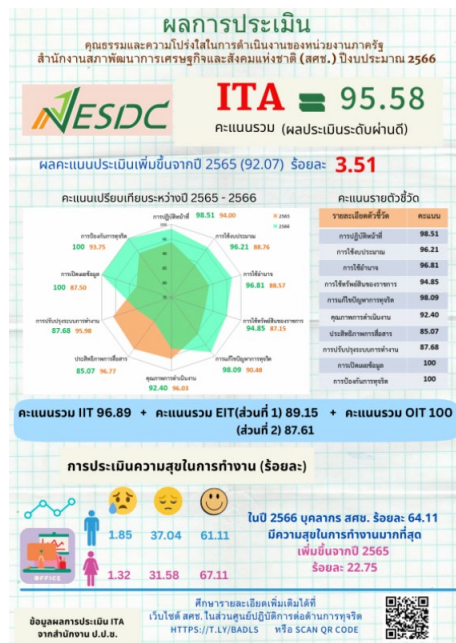
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ดู ณ 0280 4085 ต่อ 5419-5422 หรือ Ethics@nesdc.go.th

กิจกรรมที่ 3 การยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสใน สศช. ประจำปี 2566

ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ สศช. ในภาพรวมอยู่ที่ 95.58 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน (เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ที่ร้อยละ 3.51) จัดอยู่ในกลุ่ม “ผ่านดี” ตามเกณฑ์ของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งหมายถึง สศช. มีระดับการดำเนินงานที่ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในแต่ละแหล่งข้อมูล (3 แหล่งข้อมูล) เกิน 85 คะแนน และภายใต้คะแนนภาพรวมดังกล่าว เมื่อพิจารณาผลคะแนนรายตัวชี้วัด (เรียงตามลำดับคะแนน) พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 10 ด้าน มีคะแนนอยู่ในระดับสูง คือ ได้คะแนนสูงกว่า 85 คะแนนขึ้นไปทุกตัวชี้วัด โดยมีตัวชี้วัดที่มีคะแนนสูงสุด คือ การป้องกันการทุจริตและการเปิดเผยข้อมูล (100 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน)

นอกจากนี้ จากการเปรียบเทียบผลคะแนน ITA ของ สศช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สรุปผลได้ว่า (1) ตัวชี้วัดที่ได้ระดับคะแนนเพิ่มขึ้น 7 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1.1) ตัวชี้วัดด้านการปฏิบัติหน้าที่ (1.2) ตัวชี้วัดด้านการใช้งบประมาณ (1.3) ตัวชี้วัดด้านการใช้อำนาจ (1.4) ตัวชี้วัดด้านการใช้ทรัพย์สินของราชการ (1.5) ตัวชี้วัดด้านการเปิดเผยข้อมูล (1.6) ตัวชี้วัดด้านการป้องกันการทุจริต และ (1.7) ตัวชี้วัดด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริต และ (2) ตัวชี้วัดที่ได้ระดับคะแนนลดลง 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ (2.1) ตัวชี้วัดด้านการปรับปรุงการทำงาน (2.2) ตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพการสื่อสาร และ (2.3) ตัวชี้วัดด้านคุณภาพการดำเนินงาน

อย่างไรก็ตาม สศช. ให้ความสำคัญกับการนำผลคะแนน ITA ของ สศช. ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหน่วยงานให้ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และร่วมเป็นหน่วยงานหนึ่งในการยกระดับคะแนนการประเมิน ITA ของประเทศให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580) ต่อไป

สรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายใน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กลุ่มตรวจสอบภายในได้ดำเนินการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี บรรลุผลตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยภารกิจตามแผนฯ จำแนกเป็น 4 ภารกิจ มีกิจกรรมรวม 30 เรื่อง ผลผลิตจำนวน 46 รายงาน/โครงการ/งาน ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จเป็นไปตามแผน คิดเป็นร้อยละ 100 ของแผนการตรวจสอบประจำปี ประกอบด้วย

- 1) ภารกิจการให้ความเชื่อมั่น (Assurance Services) กิจกรรม 9 เรื่อง ผลผลิต 12 รายงาน
- 2) ภารกิจการให้คำปรึกษา (Consulting Services) กิจกรรม 2 เรื่อง ผลผลิต 2 โครงการ/งาน
- 3) ภารกิจการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน กิจกรรม 12 เรื่อง ผลผลิต 18 งาน/รายงาน
- 4) ภารกิจงานประจำและงานสนับสนุนการดำเนินงานอื่น ๆ กิจกรรม 7 เรื่อง ผลผลิต 14 งาน

ผลการปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษา (Consulting Services)

- 1) การจัดฝึกอบรมหลักสูตร “การป้องกันและลดข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานตามระเบียบด้านการพัสดุ” ในวันศุกร์ที่ 22 กันยายน 2566 โดยจัด ณ ห้องประชุมสีปนนท์ อาคาร 4 ชั้น 1 สศช. มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจากสำนัก/กอง และกลุ่มงาน จำนวน 55 คน
- 2) การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานฯ เช่น การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR) การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารสัญญา การจัดจ้างที่ปรึกษา เป็นต้น

การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถบุคลากร

โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

ในปีงบประมาณ 2566 สำนักงานฯ ได้รับความจัดสรรวงเงินงบประมาณจากค่าใช้จ่ายการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (งบรายจ่ายอื่น) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 5.87 ล้านบาท สำหรับการดำเนินการจัดอบรม In-house Training และส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมในหลักสูตรภายนอก รวมทั้งการศึกษาดูงาน ประกอบด้วย

1. หลักสูตรอบรมภายใน (In-house Training)

จำนวน 7 หลักสูตร และมีผู้เข้าอบรมรวม 602 คน (มีการนับซ้ำ) ใช้งบประมาณ 4.44 ล้านบาท โดยมีหลักสูตรที่น่าสนใจ ได้แก่ (1) การพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ (โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ NESDC Future Team รุ่นที่ 10 และรุ่นที่ 11) (2) การพัฒนาข้าราชการสายงานวิชาการทุกระดับ อาทิ โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการเรียนรู้กระบวนการวิเคราะห์องค์กร (SOAR Analysis) เพื่อทบทวนวิสัยทัศน์ภายใต้การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการของ สศช. โครงการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะเพื่อการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 สู่การปฏิบัติ และ โครงการ NESDC's Talent Development เพื่อพัฒนาบุคลากรสู่การเป็น Successor 3 ระดับ (ข้าราชการระดับปฏิบัติการ-ระดับชำนาญการระดับชำนาญการพิเศษ-ระดับผู้เชี่ยวชาญ และระดับผู้อำนวยการกอง-ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน) และ (3) การพัฒนาบุคลากร สศช. (ประชาคม สศช.) หลักสูตรภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สศช. NESDC KM อาทิ หัวข้อ “รู้ทันมิชชาชีพออนไลน์ ภัยร้ายใกล้ตัว” หัวข้อ “นโยบายอุตสาหกรรม-นวัตกรรมและเครื่องมือทางนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ ให้หลุดพ้นกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap)” หัวข้อ “การเตรียมพร้อมขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) สู่การปฏิบัติ: หมายเหตุที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน”

2. หลักสูตรอบรมภายนอก (Public Training)

จำนวน 33 หลักสูตร จำนวนผู้เข้าอบรมรวม 55 คน (มีการนับซ้ำ) ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น 1.43 ล้านบาท

ได้ส่งเสริมให้บุคลากร สศช. อบรมทั้งในรูปแบบออนไลน์และในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะโดยเฉพาะด้านบริหารจัดการและสมรรถนะเฉพาะด้าน อาทิ หลักสูตรด้านวิทยาการพลังงานสำหรับนักบริหารรุ่นใหม่ รุ่นที่ 9 หลักสูตรนักบริหารการงบประมาณระดับกลาง (นงค.) รุ่นที่ 5 โครงการอบรมประเมินผลตอบแทนทางสังคม Social Return on Investment (SROI) หลักสูตร “เทคนิคการผ่านการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน” หลักสูตร “FACILITATING HEALTHY CONFLICT AT WORKPLACE: Creating a Culture of Open Communication & Collaboration” รวมถึงหลักสูตรสำหรับผู้บริหารระดับสูง เช่น หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 66 ประจำปีการศึกษา 2566- 2567 หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน รุ่น 18 (วพน.18) หลักสูตร “นักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง” (นยปส.) รุ่นที่ 14

โครงการทุนการศึกษาระดับปริญญาโท/เอก/อบรมในต่างประเทศ

ปีงบประมาณ 2566 สำนักงานฯ ได้รับความจัดสรรงบประมาณรวม จำนวน 6.68 ล้านบาท ดังนั้น สำนักงานฯ จึงได้อนุมัติให้ข้าราชการเดินทางไปศึกษาต่อ ระดับปริญญาเอก/โทฯ ณ ต่างประเทศ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ระดับปริญญาโท 3 คน อย่างไรก็ตาม ได้จัดหาทุนการศึกษาต่อ และอบรม ณ ต่างประเทศจากแหล่งทุนอื่นๆ ทดแทน เช่น ทุนสำนักงาน ก.พ. ทุนรัฐบาลต่างประเทศ และโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ อาทิ โครงการศึกษาดูงาน (Study Tour) ณ สำนักงานใหญ่ ADB กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 11 กันยายน-2 ตุลาคม 2566 และ การส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงาน (Secondment) ณ สำนักงานใหญ่ OECD กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส โดยทำงานร่วมกับ Economics Department จำนวน 2 คน และ Global Relations and Co-operation Directorate (GRC) จำนวน 1 คน ในช่วงเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2566 เป็นต้น

การใช้ทรัพยากรของ หน่วยงาน

งบประมาณที่ได้รับ

ในปีงบประมาณ 2566 ได้รับจัดสรรงบประมาณรวมทั้งสิ้น 578.3675 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2565 คิดเป็นร้อยละ 7 โดยงบประมาณส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรมากที่สุด 277.7032 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร รองลงมา เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ จำนวน 160.6149 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28 รายจ่ายเพื่อการลงทุน 77.8151 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13 งบดำเนินงาน 49.8543 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9 และงบเงินอุดหนุน 12.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ตามลำดับ สำหรับงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ สศช. สรุปได้ดังนี้

1. การจัดทำและผลักดันยุทธศาสตร์การพัฒนา ใช้งบประมาณรวมคิดเป็นร้อยละ 22 เพื่อการจัดทำและผลักดันยุทธศาสตร์การพัฒนา อาทิ การประสานและขับเคลื่อนนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย รวมทั้งขับเคลื่อนความร่วมมือตามแผนงาน GMS IMT-GT MJ-CI APEC และองค์กรระหว่างประเทศอื่น และการขับเคลื่อนการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาคและพื้นที่ ฯลฯ

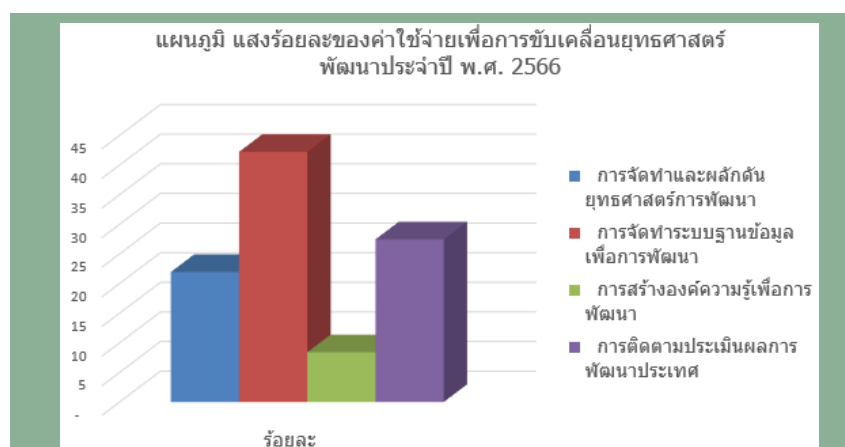
2. การจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนา ใช้งบประมาณคิดเป็นร้อยละ 42 เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูล และตัวชี้วัดเพื่อการพัฒนาที่สำคัญ เช่น จัดทำระบบการพัฒนาและบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการเตือนภัย

และวางแผนเชิงนโยบายในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ตลอดจนพัฒนาแบบจำลองการคำนวณต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยแบบลวงหน้า และพัฒนาแบบจำลองเชิงพื้นที่เพื่อคาดการณ์ผลตอบแทนเศรษฐกิจเชิงกว้างจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ

3. การสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนา ใช้งบประมาณรวมคิดเป็นร้อยละ 8 เพื่อการสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนา อาทิ การศึกษาแนวทางการจัดทำดัชนีชี้วัดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนเพื่อวัดผลลัพธ์การพัฒนาเมืองภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และศึกษาสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการภารกิจบริการสาธารณะและการจัดหาแหล่งรายได้ให้แก่ท้องถิ่น ฯลฯ

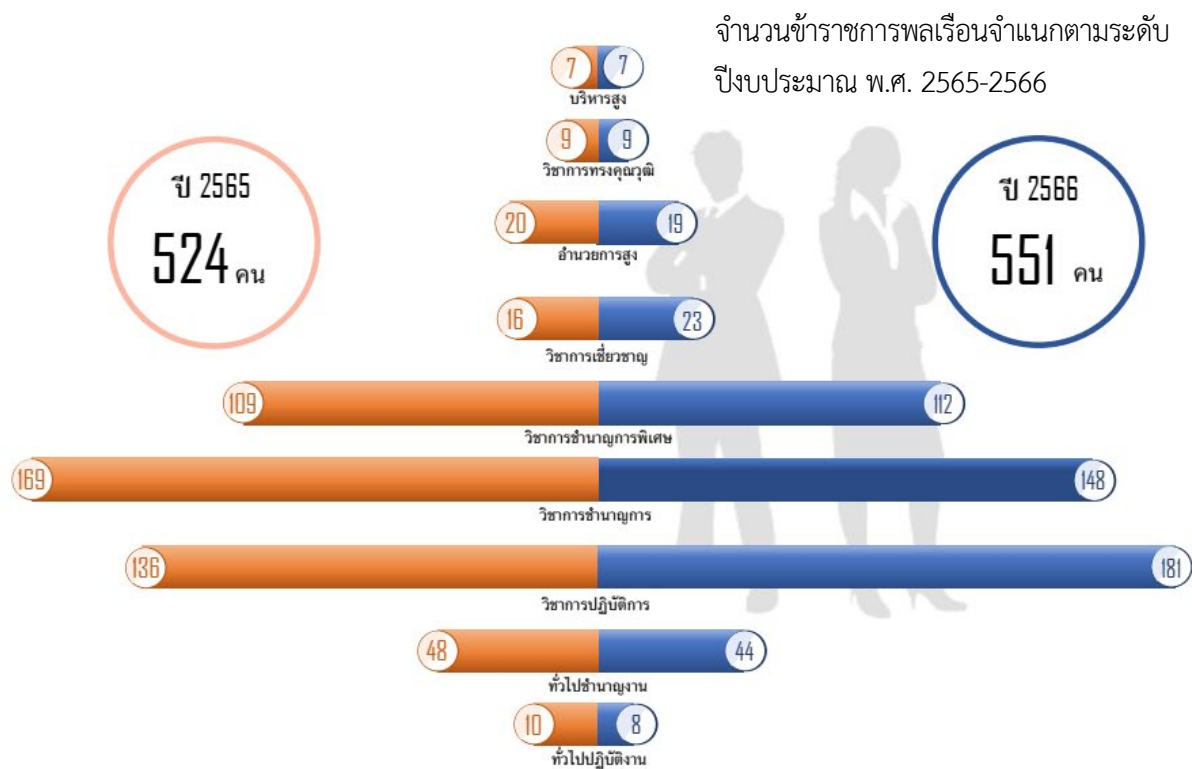
4. การติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศ ใช้งบประมาณรวมคิดเป็นร้อยละ 27 เพื่อการติดตามประเมินผลการพัฒนา เช่น โครงสร้างพื้นฐานภายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ในปีแรก และติดตามประเมินผลการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในระยะ 6 ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ฯลฯ

สำหรับการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2566 สศช. เบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้น 559.2568 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 97 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำแนกเป็นงบบุคลากร จำนวน 279.3504 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48 งบดำเนินงาน จำนวน 54.0957 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10 งบลงทุน จำนวน 80.9291 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14 งบเงินอุดหนุน จำนวน 13.8753 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2 และงบรายจ่ายอื่น จำนวน 131.0063 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23

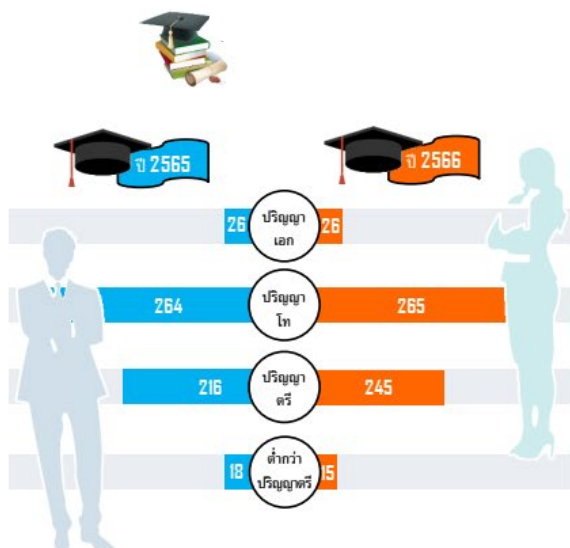

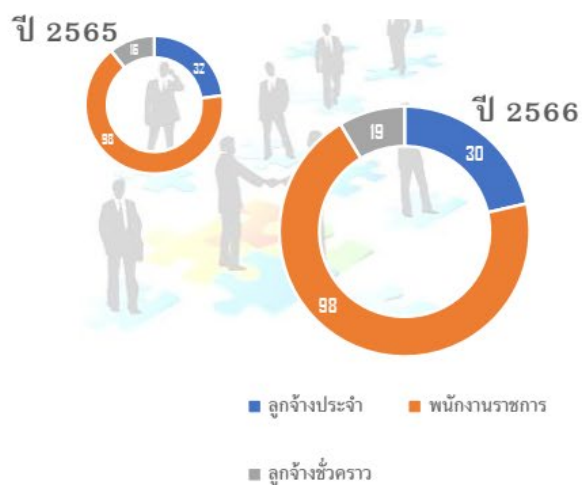
อัตรากำลัง

จำนวนข้าราชการพลเรือนจำแนกตามวุฒิการศึกษา
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565-2566

จำนวนลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้าง
ชั่วคราวปีงบประมาณ พ.ศ. 2565-2566

ในปีงบประมาณ 2566 พบว่าทรัพยากรบุคคลของ สศช. มีบุคลากรรวม 698 คน แบ่งเป็นข้าราชการจำนวน 551 คน ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 147 คน โดยข้าราชการส่วนใหญ่-ร้อยละ 32.84 เป็นข้าราชการประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ และระดับการศึกษาส่วนใหญ่-ร้อยละ 48.09 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

ข้อมูลการใช้พลังงาน

ด้านไฟฟ้า

ในปี 2566 สศช. มีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้ารวมทั้งหมด 1,796,403.00 กิโลวัตต์ลดลงจากปี 2565 ร้อยละ 2.96 สาเหตุที่ปริมาณการใช้ไฟฟ้าลดลง ซึ่งเจ้าหน้าที่ทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานของ สศช. โดยได้ดำเนินการตามมาตรการดังนี้

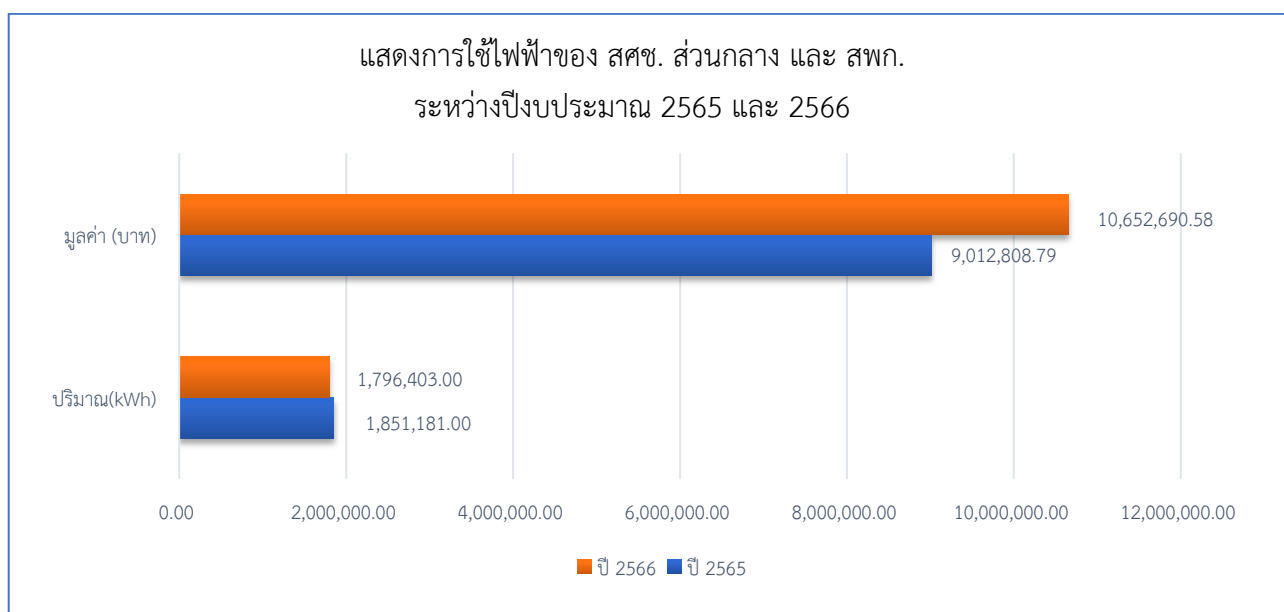
1. ระบบปรับอากาศ เปิดเครื่องปรับอากาศในช่วงเวลา 08.30-16.30 น. และตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศที่ 25-26 องศาเซลเซียส และในกรณีที่มีการกิจเร่งด่วน เปิดเครื่องปรับอากาศเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

2. ระบบแสงสว่าง สำหรับพื้นที่และห้องน้ำส่วนกลาง บท. จะเปิดไฟเท่าที่จำเป็นในการใช้งาน สำหรับ

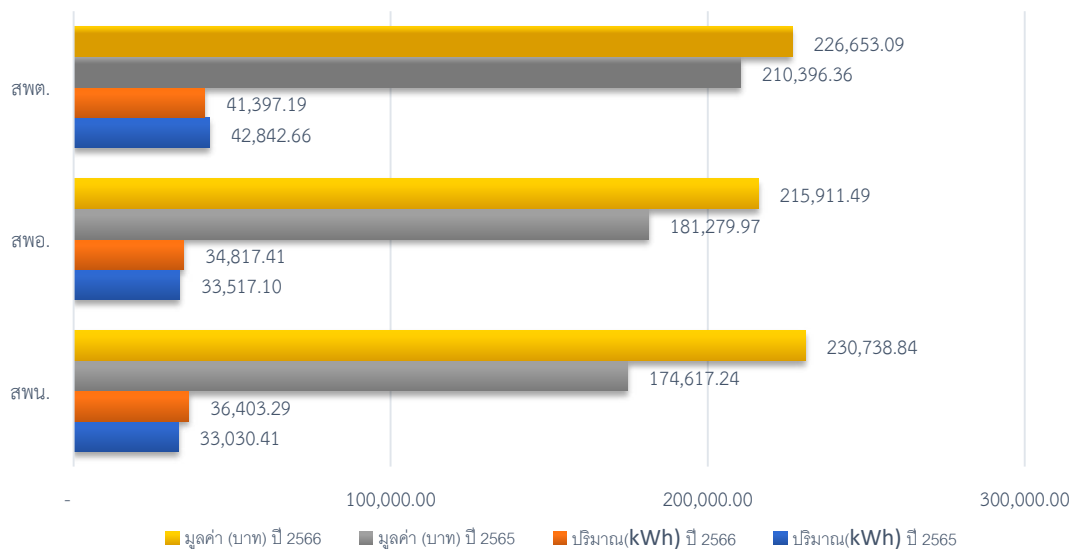
ภายในกอง/สำนัก/กลุ่มงาน และศูนย์ เวลากลางวัน หากมีแสงสว่างเพียงพอขอความร่วมมือเปิดเท่าที่จำเป็น และปิดทันทีเมื่อเลิกใช้งาน

3. อุปกรณ์สำนักงาน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ปิดสวิตซ์จอภาพเวลาที่ไม่ใช้งานเกิน 15 นาที และเวลาพักกลางวัน ลดการใช้ลำโพงโดยใช้หูฟังแทน ปิดสวิตซ์คอมพิวเตอร์เมื่อไม่มีการใช้งานติดต่อกันเกิน 1 ชั่วโมง เป็นต้น สำหรับเครื่องถ่ายเอกสาร ปัจจุบันเป็นแบบพักเครื่องอัตโนมัติ สำนักงานฯ ได้ตั้งเวลาพักเครื่องไว้ทุก ๆ 10 นาที เมื่อไม่มีผู้ใช้งาน

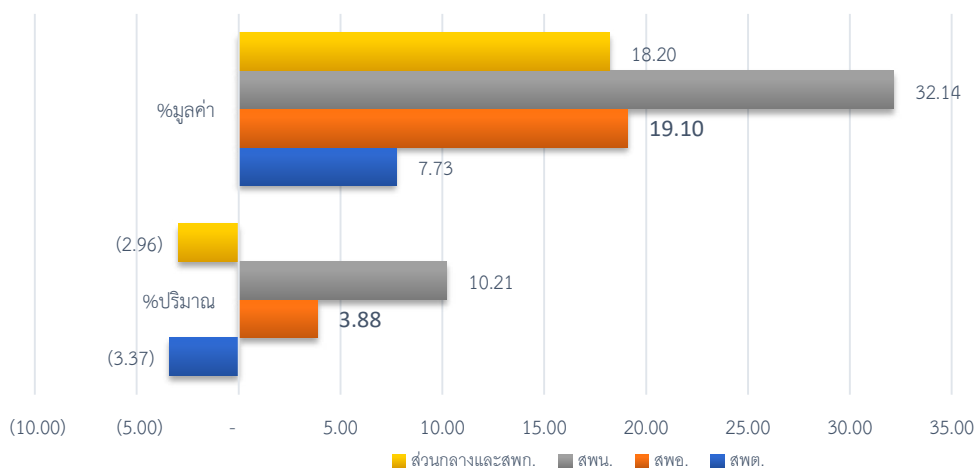
4. การจองห้องประชุมผ่านระบบ e-office (ระบบจองห้องประชุมออนไลน์) เลือกใช้งานห้องประชุมให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้าร่วมประชุม

แสดงการใช้พลังงานไฟฟ้าของ สพน. สพอ. และ สพต. เปรียบเทียบระหว่าง 2565 และ 2566

แสดง%การเพิ่ม(+)/ลด(-) การใช้ไฟฟ้าเปรียบเทียบ ปี 2565-2566 ของแต่ละหน่วยงาน

ด้านวัสดุเชื้อเพลิง

1. ประเภทวัสดุเชื้อเพลิง ในปี 2566 สศช. ได้ใช้ วัสดุเชื้อเพลิงโดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 น้ำมันเชื้อเพลิง มีการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 25,552.66 ลิตร ลดลงจากปีงบประมาณ 2565 ร้อยละ 0.59

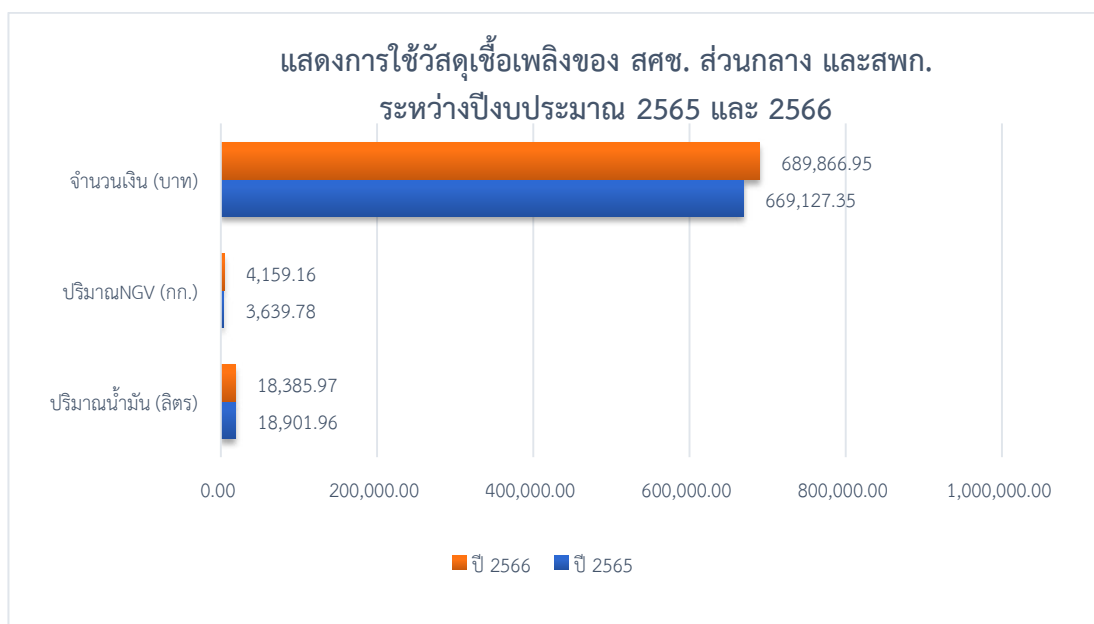
1.2 ก๊าซ NGV มีการใช้จำนวน 4,159.16 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2565 ร้อยละ 14.27

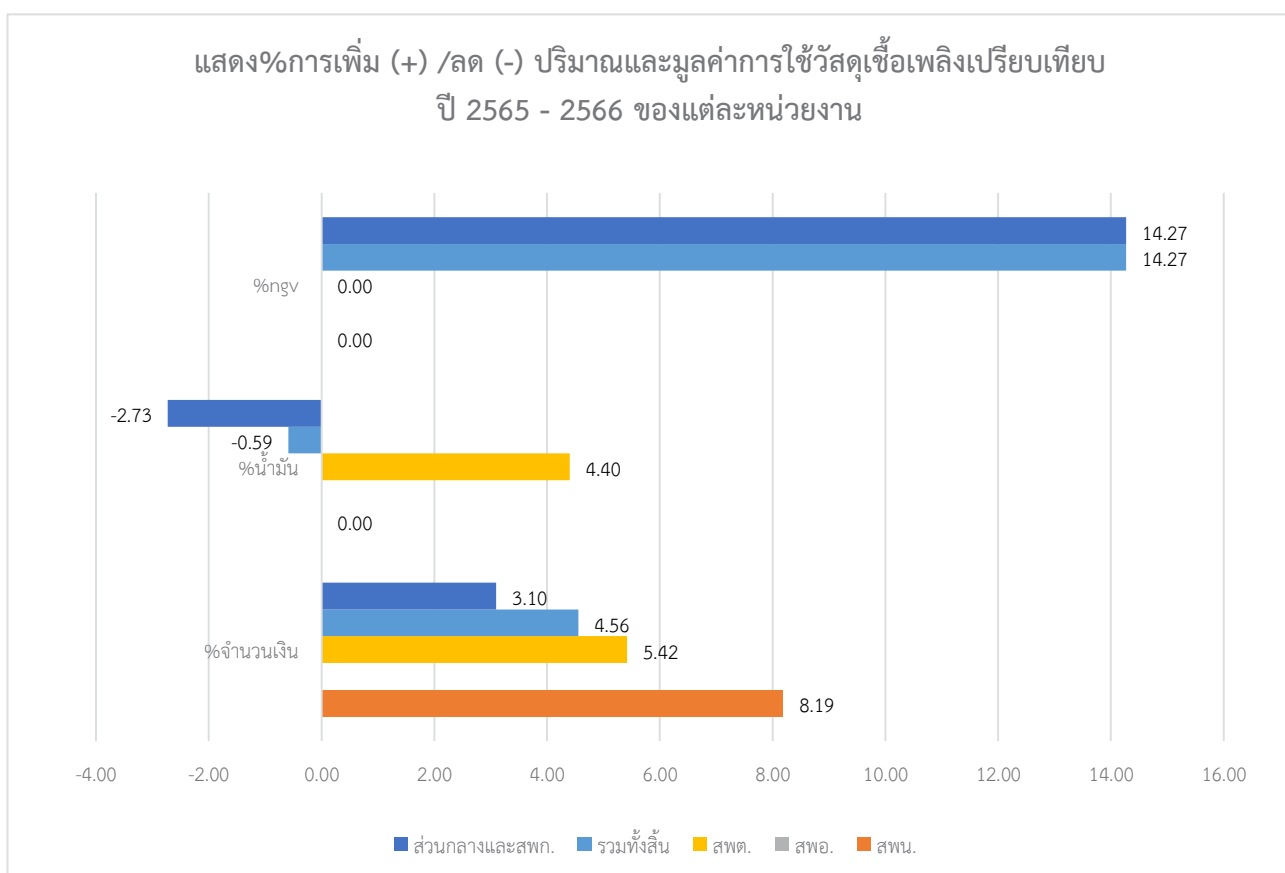
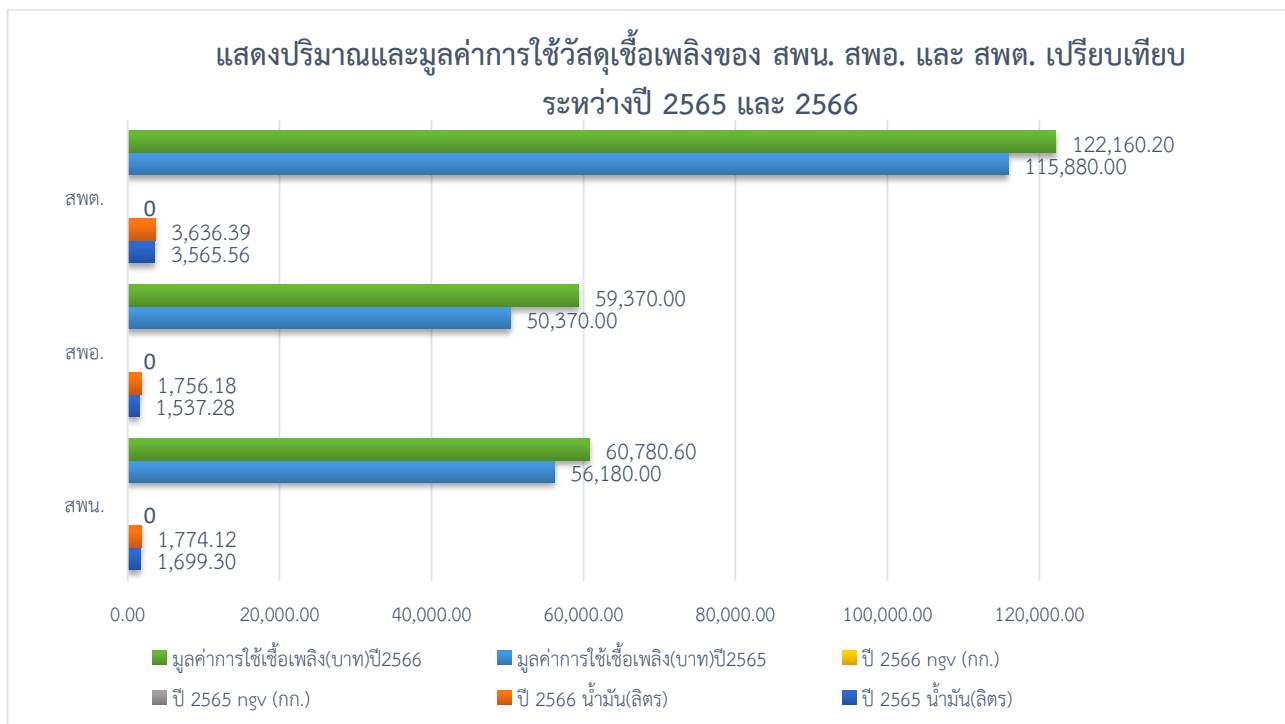
2. มาตรการประหยัดเชื้อเพลิง การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของ สศช. ในปี 2566 ลดลงไม่ถึงร้อยละ 1 ผลการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่มีนัยยะสำคัญ เนื่องจากการกิจการเดินทางไปราชการต่างจังหวัดของปี 2566 จะอยู่ในพื้นที่แถบภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้ตอนบน และภาคเหนือตอนล่าง เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งบางภารกิจก็สามารถประชุมผ่าน ระบบชุม ทำให้ลดการเดินทางโดยรถยนต์หรือไม่ต้องเดินทางไปราชการต่างจังหวัด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญและปฏิบัติตามมาตรการด้านการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง โดยได้ดำเนินการตามมาตรการดังนี้

2.1 การจองรถยนต์ผ่านระบบ e-office (ระบบจองยานพาหนะออนไลน์) ผู้จองรถยนต์ต้องทำการจองล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 นาทีก่อนการเดินทาง (เนื่องจากต้องได้รับการอนุมัติจาก ผอ. หรือผู้ได้รับมอบหมาย ก่อนเวลาเดินทางอย่างน้อย 30 นาที) เพื่อให้หัวหน้าหมวดรถยนต์วางแผนจัดรถยนต์อำนวยความสะดวกได้อย่างเหมาะสม หากเส้นทางเดียวกันหรือใกล้เคียงกันจะได้ไปพร้อมกัน (Car Pool) และพนักงานขับรถยนต์จะได้ดำเนินการวางแผนการใช้เส้นทาง

2.2 ถ้าขับพนักงานขับรถยนต์ให้ศึกษาเส้นทางก่อนออกเดินทาง และมีนโยบายให้ใช้รถยนต์ที่ใช้ก๊าซ NGV ให้มากที่สุด ถ้าไม่ขับหรือจอดคอยควรดับเครื่อง/ปิดแอร์ พร้อมรณรงค์ให้พนักงานขับรถยนต์ขับรถไม่เกิน 90 กม. ต่อ ชม.

2.3 ลดการเดินทางโดยรถยนต์ และใช้การติดต่อสื่อสารในลักษณะอื่นแทน เช่น การใช้โทรศัพท์ ทางระบบไลน์ โทรสาร ไปรษณีย์ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ในรูปของการเชิญประชุม การจัดส่งรายงานการประชุม เป็นต้น

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศ

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.) มีหน้าที่ในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ระบบฐานข้อมูล บริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน บริหารจัดการระบบความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อมุ่งสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) ให้การขับเคลื่อนภารกิจของสำนักงานฯ บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ โดยในปีงบประมาณ 2566 ได้ดำเนินโครงการสอดคล้องตามแผนปฏิบัติราชการ ศสช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เรื่อง การบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ ศสช. มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์และมาตรฐานภายใต้แผนรัฐบาลดิจิทัลของประเทศ ประกอบด้วยการดำเนินงานใน 3 ส่วน ดังนี้

1. งานนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

เพื่อการวางแผนยุทธศาสตร์เทคโนโลยีดิจิทัลขององค์กร ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ศสช. พ.ศ. 2566-2570 สำหรับเป็นกรอบในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของ ศสช. ให้มีความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และใช้ประกอบการจัดทำงบประมาณในระยะ 5 ปี

2. งานระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ระบบเครือข่ายสื่อสาร และระบบการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์

เพื่อการพัฒนาบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีความมั่นคงปลอดภัยในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ศสช. ให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

2.1 การดูแลรักษาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบงานบริการสนับสนุนสารสนเทศ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 2) การต่ออายุลิขสิทธิ์และรับประกันอุปกรณ์ระบบเครือข่าย 3) การต่ออายุลิขสิทธิ์และรับประกันอุปกรณ์ Firewall 4) การต่ออายุลิขสิทธิ์และการรับประกันอุปกรณ์ระบบ IP Phone 5) การติดตั้งระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเสมือนแบบ Hyper-converged Infrastructure (HCI) 6) การติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณชนิด PoE ขนาด 48 ช่อง และ 24 ช่องเพื่อทดแทนอุปกรณ์เดิม 7) การติดตั้งอุปกรณ์รับส่งสัญญาณโทรศัพท์พื้นฐาน และเครื่อง IP Phone 8) การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ All In One สำหรับงานประมวลผล และ 9) การติดตั้งระบบโสตทัศนูปกรณ์ชุดใหม่สำหรับห้องประชุมเดช สนิทวงศ์ ห้องสีปพนท์ เกตุทัต และห้อง 521

2.2 การบริหารจัดการและพัฒนาการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ได้แก่ 1) การจัด

ทำระบบป้องกันข้อมูลความลับและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 พร้อมจัดหาอุปกรณ์ป้องกันภัยคุกคามเครือข่าย การใช้งานอินเทอร์เน็ต และ 2) การติดตั้งอุปกรณ์ตรวจสอบความปลอดภัยระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

3. งานพัฒนาระบบงาน และฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อพัฒนาระบบงานสำหรับสนับสนุนภารกิจของสำนักงานฯ ในด้านต่าง ๆ

3.1 การพัฒนาระบบบริหารงานและการบริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (Smart Office for Digital Government) เพื่อสนับสนุนการทำงานในส่วนของ ระบบงานงบประมาณ ระบบงานการเงิน ระบบงานพัสดุ ระบบบริหารงานบุคลากร และงานกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร มีการนำระบบการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Signature) มาใช้ในกระบวนการพิจารณาและอนุมัติเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์

3.2 การพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปตามระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานสารบรรณ ด้วยการบริหารจัดการหนังสือราชการ บันทึกต่าง ๆ ผ่านระบบฯ จนจบกระบวนการ รวมถึงการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนด

ทั้งนี้ การพัฒนาระบบดังกล่าวข้างต้นเป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดขั้นตอนกระบวนการทำงาน รวมทั้งลดปริมาณการใช้กระดาษและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของภาครัฐ

การสื่อสารเพื่อการพัฒนา

การประชุมประจำปี 2566 เรื่อง “Transitioning Thailand: Coping with the Future”

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดการประชุมประจำปี 2566 เรื่อง “Transitioning Thailand: Coping with the Future” เมื่อวันจันทร์ที่ 18 กันยายน 2566 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องประชุมสามย่านมิตรทาวน์ฮอลล์ ชั้น 5 ศูนย์การค้าสามย่านมิตรทาวน์ กทม. มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการพัฒนาที่ผ่านมาและเปิดโอกาสให้ภาคีต่าง ๆ ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการพัฒนาเพื่อรับมือกับความเสี่ยงต่าง ๆ ในสถานะที่โลกเต็มไปด้วยความผันผวนและคาดการณ์ได้ยาก และร่วมเสนอแนวทางการขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

กิจกรรมของการประชุม เริ่มด้วย นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการ สศช. นำเสนอเกี่ยวกับผลการพัฒนาประเทศในช่วงแผนฯ 12 ที่ผ่านมาเป็นอย่างไร บรรลุเป้าหมายด้านใดบ้าง และต่อเนื่องมาจนถึงผลการพัฒนาในระยะเวลา 1 ปีแรกของการดำเนินการในช่วงแผนฯ 13 มีความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ไปแล้วอย่างไร และจะนำเสนอประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญที่ประเทศไทยกำลังเผชิญและจะต้องเผชิญในอนาคต ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยต้องรับมือกับประเด็นท้าทายการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญในหลายประเด็นและต้องมีการกำหนดรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้ประเทศสามารถเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาวและต้องเป็นการเติบโตที่สร้างโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยเข้าถึงการพัฒนาได้โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

จากนั้นเป็นการเสวนาโดยผู้ทรงคุณวุฒิในหัวข้อ “Inclusive Green Growth Transition” โดยเป็นการแสดงความคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศที่มุ่งสู่เศรษฐกิจที่มีการเติบโต (Growth) อย่างยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green) โดยสร้างโอกาสและความเท่าเทียมในสังคม (Inclusiveness) ภายใต้การบริหารจัดการที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมเสวนาประกอบด้วย ดร.วิโรฒ สันติประภาพร อดีตผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย ดร.อาร์ม ตั้งนิรันดร ผู้อำนวยการศูนย์จีนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร.สันติธาร เสถียรไทย อดีตกรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท Sea Group และคุณธนวัฒน์ สุธรรมพันธุ์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งจะร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่น่าสนใจ อาทิ การสร้างโอกาสหรือลดความเสี่ยงของไทยบนโลกที่มีหลายขั้วอำนาจ โมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยที่ทุกคนได้รับโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีเปลี่ยนโลกในการเปลี่ยนประเทศไทยไปสู่การพัฒนาในรูปแบบใหม่ ๆ โดยมี ดร.วิทย์ สิทธิเวคิน เป็นผู้ดำเนินรายการ

ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุม ณ สถานที่จัดงาน 839 คน และร่วมประชุมออนไลน์ผ่านการถ่ายทอดสดทาง YouTube 1,677 บัญชี (แบบไม่นับซ้ำ) และ Facebook Live ประมาณ 1,800 ครั้ง ซึ่งภายหลังการประชุม สศช.ได้จัดทำสรุปผลการประชุมเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ www.nesdc.go.th ของสำนักงานฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

การประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาประเทศ

ในปีงบประมาณ 2566 ที่ผ่านมา สศช. ได้ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะความก้าวหน้าการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ในช่วง 1 ปีแรก และการประเมินผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในช่วง 6 ปีที่ผ่านมาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี การปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ได้แก่

1. สื่อออนไลน์ นำเสนอข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวของ สศช. ที่สำคัญผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ เว็บไซต์ สศช. www.nesdc.go.th โดยมีผู้เข้าชมเว็บไซต์รวมทั้งสิ้น 4,204,319 ครั้ง และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้แก่ Facebook “สภาพัฒน์” มีผู้ติดตามเพจ 29,435 บัญชี Youtube “สภาพัฒน์” 2,458 บัญชี Twitter “สภาพัฒน์” มีผู้ติดตามเพจรวม 659 บัญชี (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

ยอดการเข้าชมเว็บไซต์และผู้ติดตามของสื่อออนไลน์ (ยอดสะสม)

ประเภทสื่อ	หน่วย	2565	2566	การเปลี่ยนแปลง
เว็บไซต์สภาพัฒน์ www.nesdc.go.th	ครั้ง	3,536,701	4,204,319	+18.88%
Facebook “สภาพัฒน์”	บัญชี	26,264	29,435	+12.07%
Youtube “สภาพัฒน์”	บัญชี	1,567	2,458	+56.86%
X (Twitter) “สภาพัฒน์”	บัญชี	454	659	+45.15%

นอกจากนี้ ในปี 2566 ได้มีการเผยแพร่ข่าวผ่านเว็บไซต์ สศช. จำนวน 208 ข่าว และการบริการข้อมูลออนไลน์ อาทิ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาพื้นที่ ระบบ EMENSCR จำนวน 418 ครั้ง

2. สื่อสิ่งพิมพ์ อาทิ วารสาร จุลสาร จดหมายข่าว อาทิ วารสารเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เรื่อง การพัฒนาพื้นที่ภาคและเมือง **จดหมายข่าวกองยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์** จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ เรื่อง (1) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 และ (2) การจัดอันดับดัชนีวัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ปี 2023 **เอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ** เช่น รายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12, แผนพัฒนาประชากรเพื่อการพัฒนาประเทศระยะยาว (พ.ศ. 2565-2580), รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทย ประจำปี 2565, แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (ฉบับประชาชน), คู่มือตัวชี้วัดความสามารถในการแข่งขันของไทย

3. สื่อวิดีโอโมชันกราฟิก “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)” จำนวน 4 ตอน นำเสนอเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ 4 มิติ คือ มิติที่ 1 ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย มิติที่ 2 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม มิติที่ 3 การเสริมสร้างที่ยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติที่ 4 การพัฒนาปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการพลิกโฉมประเทศ สามารถติดตามชมได้ที่ Youtube และ Facebook “สภาพัฒน์”

4. อินโฟกราฟฟิกและโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ โดยการจัดทำอินโฟกราฟฟิกเป็นการนำข้อมูลต่าง ๆ มาจัดทำเป็นรูปภาพให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ อาทิ ข้อมูล GDP รายไตรมาส ข้อมูลภาวะสังคมรายไตรมาส กรอบและงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจประจำปีงบประมาณ 2567 รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทยประจำปี 2565 การลงทุนของรัฐวิสาหกิจในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ปี 2560-2565) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

สำหรับการจัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การสัมมนาเชิงวิชาการเรื่อง “บทเรียนจากการจัดทำแผนด้วย SEA สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” ภายใต้ การขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ 2565, การประชุมเชิงปฏิบัติการการวิเคราะห์สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โดยการประยุกต์ใช้ข้อมูลจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, งาน NESDC Social Forum 2023 : Together We Thrive, การจัดกิจกรรมประกวดภาพถ่ายภายใต้หัวข้อ “จุดประกายการขับเคลื่อน 13 หมายเหตุในท้องถิ่นและตำบล”, การแลกเปลี่ยนความเห็นในเวที “สรุปบทเรียนรูปธรรมความสำเร็จการขับเคลื่อน SDG LAB ภาคตะวันออก เรื่องวนเกษตร”, การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนภาคตะวันออกที่ยั่งยืน มุ่งสร้างสังคมเสมอภาคและเท่าเทียม, งานเสวนา “ข้ามรุ่น : อนาคตประชากรไทย”, การประชุมประจำปี 2566 ของ สศช. เรื่อง Transitioning Thailand : Coping with the Future”, การสัมมนาเผยแพร่ผลการศึกษาห่วงโซ่อุปทานภาคการผลิตและบริการในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่โดยรอบ”, การสัมมนาเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ “การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่และตำบล” และการประชุมสัมมนาเผยแพร่ผลการจัดทำงบประมาณด้านสังคม (Social Budgeting) ของประเทศไทย

5. สื่อมวลชน นอกจากการผลิตสื่อเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยตรงแล้ว สศช. ยังได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปสู่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ อย่างกว้างขวางผ่านสื่อมวลชน ทั้งหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ สำนักข่าวออนไลน์ องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน และเว็บไซต์ต่าง ๆ โดยผ่านกิจกรรม อาทิ **การแถลงข่าว** จัดแถลงข่าวสื่อมวลชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง อาทิ การรายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศรายไตรมาส การรายงานภาวะสังคมรายไตรมาส การแถลงข่าวความคืบหน้าการดำเนินงานโครงการจัดทำประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ สำหรับแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี พร้อมทั้งจัดทำข่าวแจกและ

จัดส่งข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชน **การสัมภาษณ์ผู้บริหาร สศช.** โดยการประสานให้สื่อมวลชนเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหาร สศช. เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาประเทศ เพื่อเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจสู่สาธารณชน

6. พิพิธภัณฑ์สุริยานุวัตรเพื่อการพัฒนา ประเทศ เป็นแหล่งเรียนรู้และจัดแสดงนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับวิวัฒนาการของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย และเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงชีวประวัติของพระยาสุริยานุวัตร นักเศรษฐศาสตร์ท่านแรกของประเทศไทย ผู้เขียนหนังสือ “ทรัพย์ศาสตร์” ตำราเศรษฐศาสตร์เล่มแรกของไทย และบทบาทภารกิจสำคัญของ สศช. ได้แก่ สารสำคัญการพัฒนาประเทศในแต่ละช่วงตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1-13 รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยในปีงบประมาณ 2566 มีผู้เข้าเยี่ยมชมที่เป็นกลุ่มคณะและบุคคลทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น 710 คน และมีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เสมือนทางเว็บไซต์ สศช. จำนวนทั้งสิ้น 1,427 ครั้ง

7. การบรรยายสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะศึกษาดูงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จึงมีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน ณ สศช. จำนวน 6 คณะ คือ (1) คณะข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2) คณะผู้เข้าร่วมโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพและศึกษาดูงานองค์กรจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วน

ตำบลนิคมพัฒนา จังหวัดชลบุรี (3) คณะอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (4) คณะผู้บริหาร อาจารย์ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (5) คณะอาจารย์และนิสิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม (6) คณะอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชายุทธศาสตร์ การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เพื่อรับฟังการบรรยายเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของ สศช. หลักการ แนวคิด และกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การจัดทำแผนแบบบูรณาการของแผนพัฒนาภาคตะวันออก แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาท้องถิ่น หลักการ ทิศทางและกระบวนการพัฒนาประเทศและการขับเคลื่อนแผนสู่การพัฒนาพื้นที่

นอกจากการประชาสัมพันธ์สู่กลุ่มเป้าหมายภายนอกองค์กรแล้ว สศช. ได้ให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ภายในองค์กร โดยการจัดทำสื่อหลากหลายรูปแบบ อาทิ บอร์ด โปสเตอร์ ป้ายประชาสัมพันธ์อิเล็กทรอนิกส์ การส่งอีเมลล์ ไลน์กลุ่ม NESDC Community และการจัดทำ KM องค์กร ประมวลและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ผ่านทางอินทราเน็ตของ สศช. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันอันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ห้องสมุดสุริยาบุวตร

ห้องสมุดสุริยาบุวตร สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีภารกิจหลักในการคัดเลือกและจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้านต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ในองค์กร พร้อมทั้งให้บริการประชาชนทั่วไปที่สนใจได้ศึกษาหาความรู้ ขอสรุปภาพรวมผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2566 ได้ดังนี้

1. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่

(1) จัดซื้อหนังสือภาษาไทยและต่างประเทศ จำนวน 56 รายการ (2) บอกรับเป็นสมาชิกนิตยสารไทยและต่างประเทศแบบตีพิมพ์เป็นเล่มและแบบออนไลน์ จำนวน 18 รายการ (3) รับถวายนิตยสารจากหน่วยงานภายนอกและผู้ใช้บริการมอบให้ห้องสมุด ประมาณ 82 รายการและ (4) เอกสารวิชาการที่ สศช. จัดทำขึ้นเอง ทั้ง แบบตีพิมพ์เป็นเล่มและแบบออนไลน์ โดยให้บริการทางเว็บไซต์ สศช. เว็บไซต์ห้องสมุด และบริการในห้องสมุด

2. การบันทึกรายการบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศลงฐานข้อมูล จำนวน 302 รายการ และปัจจุบันมีให้บริการสืบค้นรายการบรรณานุกรมผ่าน

หน้าเว็บเพจห้องสมุด ประมาณ 15,800 รายการ

3. การให้บริการของห้องสมุดฯ (1) ผู้เข้าใช้ห้องสมุด จำนวน 391 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ 332 คน ประชาชนทั่วไป 59 คน (2) การยืมทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 791 รายการ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ 613 รายการ ประชาชนทั่วไปที่เป็นสมาชิก 178 รายการ (3) บริการคอมพิวเตอร์ มีผู้ใช้บริการ จำนวน 318 ครั้ง (4) การใช้บริการเว็บเพจห้องสมุด จำนวน 5,610 ครั้ง (5) บริการจัดส่งหนังสือให้เจ้าหน้าที่ 12 ครั้ง (6) บริการตอบคำถามเพื่อการค้นคว้า จำนวน 69 ครั้ง และ (7) บริการแนะนำหนังสือน่าอ่าน 48 ครั้ง

4. การจัดทำกฤตภาคข่าว (News Clipping) มีการจัดทำ News Clipping จากข่าว สัมภาษณ์ บทความ บทวิเคราะห์-วิจารณ์ รายงาน หรือข้อเขียนอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ สศช. ให้บริการแก่เจ้าหน้าที่ สศช. เป็นประจำ รวมทั้งเผยแพร่และสืบค้นข่าวย้อนหลังทางเว็บเพจห้องสมุด จำนวน 538 ข่าว

5. การรับสมัครสมาชิกห้องสมุด มีผู้สมัครสมาชิกห้องสมุดเพิ่มขึ้น จำนวน 43 คน ปัจจุบันมีสมาชิกห้องสมุดฯ จำนวน 920 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 95 เป็นข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ข้าราชการเกษียณของสำนักงานฯ และ ร้อยละ 5 เป็นประชาชนทั่วไป

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนด มีหน้าที่บริหารจัดการและให้บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ทั้งภายในศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สศช. ซึ่งตั้งอยู่บริเวณชั้น 1 อาคาร 4 ภายในห้องสมุดสุริยานุวัตร และเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ของราชการ ในปีงบประมาณ 2566 มีผลการดำเนินงานโดยสรุปได้ดังนี้

1. การจัดแสดงและปรับปรุงข้อมูลข่าวสารของ สศช. ตามมาตรา 7 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นปัจจุบัน

2. การให้บริการ มีผู้ใช้บริการเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 7,243 ครั้ง และสอบถามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านต่างๆ ของ สศช. ทางโทรศัพท์ จำนวน 122 ครั้ง

3. การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ของราชการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 81 มีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมาก และร้อยละ 17 มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และไม่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการให้บริการและการขอข้อมูลข่าวสารของ สศช.

4. การจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้แก่เจ้าหน้าที่ สศช. โดยวิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีเจ้าหน้าที่เข้าร่วมการอบรม จำนวน 40 คน

5. การจัดเจ้าหน้าที่ สศช. เข้าร่วมการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนัก

นายกรัฐมนตรี ในปีงบประมาณ 2566 มีผู้ผ่านเกณฑ์การทดสอบ จำนวน 4 คน

6. การส่งผลงานเข้าร่วมประกวดศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการโดดเด่นประจำปี 2566 ผลการตรวจประเมินพบว่า ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการโดดเด่นประจำปี 2566

7. การศึกษาดูงาน/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากหน่วยงานต้นแบบที่ได้รับรางวัลศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการโดดเด่นประจำปี 2565 จำนวน 1 หน่วยงาน คือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี

8. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และการให้บริการของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สศช. ให้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนได้ทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ การออกบูธศูนย์ข้อมูลข่าวสารในงานประชุมประจำปี หรืองานสัมมนาของ สศช. การแจกแผ่นพับ การจัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ และการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบออนไลน์

การรายงานผลการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประจำปีงบประมาณ 2566 ต่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผ่านทางเว็บไซต์ของ สสร.

PART

3

รายงานการเงิน

รายงานการเงิน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปีงบประมาณ 2566

งบการเงินของ สศช. ประกอบด้วยงบแสดงฐานะทางการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ภาพรวมของฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของ สศช. โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	12,819,321.77	21,032,510.88
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	3,264,034.50	6,187,548.90
วัสดุคงเหลือ	1,249,044.79	1,444,587.34
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>17,332,401.06</u>	<u>28,664,647.12</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	320,030,676.71	325,137,662.32
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	27,579,193.27	11,461,228.35
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	<u>347,609,869.98</u>	<u>336,598,890.67</u>
รวมสินทรัพย์	<u><u>364,942,271.04</u></u>	<u><u>365,263,537.79</u></u>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 งบแสดงฐานะการเงิน
 ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

	2566	(หน่วย : บาท) 2565
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	15,512,754.40	33,429,553.07
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	-	8,428.00
เงินรับฝากระยะสั้น	6,252,960.75	3,637,817.25
รวมหนี้สินหมุนเวียน	21,765,715.15	37,075,798.32
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินทดรองราชการรับจากคลังระยะยาว	2,000,000.00	2,000,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	2,000,000.00	2,000,000.00
รวมหนี้สิน	23,765,715.15	39,075,798.32
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
ทุน	14,433,667.34	14,433,667.34
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	326,742,888.55	311,754,072.13
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	341,176,555.89	326,187,739.47
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	364,942,271.04	365,263,537.79

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
รายได้		
รายได้จากงบประมาณ	896,164,683.49	787,953,334.41
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	708,888.55	310,500.00
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	1,241,740.68	79,900.00
รวมรายได้	898,115,312.72	788,343,734.41
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	327,492,570.43	324,385,058.56
ค่าบำเหน็จบำนาญ	172,676,644.07	159,866,242.59
ค่าตอบแทน	832,082.00	311,000.00
ค่าใช้สอย	175,993,686.98	155,362,095.34
ค่าวัสดุ	9,098,519.40	5,561,001.80
ค่าสาธารณูปโภค	15,611,352.33	13,445,616.71
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	59,091,311.24	51,781,409.39
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	122,325,318.00	62,062,553.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	5,011.85	(448,459.93)
รวมค่าใช้จ่าย	883,126,496.30	772,326,517.46
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน	14,988,816.42	16,017,216.95
ต้นทุนทางการเงิน	0.00	0.00
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	14,988,816.42	16,017,216.95

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

	2566	(หน่วย : บาท) 2565
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	15,512,754.40	33,429,553.07
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	-	8,428.00
เงินรับฝากระยะสั้น	6,252,960.75	3,637,817.25
รวมหนี้สินหมุนเวียน	21,765,715.15	37,075,798.32
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินอุดหนุนการรับจากคลังระยะยาว	2,000,000.00	2,000,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	2,000,000.00	2,000,000.00
รวมหนี้สิน	23,765,715.15	39,075,798.32
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
ทุน	14,433,667.34	14,433,667.34
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	326,742,888.55	311,754,072.13
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	341,176,555.89	326,187,739.47
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	364,942,271.04	365,263,537.79

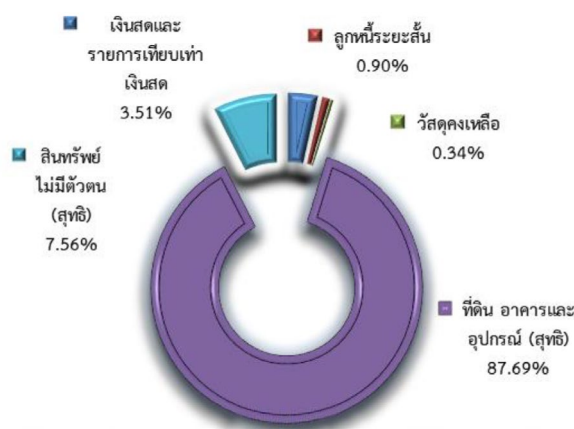
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
รายได้		
รายได้จากงบประมาณ	896,164,683.49	787,953,334.41
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	708,888.55	310,500.00
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	1,241,740.68	79,900.00
รวมรายได้	898,115,312.72	788,343,734.41
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	327,492,570.43	324,385,058.56
ค่าบำเหน็จบำนาญ	172,676,644.07	159,866,242.59
ค่าตอบแทน	832,082.00	311,000.00
ค่าใช้สอย	175,993,686.98	155,362,095.34
ค่าวัสดุ	9,098,519.40	5,561,001.80
ค่าสาธารณูปโภค	15,611,352.33	13,445,616.71
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	59,091,311.24	51,781,409.39
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	122,325,318.00	62,062,553.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	5,011.85	(448,459.93)
รวมค่าใช้จ่าย	883,126,496.30	772,326,517.46
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน	14,988,816.42	16,017,216.95
ต้นทุนทางการเงิน	0.00	0.00
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	14,988,816.42	16,017,216.95

การวิเคราะห์งบการเงิน

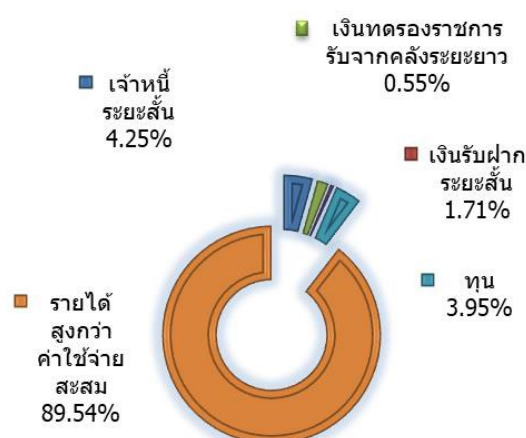
การวิเคราะห์งบการเงินนี้แสดงให้เห็นถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร โดยได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย พร้อมแสดงการเปรียบเทียบข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้ทราบแนวโน้มการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายการบัญชีที่เกิดขึ้น โดยแสดงข้อมูลทางการเงินที่มีนัยสำคัญ สรุปได้ดังนี้

แสดงสินทรัพย์ของ สศช. ปีงบประมาณ 2566

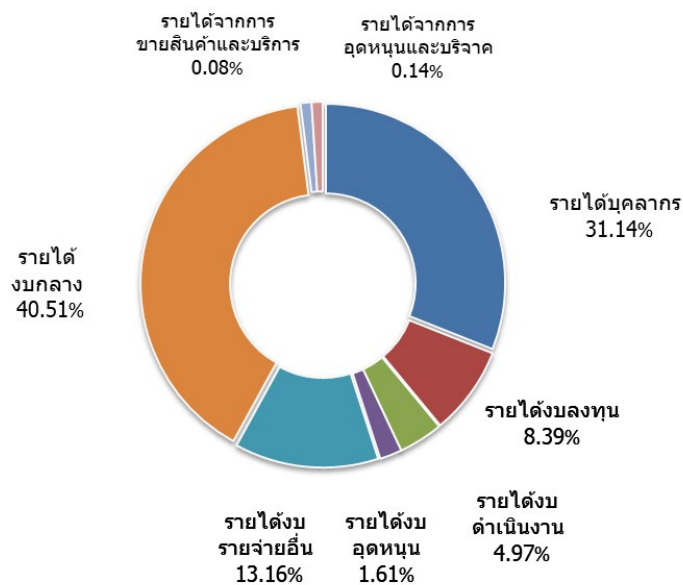
โครงสร้างสินทรัพย์ของ สศช. สินทรัพย์ส่วนใหญ่ของ สศช. เป็นรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ) ร้อยละ 87.69 นอกจากนี้ ยังประกอบด้วยสินทรัพย์ประเภทอื่น ๆ อีกร้อยละ 12.31 ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้ระยะสั้น วัสดุคงเหลือ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)

แสดงหนี้สินและทุนของ สศช. ปีงบประมาณ 2566

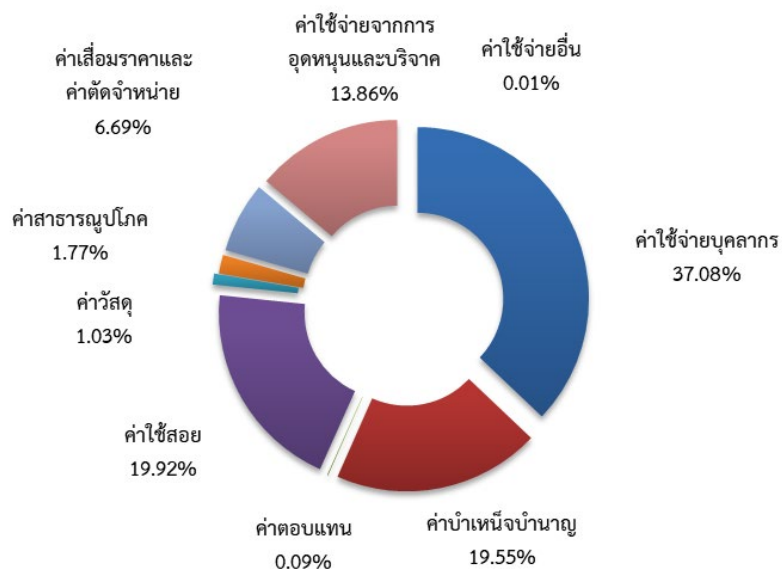
โครงสร้างหนี้สินและทุนของ สศช. ประกอบด้วยโครงสร้างของหนี้สินรวมร้อยละ 6.51 ส่วนใหญ่เป็นรายการหนี้สินหมุนเวียนร้อยละ 5.96 หนี้สินไม่หมุนเวียนร้อยละ 0.55 ส่วนของทุนร้อยละ 93.49 ประกอบด้วยรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสมร้อยละ 89.54 และทุนร้อยละ 3.95

แสดงรายได้จากการดำเนินงานทั้งหมดของ สศช. ปีงบประมาณ 2566

รายได้จากการดำเนินงาน ส่วนใหญ่เป็นรายได้เงินงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลร้อยละ 99.78 ประกอบด้วย รายได้จากงบกลาง งบลงทุน งบดำเนินงาน งบอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และงบกลาง นอกจากนี้ยังมี รายได้จากแหล่งอื่นอีกร้อยละ 0.22 ได้แก่ รายได้จากการขายสินค้าและบริการ และรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

แสดงค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานของ สศช. ปีงบประมาณ 2566

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายบุคลากรร้อยละ 37.08 ค่าใช้สอยร้อยละ 19.92 ค่าบำเหน็จบำนาญร้อยละ 19.55 และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ อีกร้อยละ 23.45

วิเคราะห์งบการเงิน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
วิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 และ 2565

	จำนวนเงิน (บาท)		เปรียบเทียบ เพิ่ม/(ลด)	
	2566	2565	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	12,819,921.77	21,032,510.88	(8,213,189.11)	(39.05)
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	3,264,034.50	6,187,548.90	(2,923,514.40)	(47.25)
วัสดุคงเหลือ	1,249,044.79	1,444,587.34	(195,542.55)	(13.54)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	17,332,401.06	28,664,647.12	(11,332,246.06)	(39.53)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	320,030,676.71	325,137,662.32	(5,106,985.61)	(1.57)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	27,579,193.27	11,461,228.35	16,117,964.92	(140.63)
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	347,609,869.98	336,598,890.67	11,010,979.31	3.27
รวมสินทรัพย์	364,942,271.04	365,263,537.79	(321,266.75)	(0.09)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
วิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 และ 2565

	จำนวนเงิน (บาท)		เปรียบเทียบ เพิ่ม/(ลด)	
	2566	2565	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้ระยะสั้น	15,512,754.40	33,429,553.07	(17,916,798.67)	(53.60)
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	-	8,428.00	(8,428.00)	(100.00)
เงินรับฝากระยะสั้น	6,252,960.75	3,637,817.25	2,615,143.50	71.89
รวมหนี้สินหมุนเวียน	21,765,715.15	37,075,798.32	(15,310,083.17)	(41.29)
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เงินอุดหนุนการรับจากคลังระยะยาว	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00	0.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00	0.00
รวมหนี้สิน	23,765,715.15	39,075,798.32	(15,310,083.17)	(39.18)
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน				
ทุน				
ทุน	14,433,667.34	14,433,667.34	0.00	0.00
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	326,742,888.55	311,754,072.13	14,988,816.42	4.81
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	341,176,555.89	326,187,739.47	14,988,816.42	4.60
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	364,942,271.04	365,263,537.79	(321,266.75)	(0.09)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
วิเคราะห์แสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 และ 2565

	จำนวนเงิน (บาท)		เปรียบเทียบ เพิ่ม/(ลด)	
	2566	2565	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
รายได้				
รายได้จากงบประมาณ	896,164,683.49	787,953,334.41	108,211,349.08	13.73
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	708,888.55	310,500.00	398,388.55	128.31
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	1,241,740.68	79,900.00	1,161,840.68	1,454.12
รวมรายได้	898,115,312.72	788,343,734.41	109,771,578.31	13.92
ค่าใช้จ่าย				
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	327,492,570.43	324,385,058.56	3,107,511.87	0.96
ค่าบำเหน็จบำนาญ	172,676,644.07	159,866,242.59	12,810,401.48	8.01
ค่าตอบแทน	832,082.00	311,000.00	521,082.00	167.55
ค่าใช้สอย	175,993,686.98	155,362,095.34	20,631,591.64	13.28
ค่าวัสดุ	9,098,519.40	5,561,001.80	3,537,517.60	63.61
ค่าสาธารณูปโภค	15,611,352.33	13,445,616.71	2,165,735.62	16.11
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	59,091,311.24	51,781,409.39	7,309,901.85	14.12
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	122,325,318.00	62,062,553.00	60,262,765.00	97.10
ค่าใช้จ่ายอื่น	5,011.85	(448,459.93)	453,471.78	(101.12)
รวมค่าใช้จ่าย	883,126,496.30	772,326,517.46	110,799,978.84	14.35
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	14,988,816.42	16,017,216.95	(1,028,400.53)	78.12

สรุปภาพรวมของฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของ สศช.

หน่วย : บาท

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2566	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	ผลต่าง จำนวนเงิน เพิ่ม/(ลด)	ผลต่าง (ร้อยละ)
สินทรัพย์	364,942,271.04	365,263,537.79	(321,266.75)	(0.09)
หนี้สิน	23,765,715.15	39,075,798.32	(15,310,083.17)	(39.18)
ทุน	341,176,555.89	326,187,739.47	14,988,816.42	4.60
รายได้	898,115,312.72	788,343,734.41	109,771,578.31	13.92
ค่าใช้จ่าย	883,126,496.30	772,326,517.46	110,799,978.84	14.35

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของ สศช. มีปริมาณที่ลดลงจากงบประมาณปีก่อน ร้อยละ 0.09 เป็นผลมาจากสินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ที่ลดลงเมื่อเทียบกับงบประมาณปีก่อน

หนี้สิน

หนี้สินของ สศช. มีปริมาณลดลงจากงบประมาณปีก่อน ร้อยละ 39.18 เป็นผลมาจาก เจ้าหนี้ระยะสั้น ที่ลดลงเมื่อเทียบกับงบประมาณปีก่อน

ทุน

ทุนของ สศช. เพิ่มขึ้นจากงบประมาณปีก่อน ร้อยละ 4.60 เป็นผลมาจากในปีงบประมาณ 2566 สศช. มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ 14.988 ล้านบาท จึงเป็นการเพิ่มมูลค่าในส่วนของรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม

รายได้

รายได้ของ สศช. รวมทั้งสิ้น 898.115 ล้านบาท เป็นรายได้จากงบประมาณประจำและงบกลาง ประกอบด้วย งบบุคลากรจากการเบิกจ่ายเงินเดือน ค่าจ้างประจำ งบดำเนินงานสำหรับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสำนักงาน และงบรายจ่ายอื่น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการขับเคลื่อนโครงการที่สนับสนุนแผนและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ของประเทศ งบลงทุนจากการได้รับจัดสรรให้ซื้อครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง รวมถึงรายได้จากการขายสินค้าและบริการ และรายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานของ สศช. เพิ่มขึ้นจากงบประมาณปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 14.35 เป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าบำเหน็จบำนาญ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาคเช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานอื่น เป็นต้น

+111.51	▲	-99.3
+92.21	▲	-87.5
+87.14	▲	-67.5
+131.94	▲	-123.5
+74.68	▼	-67.5
+94.71	▲	-61.4
+77.91	▼	-59.36

4

ประมวลภาพกิจกรรม

กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ

สภาพัฒน์ร่วมน้อมรำลึกเนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2565 ในช่วงเช้า นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ สศช. ทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศล เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อเหล่าปวงชนชาวไทย ณ บริเวณลานอาคารสุริยานุวัตร สศช.

จากนั้น ในช่วงเย็น เลขาธิการฯ สศช. เดินทางไปร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ในพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ ณ อุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ

ในการนี้ นางธิดา พัชร์ธรรม รองเลขาธิการฯ ได้ร่วมเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

ผู้บริหาร สศช. ร่วมเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน

เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2565 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ พร้อมด้วยผู้บริหาร สศช. ร่วมเข้าเฝ้าฯ ทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน พุทธศักราช 2565 ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

ผู้บริหาร สศช. ร่วมเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน

เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2565 คณะผู้บริหาร สศช. ร่วมเข้าเฝ้าฯ ทูลละอองพระบาทรับเสด็จ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน พุทธศักราช 2565 ณ วัดเทพศิรินทราวาส

เลขาธิการ สศช. ร่วมเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวันปิยมหาราช

เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2565 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวันปิยมหาราช พุทธศักราช 2565 ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

นอกจากนี้ สำนักงานฯ ได้มอบหมายให้ นายอาจินต์ ฉัตรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ สศช. พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ ในนามสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พระลานพระราชวังดุสิต เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ทรงพระปรีชาสามารถยิ่งในการวางรากฐานปรับปรุงและพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้ารุ่งเรืองทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ

เลขาธิการ สศช. และคณะ ร่วมลงนามถวายพระพร สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2565 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการสภาพัฒนาการฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร สศช. นำแจกันดอกไม้ทูลเกล้าฯ ถวายหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย พร้อมลงนามถวายพระพรให้ทรงหายจากพระอาการประชวร และทรงมีพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

เลขาธิการ สศช. ร่วมกิจกรรมเนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ

เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2565 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ พร้อมคณะ ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง พิธีวางพานพุ่มดอกไม้ และพิธีถวายบังคมหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อร่วมน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ ณ บริเวณท้องสนามหลวง เพื่อแสดงออกซึ่งความจงรักภักดี และน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่เป็นล้นพ้นหาที่สุคติได้ ที่ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ปวงชนชาวไทย

จากนั้นในช่วงเย็น เลขาธิการฯ สศช. เดินทางไปร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบรมมหาราชวัง

เลขาธิการ สศช. และคณะ ร่วมลงนามถวายพระพรสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2565 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช. นำแจกันดอกไม้ทูลเกล้าฯ ถวายหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ณ อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย พร้อมลงนามถวายพระพรให้ทรงหายจากพระอาการประชวร และทรงมีพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

เลขาธิการ สศช. และคณะ ร่วมลงนามถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ 2566

เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช. ร่วมลงนามถวายพระพรและถวายแจกันดอกไม้ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ 2566 ณ ศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวัง

สศช. ร่วมเฉลิมพระเกียรติและถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี

เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี 3 มิถุนายน 2566 ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง หลังจากนั้น เลขาธิการฯ ได้นำคณะผู้บริหาร สศช. เดินทางไปร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี พร้อมถวายแจกันดอกไม้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

จากนั้นในช่วงเย็น เลขาธิการฯ ร่วมเข้าเฝ้ารับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี 3 มิถุนายน 2566 ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบรมมหาราชวัง โดยในช่วงเวลาเดียวกัน นายวิโรจน์ นรารักษ์ รองเลขาธิการฯ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ สศช. เข้าร่วมพิธีถวายเครื่องราชสักการะและวางพานพุ่ม พร้อมทั้งจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ด้วยความจงรักภักดียิ่ง

สศช. ร่วมลงนามถวายสักการะสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก
เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ นำคณะผู้บริหาร สศช. เดินทางไปถวาย
เครื่องสักการะและลงนามถวายสักการะหน้าพระรูปสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ 8 รอบ 26 มิถุนายน 2566 ณ พระวิหาร วัดราชบพิธสถิต
มหาสีมารามราชวรวิหาร

ผู้บริหาร สศช. บันทึกเทปถวายพระพร
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินี และสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2566 และวันที่
30 มิถุนายน 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ
นำคณะผู้บริหาร สศช. บันทึกเทปถวายพระพร พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
28 กรกฎาคม 2566 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี
เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 3 มิถุนายน 2566
และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรม
ราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
12 สิงหาคม 2566 ณ สถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 MCOT HD

เลขาธิการ สศช. นำคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ร่วมถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน ประจำปี 2566

เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช. ร่วมพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน และร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคล ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 28 กรกฎาคม 2566 ณ ห้องโถง อาคาร 1 ชั้น 1 สศช.

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช. ร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช. ร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง 12 สิงหาคม 2566 เพื่อถวายความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ณ ห้องโถง อาคาร 1 สศช.

สศช. ร่วมเฉลิมพระเกียรติและถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2566 ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง นายดอนนา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 28 กรกฎาคม 2566 จากนั้นได้นำคณะผู้บริหาร สศช. เข้าร่วมพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน ประจำปีพุทธศักราช 2566 โดยภายหลังเสร็จสิ้นพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณฯ เลขาธิการฯ ได้นำคณะผู้บริหาร สศช. เดินทางไปร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยถวายแจกกันดอกไม้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

ต่อจากนั้นในช่วงเย็น เลขาธิการฯ ร่วมเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม พุทธศักราช 2566 ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบรมมหาราชวัง

หลังจากนั้น นายวิโรจน์ นรารักษ์ รองเลขาธิการฯ เข้าร่วมพิธีถวายเครื่องราชสักการะและวางพานพุ่ม พร้อมทั้งร่วมพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ด้วยความจงรักภักดียิ่ง

สศช. ร่วมเฉลิมพระเกียรติและถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2566 นายตบฐา พิษยนันท์ เลขาธิการฯ ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง 12 สิงหาคม 2566 ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง จากนั้นได้นำคณะผู้บริหาร สศช. เดินทางไปร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง พร้อมถวายแจกันดอกไม้ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

ในช่วงเย็น เลขาธิการฯ ร่วมเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง สิงหาคม พุทธศักราช 2566 ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบรมมหาราชวัง

จากนั้นเวลา 18.00 น. นายวิโรจน์ นรารักษ์ รองเลขาธิการฯ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ สศช. เข้าร่วมพิธีถวายเครื่องราชสักการะและวางพานพุ่ม พร้อมทั้งจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ด้วยความจงรักภักดียิ่ง

กิจกรรมสำคัญ สศช.

สศช. ติดตามโครงการภายใต้แผนงานสร้างความเข้มแข็ง
แก่เศรษฐกิจฐานราก เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาภาค
สู่การปฏิบัติ

ระหว่างวันที่ 10 ตุลาคม 2565 ถึง 19 เมษายน 2566
อนุกรรมการติดตามโครงการภายใต้แผนงานสร้างความเข้มแข็ง
แก่เศรษฐกิจฐานราก และคณะ ได้ลงพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ติดตาม
โครงการภายใต้แผนงานสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานราก
เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาภาคสู่การปฏิบัติ โดยในภาคใต้ ได้แก่
จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง และ สุราษฎร์ธานี
นำโดย ศ.ดร.สนธิ อักษรแก้ว ประธานอนุกรรมการฯ พร้อมด้วย
นายเอนก มีมงคล รองเลขาธิการฯ คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช.

Thailand Policy Lab ยกทัพผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมเชิงนโยบาย ร่วมกันแลกเปลี่ยนมุมมอง และประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาเชิงระบบ โดยยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลาง

เมื่อวันที่ 20-21 ตุลาคม 2565 สศช. โดยห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย หรือ Thailand Policy Lab (TPLab) ภายใต้ความร่วมมือกับ UNDP ได้จัดงานเสวนา Policy Innovation Exchange ครั้งที่ 3 ขึ้น ภายใต้หัวข้อ “คิดนโยบายแนวใหม่ ในโลกที่ซับซ้อน : แนวคิดเชิงระบบ และประชาชนเป็นศูนย์กลาง” ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ โดยมี นายวิโรจน์ นรารักษ์ รองเลขาธิการฯ และ Mr. Renaud Meyer ผู้แทน UNDP ประจำประเทศไทย เป็นประธานกล่าวเปิดงาน

สศช. ร่วมกับ UNIDO เปิดโครงการ Partnership for Action on Green Economy ในประเทศไทย (PAGE in Thailand Launch Event)

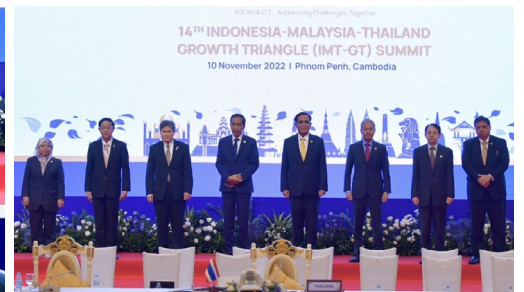
เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565 นายสุพัฒน์พงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เป็นประธานเปิดโครงการ Partnership for Action on Green Economy หรือ PAGE ในประเทศไทย ซึ่งจัดโดย สศช. ร่วมกับองค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (UNIDO) โดยมี นายวิษณุยุทธ บุญชิต รองเลขาธิการฯ ในฐานะประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ PAGE ในประเทศไทย และนางศุภรสิริ แจ่มสุข รองผู้แทนสำนักงานภูมิภาค องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (UNIDO) เป็นผู้กล่าวกล่าว ณ โรงแรม สวิสไฮเต็ล กรุงเทพฯ รัชดา

คณะกรรมการบริหารองค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ เข้าเยี่ยมคารวะเลขาธิการฯ และหารือเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในประเทศไทย

เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2565 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ และนางสาววรวรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการฯ ให้การต้อนรับคณะกรรมการบริหารองค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF Executive Board) นำโดย Ms. Maritza Chan-Valverde ผู้แทนถาวรสาธารณรัฐคอสตาริกา ประจำองค์การสหประชาชาติ และประธานกรรมการบริหารองค์การกองทุน UNICEF ในโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะเลขาธิการสภาพัฒนา และหารือเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในประเทศไทย ตลอดจนความร่วมมือระหว่าง UNICEF และ สศช. ณ ห้องประชุม 521 สศช.

การประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย

เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (The 14th IMT-GT Summit) ณ โรงแรมสกา พนมเปญ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมี นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะรัฐมนตรีประจำแผนงาน IMT-GT และนายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ เป็นเจ้าหน้าที่อาวุโสฝ่ายไทย เข้าร่วมประชุม

สศช. จัดประชุมกลุ่มย่อย ภายใต้โครงการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

ระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2565 ถึง 27 ธันวาคม 2565 สศช. จัดการประชุมกลุ่มย่อยภายใต้โครงการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) จำนวน 3 ครั้ง โดยมีนายเอนก มิมงคล รองเลขาธิการฯ เป็นประธาน ครั้งที่ 1 ในหัวข้อ “ปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน (Transit Oriented Development: TOD)” ครั้งที่ 2 ในหัวข้อ “การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง” และครั้งที่ 3 ในหัวข้อ “การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก” ณ ห้องพัชราวดี 1 ชั้น 11 อาคาร 2 โรงแรมปรีณิพพาเลศ กรุงเทพฯ โดยมีผู้แทนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา ตลอดจนนักวิชาการ เข้าร่วมการประชุม

การประชุมระดับรัฐมนตรี แผนงาน GMS ครั้งที่ 25

เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2565 นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะรัฐมนตรีประจำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS Minister) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนเจ้าหน้าที่ไทยเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรี แผนงาน GMS ครั้งที่ 25 (The 25th GMS Ministerial Conference) ภายใต้หัวข้อหลักคือ “การเร่งรัดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจเพื่อต่อยอด 30 ปี แห่งความสำเร็จของแผนงานจีเอ็มเอสไปสู่การพัฒนาที่ครอบคลุมและยั่งยืน” ซึ่งกระทรวงแผนการและการลงทุน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมร่วมกับธนาคารพัฒนาเอเชีย โดยมี ดร.วันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการฯ ในฐานะผู้ประสานงานหลักระดับประเทศ (National Coordinator) แผนงาน GMS เข้าร่วมประชุม

เลขาธิการ สศช. ธีรพงศ์ ธีรพงศ์ รับรางวัล “สำเภา-นาวาทอง” ประจำปี 2565 สุดยอดหน่วยงานภาครัฐด้านการอำนวยความสะดวกภาคธุรกิจ

เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ รับมอบรางวัล “สำเภา-นาวาทอง” ประจำปี 2565 ประเภทรางวัลหน่วยงานระดับกรม ในฐานะหน่วยงานภาครัฐด้านการอำนวยความสะดวกภาคธุรกิจ จัดโดยหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ณ หอประชุม อาคาร 23 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กรุงเทพฯ

สภาพณัฒน์จัดงานวันเด็ก ปี 2566 สร้างความสุข สนุกสนานแก่เด็กๆ ชุมชนย่านนางเลิ้ง

เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2566 นายตนาข พิชยนันท์ เลขาธิการฯ นำคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช. ร่วมจัดงานวันเด็ก ปี 2566 ของ สศช. ได้แก่ มอบทุนการศึกษา ของขวัญของรางวัล พร้อมจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก ๆ ณ ลานกีฬาทรพย์สินพัฒนา นางเลิ้งรวมใจ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย โดยมีเด็ก ๆ 150 คน ร่วมงานอย่างมีความสุข และสนุกสนาน

การประชุมคณะก้ากับการดำเนินงานห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย

เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2566 และวันที่ 25 กันยายน 2566 นายตนาข พิชยนันท์ เลขาธิการฯ และ นาย Renaud Meyer ผู้แทนโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย เป็นประธานร่วมในการประชุมคณะก้ากับการดำเนินงานโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development

Programme: UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค กรุงเทพมหานคร – UNDP (Bangkok-UNDP Regional Innovation Center: RIC) หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (Thailand Policy Lab: TPLab) ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 ณ ห้องประชุม 521 อาคาร 5 ชั้น 2 สศช.

สศช. จัดเวทีสัมมนา “แนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ 13 ภูมิภาคที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิบโตได้อย่างยั่งยืน”

นายเอก มิ่งมงคล รองเลขาธิการฯ เป็นประธานเปิดการสัมมนา “แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ภูมิภาคที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิบโตได้อย่างยั่งยืน” ภายใต้โครงการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 โดยเป็นเวทีสัมมนาระดับภาค มีผู้เข้าร่วมประชุมจากภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เยาวชนและกลุ่มเปราะบางจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเวทีสัมมนาระดับภาคได้จัดขึ้น 5 ครั้ง ระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2566 คือ ครั้งที่ 1 ภาคใต้ชายแดน จ.ปัตตานี ครั้งที่ 2 ภาคเหนือ จ.เชียงใหม่ ครั้งที่ 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ขอนแก่น ครั้งที่ 4 ภาคใต้ จ.สุราษฎร์ธานี และครั้งที่ 5 ภาคตะวันออก จ.ชลบุรี

สภาพัฒน์ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิเคราะห์สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของประเทศไทยโดยการประยุกต์ใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา”

เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2566 นางสาววรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการฯ เป็นประธานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การวิเคราะห์สถานการณ์ความ

เหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของประเทศไทยโดยการประยุกต์ใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา” ณ โรงแรม Siam@Siam Design Hotel Bangkok เพื่อนำเสนอร่างผลการศึกษาศึกษาการวิเคราะห์สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของไทยโดยอาศัยข้อมูลจากการสำรวจที่ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงจากฐานข้อมูลภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เข้าร่วมประชุมต่าง ๆ

สภาพัฒน์เปิดเวที “ร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประชากร ภายใต้ทิศทางพัฒนาของแผนฯ 13” ระดับภาค

ระหว่างวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566 ถึง 27 เมษายน 2566 สศช. เปิดเวทีนำเสนอและระดมความคิดเห็นการขับเคลื่อนงานพัฒนาพื้นที่/ชุมชนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 และแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ในการนำไปสู่การสร้างความยั่งยืนในชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถชุมชนให้มีความเข้มแข็งในการจัดการตนเอง โดยนางสาววรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการฯ เป็นประธานการประชุมและนำเสนอ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) แผนพัฒนาประชากรฯ (พ.ศ. 2565-2580)” และประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลางและภาคตะวันออก

สภาพัฒน์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จัดประชุมปฐมนิเทศ โครงการการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ สำหรับแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี

เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ เป็นประธานเปิดการประชุมปฐมนิเทศ โครงการการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ สำหรับแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี ซึ่งจัดโดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สศช. ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ปรึกษาโครงการฯ ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติฉลองสิริราชครบ 60 ปี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สภาพัฒน์ร่วมทำบุญเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนา สศช. ปีที่ 73

เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช. ร่วมพิธีทำบุญทางศาสนาเนื่องในโอกาสงานวันครบรอบการสถาปนา 73 ปี สศช. ณ อาคารสุริยานุวัตร ในโอกาสนี้ เลขาธิการ สศช. เป็นประธานในพิธีมอบโล่ประกาศเกียรติคุณข้าราชการพลเรือนดีเด่นของ สศช. และมอบทุนการศึกษาแก่บุตร-ธิดาของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ณ ห้องแถลงข่าว อาคาร 5 สศช.

NESDC Social Forum 2023: Together We Thrive ... ก้าวสู่สังคมไทยที่ “อยู่เย็น อยู่เป็น และอยู่สุข”

เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ เป็นประธานกล่าวเปิดงาน NESDC Social Forum 2023: Together We Thrive ณ โรงภาพยนตร์ ลิโด้ 1 สยามสแควร์ เพื่อสร้างความตระหนักถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสำคัญของโลกที่จะส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในอนาคต และจุดประกายความคิดให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนสังคมร่วมกัน โดยมี นางสาวรพรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการฯ นำเสนอในหัวข้อ “ฉากทัศน์สังคมไทยในอนาคต”

การประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค 2566

ดร.วันจักร สวรรณกิตติ รองเลขาธิการฯ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ สศช. เป็นผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (Economic Committee: EC) ครั้งที่ 1/2566 ร่วมกับอีก 20 เขตเศรษฐกิจเอเปค ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 23-24 กุมภาพันธ์ 2566 ในห้วงการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปค ครั้งที่ 1 ณ เมืองปาล์มสปริงส์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

ผู้แทน JICA เข้าพบเลขาธิการ สศช. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ทิศทางการดำเนินงานในประเทศไทยและแนวทาง
ความร่วมมือกับ สศช. ในอนาคต

เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566 นายดนุชา พิชยนันท์
เลขาธิการฯ พร้อมด้วยนางสาววรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการฯ
ให้การต้อนรับผู้แทนองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น
(Japan International Cooperation Agency: JICA) นำโดย
Mr. Suzuki Kazuya, Chief Representative และคณะ ในโอกาส
เข้าพบเลขาธิการสภาพัฒนา และหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
เกี่ยวกับร่างเอกสาร เรื่อง Introduction on the Draft JICA
Country Analysis Paper (JCAP) ซึ่งเป็นทิศทางการดำเนินงาน
ของ JICA ในประเทศไทย และแนวทางความร่วมมือในอนาคต
ร่วมกับ สศช. ณ ห้องประชุมเดช สนิทวงศ์ สศช.

สภาพัฒนาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำเป้าหมาย
การพัฒนาจังหวัด 20 ปี ภายใต้กลไกคณะกรรมการนโยบายการ
บริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.)

ระหว่างวันที่ 8-16 มีนาคม 2566 สศช. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่
บุคลากร 17 จังหวัดภาคเหนือที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
ให้สามารถนำไปจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี ตามหลักเกณฑ์

และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด โดยมี นายเอนก มีมงคล รองเลขาธิการฯ เป็นประธานการประชุม และมีผู้เข้าร่วมประชุม
ประกอบด้วยบุคลากรของจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดในพื้นที่

การประชุมเชิงปฏิบัติการการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของไทย

ระหว่างวันที่ 14-15 มีนาคม 2566 นายวิโรจน์ นรารักษ์ รองเลขาธิการฯ สศช. เป็นประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของไทย” ณ โรงแรม อมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ และนางสาวศศิธร พลัดเดช ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน ได้บรรยายในหัวข้อ “ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ปี 2565 โดยสถาบัน IMD” โดยมีตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจาก 55 หน่วยงานเข้าร่วมประชุม

ไทยขยายความร่วมมือกับ OECD เดินหน้าประเทศสู่มาตรฐานสากล

เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2566 นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน พร้อมด้วยนายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ นายธนา เวสโกสิทธิ์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย เข้าร่วมพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยและ OECD ในการดำเนินโครงการ Country Programme (CP) ระยะที่ 2 ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างกันที่ต่อยอดมาจากความสำเร็จของโครงการ CP ระยะที่ 1 ที่ได้ดำเนินการไปแล้วในช่วงปี 2561-2564

สภาพัฒน์ มท. พม. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ร่วมประชุม Kick Off “การเตรียมขับเคลื่อนแผนฯ 13”
หมุดหมายที่ 7 – 8 – 9

เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2566 นายเอนก มิมงคล
รองเลขาธิการฯ เป็นประธานการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 4
ภายใต้โครงการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง
ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 หัวข้อ การเตรียม
ขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) หมุดหมายที่ 7 – 8 – 9 โดยได้รับเกียรติจาก **นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ** ปลัดกระทรวง
มหาดไทย ร่วมเป็นประธาน ณ โรงแรมปรีซ์พาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ
110 คน

สภาพัฒน์จัดการประชุมระดมความคิดเห็นการพัฒนาคู่มือการประเมิน
สิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อการวางแผน
ด้านทรัพยากรน้ำ

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2566 และ 16 มิถุนายน 2566 ดร.วิษณุยุทธ บุญชิต รองเลขาธิการฯ เป็นประธาน
เปิดการประชุมระดมความคิดเห็นการพัฒนาคู่มือการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เชิงประยุกต์
เพื่อการวางแผนด้านทรัพยากรน้ำ ภายใต้การขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)
ประจำปีงบประมาณ 2565 ณ ห้องปรีซ์บอลรูม 3 โรงแรมปรีซ์พาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร

สภาพัฒน์ร่วมกับ มอ. จัดประชุมระดมความคิดเห็น ภายใต้โครงการ
การจัดทำ SEA สำหรับแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลา
และปัตตานี

ระหว่างวันที่ 20 พฤษภาคม ถึง 8 กรกฎาคม 2566 สศช. ร่วมกับ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จัดประชุมระดมความคิดเห็น ภายใต้โครงการ
การจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ สำหรับแผนแม่บท
การพัฒนาเชิงพื้นที่ของจังหวัดสงขลาและปัตตานี โดยมี ดร.วิษณุยุทธ บุญชิต รองเลขาธิการฯ เป็นประธานเปิดการ
ประชุม รวมทั้งมีคณะกรรมการกำกับโครงการฯ เข้าร่วมสังเกตการณ์ โดยการจัดประชุมระดมความคิดเห็นจัดขึ้น 3 ครั้ง
คือ ครั้งที่ 1 (เวทีที่ 3-5) ณ ห้องประชุม ชั้น 8 อาคาร LRC 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
ครั้งที่ 2 (เวทีที่ 6-8) ณ ห้อง A310 คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จ.ปัตตานี
และ ครั้งที่ 3 (เวทีที่ 9-14) ณ ห้องประชุมสหกรณ์การเกษตรจะนะ จำกัด อ.จะนะ จ.สงขลา

การประชุมคณะกรรมการอำนวยการสามฝ่ายเพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่าง
ไทยและสหประชาชาติประจำประเทศไทย

เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2566 นายธนุชา พิขยพันธ์ เลขาธิการฯ เป็นประธานร่วมกับนางเอกสิริ ปิณฑะรุจิ
อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ และ นางกิต้า ชัยบรรพาล ผู้ประสานงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNRC)
ในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสามฝ่าย (Tripartite Steering Committee) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตาม
กรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (UNSDCF) วาระปี พ.ศ. 2565–2569 ณ วิเทศสโมสร กระทรวงการต่างประเทศ

การติดตามโครงการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่สนับสนุน การขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่

ระหว่างวันที่ 22 พฤษภาคม ถึง 5 กันยายน 2566 ศ.ดร.สนธิ
อักษรแก้ว ประธานอนุกรรมการติดตามโครงการภายใต้แผนงานสร้าง
ความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานราก และอนุกรรมการฯ ผู้ทรงคุณวุฒิ
ประกอบด้วย นายเอ็นนู ซื่อสุวรรณ นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร นายวันชัย
สุทธะนันท์ นายสมสุข ศรีสถิตย์วัฒนา นางวัชรี สงวนศักดิ์โยธิน
นายเอนก มีมงคล รองเลขาธิการฯ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่
สศช. ลงพื้นที่เพื่อประชุมหารือและรับฟังผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ
ระดับจังหวัดในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่สนับสนุนการขับเคลื่อน
การพัฒนาเชิงพื้นที่ภาคกลาง จ.สุพรรณบุรี ภาคเหนือ จ.พะเยา จ.เชียงราย
ภาคใต้และภาคใต้ชายแดน จ.ชุมพร ภาคตะวันออก จ.สระแก้ว
จ.ฉะเชิงเทรา และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.สกลนคร จ.นครพนม

สภาพัฒน์จัดเวที Kick Off การขับเคลื่อน SDG LAB พื้นที่ขยายผล

ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม ถึง 20 กันยายน 2566 นางสาว วรวรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการฯ เป็นประธานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “ขับเคลื่อน SDG LAB พื้นที่ขยายผล” เพื่อขยายพื้นที่การขับเคลื่อน SDG LAB ที่มีฐานอาสาสมัครสมองเป็นกลไกบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแนวทางการขับเคลื่อน จัดขึ้น 3 ครั้งด้วยกัน คือ จ.สมุทรสงคราม ณ กนกรัตน์รีสอร์ท อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.ปราจีนบุรี (ภาคตะวันออก) ณ ทวารวดี รีสอร์ท อ.ศรีมหาโพธิ จ.สมุทรสงคราม ณ โรงแรมริเวอร์ตัน อัมพวา อ.เมืองสมุทรสงคราม

สภาพัฒน์จัดพิธีมอบรางวัลการประกวดภาพถ่าย จุดประกายการขับเคลื่อน 13 หมายเหตุในท้องถิ่น และตำบล

เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ เป็นประธานในพิธีมอบรางวัล “การประกวดภาพถ่ายจุดประกายการขับเคลื่อน 13 หมายเหตุใน

ท้องถิ่นและตำบล” ณ ห้อง 511 สศช. โดยมีผู้ร่วมงานได้แก่ ดร.วันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการฯ นางสาวศศิธร พลัสตเดช ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน สศช. อาจารย์วรนนท์ ชัชวาลทิพากร ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ การจัดการตัดสินการประกวด รวมถึงผู้ได้รับรางวัล และเจ้าหน้าที่ สศช. ร่วมแสดงความยินดี

เลขาธิการ สศช. ปาฐกถาพิเศษในงานสัมมนา “Thailand: Take Off”

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “อนาคตเศรษฐกิจไทย” ในงานสัมมนา “Thailand: Take off” จัดโดยหนังสือพิมพ์มติชน ณ ห้องอินฟินิตี้ 1-2 โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ รางน้ำ กรุงเทพฯ เพื่อสะท้อนมุมมองภาพปัญหาและทางออกของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และเพื่อให้รัฐบาล ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมองเห็นเป้าหมาย วิธีการ และโอกาสในการร่วมมือกันผลักดันเศรษฐกิจของชาติให้เติบโตยิ่งขึ้น

คณะนักเรียนทุนฯ ม.ท.ศ. เรียนรู้ตามรอยประวัติศาสตร์และสถานที่สำคัญชั้นในเกาะกรุงรัตนโกสินทร์

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2566 สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการโครงการทุนการศึกษาพระราชทานฯ ภายใต้มูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทาน ม.ท.ศ. ร่วมกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (มพพ.) จัดกิจกรรมสวนสราญรมย์ ครั้งที่ 2 “ลูก ม.ท.ศ. ตามรอยประวัติศาสตร์และสถานที่ จากโลหะปราสาท สู่พื้นที่ชั้นในเกาะกรุงรัตนโกสินทร์” ณ สถานที่ตามเส้นทางจากลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์ ถึงสวนสราญรมย์ โดยมี ดร.อำพน กิตติอำพน องคมนตรี และกรรมการ ม.ท.ศ. นายวิษณุพิพล ติวะตันสกุล รักษาการที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน สศช. พร้อมนักเรียนทุนฯ ม.ท.ศ. จำนวน 32 คน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกิจกรรม

ประธาน JETRO Bangkok เข้าพบเลขาธิการ สศช. และ
รายงานผลการสำรวจแนวโน้มทางเศรษฐกิจของบริษัท
ร่วมทุนญี่ปุ่นในประเทศไทย ประจำปีแรก พ.ศ. 2566

เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2566 Mr. Kuroda Jun ประธาน
องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น ณ กรุงเทพฯ (Japan
External Trade Organization, Bangkok: JETRO Bangkok)
และ Mr. Kato Takeo ประธานหอการค้าญี่ปุ่น-กรุงเทพฯ
พร้อมคณะ ได้เข้าพบนายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ สศช.
และนำเสนอผลการสำรวจแนวโน้มทางเศรษฐกิจของบริษัท
ร่วมทุนญี่ปุ่นในประเทศไทย ประจำปีแรก พ.ศ. 2566

สภาพัฒน์ จัดการประชุมระดมความคิดเห็นการพัฒนาคู่มือการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เชิง
ประยุกต์ เพื่อการวางแผนจัดการพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติ ครั้งที่ 1

เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2566 ดร.วิษณุยุทธ บุญชิต รองเลขาธิการฯ เป็นประธานเปิดการประชุมระดม
ความคิดเห็นการพัฒนาคู่มือการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อการวางแผนจัดการพื้นที่
มรดกโลกทางธรรมชาติ ครั้งที่ 1 ณ ห้องแมนดาริน บี โรงแรมแมนดาริน (สามย่าน) กรุงเทพมหานคร
โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมระดมความเห็น จำนวน 83 คน ซึ่งเป็นผู้แทนของหน่วยงานเจ้าของแผนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ
การวางแผนจัดการพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติ จำนวน 16 หน่วยงาน

สภาพัฒน์จัดประชุมนำเสนอผลการศึกษาขั้นต้นระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม

เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรมพูลแมน คิงเพาเวอร์ กรุงเทพฯ นางสาววรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการฯ เป็นประธานเปิดการประชุมนำเสนอผลการศึกษาขั้นต้น ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 100 คน ประกอบด้วย วิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิร่วมวิพากษ์ผลการศึกษา คณะอนุกรรมการด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สศช. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคประชาสังคมที่มีบทบาทขับเคลื่อนการสร้างสังคมที่เสมอภาคและเท่าเทียม

NESDC งานเสวนาข้ามรุ่น : อนาคตประชากรไทย 2023

เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 สศช. ร่วมกับกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ หรือ UNFPA ประจำประเทศไทย ได้จัดงานเสวนาข้ามรุ่น : อนาคตประชากรไทย ณ TK Park @ Central World เพื่อสร้างพื้นที่ในการรับฟัง แสดงความคิดเห็น และร่วมถกประเด็นเชิงลึกต่อความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค ในการขับเคลื่อนประเด็น

การพัฒนาประชากรอย่างสร้างสรรค์ โดยมี นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ และนางสาวสิริลักษณ์ เชียงว่อง หัวหน้าสำนักงาน UNFPA ประจำประเทศไทย กล่าวเปิดงาน และ นางสาววรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการฯ นำเสนอมุมมอง “การขับเคลื่อน และช่องว่างการดำเนินงานของแผนพัฒนาประชากร เพื่อการพัฒนาประเทศไทยระยะยาว”

สศช. หาหรือความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์กับ ADB พร้อมเปิดตัว Thailand Green Incubator

เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ พร้อมด้วย ดร.วันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการฯ และเจ้าหน้าที่ สศช. ได้ให้การต้อนรับ คณะบอร์ดบริหารระดับสูงของธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) เพื่อหารือในประเด็น

ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่าง ADB กับประเทศไทย และร่วมเป็นสักขีพยานในการเปิดตัวโครงการ Thailand Green Incubator ซึ่งเป็นความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ระหว่าง สศช. และ ADB เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตาม นโยบายเศรษฐกิจ Bio-Circular-Green (BCG) Economy ของประเทศไทย

สศช. จัดสัมมนาเผยแพร่ผลการศึกษา ห่วงโซ่อุปทาน ภาคการผลิตและบริการในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษและพื้นที่โดยรอบ

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2566 นายเอนก มีมงคล รองเลขาธิการฯ เป็นประธานเปิด “การสัมมนาเผยแพร่

ผลการศึกษาห่วงโซ่อุปทานภาคการผลิตและบริการในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่โดยรอบ” จัดโดย สศช. ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ปรึกษาโครงการ ณ โรงแรมเดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและพื้นที่เขตฯ ชายแดน เจ้าหน้าที่ สศช. และ ผู้เข้าร่วมการสัมมนาออนไลน์ผ่าน Facebook สภาพัฒน์ รวมจำนวนประมาณ 190 คน

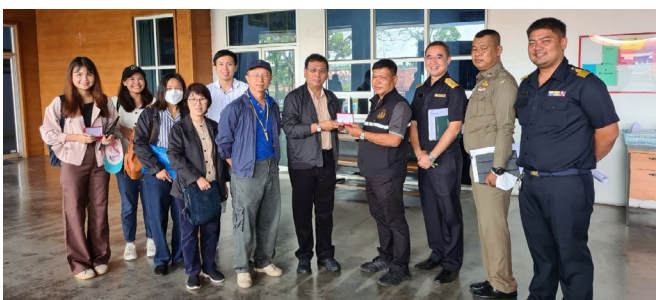

สภาพัฒน์จัดเวทีระดมภาคีเครือข่ายร่วมขับเคลื่อน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 สู่การปฏิบัติ ในระดับพื้นที่และตำบล

เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2566 สศช. ได้จัดการ
สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การขับเคลื่อนแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 สู่การปฏิบัติ

ในระดับพื้นที่และตำบล ร่วมกับภาคีเครือข่ายพัฒนา ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพมหานคร และผ่านช่องทาง
เฟซบุ๊กไลฟ์ทางเพจสภาพัฒน์ เพื่อเสริมสร้างความรู้เข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ 13 ในระดับพื้นที่และ
ตำบล ให้แก่ภาคีเครือข่ายการพัฒนาจากภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อระดมความเห็นต่อประเด็นการพัฒนาและพื้นที่ที่
นำร่องสำหรับแต่ละหมวดหมู่ที่ภาคีการพัฒนาจะร่วมกันขับเคลื่อนในช่วงปีงบประมาณ 2567 โดย **ดร.วันจักร
สุวรรณกิตติ** รองเลขาธิการฯ ได้ชี้แจงความสำคัญและรูปแบบของการขับเคลื่อนแผนฯ 13 ผ่านกลไกเชิงพื้นที่ที่
รวมถึงความเชื่อมโยงของกลไกเชิงพื้นที่กับกลไกเชิงยุทธศาสตร์และกลไกเชิงภารกิจในการขับเคลื่อนแผนฯ 13

สศช. ลงพื้นที่ศึกษาวิเคราะห์สภาพความเป็นไป
ในพื้นที่ และประเมินศักยภาพของการดำเนินงาน
“การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน” ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของพื้นที่จังหวัด
ชายแดนใต้

ระหว่างวันที่ 3-6 กันยายน 2566 **นายวิโรจน์ นรารักษ์** รองเลขาธิการฯ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช.
ลงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ (สงขลา ยะลา นราธิวาส) ศึกษาประเด็นปัญหา โอกาสการพัฒนา และประเด็นท้าทาย
ใน “การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน” ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม โดยคณะ สศช. ได้เข้าพบปะ
หารือ รับฟังความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ จากหน่วยงานหลายภาคส่วนในประเด็น
การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การบริหาร
จัดการด้านการท่องเที่ยวบริเวณด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย และศักยภาพการท่องเที่ยวพหุวัฒนธรรมในพื้นที่

สภาพัฒน์ ลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองชายแดนเบตง จังหวัดยะลา สู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ระหว่างวันที่ 6-9 กันยายน 2566 นายเอนก มีมงคล และนางธิดา พัชธรรม รองเลขาธิการฯ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศช. ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานโครงการสำคัญ ในพื้นที่ อ.เบตง จ.ยะลา รวม 4 โครงการ ประกอบด้วย (1) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจุดชมวิวยะลอมอญอ์เยอร์เวง (2) โครงการพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเบตง (3) โครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกส์คอนกรีตถนนในชนบทเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและรองรับการฟื้นตัวและพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ เส้นทาง ยล 5020 บ้านเบตง-ธารน้ำทิพย์ และ (4) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวทะเลสาบฮาบาบา

สภาพัฒน์เสวนาการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยเพื่อรับมือกับความเสี่ยงและความผันผวนของโลกในอนาคต ในการประชุมประจำปี 2566 ของ สศช.

เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2566 สศช. จัดประชุมประจำปี 2566 เรื่อง “Transitioning Thailand: Coping with the Future” ณ ศูนย์การค้าสามย่านมิตรทาวน์ เพื่อนำเสนอผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และความก้าวหน้าการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ในช่วง 1 ปีแรก รวมทั้งแลกเปลี่ยนแนวคิด มุมมอง และข้อเสนอแนะแนวทางการปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงต่าง ๆ และผลกระทบจากบริบทโลก ให้สามารถขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยมี นายอนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ เป็นประธาน และนำเสนอเรื่อง “การพัฒนาประเทศในช่วงเปลี่ยนผ่านที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ในอนาคต”

การจัดประชุมระดมความเห็น เรื่อง “การส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนภายใต้กลไก กรอ. เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและขับเคลื่อนแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติ”

เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2566 นายวิโรจน์ นรารักษ์ รองเลขาธิการฯ

เป็นประธานการประชุมระดมความเห็น เรื่อง “การส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนภายใต้กลไก กรอ. เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและขับเคลื่อนแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติ” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ณ ห้องประชุมราชดำเนิน ชั้น 1 โรงแรมรอยัลปริ้นเซส หลานหลวง กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมระดมความเห็นทั้งภาคเอกชนและภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 115 คน

สศช. จัดสัมมนาวิชาการในหัวข้อ “ตลาดแรงงานไทย : ข้อจำกัดและความท้าทายต่อเศรษฐกิจไทย”

เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2566 นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการฯ เป็นประธานกล่าวเปิดการสัมมนา วิชาการของสายงานประจำปี 2566 ในหัวข้อ “ตลาดแรงงานไทย :

ข้อจำกัดและความท้าทายต่อเศรษฐกิจไทย” ณ โรงแรมเจดับบลิว แมริออท กรุงเทพฯ โดยมี ดร.วิษณุยุทธ บุญชิต รองเลขาธิการฯ ผู้บริหาร สศช. และผู้บริหารจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งผู้แทนจากหน่วยงานทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เข้าร่วมการสัมมนาจำนวนประมาณ 200 คน

การประชุมสัมมนาเผยแพร่ “ผลการจัดทำงบประมาณด้านสังคม (Social Budgeting) ของประเทศไทย”

เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2566 นางสาววรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการฯ และ Mr. Oktavianto Pasaribu ผู้อำนวยการสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศประจำประเทศไทย กัมพูชา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นผู้กล่าวเปิดการประชุมสัมมนาเผยแพร่ผลการจัดทำข้อมูลงบประมาณด้านสังคม (Social Budgeting) ของประเทศไทย ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท ประตูนํ้า กรุงเทพมหานคร จัดโดย สศช. ร่วมกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) เพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาการจัดทำข้อมูลงบประมาณด้านสังคมของประเทศไทย และเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อ “ข้อมูลงบประมาณสังคมเพื่อการจัดระบบความคุ้มครองทางสังคมของประเทศไทย” ทั้งนี้ มีผู้สนใจเข้าร่วมจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ มากกว่า 100 ท่าน

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

เลขาธิการ

นายตฤชา พิษนันทน์

รองเลขาธิการ

นายวิษณุยุทธ บุญชิต

นายวิโรจน์ นรารักษ์

นางธิดา พัชธรรม

นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ

น.ส.วรวรรณ พลิกามิน

นายโสภณ แท่งเพชร

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

น.ส.นภัสชล ทองสมจิตร

น.ส.นุชจรี วงษ์สันต์

น.ส.ศศิธร พลัดเดช

นายวิษณุพิพล ติวะตันสกุล

รักษาการที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นางภาวิณา อัครมณีกุล

ประธานคณะกรรมการ

นายวิโรจน์ นรารักษ์

รองประธานคณะกรรมการ

นายอาจันต์ ฉัตรแก้ว

คณะกรรมการ

น.ส.ธีรนาถ สิ้นศิริถาวร

น.ส.กนกวรรณ แก้วกลาง

น.ส.เบญจมาศ จันทรเอี่ยม

นางจันทร์ทิพย์ ปาละนันท์

นายศุภสิทธิ์ ฟองสมุทร

นายชาญชัย รุกขพัฒน์กุล

นางพนิดา ภูงามดี

น.ส.ภัทราพร ลีดำรงวัฒนากุล

น.ส.พจนพร กริชติทายาวุธ

นายนาทวุฒิ ตรีเพชร

น.ส.โซโนรส มูลสภา

นายอุปราศ พันธุ์ภักดี

น.ส.มัทธนี ภูมิไกล

นางจันทร์เพ็ญ พยัคฆ์เกษม

นางวีณา เตชะศิริสวัสดิ์

นางณัฏยา หนูนัฏดี

น.ส.สาธิตี บุญตน

น.ส.นันทภรณ์ รอดเผือก

น.ส.ภัทรา เสียงเครือ

น.ส.เมฆขลา ทองวิไล

นายธีระพงษ์ มาลัยทอง

นายนพดล ธัญญาดี

น.ส.สรัญญา ตั้งยงตระกูล

น.ส.อภิญา หงษ์กลาง

น.ส.ชนกมน รุยาพร

น.ส.ธัญญา ศรศิลป์

นายพีรณัฐ ฤกษ์นันท์

น.ส.นฤมล จตุรภัทรนนท์

นายพัฒน์พงษ์ พงษ์ธานี

น.ส.สุพัตรา บุญโญปกรณ์

นายรัฐกร สวัสดิ์แดง

คณะกรรมการและเลขาบุคลากร

น.ส.รวีวรรณ เลียดทอง

คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขาบุคลากร

นายคมสัน วรวิวัฒน์

น.ส.เมธุดิฐา วงษ์ภักดี

น.ส.วันเพ็ญ สุขรัตน์

กองบรรณาธิการ

นางรุ่งนิภา สอนขยัน

น.ส.ปราณี ขวัญเกิด

น.ส.กวิณา แสงงาบ

น.ส.ณัฐรินทร์ พิบูลย์บุญวัฒน์

น.ส.วรรัตน์ พรหมเสนา

น.ส.ณัฐพร ก่อใจ

นายจักรพงศ์ สวภาพมงคล

ร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมวางอนาคตไทย

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์ 0 2280 4085

โทรสาร 0 2281 3938

www.nesdc.go.th

สภาพัฒน์

